

Kronika mesta Dolný Kubín 2003

OBSAH	STRANA
1. Úvodom	3
2. Referendum 2003	5
3. Memorandum o spolupráci	5
4. Volebný program 2003-2006	6
5. Udelenie Ceny mesta Dolný Kubín	8
6. Vedenie mesta /mestské zastupiteľstvo, rada, výbory, odborné komisie/	9
7. Hospodárenie /plnenie rozpočtu, majetok mesta/	15
8. Výstavba, životné prostredie, odpadové hospodárstvo	25
9. Podnikanie, obchod, služby	33
10. Nezamestnanosť	44
11. Záhradkári, poľnohospodári, veterinári	45
12. Školstvo	49
13. Kultúra	67
14. Sociálna pomoc občanom	104
15. Zdravotníctvo	107
16. Mestská polícia a bezpečnosť v meste	115
17. Šport	119
18. Rôzne udalosti	142
19. Politické strany a hnutia	149
20. Združenie miest a obcí Dolnej Oravy	150
21. Miestny odbor Matice Slovenskej	152
22. Euroregión Tatry	152
23. Zoznam skratiek	153

ÚVODOM

„Rok 2003 bude rokom veľmi náročným s veľkým ekonomickým dopadom na občana a jeho životnú úroveň. Zákony, ktoré budú platiť od 1. 1. 2003 sú veľmi tvrdé a budú mať zvlášť tvrdý dopad na okrajové regióny Slovenska a ich obyvateľov. Budú sa týkať životnej úrovne občana, zdravotníckej starostlivosti, školstva a sociálnych podmienok. Tu treba očakávať veľké problémy a byť na ne pripravení, aby sme ich vedeli spoločne riešiť...“

Z novoročného prejavu primátora mesta PaedDr. Lubomíra Bláhu.

Privítanie roka 2003 v Dolnom Kubíne bolo bez ohňostroja. Na námestí Slobody sa občanom prihovoril primátor a poprial im veľa zdravia, lásky, šťastia, porozumenia atď. Tohto roku neprileteli bociany, na ktoré boli Dolnokubínčania zvyknutí. Vždy sa usadili vo svojom hniezde na námestí a čoskoro sme pozorovali, ako krmia tri hladné mláďatá. Tohto roku obsadil hniezdo mladý nedospelý jedinec, rodinku si nezaložil. OSN vyhlásila rok 2003 za Medzinárodný rok ochrany tečúcich vôd a deň 2. február bol vyhlásený za Svetový deň mokradí.

Od 1.1.2003 pôsobí na mestskom úrade tzv. spoločná úradovňa pre stavebný poriadok a opatrovateľskú službu. Združenie miest a obcí Dolnej Oravy rokovalo o vytvorení spoločného školského úradu. Počas roka prebiehal zápas o sídla obvodných úradov medzi Dolným Kubínom a Námestovom. Poslanec NR SR Jozef Miklušičák presadzoval Námestovo, primátor mesta a prednosta OÚ v Dolnom Kubíne presadzovali Dolný Kubín. K 1. októbru 2003 bola v Dolnom Kubíne zrušená územná vojenská správa. V Dolnom Kubíne poklesol počet obyvateľov na 19 674. Počas roka 2003 sa narodilo 199 detí, zomrelo 125, prihlásilo sa 162 a odhlásilo 397 obyvateľov. V meste žilo 65 cudzincov a 218 občanov s prechodným pobytom. V dňoch 16.-17. mája sa konalo historické referendum o vstupe Slovenska do EÚ. Od roku 1990 bolo prvé úspešné, v Dolnom Kubíne sa ho zúčastnilo 8140 voličov.

Na úseku výstavby sa mesto postaralo o rekonštrukciu striech na materských školách IV., V., VII., XIII., XVIII., ZŠ Nemocničnej, ZUŠ I. Ballu, vybudovali nový obchod s potravinami na Mokradi, zrekonštruovali železničný most, verejné osvetlenie na Aleji Slobody, starý dom na ul. Janoškovej pre centrum výchovnej prevencie a psychologické prevencie, budovali športovú halu gymnázia, telocvičňu ZŠ M. Kukučina, 77 nájomných bytov na Brezovci a Pamätník ekumenickej jednoty na Vyšnokubínskych skalkách. Fasády budov v meste poškodzovali sprejeri. Mestská polícia niektorých chytila, ale objavili sa ďalší. Náčelník mestskej polície navrhoval vybudovať múr na maľovanie pre sprejerov a tak ochrániť ostatné domy od ich „tvorby“. Mesto Dolný Kubín získalo 4 mil. Sk od štátu ako penále za

oneskorenú platbu za predaj budovy OÚ, ale po prehratom spore zaplatilo 3. mil. Sk starú pohľadávku firmám HCS a Náš domov. Na úseku hromadnej dopravy boli zrušené preukážky a zaviedli sa čipové karty.

V Deň narcisov študentky SZŠ vyzbierali 100370 Sk do 70 pokladničiek. Dlhodobý súdny proces o dialýzu medzi NsP a firmou Logman vyhrala NsP. Od 1. 1. 2003 patrila NsP pod Vyšší územný celok v Žiline, usilovala o zapltenie miliónových dlhov a udržanie oddelení neurológického a ortopedického. V zdravotníctve pacienti začali platiť poplatok za vyšetrenie 20 Sk. Štátny zdravotný ústav vykonal kontrolu hygieny všetkých pieskovísk v mestských parkoch a nariadil výmenu piesku do 15. apríla. Lekári štrajkovali, aby dostali dlžné finančné prostriedky od poisťovní. Nová kategorizácia liekov sa zaviedla v novembri.

Na úseku školstva problémy pretrvávali, samospráva i učitelia verili, že štát sa nedostatočne stará o školstvo. Dňa 20. júna učitelia štrajkovali. V Dolnokubínskom okrese sa do štrajku zapojilo 738 učiteľov z 847. Učitelia ZŠ A. Radlinského sa do štrajku nezapojili. Mestské MŠ navštevovalo 742 detí. ZUŠ P. M. Bohúňa si pripomenula 45. rokov založenia koncertom z diel Astora Piazzollu.

Poľnohospodársky rok bol úrodný na zemiaky, kapustu, zeleninu, ale neúrodný na ovocie. Oziminy vymrzli, lebo po nadmerne daždivej jeseni pôda naliata vodou zamrzla a oziminy neprežili. Roľníci na jar vymrznuté plochy preorali a obsiali jarinami. Na každoročnej jesennej výstave jablák v Dolnom Kubíne vyhrali opäť záhradkári z Nižnej.

Na úseku kultúry sa konali tradičné podujatia: hudobný festival I. Ballu pod záštitou prezidenta R. Schustera Čírenie talentov, Bohúňová paleta, folklórne Kubínske krpčky, Hviezdoslavov Kubín, nedeľné koncerty pred hotelom Park, vernisáže v Oravskej galérii, Florinovom dome, výstavnej sieni MsKS, prezentácie nových publikácií s autormi v Oravskej knižnici, 4art Film festival, Škrabákové oslavy, Cyrilometodské oslavy na Vyšnokubínskych skalkách, benefičné koncerty, divadelná súťaž o Erb mesta Dolný Kubín, Tanečný Kubín 2003. Hudobný súbor Amandolo ZUŠ I. Ballu sa na súťaži v chorvátskej Pule umiestnil v zlatom pásme. Literát Ľubomír Schramek sa prezentoval novou publikáciou „Paromská republika“, Pavol Huba románom „Svitanie“ a rozprávkou „Hurveles a kňažná“, Blažena Mikšíková detskou knižkou „Smieško z I. A“. Dni mesta Dolný Kubín boli jedinečné udelením pôvodných obecných erbov mestským častiam Veľkému Bystercu, Malému Bystercu, Beňovej Lehote, Záskaliu, Kňažej, Mokradi, Sŕňaciemu a Medzihradnému. Okresné osvetové stredisko v Dolnom Kubíne si pripomenulo 50. výročie, Dom sociálnych služieb 10. výročie, Infoštúdium 5. výročie. Múzeum a knižnica uskutočnili spomienkový večer T. H. Florina pri príležitosti 95. výročia narodenia a 30. výročia úmrtia.

V posledný májový deň Dolnokubínčania obdivovali 100 veteránov automobilov a motoriek, ktoré tu zavítali v rámci VI. ročníka Ružomerskej ruže a dňa 12. júna v rámci podujatia Veterán Rallye Slovakia 2003 prechádzali Dolným Kubínom historické vozidlá. V dňoch 30.-31. augusta sa konali na Kuzmínove majstrovstvá SR v country crosse. Titul najlepšieho športovca 2003 mesta Dolný Kubín získala volejbalistka Elena Švábyová. Reprezentantmi SR v športe sa stali Dolnokubínčania Miroslav Janíček, Alica Kavujlaková, Marta Žiarová, Peter Kokoška.

REFERENDUM 2003

V dňoch 16.-17. mája sa konalo historické **referendum o vstupe Slovenska do EÚ**. V rámci Slovenska bola účasť tesne pod zákonnou hranicou – 52,15 %, na Orave 50,5%, v okrese Dolný Kubín 54,8 %. V Dolnom Kubíne bolo do voličských zoznamov zapísaných 14 507 voličov, hlasovania sa zúčastnilo 8140, z toho **platných hlasov bolo 8058, t. j. 56,1%**. 7619 voličov /94,9%/ hlasovalo za vstup Slovenska do EÚ, 409 voličov, t. j. 5,1 % hlasovalo proti vstupu do EÚ.

Predreferendovú kampaň mala sprevádzať pieseň, ktorá by sa stala hymnou Slovenska pre vstup do Európskej únie. V tejto súvislosti vznikla známa nahrávka tzv. eurohymny pod názvom Európa, ktorú naspieval Dolnokubínčan Boris Lettrich, učiteľ ZUŠ, po ponuke producenta Gaba Dusíka. Autorom textu bol Peter Uličný. Po zverejnení pešničky maďarská strana vyjadrila protest, že sa jedná o porušenie autorského práva. Z piesne sa stal politický škandál, neskôr maďarskí autori súhlasili s piesňou ako slovenskou eurohymnou, ale žiadali prerobiť text. S touto podmienkou nesúhlasil Boris Lettrich a Peter Uličný. Pieseň sa nehrala a nespievala.

MEMORANDUM O SPOLUPRÁCI

Dňa 27. marca 2003 sa stretli v rytierskej sieni Oravského hradu členovia Rady regiónu a Žilinského samosprávneho kraja, aby podpísali Memorandum o spolupráci, napĺňaní a podpore realizácie cieľov strategického plánu regiónu Orava. V historických priestoroch Oravského hradu všetkých prítomných privítal starosta Oravského Podzámku Ing. Ján Kompan. V mene Rady Oravy vystúpil Mgr. Peter Kul'ha, poslanec Žilinského samosprávneho kraja /ŽSK/ a stručne predstavil víziu projektu. Vo svojom príhovore uviedol, že spoločnými silami sa určite podarí naplniť ciele strategického plánu rozvoja Oravy. Po príhovoroch zástupcu Rady regiónu Dr. Ľubomíra Bláhu a predsedu ŽSK Jozefa Tarčáka sa pristúpilo k aktu podpísania Memoranda o vzájomnej spolupráci. Za ŽSK ho podpísal predseda Jozef Tarčák, za Radu regiónu PaedDr. Ľubomír Bláha, predseda ZMODO a primátor Dolného Kubína, Mgr. Blažej Dibdiak, za rkat. cirkev, Ján Gregorec, konateľ fi. Pneuservis, Marián Grígel' za Slovenskú živnostenskú komoru, Slavomír Habánik,

riaditeľ fi. Elkop, Ľ. Jaňák, vedúci odboru školstva ŽSK, Ing. Marián Jurina, starosta obce Zuberec, Ján Kapala, poslanec ŽSK, MUDr. Vojtech Koleják, riaditeľ NsP v Trstenej, Ivan Krušínský, primátor Námestova, Peter Kul'ha ŽSK, Jozef Mažári, primátor Trstenej a predseda ZMOHO, Vladimír Medzihradský, publicista, Jozef Miklušičák, poslanec NR SR, Ing. Ľubomír Ondírko, prednosta OÚ v Dolnom Kubíne, František Poleta, predseda ZMOBO a starosta Novote, Rastislav Stanček, farár evan. a. v. cirkevného zboru v Dolnom Kubíne a oravský konsenior, Bohuslav Synak, riaditeľ ZTS Strojárne a.s. v Námestove, Ivan Šaško, primátor Tvrdošina a Eva Vajzerová z Kanadského urbanistického inštitútu.

V závere rokovania vystúpil predseda ŽSK Jozef Tarčák, ktorý vyzdvihol prácu Kanadského urbanistického inštitútu pre Oravu.

VOLEBNÝ PROGRAM 2003-2006

Za hlavné priority svojho volebného programu považuje primátor hospodársky rozvoj mesta a jeho okolia a s ním súvisiaci rozvoj turistiky a cestovného ruchu, rovnako aj podporu kultúrnych a športových aktivít nadregionálneho významu. Cieľom volebného programu je dosiahnuť prosperitu mesta a ľudí v ňom žijúcich tak, aby mali prácu, šance podnikat' a dostatok priestoru na aktívny oddych. Medzi strategické zámery mesta na nasledujúce obdobie patrí napríklad realizácia **Produktu turizmu Orava**. Pozostáva z dvoch častí: **Parku priemyslu voľného času** na Gäceli a projektu **Na všetky strany sveta**, náučno-poznávacej trasy so živou panorámou smerom na východ, mini Európou Orava Tatry smerom na západ, turisticko - lyžiarsko – cyklisticko – jazdeckou trasou pod názvom „Cez tri hole“ /Kubínska, Bzinská a Vasiľovská/ na severe a Vitaparcourom na juhu. Uskutočnenie plánov sa viazalo na finančnú pomoc z fondov Európskej únie /EÚ/. Najbližšie k realizácii mala výstavba miniEurópa Orava Tatry vo výške 100 miliónov Sk.

Ďalším strategickým zámerom je renovácia historického námestia a vybudovanie panteónu významných osobností mesta Dolný Kubín. Projekt vypracovali študenti fakulty architektúry Slovenskej technickej univerzity v Bratislave pod vedením Ing. arch. Jarmily Lalkovej. Hviezdoslavovo námestie by malo byť pokryté pevnou dlažbou s dvoma potokmi /Jasenovským a potokom tečúcim medzi Dúbravou

a Brezovcom/ a doprava po námestí by mala byť úplne vylúčená. Námestie by malo slúžiť na kultúrno-spoločenské účely.

Za nanajvýš aktuálne označil primátor vybudovanie **Mestečka v meste** v areáli bývalých vojenských kasární.

Primátor mesta zhodnotil plnenie volebného programu za rok 2003 na mestskom zastupiteľstve dňa 11. decembra 2003 nasledovne: *„Volebný program mesta Dolný Kubín na roky 2003-2006 schválený mestským zastupiteľstvom dňa 27. marca 2003 je otvorený materiál, ktorý je možné dopĺňať. Pri jeho spracúvaní boli zahrnuté pripomienky a požiadavky poslancov z jednotlivých častí mesta. Pravidelne je prehodnocovaný a v prípade potreby a nutnosti sa môžu dať priority iným požiadavkám. V súvislosti s politickými stranami, hnutiami a inštitúciami sa zabezpečuje plnenie volebného programu vzhľadom k získaniu finančných prostriedkov na realizáciu hlavných úloh, ktoré si vytýčili politické strany, hnutia a zvolený primátor. Ide o aktívne sa spolupodielanie na plnení volebného programu. Aktivita politických strán, hnutí, inštitúcií a podnikateľov je na dobrej úrovni so snahou zrealizovať volebný program, zatriktívniť mesto, zabezpečiť prácu, bývanie, rozvíjať infraštruktúru. Je potrebné akceptovať verejný záujem a dbať o to, aby individuálne záujmy neboli preferované pred väčšinovými skrývajúc sa za záujmy politických strán. Našťastie v našom mestskom zastupiteľstve sa hlasuje na základe rozumu a zodpovednosti a nie na základe nariadenia politickej strany tak, ako sa to stáva v národnom parlamente. Kontakt poslancov s občanmi, ktorých zastupujú, je dobrý a pravidelný. Zbytočné žabomyšie vojny nám odčerpávajú energiu a oslabujú našu silu pri presadzovaní väčšinových záujmov občanov mesta. Časový horizont plnenia volebného programu sa o niečo posúva, napriek tomu, že hlavné investičné akcie uvedené vo volebnom programe sa mali začať realizovať už v tomto roku, väčšinou sú posunuté na rok 2004. Vyplýva to z faktu, že mimorozpočtové zdroje, ktoré sa mali získať z fondov a hlavne z transakcie týkajúcej sa bývalých kasární neboli získané a prevod kasární sa komplikoval až do posledných dní roku 2003. Rok 2003 možno definovať ako **obdobie príprav na veľké investičné akcie**, ktoré sa budú týkať rozvoja a modernizácie tepelného hospodárstva, výstavby nájomných bytov, výstavby*

supermarketu, centrálneho parkoviska, individuálnej bytovej výstavby v lokalitách Nad brehmi a Ožnica, výstavby a dostavby športovísk. Na realizáciu stavieb boli v roku 2003 zabezpečené finančné prostriedky – 8 mil. Sk z vlastných kapitálových zdrojov, 9 mil. Sk z iných fondov, ktoré boli použité: 5 mil. Sk na výstavbu telocvične ZŠ M. Kukučina, 3 mil. Sk na výstavbu sedlových striech ZŠ M. Kukučina, 300 tis. Sk na opravu a rekonštrukciu striech v ZŠ Nemocničná, 400 tis. Sk na bezpečnostné kamery v meste, 230 tis. Sk na propagačný materiál mesta a regiónu Dolná Orava, 200 tis. Sk na informačnú a výpočtovú techniku, 100 tis. Sk na strategický plán rozvoja mesta Dolný Kubín.

Investičné akcie roku 2003: rekonštrukcia bytovky v Kňážeji /strecha/, integrácia ZŠ a MŠ Kňážia, centrum voľného času v ZŠ Nemocničná, komunikácie a parkoviská – inžinierske siete Brezovec, parkoviská pri novom cintoríne, zimný štadión – šatne, záchyty prameňov vody na Kubínskej holi, rekonštrukcia a obnova verejného osvetlenia. V roku 2003 mesto zaskočila exekúcia firmy SOIC, ktorou bola mestu spôsobená ekonomická strata, táto však bola určitou čiastkou vykompenzovaná a to tým, že mesto vyhralo súdny spor so štátom za predaj budovy okresného úradu, kde získalo nedoplatenú čiastku aj s penálmi vo výške 4 mil. Sk. Akcie plánované v najbližšom období: plynofikácia kotolne ZŠ Kňážia, vodovod Jelšava, výstavba ihriska s umelou trávnatou plochou, nájomné byty, kruhový objazd pri pošte a kasárňach. Úroveň kultúry bola na úrovni ostatného obdobia, čo sa týka financovania športu v meste – finančné prostriedky, ktoré mesto dáva, je oproti iným mestám nadštandardné. Čo sa týka podnikateľskej oblasti, spolupráca s podnikateľmi by mohla byť lepšia.“

UDELENIE CENY MESTA DOLNÝ KUBÍN

Mestské zastupiteľstvo na júnovom zasadnutí udelilo cenu mesta Dolný Kubín **Msgr. Alfonzovi Letanovskému**, dekanovi rímsko-katolíckych farností okresu Dolný Kubín, za jeho celoživotné pôsobenie na duchovnom a spoločenskom poli. Alfonz Letanovský sa narodil dňa 11. júna 1933 v obci Hnilec, okres Spišská Nová Ves. Dňa 1. júla 1962 sa stal kňazom. V Dolnom Kubíne pôsobí 30 rokov a zaslúžil sa o výstavbu kostola Povýšenia sv. Kríža na Brezovci, rekonštrukciu

kostola sv. Kataríny Alexandrijskej a farskej budovy. Pápež Ján Pavol II. v roku 1991 zapísal dekana A. Letanovského medzi svojich kaplánov a udelil mu titul Msgr. /monsiňor/.

VEDENIE MESTA /mestské zastupiteľstvo, rada, mestské výbory, odborné komisie/

Ustanovujúce zasadnutie novozvoleného mestského zastupiteľstva sa uskutočnilo v piatok 3. januára 2003. Zákomom predpísaný sľub zložil staronový primátor PaedDr. Ľubomír Bláha i 24 poslancov mestského zastupiteľstva. MUDr. Peter Šulej nezložil sľub poslanca z dôvodu zahraničnej služobnej cesty. Vo svojom príhovore sa primátor poďakoval odchádzajúcim poslancom za spoluprácu v minulom volebnom období. Novému poslaneckému zboru poprial najmä veľa zdravia a chuti do práce a vyslovil nádej, že budú spolupracovať bez ohľadu na politickú príslušnosť a vlastné záujmy.

Tesne predtým poslanci zobrali na vedomie, že podľa zákona o obecnom zriadení je funkcia poslanca nezlučiteľná s funkciou zástupcu štatutárneho orgánu rozpočtovej organizácie zriadenej mestom. Z toho dôvodu zanikol poslanecký mandát Karolovi Hromádkovi, riaditeľovi ZUŠ I. Ballu. Jeho miesto zaujal prvý náhradník vo volebnom obvode č. 8 /Bysterec/ MUDr. František Kováčik. Potom sa poslanci zaoberali voľbou zástupcu primátora mesta. Ľubomír Bláha navrhol RNDr. Jána Bencúra, ktorého nakoniec v tajnom hlasovaní zvolili /16 proti 8/ za zástupcu primátora. Poslanci zvolili 7-člennú mestskú radu, v ktorej pôsobia: Jozef Kubas, Anton Krákorník, Ľudovít Behula, Jozef Bajčičák, Pavol Halaša, Peter Šulej a Ján Bencúr. Politické zloženie mestského zastupiteľstva je nasledovné: SMER, SĎĽ – 6 poslancov, ANO – 5 poslancov, SDKÚ, DS – 5 poslancov, KDĽH – 4 poslanci, SĎA – 2 poslanci, HZĎ – 1 poslanec, HZĎS-ĽS, SOP – 1 poslanec, KSS – 1 poslanec.

Odborných komisií bolo 7: 1. **Komisia finančná**: predseda Ing. Vladimír Mišala, členovia: Ing. Ľudovít Behula, Ing. Milan Ďaďo, Anna Jančová, Ing. Peter Ostrihoň, MUDr. Peter Šulej, Ing. Magda Vojtasová a Ing. Soňa Urbanová. V septembri Ing. Soňa Urbanová požiadala o uvoľnenie z finančnej komisie, v decembri bol na jej miesto zvolený Ing. Miroslav Valach. 2. **Komisia výstavby a životného prostredia**: predseda Ing. Milan Bruncko, členovia: Ing. Vladimír Adamus, Ing.

Jozef Dibdiak, Ing. Ján Kubačka, Ing. Štefan Mihál, Ondrej Škvarka, Ing. Daniel Trnkócy. 3. **Komisia sociálnych vecí, zdravotníctva a kultúry**: predseda MUDr. Eva Hrudová, členovia: MUDr. František Kováčik, PhDr. Dušan Krška, Mgr. Dagmar Kubištová, PhDr. Eva Luptáková, MUDr. Juraj Štefák, MUDr. Jozef Tholt. 4. **Komisia školstva, telesnej kultúry a športu**: predseda Mgr. Barnabáš Úvegeš, členovia: Mgr. Alexander Kováč, Mgr. Roman Matejov, Lubomír Milan, PaedR. Ján Pečeňák, Mgr. Silvia Písarčíková, Leonard Vajdulák. 5. **Komisia pre hospodárenie s bytmi a nebytovými priestormi**: predseda Ing. Dalibor Pelach, členovia: Ing. Vladimír Konštiak, Mgr. Daniel Marček, Mgr. Jana Mazalánová, Ing. Rudolf Salcer, Alžbeta Sojková, Anna Strážovská, Milan Válek. 6. **Komisia verejného poriadku**: predseda Marián Pyszko, členovia: Ing. Vladimír Brunčák, Juraj Kazimír, MUDr. Peter Oravec, Ladislav Pecháček. 7. **Komisia cestovného ruchu, regionálneho rozvoja a služieb**: predseda MUDr. Václav Hradec, CSc., členovia: Ing. Pavol Diežka, Ing. Peter Drozd, Roman Kuchár, Vladimír Medzihradský, MUDr. Ján Neznámy, Ing. Eva Vajzerová, Mgr. Peter Zemko.

Zasadnutia mestského zastupiteľstva sa konali v dňoch 3. januára, 27. februára, 27. marca, 24. apríla, 26. júna, 4. septembra, 30. októbra a 11. decembra. Poslanci prijali VZN: doplnok k č. 72/2002 o podmienkach poskytovania dotácií právnickým a fyzickým osobám na území mesta, VZN o zásadách nakladania s finančnými prostriedkami mesta Dolný Kubín, VZN o hospodárení a nakladaní s majetkom mesta Dolný Kubín, VZN - Požiarny poriadok mesta, VZN – Povodňový plán záchranných prác mesta Dolný Kubín, VZN o dani z nehnuteľnosti, dodatok VZN č. 67/2001 o zbere, preprave a zneškodňovaní komunálneho odpadu.

Poslanci na zastupiteľstvách predniesli nasledovné interpelácie:

- sťažnosť občanov na Technické služby, ktorých pracovníci zaobchádzali nešetrne s kuka nádobami,
- žiadosť občanov, aby poškodené kuka nádoby zaplatili pracovníci Technických služieb mesta Dolný Kubín,
- žiadosť občanov vybudovať v meste malé plynové kotolne,

- prideliť priestory pre detskú ambulanciu MUDr. Kecerovej, ktorá je v bytovke č. 1200/13 na ul. SNP, ale obyvatelia bytovky nechceli detskú zdravotnú ambulanciu vo svojom dome,
- zaradiť do volebného programu mesta Dolný Kubín čističku odpadových vôd na Kňažej,
- zaradiť do volebného programu mesta Dolný Kubín plynofikáciu základnej školy na Kňažej a tak vyriešiť problém znečisťovania ovzdušia,
- vybudovať odvodňovací rigol a protihlukovú stenu okolo štátnej cesty na ul. Jánoškovej,
- vybudovať stravovňu pre dôchodcov na Banisku, ktorá by slúžila aj ako miestnosť pre kultúrne účely, odpredať objekt bývalého skladu mazutu pri kotolni na Banisku a za získané finančné prostriedky v spolupráci s MV Banisko vybudovať kanceláriu, resp. kultúrnu miestnosť podľa potrieb občanov,
- vybudovať chodník pre peších od autobusovej zástavky na Banisko, okolo zvodidiel na sídlisko, odkanalizovať a opraviť chodníky popred bytovky a zrekonštruovať skratkový chodník vedúci z centra mesta na sídlisko Banisko,
- položiť asfaltový koberec na cestu medzi garážami na Banisku a odkanalizovať sídlisko od dažďových vôd, riešiť zosuv svahov za garážami nad blokmi č. 1523 a 1524 na Banisku, lebo privalové dažde ohrozovali bytovky pod cestou,
- vybudovať chodník po pravej strane bytovky č. 1530 na Banisku,
- vyriešiť systém dopravy po ulici Obrancov mieru so zámerom znížiť hluk a prašnosť,
- zrekonštruovať verejné osvetlenie na úseku Staré mesto – Banisko,
- vybudovať komunikáciu ku garážam na Brezovci,
- vybudovať chodník po celej ul. Ľ. Štúra na Brezovci,
- prejednať výstavbu chodníkov, parkov a ihrísk na Brezovci so zástupcami bytových spoločenstiev,
- osloviť prevádzkovateľa AXY a ponúknuť mu iný náhradný priestor,
- opraviť schody od usadlosti Jozefa Sáreného na Brezovec a natrieť zábradlie,
- oboznámiť občanov Brezovca s architektonickými úpravami námestia Jána Vojtaššáka,

- retardéry vybudovať navršením povrchu komunikácie /asfaltom, zámkovou dlažbou/,
- prepojiť komunikáciou sídliska Brezovec s Baniskom,
- vybudovať športovisko pod ul. Ľ. Štúra na mieste, kde sa plánovalo obchodné stredisko,
- vybudovať oddychovú zónu na Brezovci,
- osadiť lavičky pri bloku č. 1945 na ul. Nemocničnej,
- dodržiavať termíny kosenia sídliska Brezovec, aby tu nerástla burina,
- obnoviť vysielanie mestského rozhlasu, lebo vysielanie Infoštúdia má možnosť pozerat' len 10% Dolnokubínčanov, ostatní sú bez aktuálnych informácií,
- opraviť cestu na Sfrňacie,
- nestavať nájomné byty na budove MŠ a ZUŠ na Bysterci,
- položiť asfaltový koberec ku garážam na Bysterci, jedenkrát polročne prejednávať na mestskom zastupiteľstve problematiku rozvoja cestovného ruchu,
- vybudovať vodovod Kňazžia – Jelšava, zabezpečiť dodávku pitnej vody do Jelšavy,
- zabezpečiť priestory pre ZUŠ I. Ballu, ktorá otvárala nový dramatický odbor, do ktorého predpokladala nárast detí o 100,
- vybudovať v meste ihriská na nenáročné športy – bežecké, vybudovať sektor pre hod diskom, vo volebnom programe chýba vybudovanie telocvične pre atletiku, ani jedna športová hala v Dolnom Kubíne nemala rozmery dané medzinárodnou federáciou pre atletiku, vybudovať cyklistické trate na Kuzmínove, lebo súčasné cyklotrate v Dolnom Kubíne sú nevyhovujúce,
- vybudovať telocvičňu na Bysterci,
- riešiť sťažnosť obyvateľov Bysterca ul. Lucenkovej na parkovanie nákladných vozidiel na tejto ulici,
- zriadiť pobočku pošty na Bysterci, lebo v čase vyplácania dávok pošta na Aleji Slobody nestačí, ľudia tu čakali na vyplatenie dôchodku, či úhradu vyše hodiny,

- rokovať v I. Urbárom s. r. o. Zochova o majetkovom vstupe mesta do spoločnosti I. Urbár, s. r. o. za účelom vybudovania zasnežovania na Kubínskej holi,
- obyvatelia Janoškovej ulice predložili mestu petíciu na riešenie ich sťaženej situácie v súvislosti s prechodom ťažkých nákladných aut. Denne prešlo v obidvoch smeroch po ulici okolo 600 kamiónov, čo malo za následok vysokú prašnosť, hlučnosť, otrasy a popraskané domy. Ani v roku 2003 sa ich petícia neriešila k spokojnosti. Okresný dopravný inšpektorát situáciu monitoroval, prehodnotil, zistil, že za uplynulých 5 rokov sa tu stalo 14 dopravných nehôd, ktoré boli zapríčinené neprimeranou rýchlosťou. Okresný dopravný inšpektorát doporučil osadiť v ulici značku s obmedzenou rýchlosťou na 40 km/h a vyznačiť prechod pre chodcov.
- rozšíriť záhradkársku osadu v Jelšave,
- umožniť rekreačnú zástavbu pred Uhliskom oproti Zverexu v Záskalí, ale ochranári prírody tu nesúhlasili s výstavbou,
- vyriešiť prekládku plynovodu pri dome p. Janíka v Jelšave,
- zrekonštruovať komunikáciu v Záskalí,
- pridať na sídlisko Brezovec koše na odpadky,
- zapojiť do čistenia mesta školákov, lebo okolie škôl na Brezovci je špinavé, odpadky sa váľajú po zemi,
- zabrániť zanášaniu kanalizácie na ul. Dukelských hrdinov č. 2041 od záhradiek,
- opraviť verejné osvetlenie na ul. Dukelských hrdinov, označiť nádoby na separovaný zber na tejto ulici, dotvoriť vzhľad autobusovej zástavky pri Námestí J. Vojtaššáka,
- posilniť hliadky mestskej polície na trase okolo cintorína na Brezovec, kde vandali ničia svietidlá verejného osvetlenia a prevracajú nádoby s odpadom,
- opraviť rozpadajúce sa schody na historickom cintoríne,
- vybudovať chodník pred zbernými surovinami smerom na stanicu, opraviť rozkopávky na ul. M. R. Štefánika a jamy na ul. ČSA,
- obnoviť dopravné značenie na hlavnom autobusovom nástupišti,

- opraviť výtlky na ceste na Kňažej, riešiť sťažnosť na nekvalitnú prácu fi. Riline pri opravách komunikácii,
- premiestniť autobusovú zástavku SAD a MAD pri rodinných domoch p. Šaligovej a Adamcovej o 50 m smerom k mostu cez Oravu na pozemok Urbáru Kňažia,
- chodník na ul. Komenského nevydržal ani jeden rok, zásluhou nekvalitnej dlažby od výrobcu TS,
- upraviť autobusovú zástavku pri schodoch ku kostolu na Brezovci,
- osadiť schránky na pripomienky občanov,
- zriadiť informačné tabule pri AXE a ESO pre potreby mestského výboru,
- upraviť terén pri novom parkovisku na ul. Hattalovej,
- namontovať dosky na basketbalové koše na ihrisku v ul. Odbojárov,
- generálna úprava trávniku na školskom ihrisku ZŠ Nemocničná, ktoré slúži verejnosti,
- predĺžiť úradné hodiny na mestskom úrade po 16. hodine,
- vymaľovať priestory MŠ Brezovec a natrieť preliezačky,
- vyrúbať 5 kusov topoľov na ul. Mierovej,
- zahrnúť do územného plánu vybudovanie športového ihriska na ul. Štúrovej a Hattalovej,
- upraviť fasády objektu trafostanice na Brezovci a komunikáciu ku škole a átriovým domom,
- rokovať s majiteľmi potravín pri pošte a žiadať od nich pravidelnú údržbu areálu, ktorý je znečistený, opraviť schody a fasádu,
- vytvoriť fond rozvoja tepelného hospodárstva,
- odstrániť betónový skelet na ul. Hattalovej,
- zabezpečiť na Brezovec skrinky pre smútočné oznámenia,
- osadiť vianočný stromček na Brezovci,
- zabezpečiť osvetlenie prechodu pre chodcov na Nábřeží Oravy smerom ku lavici na Bziny aj svetelnú signalizáciu,
- dobudovať chodníky a verejné osvetlenie na cintoríne v Kňažej,

- zabezpečiť, aby majitelia garáží neodhadzovali do kontajnerov na sídliskách nebezpečný odpad, mesto zabezpečovalo dvakrát ročne vývoz nebezpečného odpadu,
- zvýšiť dotácie mesta na šport, mesto na jedného pretekára poskytovalo 692 Sk, ale skutočná potreba bola 6934 Sk,
- Mgr. Lettrich v mestskom zastupiteľstve dňa 11. decembra vyjadril v mene poslancov Aliancie nového občana nespokojnosť s činnosťou mestského úradu a navrhol, aby poslanci odvolali RNDr. Jána Bencúra z funkcie zástupcu primátora mesta Dolný Kubín. MUDr. Jozef Štefák považoval tento návrh za unáhlený. Zástupca mesta úspešne rokoval s Ministerstvom vnútra o zámene kasárni za štátny archív, zaslúžil sa o schválenie erbov, vypracovanie Strategického plánu rozvoja mesta Dolného Kubína, zachovanie sídla Obvodného úradu v Dolnom Kubíne, predloženie 3 projektov na získanie finančných prostriedkov z európskych grantov. Záležitosť okolo odvolania zástupcu primátora mesta sa preniesla do roku 2004.

HOSPODÁRENIE /plnenie rozpočtu, majetok mesta/

Hospodárenie a plnenie rozpočtu mesta sa riadilo rozpočtom schváleným mestským zastupiteľstvom dňa 3. decembra 2002 s výškou príjmov a výdavkov bežného rozpočtu 65 524 tis. Sk, výškou príjmov a výdavkov kapitálového rozpočtu 3 730 tis. Sk. Rozpočet bol v priebehu roka 2003 upravovaný dňa 24. februára 2003 na výšku príjmov a výdavkov 17 417 tis. Sk a dňa 30. októbra na výšku príjmov 22 719 tis. Sk a výdavkov 22 198 tis. Sk. Bežný rozpočet príjmov bol upravovaný dňa 24. apríla 2003 na výšku 150 461 tis. Sk, dňa 30. októbra na 191 744 tis. Sk a dňa 11. decembra na výšku 198 144 tis. Sk.

Výsledok hospodárenia vytvorený	
z dosiahnutých príjmov vo výške	238 505 948,40 Sk
a čerpania výdavkov vo výške	233 620 984,33 Sk
predstavoval prebytok vo výške	4 884 964,07 Sk.

Prebytok bol rozdelený do sociálneho fondu vo výške 126.492 Sk, do rezervného fondu 3.639.172,72 Sk a do fondu rozvoja bývania vo výške 1.119.299,35 Sk.

Na plnení kapitálových príjmov – príjem z predaja budov – sa podieľali, splatená pohľadávka od Okresného úradu vo výške 985 tis. Sk a odpredaj bývalých detských jasí vo výške 2.110 tis. Sk. Ďalej splátky za odpredané byty vo výške 160 tis. Sk, cisterny za 92 tis. Sk, karosy za 160 tis. Sk, pozemkov za 1.327 tis. Sk

Z fondu rozvoja bývania boli čerpané prostriedky vo výške 1.000 tis. Sk na výstavbu cesty na sídlisku Brezovec, z fondu rezerv a rozvoja vo výške 6.400 tis. Sk na investičné akcie, nákup softvéru, rekonštrukciu priestorov na ZŠ Nemocničná pre účely Domčeka CVČ, rekonštrukciu ZŠ Kňazžia pre MŠ.

Čerpanie kapitálových výdavkov vo výške 20.240 tis. Sk t.j. 91%. Kapitálové výdavky boli použité na splátky dlhodobých úverov na nájomné byty 1.428 tis. Sk, nákup pozemkov 143 tis. Sk, projektovú dokumentáciu 456 tis. Sk /predĺženie miestnej komunikácie na ul. Gacekovej, rozšírenie parkoviska pri dome smútku, kruhovú križovatku pri gymnáziu, komunikáciu na Brezovec, rozšírenie verejného osvetlenia v Jelšave, plynofikáciu ZŠ Kňazžia/, rekonštrukciu plavárne II. etapa 1.255 tis. Sk, dostavbu telocviční ZŠ M. Kukučina a ZŠ Nemocničná 5.303 tis. Sk, doplatok 163 tis. Sk za spojovací chodník Kuríny, inžinierskych sieti Malý Bysterec, trafostanice Brezovec, nákup sieťového operačného systému a softvéru 871 tis. Sk, rekonštrukciu ZŠ Nemocničná 208 tis. Sk /priestory pre Domček CVČ/, rekonštrukciu ZŠ Kňazžia 692 tis. Sk /priestory pre MŠ Kňazžia/, kapitálový transfer pre príspevkové organizácie – MsKS 500 tis. Sk /rekonštrukcia pánskeho WC, rekonštrukcia fasády kina, dokúpenie ozvučovacej aparatúry/, mestským športovým zariadenia 348 tis. Sk na nákup kosačky a rolby, elektrický kotol do vývarovne klubu dôchodcov 110 tis. Sk, ozvučovaciu techniku do Domu smútku 48 tis. Sk.

V roku 2003 mesto zrealizovalo investičné akcie: cesta Brezovec 1.618 tis. Sk, prístupová komunikácia k 66 bytovej jednotke na Brezovci 424 tis. Sk, zvod povrchových vôd v Záskalí 100 tis. Sk, rekonštrukcia strechy ZŠ M. Kukučina 3

mil. Sk, rozšírenie chodníka na Banisku 30 tis. Sk, komunikácia k 55 bytovej jednotke Brezovec 400 tis. Sk, kamerový systém mestskej polície 421 tis. Sk, parkovacie plochy na Brezovci 634 tis. Sk, zachytenie prameňa na Kubínskej holi 297 tis. Sk, rozšírenie parkoviska pri Dome smútku 730 tis. Sk, dostavba zimného štadióna 891 tis. Sk.

Na dosiahnutých bežných príjmoch v roku 2003 sa podieľali daňové príjmy čiastkou 59.101 tis. Sk, nedaňové príjmy 20.565 tis. Sk, z toho príjmy rozpočtových organizácií 1.257 tis. Sk, granty a tranfery 134.550 tis. Sk.

V oblasti kategórii dane z príjmov, ziskov a kapitálového majetku bolo plnenie /103%/ ovplyvnené prekročením rozpočtovaných príjmov dane z príjmov fyzických osôb /107%/ prekročenie o 1.898 tis. Sk. Túto kategóriu príjmov tvoria príjmy z podielových daní štátneho rozpočtu.

V kategórii daň z majetku bolo v porovnaní s rozpočtom vykázané plnenie na 104% /viacej o 380 tis. Sk/. Prekročenie tejto položky bolo spôsobené tým, že daň z nehnuteľnosti mnohé právnické i fyzické osoby uhradili v januári 2003.

V kategórii domáce dane na tovary a služby je vykázané plnenie vo výške 14.384 tis. Sk /111%/. V štruktúre týchto príjmov je oproti rozpočtu nižšie plnenie na položke poplatok zo vstupného /menej o 10 tis. Sk/.

Priaznivé plnenie je na položke poplatok za psa, poplatok z predaja alkoholických a tabakových výrobkov, poplatok za ubytovaciu kapacitu, poplatok z reklamy, za užívanie verejného priestranstva. K prekročeniu rozpočtovanej čiastky došlo aj u cestnej dane, kde boli príjmy oproti rozpočtu vyššie o 315 tis. Sk.

V štruktúre príjmov nedošlo k naplneniu rozpočtu u príjmov z podnikania a tiež vlastníctva majetku /plnenie len na 95%/, napr. rest vo výške 228 tis. Sk, nedošlo k úhrade nájmu za pozemok pod tržnicou, omeškané sú splátky nájmu za posledný štvrt'rok.

U príjmov skupiny administratívne a iné poplatky a platby je vysoké plnenie hlavne na položke správne poplatky za automaty a tiež z dôvodu vybavovania si povolenia na rok 2004 už v decembri 2003.

Do skupiny nedaňové príjmy sú zahrnuté aj príjmy za materské školy 3.380 tis. Sk, príjmy za opatrovateľskú službu 355 tis. Sk, práce Strediska služieb škole 21 tis. Sk, príjmy rozpočtových organizácií 1.257 tis. Sk.

V roku 2003 boli na účet mesta poukázané finančné prostriedky od Nadácie otvorenej spoločnosti – tuzemský grant vo výške 72 tis. Sk na spracovanie Strategického plánu rozvoja mesta Dolný Kubín na 5, 10, 15 rokov.

Z dôvodu presunu kompetencií zo štátnej správy na samosprávu boli mestu poukázané decentralizačné dotácie na matriky vo výške 407 tis. Sk, na sociálne veci 665 tis. Sk, na školstvo 128.796 tis. Sk, na projekty „Otvorená škola“ 200 tis. Sk /ZŠ Kňazžia, ZŠ M. Kukučina/, príspevky od obcí na Spoločný obecný úrad 1.618 tis. Sk, na prenesené kompetencie 1.116 tis. Sk, na realizáciu opatrovateľskej služby 1.664 Sk.

Čerpanie výdavkov bolo ovplyvnené tvorbou zdrojov v príjmovej časti rozpočtu. Oddiel 01 – všeobecná verejná správa – celkom výdavky vo výške 28.525 tis. Sk, plnenie ročného rozpočtu na 108%. Tento oddiel zahŕňa výdavky na verejnú správu – 25.964 tis. Sk, t.j. 102%. Sú tu zahrnuté výdavky na mzdy a odvody poisťného 13.205 tis. Sk – 99 %, cestovné výdavky tuzemské 20 tis. Sk, zahraničné 72 tis. Sk, výdavky na elektrickú energiu 327 tis. Sk, plyn 101 tis. Sk, tepelnú energiu 861 tis. Sk, vodné a stočné 69 tis. Sk, telefón, mobil 440 tis. Sk, poštovné služby 548 tis. Sk, internet 149 tis. Sk, náklady na vybavenie kancelárií nábytkom 105 tis. Sk, výpočtovou technikou vrátane tlačiarň 271 tis. Sk, tlačivá, tlačiarenské práce, odborné publikácie, noviny, zbierky zákonov 194 tis. Sk, upratovanie, čistenie, pranie, lieky, náhradné diely, pracovné náradie, odev, obuv, renovácia pások, tonerov, zhotovenie kľúčov, pečiatok 420 tis. Sk, závodné stravovanie 310 tis. Sk. Výdavky na dopravné 588 tis. Sk /PHM, olej, mazivá 193 tis. Sk, zákonné a havarijné poistenie 70 tis. Sk, prenájom 231 tis. Sk, údržba aut 27 tis. Sk, pneumatiky 38 tis. Sk/.

Výdavky na údržbu budov 863 tis. Sk /oprava strechy na budove ZUŠ I. Ballu 260 tis. Sk, oprava budovy turistickej informačnej kancelárie 38 tis. Sk, výmena podlahy v sobášnej miestnosti 94 tis. Sk, maľovanie sobášnej miestnosti, elektromontážne a drobné údržbárske práce v budovách mesta, zvonica Záskanie

12 tis. Sk/, údržba nábytku, rozmnožovacích strojov, výpočtovej techniky 297 tis. Sk, hasiacich strojov, elektrospotrebičov 31 tis. Sk, prenájom /poštového priečinka, bankového priečinka, pozemok v Diakovciach pod rekreačným zariadením/ 28 tis. Sk. Výdavky na reprezentačné 66 tis. Sk, inzerciu 4 tis. Sk, znalecké posudky 52 tis. Sk /vysielač Kuzmínovo, budova štátneho archívu, detských jaslí, skladu LVO Banisko/, výtvarné návrhy erbov mestských častí a mesta 123 tis. Sk, geometrické plány 104 tis. Sk, exekučné služby 13 tis. Sk, výdavky na úhradu dane z prevodu nehnuteľnosti 53 tis. Sk, odvod do sociálneho fondu 76 tis. Sk, poisťné majetku a pracovníkov 207 tis. Sk, advokátske, komerčné a právne služby 95 tis. Sk, vrátka dražobnej zábezpeky 230 tis. Sk, odmeny poslancom MZ, MR, členom občianskych výborov, komisií 246 tis. Sk, vypracovanie bezpečnostného projektu na ochranu údajov v informačnom systéme 34 tis. Sk, odstupné pre zamestnancov detských jaslí 42 tis. Sk, príspevok obchodnej spoločnosti TEHOS 5.400 tis. Sk. Ďalej tento oddiel zahŕňa výdavky na spoločný obecný úrad vo výške 1.844 tis. Sk, finančnú a rozpočtovú oblasť 185 tis. Sk.

Výdavky na útvary kontroly ale len do 1. apríla 2003, potom došlo k zmene sledovania výdavkov na kontrolórov miest. Tieto výdavky boli presunuté do výdavkov verejnej správy. Výdavky na matričnú činnosť 532 tis. Sk, z toho výdavky vykryté rozpočtom mesta 125 tis. Sk, transakcie verejného dlhu – rozpočtovaná čiastka na úroky spoločnosti Tribometal /odkúpenie budovy ZUŠ na splátky/ - úrok nebol spoločnosťou ešte nárokovaný.

Oddiel 03 – verejný poriadok a bezpečnosť – celkom čerpanie rozpočtu 3.984 tis. Sk t. j. 98%. Výdavky na mestskú políciu – 3.789 tis. Sk t. j. 99% - náklady na mzdy a poisťné 3.253 tis. Sk, odvody do sociálneho fondu 15 tis. Sk, telefón, mobil 28 tis. Sk, nábytok a vybavenie kancelárskych priestorov 13 tis. Sk, strelivo 20 tis. Sk, revolver 15 tis. Sk, odev, obuv 109 tis. Sk, krmivo pre psov, očkovanie psov 22 tis. Sk, závodné stravovanie 81 tis. Sk, PHM, olej, údržba auta, pneumatiky, poisťenie aut 140 tis. Sk, údržba techniky slúžiacej mestskej polícii 63 tis. Sk, fotoslužby 15 tis. Sk. Výdavky na požiarnu ochranu – 195 tis.

Sk t.j. 96%, išlo o náklady na požiarne zbrojnice a náklady na dobrovoľné požiarne zbory na území mesta.

Oddiel 04 – ekonomická oblasť – čerpanie rozpočtu 7.276 tis. Sk t.j. 90%. Výdavky na dopravné značky a tabule 175 tis. Sk, bol poskytnutý príspevok na mestskú hromadnú dopravu za bezplatnú dopravu bezpríspevkových darcov krvi vo výške 79 tis. Sk, údržba dopravných značiek a vodorovného dopravného značenia 253 tis. Sk, vysprávky mestských komunikácií 2.134 tis. Sk, zimná údržba ciest a chodníkov, odstraňovanie a odvoz snehu 2.900 tis. Sk, údržba čakární 55 tis. Sk, náter zábradlí 71 tis. Sk, oprava dažďovej kanalizácie na ul. Chočská pri materskej škole 159 tis. Sk, náter lavice cez Oravu, oprava lavice Záskanie, oprava kolonádneho mosta, schodov a chodníkov.

Oddiel 05 – ochrana životného prostredia – čerpanie rozpočtu 10.328 tis. Sk, t.j. 112 %. Úhrada výdavkov súvisiacich s čistením verejných priestranstiev, ručným čistením uličných vpustí a rigolov 1.211 tis. Sk, nákupom a osadením nových odpadových nádob 251 tis. Sk, údržbou fontány – vyčistenie 45 tis. Sk, údržbou kanalizácie Mokrad' 100 tis. Sk, údržbou kanalizácie pri gymnáziu 20 tis. Sk, opravou dažďovej kanalizácie ul. Na Sihoti 25 tis. Sk, na zber a uloženie komunálneho odpadu 8.547 tis. Sk, triedenie, skladovanie, odstraňovanie čiernych skládok 490 tis. Sk, čistenie vodných tokov 104 tis. Sk.

Oddiel 06 – bývanie a občianska vybavenosť – čerpanie rozpočtu 10.822 tis. Sk, t.j. 118 %. V roku 2003 mesto zamestnávalo pracovníkov na verejno-prospešné práce – 427 tis. Sk, náklady na prevádzku a údržbu detských ihrísk na verejných priestranstvách 165 tis. Sk, údržba verejnej zelene – ošetrovanie záhonov, letničiek, ošetrovanie stromov, kríkov, mobilnej zelene, obnova sadovníckych prvkov, kosenie, polievanie 3.445 tis. Sk, údržba studne CO na Mokradi 10 tis. Sk, dovoz pitnej vody do Jelšavi 39 tis. Sk, náklady na elektrickú energiu verejného osvetlenia 2.973 tis. Sk, údržba verejného osvetlenia 3.380 tis. Sk. Výdavky na údržbu trhovísk 10 tis. Sk, verejných WC 100 tisíc Sk, provízia za odpredaj bytov 46 tis. Sk, oprava strechy na bytovom dome na ul. Mládežnícka 222 tis. Sk.

Oddiel 08 – rekreácia, kultúra, náboženstvo – 13.838 tis. Sk, t.j. 104%. Z tohto oddielu boli uhradené náklady na športové podujatia organizované mestom 1.910 tis. Sk, transfery telovýchovných jednôt v meste 640 tis. Sk, dotácia pre mestské športové zariadenia 5.100 tis. Sk, dotácia mestskému kultúrnemu stredisku 4.100 tis. Sk, údržba pamiatkových objektov 19 tis. Sk, oslavy mesta 240 tis. Sk /Dni mesta, Deň úcty k starším, Cena fair play, Medzinárodný deň detí, podujatia organizované Domčekom CVČ/, výdavky na propagáciu a reklamu 160 tis. Sk, návšteva zahraničných delegácií 74 tis. Sk, darčeky pri uvítaní detí, poukážky pre deti 44 tis. Sk, odmeny pre účinkujúcich pri občianskych obradoch Združenia pre občianske záležitosti 83 tis. Sk, odmena kronikárke a za vedenie pamätnej knihy 25 tis. Sk, náklady na televízne vysielanie Infoštúdia 1.700 tis. Sk, členské RVC 12 tis. Sk, Združenie miest a obcí Slovenska 56 tis. Sk za rok 2003 a 60 tis. Sk za rok 2004, členské Euroregiónu Tatry 40 tis. Sk, príspevok do spoločného obecného úradu 859 tis. Sk, transfery pre rôzne neziskové a verejno-prospešné organizácie 38 tis. Sk, údržba cintorínov 155 tis. Sk.

Oddiel 09 – vzdelávanie 134.140 tis. Sk. V tejto čiastke je aj dotácia použitá na školstvo – materské školy a rozpočtové organizácie. Výdavky z dotácie pre rozpočtové organizácie, cirkevnú školu a materské školy 133.651 tis. Sk. Výdavky na nájomné evanjelickej cirkvi za Domček CVČ 196 tis. Sk. Nevykryté výdavky dotáciou od ministerstva financií na školstvo boli z rozpočtu mesta uhradené náklady na údržbu materských škôl vo výške 269 tis. Sk.

Oddiel 10 – sociálne zabezpečenie – 4.467 tis. Sk. Sú tu zrealizované výdavky na Klub dôchodcov /mzdy, prevádzkové náklady na činnosť klubu a vývarovňu/ 1.416 tis. Sk t.j. 99%. V tomto oddieli sú aj náklady na zariadenie opatrovateľskej služby na Malom Bysterci, kde náklady vykryté dotáciou ministerstva financií boli 665 tis. Sk, výdavky vo výške 449 tis. Sk sú čiastočne vykryté príjmami /192 tis. Sk/ z rozpočtu mesta /257 tis. Sk/, ďalej náklady na opatrovateľskú službu 1.828 tis. Sk, tieto náklady sú kryté prostriedkami od Okresného úradu /1.664 tis. Sk/ a príjmami za opatrovateľskú službu /164 tis. Sk/. Prostredníctvom mesta boli vyplatené rodinné prídavky za záškoláctvo vo

výške 12 tis. Sk. Pohreby zabezpečované mestom znamenali výdavok 11 tis. Sk. Na sociálne dávky občanom v hmotnej núdzi boli vyplatené peňažné prostriedky vo výške 86 tis. Sk.

Plnenie rozpočtu mesta Dolný Kubín za rok 2003 v tabuľkách uvádzame v prílohe tejto kapitoly.

Stanovisko hlavného kontrolóra Ing. Vojtech Važana k plneniu rozpočtu mesta Dolný Kubín za rok 2003:

Úprava rozpočtu vznikla z dôvodu poskytnutia transferov od ministerstva financií na zabezpečenie sociálnych vecí a školstva. Úprava kapitálového rozpočtu bola z dôvodu kapitálového transferu na rekonštrukciu telocvične ZŠ, prevodov peňažných prostriedkov z fondu FRR a dotácia od MV SR na výstavbu komunikácií. Príjmy rozpočtu mesta boli tvorené príjmami v zmysle zákona č. 303/1995 Z. z. o rozpočtových pravidlách /najmä podielami na daniach v správe štátu, výnosy dane z nehnuteľnosti, výnosy miestnych daní a poplatkov, príjmy z vlastníctva majetku, dotácie zo štátneho rozpočtu/, zabezpečovali úhradu výdavkov v zmysle § 27 zákona o rozpočtových pravidlách /záväzky mesta vyplývajúce pre mesto z povinností ustanovených zákonmi, výkon samosprávnych funkcií, na činnosť rozpočtových a príspevkových organizácií mesta, výdavky na prenesený výkon štátnej správy, výdavky spojené s údržbou majetku obce/. Dodržiavanie hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti pri hospodárení s verejnými prostriedkami a tiež plnenie rozpočtu bolo predmetom kontroly.

Prijmová časť. Celkové rozpočtové príjmy /bežné i kapitálové/ za rok 2003 predstavovali v rozpočte čiastku 238 505 tis. Sk. Dobré plnenie bežného rozpočtu mesta sa vykazuje u položiek daň z príjmov fyzických osôb /FO/ /plnenie na 107%/ - podielové dane/ a cestná daň, daň z nehnuteľnosti /plnenie na 104%/ a na miestnych poplatkoch za psa, z predaja alkoholických nápojov a tabakových výrobkov, za ubytovanie, z reklamy, za užívanie verejného priestranstva /plnenie na 111% - v správe finančného oddelenia mestského úradu/. Nedostatočné plnenie príjmovej časti je v položke na miestny poplatok za zber, prepravu a zneškodňovanie odpadu /plnenie na 98% vrátane

vymožných nedoplatkov za rok 2002/, kde si svoju povinnosť za rok 2003 nesplnilo 607 poplatníkov. V položke príjmy z vlastníctva majetku je plnenie na 95 %, o 600 tis. Sk menej ako bolo plánované v rozpočte, to poukazuje na neplnenie si záväzkov nájomcov voči mestu. Príjmová položka za administratívne poplatky bola splnená na 116 %, najväčší príjem je za správne poplatky – automaty/. V apríli 2003 sa v Dolnom Kubíne nachádzalo 57 výherných prístrojov.

Pri schvaľovaní rozpočtu boli kapitálové príjmy rozpočtované na 3.730 tis. Sk, v priebehu roka došlo k úprave kapitálového rozpočtu v príjmovej časti na 22.719 tis. Sk, plnenie bolo vo výške 24.289 tis. Sk, t.j. na 107%. Vyhodnotenie plnenia príjmovej časti predložené finančným oddelením mestského úradu je zobrazené pravdivo, vysvetlenie plnenia jednotlivých príjmových položiek rozpočtu mesta je dostatočné.

Výdavková časť. Výška čerpania rozpočtových výdavkov za rok 2003 predstavovala sumu 233.620 tis. Sk. Čerpanie výdavkov bolo ovplyvnené napĺňaním zdrojov v príjmovej časti rozpočtu. Bežné výdavky /213.380 tis. Sk/ zabezpečovali najmä plnenie samosprávnych funkcií a úloh, ktoré vznikli prenesením kompetencií zo strany štátu na samosprávu. Čerpanie u bežných výdavkov bolo v súlade so schváleným rozpočtom. Prekročenie výdavkov je v triede 01.3.3. Iné všeobecné služby – matrika o 31% /kryté príjmami – správne poplatky matrika podpoložka 221004/. V oddelení 06. Bývanie a občianska vybavenosť prekročenie o 1.612 tis. Sk, t. j. o 18%, najmä pri triede 06.2.0. Rozvoj mesta u položky údržba mestskej zelene /pol. 635/, elektrická energia a údržba verejného osvetlenia /trieda 06.4.0/, poukazuje na zastaralé verejné osvetlenie, t. j. vysokú energetickú náročnosť a časté opravy. V triede 06.6.0 v podpoložke oprava havarijného stavu strechy v bytovom dome v m. č. Kňažia je výdavok mimo rozpočtu v sume 222 tis. Sk. V triede náboženské a iné spoločenské služby bol prekročený rozpočtovaný výdavok o 751 tis. Sk, čo ovplyvnili výdaje najmä na Spoločný obecný úrad a zaplatenie členského príspevku Združenie miest a obcí Dolnej Oravy na rok 2004. Výdavky na školstvo vo výške 133.651 tis. Sk boli vykryté z dotácií pre rozpočtové

organizácie, cirkevnú školu a materské školy, mimo rutinej a štandardnej údržby v materských školách vo výške 269 tis. Sk. Z vlastných zdrojov rozpočtu mesta bolo čiastočne financované zariadenie opatrovateľskej služby na Malom Bysterci vo výške 257 tis. Sk v triede 10.2.0.2. Sociálne služby - staroba.

Kapitálové výdavky boli použité v súlade so schváleným rozpočtom. Ako nedostatočné hodnotím nezrealizovanie investičných akcií, ktoré boli rozpočtované, napríklad projektová dokumentácia Ožnica, nad Brehmi. Všetky kapitálové výdavky tvorili výdavky na rozvojové programy mesta.

Vyhodnotenie plnenia výdavkovej časti rozpočtu mesta je zobrazené v správe pravdivo s dostatočným vysvetlením jednotlivých výdavkových položiek. Rozdelenie prebytku navrhlo finančné oddelenie mestského úradu v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách.

Rozpočet mesta 2003 narušila kauza z roku 1993, ktorá sa o desať rokov prejavila v neprospech mesta Dolný Kubín. Primátor mesta zvolal tlačovú besedu dňa 2. októbra, na ktorej verejnosti vysvetlil, čo sa stalo. V roku 1993 predalo mesto Dolný Kubín nedokončenú bytovku K 3 na sídlisku Brezovec na Hattalovej ulici spoločnosti Náš domov, s.r.o. Dolný Kubín, ktorá mala podľa kúpnej zmluvy zaplatiť mestu 7,5 mil. Sk. Náš domov však celú čiastku neuhradil, zostal mestu dlžný ešte 1,6 mil. Sk. V roku 1995 vykonávala spoločnosť HCS, s.r.o. Dolný Kubín pre mesto stavebné práce na parkovisku pri daňovom úrade, ktoré boli vyfakturované na zhruba 1,131 mil. Sk a túto čiastku mesto firme HCS neuhradilo. Neskôr sa stretli predstavitelia firmy HCS /Ing. Peter Hlavatík, Ing. Adam Cingel/ aj mesta /Ing. Ivan Budiak, Ing. Vladimír Mišala/ a dohodli, že tieto pohľadávky sa započítajú vzájomne. Táto dohoda bola uzatvorená v septembri 1995 a akceptovali ju obe strany až do roku 1999. Za spoločnosťami Náš domov a HCS boli tí istí ľudia – P. Hlavatík a A. Cingel. Problém nastal pred vypršaním premlčacej doby, kedy A. Cingel zmenil svoj názor a neuhradenú faktúru za práce na parkovisku pri daňovom úrade postúpil ako pohľadávku spoločnosti SOIC s.r.o. Dolný Kubín. Nepomohli žiadne argumenty zo strany mesta, Krajský súd v Žiline rozhodol, že mesto Dolný Kubín musí uhradiť dlžnú sumu aj penále, ktoré boli vyššie ako dlh.

VÝSTAVBA, ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Po rokoch útlmu stavebnej činnosti v centre metropoly dolnej Oravy nastala pozitívna zmena. Pri Novákovskom dome vybuodovali podnikatelia Penzión u Hviezdoslava, zrekonštruovali domy - bývalý Smetanayovský i Rock café klub, na Elkope nadstavili druhé poschodie, na Radlinského ulici nadstavili budovu pivárne a predajne mäsa, na minigolfe postavili zrubovú drevenicu, ktorá bude ponúkať ubytovacie a reštauračné služby.

Dňa 13. marca sa konala prezentácia pod názvom „**Bývanie nového milénia**“, na ktorom stavební odborníci informovali o možnostiach bytovej výstavby v Dolnom Kubíne. Návrh územného plánu riešil individuálnu bytovú výstavbu v prelukách v blízkosti inžinierskych sietí a tam, kde sú schválené urbanistické štúdie. Jednalo sa o lokalitu Ožnica na Brezovci nad Štrbičným jarkom, nad železničným mostom smerom k vodojemu na Bysterci, lokalitu Galov medzi Štátnym veterinárnym ústavom a Baniskom, na Medzihradnom, v Dúbrave, na Mokradi v Močiarniku nad kostolom, na rovni medzi Kňazou a učilišťom, v Jelšave, v Záskalí okolo cesty na Kubínsku hoľu ponad redukčnú stanicu plynu, Nad Brehmi v starom meste, Za Stráňou a na Lánikoch. Menšia lokalita pre výstavbu rodinných domov bola v okolí Domu smútku, na Malom Bysterci, v Brodke nad Elkopom, v Beňovej Lehote za lipami. Na Bysterci pri plavárni by sa mohol stavať nájomný dom, ale bolo treba vysporiadať pozemok, lebo majiteľom bol Spolok bývalých urbarialistov Veľký Bysterec. Ing. Anton Karetka, vedúci odboru výstavby, odporúčal stavať v jednej lokalite a nie „rozstrúsiť“ výstavbu po viacerých pozemkoch, lebo hrozil nárast finančnej nákladnosti inžinierskych sietí.

O rozvoji a vybudovaní zariadení cestovného ruchu, turistiky a športu na **Kubínskej holi** rokovalo vedenie mesta so zástupcami majiteľov pozemkov – piatich Urbárov, ŠTC, ktoré prevádzkovalo lyžiarske vleky a členmi komisie výstavby a športu. ŠTC zabezpečovalo vybudovanie prístupových ciest, parkovísk, zdokonalenie horských dopravných prostriedkov /lanoviek/, zasnežovanie technickým snehom, výstavbu ubytovacích zariadení a dobudovanie inžinierskych sietí. Niektorí považovali za prvoradá cesty, iní zasnežovanie a ďalší lanovky.

V dňoch 11. marca – 16. mája sa v Dolnom Kubíne **rekonštruoval most** ponad železničnú trať, preto bol uzatvorený. Osobné motorové vozidlá jazdili po obchádzkovej trase cez sídlisko Bysterec a nákladná doprava bola presmerovaná na Ružomberok. Práce vykonával podnik Doprastav, a. s. Ružomberok. Pôvodný termín nebol dodržaný pre nepriaznivé počasie a mrazy, lebo technológie rekonštrukcie si vyžadovali teplotu nad nulou, niektoré až 8 stupňov C. Druhým problémom bolo spriahnutie celej konštrukcie mosta. Rekonštrukcia bola hotová dňa 7. júna 2003.

Takmer všetky strechy základných škôl v meste boli v havarijnom stave. Mesto sa postaralo o **rekonštrukciu striech** na ZUŠ I. Ballu, ZŠ Nemocničnej, IV. MŠ, V. MŠ, VII. MŠ, XIII. MŠ, XVIII. MŠ. V auguste a septembri firma Orastav Leštiny rekonštruovala fasádu MsKS, na ktorej opadal obklad. Obklad nahradili brizolitom. Centrum výchovnej a psychologickkej prevencie získalo nové priestory v opustenom dome na ul. Matúškovej, ktorý zrekonštruovali do 4. septembra 2003 za finančnej podpory Protidrogového fondu a Krajského úradu v Žiline.

Severoslovenská vodárenská spoločnosť, a. s. Dolný Kubín v júni opravila **kanalizáciu** na ul. Ľatliakovej na úseku 35 m. Pôvodné rúry boli poprelamované, voda nestačila odtekať aj z dôvodu nízkeho priemeru, vytvárali sa stojaté kaluže, ktoré znepríjemňovali premávku i pešiu chôdzu po chodníkoch. Podobný problém bol na ceste pri Sárenom a ukázal sa najmä v daždivom počasí. Prúdy vody tiekli po asfalte, lebo nestačila odtekať kanalizáciou.

Opravy mestských komunikácií prevádzala firma Rezostav na ulici Radlinského, križovatku z Matúškovej na Nemocničnú, ul. Nemocničnej, križovatku z ul. Matúškovej na Medzihradnú, Aleju Slobody ku svetelnej križovatke, na Záskalí a Brezovci. Motoristi boli najviac nespokojní s ul. Radlinského, ktorá sa pre daždivé počasie nedala zrekonštruovať včas a tak každý vodič motorového vozidla obchádzal zložité cestné kužele porozkladané po ceste a upozorňujúce na vypílené diery v komunikácii.

V apríli 2003 začali stavebné práce na výstavbe **Pamätníka slovenského križa ekumenickej jednoty** na Vyšnokubínskych skalkách neďaleko od 6-metrovej makety dvojkríža, postaveného v roku 2002. Hlavným investorom stavby je

Miestny odbor Matice slovenskej v Dolnom Kubíne, ale výstavba pamätníka by sa nezaobišla bez finančných darov. Dvojkríž bude vysoký 18 metrov s ramenami 5 a 6 metrov. Samotný pamätník obalili nerezovým plechom. Jadro kríža tvorila oceľová rúra o priemere 600 mm. Stavebné práce sú vyrátané na 280 tis. Sk, k 10. marcu 2003 bolo vyzbieraných 390 tis. Sk, avšak na dofinancovanie pamätníka potrebovali ešte 390 tis. Sk. Výstavbu dokončili začiatkom novembra 2003.

Dňa 22. mája usporiadal primátor mesta tlačovú besedu, ktorej predmetom bolo oboznámiť novinárov s koncepciou **centrálneho tepelného zdroja /CTZ/**, ktorý v Dolnom Kubíne zabezpečuje spoločnosť TEHOS a s realizáciou tzv. domových či blokových kotolní /BK/ na plyn. Medzi občanmi sa totiž objavila požiadavka, či by niektoré bytové domy nemohli byť vykurované práve samostatnými BK. Besedy sa okrem primátora zúčastnili riaditeľ spoločnosti TEHOS Ing. Ivan Michalík, zástupca Slovenskej energetickej agentúry z Banskej Bystrice Ing. Pavol Kosa, zástupca občanov Mgr. Peter Zemko a Ing. Vladimír Salva, odborník na energetiku z Aliancie nového občana. Besede predchádzalo interné stretnutie všetkých zainteresovaných, kde zhrnuli plusy aj mínusy oboch koncepcií, čiže vykurovanie cez CZT a BK. BK už v meste boli. Napríklad 24-bytovka na Aleji Slobody, BK stála obyvateľov 700 tis. Sk, pričom návratnosť vynaložených prostriedkov je 5,7 rokov. Podobne spravila cirkevná škola A. Radlinského. Ing. I. Michalík presadzoval jednoznačne výhody CZT a nevýhody BK, Ing. Vladimír Salva naopak. Uvádzali príklady známe zo slovenských miest, výpočty, prognózy. Spoločnosť TEHOS zabezpečovala teplo pre 4511 bytov a 48 organizácií.

Mesto Dolný Kubín sa uchádzalo o **podporu z fondov Európske únie** na výstavbu a rozvoj. V rámci grantovej schémy „Miestny a regionálny rozvoj“ mesto Dolný Kubín predložilo tri vlastné projekty, v ktorých je žiadateľom mesto Dolný Kubín, zároveň boli vypracované ďalšie projekty, v ktorých je mesto partnerom. V aktivite A – stratégie a partnerstvá mesto predložilo projekt zameraný na rozvoj stratégií a partnerstiev v regióne Orava. V aktivite B – miestne rozvojové organizácie mesto predložilo projekt na zriadenie oravskej rozvojovej kancelárie v Bratislave a v aktivite C – projektová príprava sa uchádzalo o podporu na projektovú prípravu mosta na Zásكالie. V ďalších projektoch je mesto partnerom,

nakoľko v každej aktivite žiadateľ môže predkladať len jeden projekt. Sú to : MiniEurópa Orava Tatry predkladané s Oravskou Porubou v aktivite C, projekt zameraný na vytvorenie turistického a podnikateľského informačného centra v aktivite B, projekt zameraný na vzdelávanie aktivity k využívaniu fondov EÚ v aktivite B, projekt zameraný na mapovanie plôch a priestorov vhodných ako priemyselné parky a priemyselné zóny v aktivite A. Projekty pripravovali združenie Pro Orava, Kanadský urbanistický inštitút – kancelária v Dolnom Kubíne, Regionálna rozvojová agentúra Sever a skupina odborníkov z Bratislavy.

Primátor rokoval s Ministerstvom výstavby o získaní finančných prostriedkov z európskych predvstupových fondov na výstavbu 77 nových nájomných bytov na Brezovci. Po zrušení kasárni sa vedenie mesta intenzívne a dlhodobo angažovalo o ich získanie. Kasárne boli vo vlastníctve Ministerstva vnútra /staršia obytná časť/ a Ministerstva dopravy /autopark/. V uplynulom roku boli úspešnejšie rokovania s MV SR, podarilo sa vymeniť šesť objektov v bývalých kasárňach v hodnote 19 mil. Sk za areál štátneho archívu, ktorý bol od roku 1991 majetkom mesta. Ďalšie rokovania sa viedli o odkúpení ostatného areálu kasárni. Mesto v kasárňach uvažovalo o vybudovaní supermarketu, ktorý požadovali obyvatelia. Ďalšie plány sa týkali zlepšenia sociálnych služieb a vybudovania autobusovej stanice. Po získaní kasárni mesto chcelo vybudovať kruhovú križovatku, ktorá by vyriešila dlhoročný problém dopravy na Aleji Slobody a Ťatliakovej ulici. Tu boli dve svetelné križovatky. Na jednej naskočila vodičom zelená, ale po niekoľkých metroch na druhej svetelnej križovatke ich zastavila červená. Tak sa neustále hromadili na tomto dopravnom úseku motorové vozidlá i kamióny, stáli aj na mostoch, nebolo možné dosiahnuť plynulosť cestnej premávky. Ing. Žáčik z dopravného inšpektorátu potvrdil, že na mostoch by sa vôbec nemalo stáť podľa vyhlášky. Kým fungovala signalizácia na nasledujúcej križovatke, počas tzv. mŕtvych intervalov sa vytváral priestor na výjazd aut z bočných ulíc Aleje slobody a Ťatliakovej. Vodiči požadovali zelenú vlnu, čiže autá, ktoré by mali zelenú na prvej križovatke, pokračovali by na zelenú aj cez druhú križovatku.

RNDr. Ján Bencúr, viceprimátor mesta Dolného Kubína vytvoril pracovný tím odborníkov, ktorí sa podieľali na vytvorení **Strategického plánu rozvoja mesta**

Dolný Kubín v horizontoch 5, 10, 15 rokov. Odbornými asistentami boli Ing. Eva Vajzerová CUI Dolný Kubín, Doc. Ing. Dana Švihlová z UMB v Banskej Bystrici a Wanda Richardson, radca pre strategické plánovanie v regionálnej samospráve z Kanady, Waterloo, Ontario. Plán rozpracovali na úseky životné prostredie, priemysel, malé a stredné podnikanie, lesné hospodárstvo, poľnohospodárstvo, cestovný ruch, technickú infraštruktúru, zdravotníctvo, sociálne služby, školstvo a vzdelávanie, kultúru, bývanie, bezpečnosť, image mesta.

Na úseku **životného prostredia** išlo o zámer zachovať a dotvoriť mestskú zeleň naväzujúcu priamo na prírodné prostredie a lesné komplexy Kuzmínova, Brezovca, Trnín, Krnáčov a Horice, ktoré tvoria dobrý základ pre udržanie kvalitného životného prostredia mesta. Zachovať prírodno - krajinársky hodnotné prostredie mesta, prepojené na okolité obce a rieku, ktoré naväzujú na lesné komplexy Oravskej Magury, Oravskej vrchoviny a Chočských vrchov. Vytvoriť spoločnú koncepciu tvorby krajinného prostredia, monitorovať emisné zaťaženie ovzdušia, prehodnotiť v minulosti vykonané technické zásahy do krajiny, riešiť kanalizačnú sieť v meste. Minimalizovať zaťaženie prírodného prostredia s rozvojom spracovania druhotných surovín, recykláciou odpadov a komplexným riešením skládok odpadu. Utvoriť systém monitorovania stavu a vývoja vodného režimu územia. Monitorovať úroveň hluku. Odstrániť bagatelizovanie environmentálnych princípov trvalej udržateľnosti kvality prírodného prostredia v záujme ekonomického rozvoja. Sledovať zmeny a vytvárať prognózy vývoja v životnom a prírodnom prostredí v súvislosti s globálnym otepľovaním. Zachovať genofond vzácnych a ohrozených rastlinných a živočíšnych druhov, sledovať lokality ich výskytu, ich generačné lokality a vytvárať topické a trofické možnosti pre ich zachovanie.

Na úseku **priemyslu** vytvárať a využiť všetky lokálne podmienky vnútorných i vonkajších zdrojov na rozvoj existujúcich strojárskych a stavebných firiem. Zvýšiť kvalitu a rozšíriť diverzifikáciu priemyslu s orientáciou na miestne zdroje. Vytvoriť predpoklady na pritiaženie perspektívnych investorov. Pri výberoch strategických investorov na nové plochy, vzhľadom na nedostatok priestorových možností v krajine dávať dôraz na aktivity s vysokou mierou pridanej hodnoty.

Na úseku **malého a stredného podnikania** vybudovať funkčné poradensko-podnikateľské-inovačné centrum a rozvinúť spoluprácu s okolitými mestami, družobnými mestami i regiónmi. Podnikateľsky využiť miestne zdroje a produkciu poľnohospodárstva a lesníctva.

Na úseku **lesného hospodárstva** zachovať dobrý zdravotný stav, kvalitný genofond i druhovú štruktúru lesných spoločentiev, zlepšiť vekovú štruktúru a udržať kvalitu drevnej hmoty. Zvýšiť výťažnosť lesnej produkcie spracúvaním ťažobných odpadov, produkou lesných plodov a pestovaním sprievodných plodonosných drevín. Zosúladiť produkčné a mimoprodukčné využívanie lesov.

Na úseku **poľnohospodárstva** zabezpečiť rozvoj rastlinnej a živočíšnej výroby tradičných i netradičných foriem poľnohospodárstva. Zachovať genofond miestnych, pôvodných, miestne prispôbených, starých sort, variet, klonov a plemien hospodárskych zvierat, plodín a drevín. V poľnohospodárskej krajine sa orientovať na také formy využívania pôdneho fondu, ktoré minimalizujú vodnú eróziu pôdy. Poľnohospodárske využívanie krajiny orientovať na netradičné a nové formy = produkciu biopotravín, ktorých produkcia nie je obmedzená v rámci EÚ.

Na úseku **cestovného ruchu** z priestoru Kuzmínovo–Bysterec–Gäcel vybudovať športovo–oddychovo–zábavný „Park voľného času“, čím podľa všeobecného trendu uspokojí požiadavku využitia voľného času. Vytvoriť marketingovú turistickú atrakciu, pre ktorú sa oplatí turistovi prísť do Dolného Kubína. Vytvoriť podmienky na celoročné využitie športovo a turisticky atraktívnych priestorov a zvýrazniť strategický význam Kubínskej hole pre rozvoj cestovného ruchu. Zachovať a v súvislosti s cestovným ruchom využiť historické stavby, kúrie a kaštiele v okolitých obciach. Priestor Srňacie vybudovať ako chalupársku lokalitu s rozvojom agroturistiky. Budovať infraštruktúru cestovného ruchu.

Na úseku **technickej infraštruktúry** využiť existenciu ČOV kapacitne schopnej odkanalizovať celé územie i s okolitými obcami, ako aj existenciu oravského skupinového vodovodu na zásobenie pitnou vodou celej oblasti. Prehodnotiť a koncepčne riešiť rozvody a využívanie úžitkovej a technickej vody s dôrazom na šetrenie a trvalú udržateľnosť zdrojov pitnej vody. Využiť geografickú polohu mesta v napojení na dopravnú sieť medzinárodnej trasy sever – juh. Riešiť

preťaženosť cestných ťahov v smere sever – juh, E 77. Perspektívne nasmerovať trasovanie rýchlostnej komunikácie mimo intravilán mesta ako základ dopravnej tepny 21. storočia. Vytvoriť mestský dopravný systém /prepojiť Banisko – Medzihradné, Medzihradné – Brezovec, Záskanie – Beňová Lehota, Záskanie – Staré mesto, Bysterec – Gäcel. Cyklotrasami zokruhovať mesto/. Dotvoriť mestský informačný systém, zabezpečiť rozvoj moderných informačných technológií a komunikačných sietí, doriešiť problémy rozvodov vody, tepla, plynu, diverzifikovať využívanie rozličných zdrojov energie, zvýšiť úroveň starostlivosti o cintoríny.

Na úseku **zdravotníctva** udržať vysoké odborné technické a priestorové zabezpečenie poskytovania nadštandardných služieb. Perspektívne smerovať k vytvoreniu systému Oravskej nemocnice so zachovaním siete miestnych nemocníc s vysokým odborným, technickým a priestorovým poskytovaním nadštandardných služieb. Rozvinúť zdravotnú osvetu a prevenciu.

Na úseku **sociálnych služieb** komplexne dobudovať sieť zariadení a systému sociálnych služieb.

Na úseku **školstva a vzdelávania** udržať vysokú úroveň vzdelávania kapacitne i personálne dobudovaného školstva. Školy využívať viacúčelovo. Zabezpečiť rozvoj spolupráce so školami družobných miest, zapájať sa do medzinárodného systému vzdelávania, zvyšovať kvalitu vyučovacieho procesu, odstraňovať jazykové bariéry a zvyšovať úroveň vzájomného poznania. Rozvinúť ďalšie formy pomaturitného vzdelávania.

Na úseku **kultúry** rozvíjať tradičné i nové kultúrno-spoločenské akcie spojené s významnými osobnosťami, históriou a kultúrnym dedičstvom, podujatiami regionálneho a nadregionálneho významu. Zachovať a zvýrazniť pestré a jedinečné dedičstvo mesta. Komplexne a koncepčne riadiť kultúru v meste. Zvýšiť historické povedomie obyvateľov mesta.

Na úseku **bývania** zachovať príjemné prostredie sídlisk naväzujúce cez vnútro sídliskovú zeleň na kvalitné prírodné prostredie. Rozvojom alternatívnych zdrojov energií a znižovaním energetickej náročnosti vykurovania zvýšiť energetickú úspornosť bývania. Urobiť mesto atraktívnym na bývanie i pre občanov pracujúcich v iných mestách.

Na úseku **bezpečnosti** znižovať riziká nárastu trestnej činnosti mládeže a ťažko prispôsobivých skupín v súvislosti s drogami, vysokou mierou nezamestnanosti a chýbajúcimi voľnočasovými aktivitami. Zdokonaľovať bezpečnostný systém mesta, protipožiarnu a protipovodňovú ochranu, vytvoriť systém „Každé miesto v meste bezpečné“.

Pre image mesta – Kraj Hviezdoslava, Perla medzi horami boli zámery využiť pre región Kubín, čo dáva mestu i okoliu P. O. Hviezdoslav, ako aj kultúrne i historické osobnosti a dejatelia, historický cintorín a významné kultúrne i historické miesta. Reklamne a propagačne využiť geografické postavenie mesta medzi Chočom a Oravskou Magurou a situovanie k ostatným mestám Oravy, čo dáva mestu synonymum: Dolný Kubín – PERLA MEDZI HORAMI – BRÁNA ORAVY. Uplatňovať urbanistické riešenie so začlenením lesných komplexov do stredu mesta a prepojením na prírodno-krajinársky priestor orografických celkov, tým zvýrazniť charakter promenádneho mestečka. Zachovať skupiny architektúry vidieckych, remeselných usadlostí, historických meštiackych usadlostí a historického cintorína významných osobností a tým dať mestu kolorit kultúrneho centra regiónu Orava. Marketingovo využiť centrálnu postavenie mesta k turistickým centráam Oravy, Liptova a oblasti Matej Fatry.

Koncom apríla 2003 sa konal zber nebezpečného odpadu po meste. Podľa vyjadrenia riaditeľa **Technických služieb** Ing. Mariána Sabu sa odviezlo 2100 kg batérií, 100 litrov motorového oleja, 17 televízorov, 4 obrazovky, 3 chladničky. Technické služby mesta sa venovali cintorínom. Na novom cintoríne zakúpili a inštalovali nové ozvučenie, čím skvalitnili pohrebné obrady, na historickom cintoríne opravili rozpadnuté schody.

V utorok 21. októbra sa pred MsKS v Dolnom Kubíne konala výstava komunálnej techniky a technológií pre predstaviteľov samosprávy i obecné podniky pri príležitosti **celoslovenského snemu Združenia organizácií verejných prác**. Nosnými témami bola osвета, PET fľaše a recyklačný fond. Bolo potrebné osvetou presvedčiť spoluobčanov o systéme zberu a likvidácie odpadu.

O zimnú údržbu v meste sa starali Technické služby. Zimné obdobie s vyrovnanými teplotami nespôsobovalo komplikácie. Tie nastali až pri prudkých

zmenách teploty, striedaní sneženia a dažďa. Na chodníkoch a cestách sa vytvárali poľadovice, prudké oteplenie s dažďom vytvorilo mláky, ktoré cez zamrznuté uličné vpuste a krajnice neodtekali do kanalizácie a narastali úrazy chodcov.

PODNIKANIE, OBCHOD, SLUŽBY

Začiatok roka 2003 sprevádzalo **mierne zvyšovanie cien** v potravinách i reštauráciách. Pekáreň RUSINA, s. r. o. zvýšila ceny o 10%, mliekárne zvýšili ceny mlieka a mliečnych výrobkov, zvýšila sa cena mäsa a mäsových výrobkov. Príčina – zvýšenie ceny elektrickej energie. V marci 2003 hospodári porovnávali ceny tovarov s marcom 2002 a zistili zvýšenie cien o 8%. Tento cenový skok bol spôsobený dereguláciou štátom garantovaných cien a zmenenou výškou nepriamych daní. Podľa ekonómov – prognostikov sa ceny v nasledujúcom období mali zvyšovať len mierne. Najrýchlejšie rástli ceny za bývanie, vodu, elektrickú energiu, plyn a palivá.

Oravské ferozliatinárske závody, a. s. mali 7%-ný podiel na výrobe ferozliatin na európskom trhu. Od začiatku roku 2003 došlo k výraznému zvýšeniu ceny elektrickej energie pre priemyselných odberateľov. Druhým negatívnym dopadom na OFZ malo spevnenie kurzu slovenskej koruny. Za tržby v euro i v dolároch dostávala OFZ, a. s. v banke podstatne menej slovenských korún. Asi 60% nákupov sa platilo v slovenských korunách /energie a mzdy/, sú tieto negatívne dopady posilnenia slovenskej koruny veľmi vysoké. Spolu s rastom cien elektrickej energie dosahujú viac ako 200 mil. Sk za rok. Z toho vyplýva zhoršenie ekonomickej situácie a zníženie konkurencie-schopnosti OFZ hlavne na trhoch, kde má vyššie dopravné náklady. OFZ začiatkom roka ohlásili prepúšťanie 196 pracovníkov. V prvom polroku sa na pracovisku OFZ v Istebnom znížil počet zamestnancov z 235 na 70, na pracovisku OFZ Široká pracovalo 899 zamestnancov. Prepúšťaniu zamestnancov sa nevyhli ani OFZ Profily, a. s., kde z celkového počtu 135 pracovníkov sa na dlažbe ocitlo 76. Aj tu bola najdôležitejším faktorom výroby ferozliatin a zamestnanosti cena elektrickej energie.

Miba Slovakia v Dolnom Kubíne patrila medzi úspešné dcérske spoločnosti rakúskej firmy. V Dolnom Kubíne sa vyrábali diely pre automobilový priemysel

a medzi hlavných odberateľov patrili spoločnosti Opel, Iveco, Mercedes, VOLVO atď. Zamestnanci dolnokubínskej dcérskej spoločnosti MIBA sa zaškoľovali v Rakúsku a potom vytvorili nový 17-členný tím nástrojárov. V roku 2003 absolvovali nástrojári druhú fázu školenia o výrobe formou CNC elektroerozívneho rezania a profilového brúsenia v rámci zavádzania novej technológie. Dolnokubínska MIBA ročne preinvestovala 2 mil. eur a zaradila sa do siete nástrojární Miba Sinter Group s Vorchdorfom a Barcelonou. Každý závod bude aplikovať svoje špeciálne know how. Tým bude umožnená dlhodobá stratégia firmy orientovaná do budúcnosti.

Slovenské elektrotechnické závody /SEZ/, a.s. Dolný Kubín v rámci projektu zvýšenia efektívnosti výrobného systému v podniku dokončili zámer presťahovať výrobu – celú montáž EIM pod jednu strechu v marci 2003. Pre priestor prípravného skladu montáže boli vyhradené priestory v sklade foriem a náradia. Pre zefektívnenie materiálového toku v podniku je v príprave vybudovanie prechodu zo vstupného skladu materiálu do výroby. Do zrekonštruovaných kancelárií sa presťahovali majstri, technológovia LPH, mechanickej dielne, montáže, referent B2B, kontrolór montáže, vedúci oddelenia projektového manažmentu a celé oddelenie plánovania a dispečingu. Uvoľnenú plochu bývalej montáže, cca 1600 m² ponúkli na prenájom. SEZ, a. s. sa zapojila do celoslovenskej súťaže o najlepšiu výročnú správu. Medzi 66 významnými subjektami pôsobiacimi na Slovensku sa umiestnila na 2. mieste v kategórii nefinančné inštitúcie. SEZ pokračovali v projekte „Zelené partnerstvo“ v oficiálnom dokumente „Environmentálna politika SEZ, a. s.“. Projekt znamenal vylúčenie takých materiálov z používania, ktoré sa ocitli na zozname zákonmi zakázaných látok v niektorých krajinách EÚ. Patrili medzi ne kadmium, ortuť, olovo, PPVC, organické zlúčeniny brómu, chlórované parafíny, azozlúčeniny, organické zlúčeniny cínu, formaldehyd a ďalšie. SEZ, a. s. preniesli vylúčenie zakázaných látok aj na svojich dodávateľov a vypracovali systém monitorovania výstupných komponentov pre SONY zakladajúci sa na meraní obsahu škodlivých látok v Štátnom zdravotnom ústave v Dolnom Kubíne a Labeko Piešťany. Dňa 12. februára sa v SEZ uskutočnil druhý audit na projekt Zelené partnerstvo. Zo 100 možných bodov SEZ nestratili ani jeden a dostali

v poradí už tretí certifikát systému riadenia s požiadavkami technického štandardu SONY SS 00259 a zaradenie do zoznamu dodávateľov spoločnosti SONY ako zelený partner. SEZ zamestnávali 350 pracovníkov.

Dňa 28. februára sa uskutočnilo tretie stretnutie vedenia SEZ s pracovníkmi v Orfeoklube. Na stretnutí sa zúčastnili zástupcovia dozornej rady, predstavenstva, vedenia spoločnosti, vedúci a zástupcovia robotníckych profesií. Predseda predstavenstva Ing. Marián Bañas oboznámil prítomných so stratégiou spoločnosti a zámermi do roku 2005. SEZ, a. s. vydávala časopis pre zamestnancov a priateľov pod názvom „Elektrické veci“.

SEZ úspešne spolupracovala s Katedrou konštrukcie Strojníckej fakulty Žilinskej univerzity a s profesorom Štefanom Medveckým. Išlo o projekt káblových vývodiek s metrickým závitom a ich výrobou, ktorá je potrebná kvôli zmene normy. Na výrobe sa podieľali čerství absolventi univerzity, ktorí vymodelovali štyri rozmery vývodiek a spolupracovali aj na inováciách a rôznych návrhoch. Touto spolupracou zvýšili konštrukčnú a vývojársku kapacitu. Žilinská univerzita používa rovnaký softvér ako SEZ, a. s. Dolný Kubín, čo je veľkou výhodou pri exportovaní a importovaní dát.

Nadácia PRO ORAVA, organizácia zameraná na podporu podnikania a regionálny rozvoj v spolupráci s Kanadským urbanistickým inštitútom /CUI/ zorganizovala koncom januára 2003 na OÚ v DK seminár na tému „Aktuálne programy na podporu inovácií, exportu a importu. Podnikateľom boli prezentované možnosti účasti podnikateľských subjektov v programoch Európskej únie Leonardo da Vinci, rámcového programu a v programoch Agentúry Sario. Programy prezentovali Ing. Pavol Jackulík, riaditeľ Pro-Orava a Doc. Peter Ondrejček.

Kancelária **Kanadského urbanistického inštitútu** /CUI/ v Dolnom Kubíne pripravila dňa 21. februára v malej zasadačke OU v Dolnom Kubíne II. časť okrúhleho stola so zástupcami verejnej správy a podnikateľov na Orave. Mgr. Peter Kulha predstavil prítomným Strategický plán rozvoja Oravy. Prvým zámerom plánu bolo zmeniť živelný rozvoj cestovného ruchu na Orave na jednotný koordinovaný postup. Druhým zámerom je strategický plán na dosiahnutie zmeny myslenia a správania ľudí v právnom vedomí, informovanosti a postojoch, v záujme

celoživotného systému vzdelávania občanov Oravy vytvoriť regionálny infokanáľ. Tretí zámer zahŕňa bezpečnosť v regióne. Skvalitniť dopravnú infraštruktúru je štvrtým zámerom. Piatym zámerom je vypracovanie územných plánov obcí a miest, šiestym podporovať malé a stredné podnikanie, vytvoriť v priebehu 5 rokov podmienky pre rozšírenie služieb, priemyslu, drevovýroby a poľnohospodárstva. Ďalším zámerom je dobudovať infraštruktúru a znížiť energetickú náročnosť. Účastníci zvolili Radu Oravy, do ktorej sa dostali Dolnokubínčania Ľubomír Bláha, primátor, Ján Kapala, poslanec VÚC, Ing. Eva Vajzerová, zástupkyňa mimovládnych organizácií, Ing. Slavomír Habánik, riaditeľ Elkop, s. r. o., Vladimír Medzihradský, publicista, Rastislav Stanček, zástupca ev. a. v. cirkvi a Ľubomír Ondirko, prednosta OÚ v DK. Strategický plán Oravy bol spečatený a podpísaný v Rytierskej sieni Oravského hradu dňa 27. marca 2003.

Na XI. Medzinárodnom veľtrhu turizmu vo Varšave dňa 26. septembra prezentoval viceprimátor Dolného Kubína RNDr. Ján Bencúr potenciál turizmu, kultúry a športov v meste Dolný Kubín pod názvom „**Kubín – brána Oravy**“. Predseda združenia Turist Orava Vladimír Medzihradský predstavil projekt expozície miniatúr európskej architektúry a krajiny na Gäceli.

Dňa 29. januára 2003 **štrajkovali železničiar**i proti rušeniu lokálnych tratí. Do štrajku sa zapojili aj oravskí železničiar, počas dňa cestujúcich prepravovala autobusové doprava. Našťastie naša obľúbená Oravka nebola medzi tými, ktoré sa mali rušiť, avšak to neznamenal, že by sa to v budúcnosti nemohlo stať. Premávka Oravky sa obmedzila, zrušili niektoré nerentabilné spoje cez víkend.

Dolnokubínska stavebná firma **ORAVING**, s. r. o. je známa v oblasti stavebníctva na Slovensku i v zahraničí. Zaoberá sa výstavbou čerpacích staníc, priemyselných, výrobných hál, opravami ciest po zosuvoch, výstavbou rodinných domov, občianskou vybavenosťou atď. Vybuodovala Matsushitu Electronic Components v Trstenej, OD Koratex v Bratislave, Mercedes Benz Bratislava, Benzinu v Bratislava, Fritz, s. r. o. v Malackách atď. Oraving sa vie ihneď prispôbiť požiadavkám i novým technológiám a trendom v stavebníctve. Dňa 28. marca 2003 Oraving dostal Certifikát podľa normy ISO 9001.

Šesť týždňov bola mestská časť Mokrad' bez obchodu. Starý obchod zanikol a nikto neotvoril nový pre 300 obyvateľov. Ľudia museli všetko nosiť zo starého mesta. Vďaka iniciatíve predsedu mestského výboru Mokrade p. Jána Juríka a mestského úradu zabezpečili a zrekonštruovali priestory pre obchod a začiatkom júla ho otvorili. Potešili sa najmä starší dôchodcovia a svoj obchod nazvali minimarket.

V dňoch 21.-24. októbra sa v priestoroch výstavniska TMM v Trenčíne konal IX. Medzinárodný kontraktálny veľtrh **ELO SYS** z oblasti elektrotechniky, elektroniky a energetiky. Z Dolného Kubína sa zúčastnili a prezentovali svoje výrobky firmy SEZ, a. s., SCAMEAST a Elplast-SR.

Firma SCAMEAST, s. r. o. v Dolnom Kubíne bola jednou zo siedmich výrobných pobočiek talianskej spoločnosti Scame. V dolnokubínskej pobočke pracovalo 90 zamestnancov, z toho 40 so zníženou pracovnou schopnosťou. Vyrábali systémy a komponenty pre elektrické spotrebiče a boli distribútorom pre východnú Európu.

Medzi nové podnikateľské subjekty roku 2003 v našom meste patrili:

- **BONUS Credit, s. r. o.** Dolný Kubín /Peter Furinda, Ing. Jozef Furinda/ so zameraním na sprostredkovanie obchodu a služieb, maloobchod, veľkoobchod, reklamné služby, poradenstvo, organizovanie kurzov a seminárov, technicko-organizačné zabezpečenie kultúrnych podujatí, automatizované spracovanie dát, finančný leasing, zhotovovanie webových stránok, servis a prenájom športových potrieb, výkon činnosti stavebného dozoru, prevádzkovanie lyžiarskeho vleku, informačnej kancelárie, prenájom nehnuteľností, krajčírské služby, prevádzka hracích automatov, cestná nákladná doprava, ubytovacie služby, turistický sprievodca po vyznačených turistických chodníkoch a cyklotrasách, predaj nápojov na priamu konzumáciu atď.
- **DAZA, spol. s r.o.** Dolný Kubín /Daniel Záhora, Tatiana Záhorová/ so zameraním na maloobchod a veľkoobchod, reklamnú činnosť, fotografické služby, prenájom nehnuteľností, podnikateľské poradenstvo, prenájom strojov a prístrojov, výstavníctvo, organizovanie veľtrhov a propagačných akcií, obkladanie stien a podlahových krytín, kancelárske a administratívne služby, kopírovacie a rozmnožovacie služby, zariaďovanie interiérov atď.

- **DREVO-LÍŠKA PLUS**, s.r.o. Dolný Kubín /Walter Burger z Lengries a Milan Žatkuliak/ so zameraním na maloobchod a veľkoobchod so zmiešaným tovarom, sprostredkovanie obchodu, služieb a výroby, sprostredkovanie predaju, prenájmu a kúpy nehnuteľností.
- **EKOBOSS, s. r. o.** Dolný Kubín /Milan Bruncko, Jarmila Bruncková/ so zameraním na maloobchod a veľkoobchod, sprostredkovateľskú činnosť v rozsahu voľných živností, prenájom nehnuteľností, upratovacie služby, prenájom strojov a zariadení, vodoinštalatérsstvo, jednoduché stavby, demolácie, spracovanie odpadového dreva a drevnej hmoty.
- **Enaki, s. r. o.** Dolný Kubín /Anna Kokošková/ so zameraním na maloobchod a veľkoobchod, sprostredkovateľskú činnosť v rozsahu voľnej živnosti, vedenie účtovníctva, kancelárske služby, prieskum trhu a verejnej mienky, podnikateľské poradenstvo, reklamná a propagačná činnosť, čistenie budov a upratovacie služby, organizovanie voľného času detí, demolácie, zemné práce a prípravné práce na stavbu.
- **GULL Slovakia, s. r. o.** Dolný Kubín /Ing. Adam Gajdáček, Ladislav Herda/ so zameraním na veľkoobchod, maloobchod a sprostredkovateľskú činnosť v rozsahu voľnej činnosti.
- **IBERIA tech, s. r. o.** Dolný Kubín /Ing. Róbert Macura, Lea Macurová/ so zameraním na celkoobchod, maloobchod, sprostredkovateľskú činnosť v rozsahu voľných živností, reklamnú činnosť, prekladateľskú činnosť a tlmočnicke služby.
- **KAMEXPERT, s. r. o.** Dolný Kubín /Ing. Ján Šuvada, Mgr. Miriam Kovalčíková/ so zameraním na maloobchod, veľkoobchod, faktoring, fortainting, sprostredkovateľskú činnosť, reklamnú a propagačnú, prenájom motorových vozidiel, leasingovú činnosť, obchodné poradenstvo, organizovanie kultúrnych, spoločenských a športových podujatí, inžinierskych stavieb, preskúšavanie komínov, čistenie, záložne, sprostredkovanie obchodu, výroba a predaj komínových vložiek.
- **PS - AUTO PROFI**, s. r. o. Dolný Kubín /Arnošt Pressburger, Vladimír Suja/ so zameraním na maloobchod, veľkoobchod, sprostredkovanie obchodu, predaj

motorových vozidiel a náhradných súčiastok, prenájom dopravných prostriedkov, predaj jedál, nápojov, polotovarov, ubytovacie služby, približovanie dreva, pílenie dreva, maliarske a natieračské práce, vnútroštátna nákladná cestná doprava.

- **SKI SEVEN, s. r. o.** /Pavol Dibdiak, Jozef Dibdiak, Vladimír Dibdiak, Tibor Murín, Jozef Polt'ák, Ján Almužňák/ so zameraním na prevádzku lyžiarskych vlekov, prenájom športových potrieb, výuka lyžovania a snowboardingu, servis športového náradia, prevádzkovanie parkovísk, sprostredkovateľská činnosť v rozsahu voľnej živnosti, maloobchod, veľkoobchod, predaj nápojov, ubytovacie služby, jednoduché stavby.
- **VAS Systém, spol. s r.o.** Dolný Kubín /Ing. Peter Kozáčik, Ing. Tomáš Hutira/ so zameraním na vývoj, konštrukciu, výrobu technologických celkov a jednoúčelových strojov, prenájom strojov, sprostredkovateľskú činnosť, poradenstvo podnikateľom, reklamné činnosti, prieskum trhu, vypracovanie dokumentácie a projektu technického, technologického, drobných stavieb atď.
- **VISENT, s. r. o.** Dolný Kubín /Ing. Alexander Mosio, Viera Mosiová/ so zameraním na výrobu reklamy, obchod, sprostredkovanie obchodu, organizáciu kurzov, školení, prednášok, prenájom nehnuteľností, grafické spracovanie nehnuteľností, kancelárske služby, grafické práce, nákladná cestná doprava.
- **WaterSport, s. r. o.**, Dolný Kubín /Florián Benček, Ebvis Venture Capital, a.s./ so zameraním na obchodnú činnosť sprostredkovateľskú činnosť, predaj zmrzliny, rýchlo upravených mäsových jedál na priamu konzumáciu, nápojov, polotovarov, organizovanie športových podujatí, prevádzkovanie rekondičných a rekreačných zariadení, požičovňa športových potrieb, osobná cestná doprava.
- **OMNIKO, s. r.o.**, Dolný Kubín /Ján Daňo, Ing. Ladislav Halička/ so zameraním na maloobchod a veľkoobchod, sprostredkovateľskú činnosť, reklamnú a propagačnú činnosť, leasing spojený s financovaním, prenájom nehnuteľností, strojov a zariadení, uskutočňovanie jednoduchých stavieb, oprava a údržba pozemných komunikácií, vnútroštátna nákladná cestná doprava.
- **ORASS – DK, s.r.o.** /Šimon Šinál, Iveta Šinálová/ so zameraním na demolačné a zemné práce, maliarske a natieračské práce, veľkoobchod, maloobchod,

sprostredkovanie obchodu a služieb, podnikateľské poradenstvo, prenájom nehnuteľností, natáčanie videokamerou, nepravidelná osobná cestná doprava, reklamné a propagačné činnosti, výroba trvanlivých pekárenských výrobkov, montáž sadrokartónu a stropných podkladov, stolárstvo, výroba syrových výrobkov, ubytovacie služby, fotografické služby, predaj nápojov.

- **TELI, s.r.o.** Dolný Kubín /Anna Kustrová, James Duncan Nicholson/ so zameraním na výučbu anglického jazyka, prekladateľské a tlmočnicke služby, kancelárske služby, vydávanie publikácií, sprostredkovateľská činnosť v rozsahu voľnej živnosti, kúpa tovaru na účel jeho predaj.
- **Dubrex, spol. s r.o.** Dolný Kubín /Bc. Mária Moncol'ová, Ing. Juraj Moncol'/ so zameraním na maloobchod, veľkoobchod, poriadanie výstav, prehliadok, veľtrhov, pílenie dreva, manipulácia s drevom, ubytovacie služby, predaj nápojov, poriadanie tanečných zábav, prenájom nehnuteľností, vydávanie novín, časopisov, periodickej i neperiodickej tlače, prenájom strojov, organizovanie kurzov, kancelárske služby, nákup výpočtovej techniky, leasingová činnosť, podnikateľské poradenstvo, fotografické služby, vedenie účtovníctva, prekladateľské a tlmočnicke služby, prieskum trhu, organizovanie voľného času detí, prenájom automobilov, automatizované spracovanie dát.
- **MONTOKOV, s.r.o.** Dolný Kubín /Ing. Vendelín Holubčík, Pavol Sidor/ so zameraním na veľkoobchod, maloobchod, inžinierske činnosti, sprostredkovanie obchodu, výroba drobných výrobkov z dreva, výroba strojov a zariadení, maliarske a natieračské práce, drobné stavebné práce, kovoobrábanie, zámočníctvo, nástrojárstvo, nákladná doprava.
- **ENTRYSAT, s. r.o.** Dolný Kubín /Ing. Juraj Hrnčiarik, Ladislav Šmárik/ so zameraním na výrobu kľúčov, elektroniku, montáž a servis satelitnej a anténnej techniky, televíznych a káblových rozvodov, poradenstvo v oblasti elektroniky, hardware, software, automatizované spracovanie dát, kancelárske služby, reprodukcia náhradných nosičov, reklamné a propagačné činnosti, veľkoobchod, maloobchod, prenájom motorových vozidiel, poriadanie školení a seminárov, výstav, prehliadok a veľtrhov, leasingová činnosť, podnikateľské poradenstvo.

- **Fytosal, s.r.o.** Dolný Kubín /Ing. Pavol Smolka/ so zameraním na výrobu potravinárskych výrobkov, maloobchod, veľkoobchod, sprostredkovanie obchodu a služieb.
- **Mediacomp spol. s.r.o.** Dolný Kubín /Ing. František Vajči, Jozef Blšák/ so zameraním na veľkoobchod, maloobchod, poradenskú činnosť, internetovú čítareň, údržba a oprava strojov, prevádzka počítačov, poskytovanie software, sprostredkovanie obchodu, prenájom nehnuteľností, reklamná činnosť, tvorba videozáznamov, kancelárske služby, fotografické služby, prekladateľské a tlmočnicke služby, prenájom motorových vozidiel, baliace činnosti, krajčírstvo, výroba textilného tovaru, prevádzkovanie čerpacích staníc, skladovanie tovaru, výroba výrobkov z ropy.
- **Kentoya Freeride Slovakia, s.r.o.** Dolný Kubín /Jozef Jančo, Vladislav Špaglík, Ing. Stanislav Vosáhlo, Ong. Richard Houška/ so zameraním na obchodnú činnosť v rozsahu voľných činností, maloobchod, veľkoobchod, dovoz a predaj motocyklov, sprostredkovateľskú činnosť v obchode.
- **Zoul - Slovensko, s.r.o.** Dolný Kubín /Jaroslav Zoul, Anna Oršuliaková, Ľudovít Fintor, Anna Fintorová/ so zameraním na maloobchod, veľkoobchod, sprostredkovanie obchodu, služieb, výroby a vedenie účtovníctva.
- **Metalgrip s.r.o.** Dolný Kubín /Ing. Július Prikryl, Július Prikryl/ so zameraním na veľkoobchod, maloobchod, zemné, demolačné a prípravné práce pre stavbu, obkladanie stien a kladenie dlážkových krytín.
- **ORAVA TRADE, s.r.o.** Dolný Kubín /Ing. Ján Pavolka, Ing. Peter Medvec/ so zameraním na veľkoobchod, maloobchod, poradenskú a sprostredkovateľskú činnosť, vedenie účtovníctva.
- **OSC.s.Oravská stavebno-cestná spoločnosť, spol. s.r.o.** Dolný Kubín /Jozef Jančo, Ladislav Kozák/ so zameraním na cestnú nákladnú dopravu, demolačné, zemné a prípravné stavebné práce, maliarske a natieračské práce, stavebný dozor, stavbyvedúci, maloobchod, veľkoobchod, sprostredkovanie obchodu a služieb, prenájom strojov, vypracovanie projektovej dokumentácie, inžinierske činnosti, údržba komunikácií, jednoduché stavby, priemyselné stavby.

- **PMO, s.r.o. Dolný Kubín** /Martin Jašica/ so zameraním na masérské služby, predaj nápojov na priamu konzumáciu, predaj jedál tepelne upravených na priamu konzumáciu, maloobchod, vedenie účtovníctva, ekonomické a organizačné poradenstvo, prevádzkovanie solária.
- **Prvá konzultačná, s.r.o. Dolný Kubín** /JUDr. Martin Kováčik, Michal Lavrík, JUDr. Rastislav Stieranka/ so zameraním na veľkoobchod, maloobchod, sprostredkovateľskú činnosť, nájom, správa registratúrnych záznamov bez trvalej dokumentárnej hodnoty, podnikateľské poradenstvo, reklamná a propagačná činnosť, prekladateľské a tlmočnicke služby, finančný leasing, prenájom nehnuteľností, prenájom motorových vozidiel, upratovacie služby, kancelárske služby, vedenie účtovníctva, maliarske a natieračské práce, omietkárske práce, obkladanie stien a kladenie dlaždíc, železobetónárske práce, búracie, zemné a prípravné práce na stavbu, organizovanie športových, kultúrnych a spoločenských podujatí, kurzov, školení, seminárov a výstav.
- **Modern Art, s.r.o. Dolný Kubín** /Bc. Mária Moncol'ová, Martin Polčic/ so zameraním na veľkoobchod, maloobchod, sprostredkovanie obchodu, výstavy, prehliadky, veľtrhy, kultúrne a spoločenské podujatia, tanečné zábavy, manipulácia s drevom, reklamná činnosť, prenájom nehnuteľností, výpočtová technika, poradenské služby, leasingová činnosť, vydávanie novín, časopisov, periodickej a neperiodickej tlače.
- **Euro-Consult Sever, s.r.o.** /Peter Zemko, Michal Lavrík, JUDr. R. Stieranka/ so zameraním na veľkoobchod, maloobchod, sprostredkovateľskú činnosť, maliarske, natieračské a sklenárske práce, reklamnú a propagačnú činnosť, prenájom nehnuteľností, omietkárske práce, finančný leasing, vedenie účtovníctva, organizovanie športových, kultúrnych a spoločenských podujatí, kurzov, školení, seminárov a výstav, prekladateľské a tlmočnicke práce, upratovacie práce, prenájom strojov, motorových vozidiel, nehnuteľností.
- **Arthemis, s.r.o. Dolný Kubín** /František Jelínek, Ing. Jiří Vacek/ so zameraním na obchodnú činnosť, sprostredkovateľskú činnosť, výrobu anorganických chemických látok, a základných organických chemických látok, prenájom motorových vozidiel, hnutel'ných vecí, reklamná marketingová činnosť.

- **Artemix, s.r.o.** Dolný Kubín /Ladislav Mikula, Ing. Jiří Vacek/ so zameraním na veľkoobchod, sprostredkovateľskú činnosť, výrobu anorganických a organických chemických látok, prenájom motorových vozidiel, hnutel'nych vecí, reklamná a marketingová činnosť, poskytovanie ubytovania v súkromí, ubytovanie v turistických ubytovniach.
- **F.B. - Ekon, s.r.o.** Dolný Kubín /František Bekeš, Vladimír Bekeš/ so zameraním na obchodnú činnosť, veľkoobchod, vedenie účtovníctva, automatizované spracovanie dát, kancelárske práce, prekladateľské a tlmočnicke práce, poradenské obchodné činnosti, reklamná a propagačná činnosť, fotografické služby, služby súvisiace s databázami, organizovanie kurzov, seminárov, školení, prieskum trhu a verejnej mienky.
- **F Štýl, spol. s r.o.** Dolný Kubín /Ing. Martin Filko, Vlasta Hucíková/ so zameraním na veľkoobchod, maloobchod, sprostredkovateľskú činnosť, podnikateľské poradenstvo, reklamné činnosti, poskytovanie software.
- **NNN, s.r.o.** Dolný Kubín /Ing. Viliam Šindler, Ing. Tibor Šindler/ so zameraním na vnútroštátnu cestnú dopravu, veľkoobchod, maloobchod, predaj dvojstopových motorových vozidiel, predaj súčiastok a príslušenstva dvojstopových motorových vozidiel, predaj automobilov, podnikateľské poradenstvo, reklamné služby, služby v lesníctve – zvoz dreva, manipulácia s drevom, demolačné a zemné práce natieračské a maliarské práce, čistenie budoov, výskum trhu a verejnej mienky.
- **Roľnícke svojpomocné družstvo Oravské Beskydy** Dolný Kubín /Ján Tysoň, Alojz Stuchlý, Ján Kvasňák, Jozef Boldovjak, Jozef Chudiak, Štefan Budzeľ, Jozef Lajda/ so zameraním na kúpu a predaj tovarov, poľnohospodárske činnosti, prenájom strojov a zariadení, ubytovanie v súkromí, poskytovanie občerstvenia ubytovaným hosťom.
- **AVAS Export-Import Slovakia s.r.o.** Dolný Kubín /Ing. Jaroslav Michalík, Avas E-I, Dobřany/ so zameraním na veľkoobchod, maloobchod, sprostredkovateľskú činnosť, poradenskú činnosť, reklamnú, skladovanie a uskladňovanie, manipulácia s nákladom, prenájom nehnuteľností.

- **Autocar – ťažné zariadenia s.r.o.** Dolný Kubín /Jozef Žilinec, Peter Žilinec/ so zameraním na veľkoobchod, maloobchod, sprostredkovateľskú činnosť, reklamnú a propagačnú činnosť, montáž ťažných zariadení na motorové vozidlá.
- **JaP SK, s.r.o.** Dolný Kubín /Jozef Janoovič, Ing. Milan Podskuba/ so zameraním na maloobchod, veľkoobchod, sprostredkovanie obchodu, podnikateľské poradenstvo, vykonávanie priemyselných stavieb, dopravných stavieb, elektroinštalačné práce, nákladná cestná doprava, prenájom nehnuteľností vrátane vybavenia priestorov kancelárskym nábytkom a výpočtovou technikou.

Novým prevádzkovateľom **Turisticko-informačnej kancelárie** sa vo výberovom konaní stalo Združenie Orava Plus. TIK bola otvorená dňa 20. decembra 2003.

NEZAMESTNANOSŤ

Okresný úrad práce v Dolnom Kubíne dňa 1. januára 2003 evidoval 3929 nezamestnaných, čo predstavovalo mieru nezamestnanosti 19,9%. Z počtu nezamestnaných bolo 167 absolventov škôl. V januári sa zvýšil počet nezamestnaných, lebo Oravské ferozliatinárske závody, a. s. prepúšťali. Aj keď sa v januára 2003 odhlásilo z evidencie OÚP 58 evidovaných nezamestnaných, počet vyskočil na vyše 4000.

K 1. februáru 2003 minister sociálnych vecí odvolal z funkcie riaditeľa OÚP PaedDr. Jozefa Bajčičáka, ktorý bol poslancom mestského zastupiteľstva. Riadením OÚP bol poverený Ing. Vladimír Števonka.

K 30. marcu 2003 evidoval OÚP v Dolnom Kubíne 4041 nezamestnaných, miera nezamestnanosti bolo 19,3%. Najnižšia miera nezamestnanosti bola v Námestovskom okrese 15,9%, v Tvrdošínskom 16, 7%. V priebehu apríla a mája 2003 klesla nezamestnanosť vytvorením 85 pracovných miest v stavebníctve. Miera nezamestnanosti v Dolnokubínskom okrese bola 16,93%. Na celej Orave klesla nezamestnanosť z 11528 na 9841 nezamestnaných. OÚP poskytoval nezamestnaným aj rekvalifikačné kurzy: o založení svojho podniku, kurz výpočtovej techniky, strážca bezpečnostnej služby a kurz zvárania v ochrannej

atmosfére CO₂. V máji a júni zvyšovali rady nezamestnaných absolventi stredných a vysokých škôl. V tomto roku ich Okresný úrad práce v Dolnom Kubíne zaevidoval 266. Vysokoškoláci si našli prácu do troch mesiacov, stredoškooláci do dvoch rokov. V júni bola v Dolnokubínskome okrese miera nezamestnanosti 14,97%, v júli 15,09%, auguste 15,26%, septembri 14,85%, koncom októbra 14,22%. V Námestovskom okrese vďaka spoločnosti Punch Campus, a. s. bola najnižšia miera nezamestnanosti – 9,09%.

Mestský úrad v Dolnom Kubíne od apríla do októbra 2003 zamestnal 100 dlhodobo nezamestnaných pri úprave a skrášľovaní mesta. Nezamestnaní pracovali v skupinkách, ktoré mali na starosti zamestnanci mestského úradu Ing. Stanislav Kršák, Janka Konšťáková, Miroslav Kupčo a Jozef Pastorek. Skupinky boli vytvorené tak, aby ich členovia vykonávali práce v tých častiach mesta, kde bývajú. V Záskalí vyčistili a upravili cintorín, v starom meste i mestských častiach čistili verejné priestranstvá, ale pomohli aj pri úprave interiérov. V MŠ upravili školské dvory a oplotenie, ktoré boli zničené najmä na sídliskách.

ZÁHRADKÁRI, POĽNOHOSPODÁRI, VETERINÁRI, SPOLKY

Poľnohospodári a potravinári boli za vstup Slovenska do Európskej únie, ale rozbehli petičnú akciu za vyššie priame platby, aby mohli konkurovať svojim kolegom zo štátov EÚ. Na druhej strane nevysporiadané a neprehľadné užívacie vzťahy k pôde boli najväčšou brzdou rozvoja poľnohospodárstva. Drahé pozemkové úpravy /komasácie/, ktoré z časti financuje EÚ z fondu Sapard a ktoré sú podmienené ukončením registra obnovenej evidencie pozemkov, sú v nedohľadne. Družstvá berú dotácie na pôdu, ktorú neobrábajú. Drobní súkromní roľníci obrábajú pôdu, na ktorú dotácie nedostáva nikto. Družstvá často nevedia doložiť dotovanú výmeru pevnými nájomnými zmluvami s vlastníkmi, samostatne hospodáriaci roľníci často obrábajú pôdu, ktorú nevlastnia, nemajú v prenájme a nebola im ani vyčlenená. Pôvodne vyčlenenú a evidovanú pôdu na odboroch PPLH v rokoch 1992-2002, dnes často obrába niekto iný. Často sa stáva, že daň z užívania pôdy platí jednak družstvo, ktoré na ňu chce dotácie, lebo nebola nikomu vyčlenená, ale aj skutočný užívateľ – samostatne hospodáriaci roľník, ktorý si užívanie vynútil

sám alebo ju užíva s tichým súhlasom družstva, pretože to bolo zatiaľ výhodné pre obe strany. V takomto zmatku potom obrába pôdu ktokoľvek kdekoľvek. EÚ neznesie takýto chaos, preto financuje nový mapový operát, určený na kontrolu čerpania dotácii z európskeho rozpočtu. Kontrolný systém IACS a tzv. ortofotomapy vytvorili na základe leteckých snímok s novým číslovaním parciel, určených na základe prirodzených hraníc pozemkov. Tieto by mali odhaliť nezrovnalosti vo výmerách, v užívateľoch, ale aj v príslušných kultúrach pestovaných na danej výmere.

Ministerstvo pôdohospodárstva SR, regionálny odbor v Dolnom Kubíne vyhlásil pre rok 2003 nové **regionálne rozvojové programy** v kategóriách chovu zvierat, pestovaní rastlín, krmovín, olejninách, ovocinárstve, pôde a vode, obchode a menežmente, veterinárstve a potravinárskom priemysle.

V pondelok 29. septembra uverejnila slovenská televízia informáciu, že väčšia časť Oravy má byť zaradená do systému **Natura 2000** a v ňom do piateho stupňa ochrany prírody. Išlo o vyčlenenie sústavy chránených území s európskym významom, ktoré sú roztriedené do určitých kategórií. Tieto mali v rámci Európy prioritu z hľadiska významu zachovania biotopov, nachádza sa tam výnimočné prírodné bohatstvo – rastlinné alebo živočíšne. Piaty najprísnejší stupeň doteraz platil v rezerváciách a zakazoval v tejto oblasti akúkoľvek činnosť. Je to územie určené na ochranu, vedecké účely, výskum, na poznávanie a turistiku po vyznačených chodníkoch. V okolí Dolného Kubína išlo o Gäcel', Ostrú skalú, Tupú skalú a pásma okolo rezervácií alebo prírodných pamiatok.

Klimatické podmienky ovplyvňovali úrodu. V dňoch 5.-6. apríla sa vrátila zima, napadlo veľa snehu a fúkal nárazový vietor. S opätovným príchodom zimy nikto nerátal. Veľkonočné sviatky vyzerali ako Vianočné. Na území Dolného Kubína užívali poľnohospodársku pôdu poľnohospodárske družstvá Veličná, Jasenová a Bziny. Oziminy zasiate družstevníkmi na jeseň 2002, zimu neprežili a preto na jar opäť polia obsiali jarinami. Ani repka olejná neprežila zimu. Na druhej strane chovatelia dobytky boli spokojní so zimou, produkcia mlieka v prvom štvrtroku 2003 bola vyššia o štvrtinu oproti štvrtroku 2002. Na jar sa prejavil nedostatok vlhky, polia boli vyprahnuté. Leto bolo mimoriadne horúce a suché, trvalo od

začiatku mája do konca augusta, zima prišla naraz v polovici septembra. Mali sme 70 dní s denným maximom 25 stupňov Celzia. Úroda zemiakov a zeleniny bola dobrá, úroda jabĺk a sliviek bola slabá. V okrese Dolný Kubín sa predalo 1449,21 ton zemiakov, 1 kg za 6 Sk. V Dolnokubínskom okrese ľudia pestovali 452 864 ovocných stromov a kríkov. Na tomto obrovskom čísle sa podieľali ríbezle, ktoré pestovalo Ovocinárske družstvo vo Vyšnom Kubíne a na Bysterci - Lánikoch. V Dolnom Kubíne 8 záhradkári pestovali broskyne a 56 marhule.

Pod nízku úrodu obilovín sa podpísali vysoké horúčavy a nedostatok zrážok počas leta. Výnosy obilovín v tomto roku boli u pšenice 2,4 t/ha, jačmeňa 2,36 t/ha, raže 1,92 t/ha, ovsu 2,02 t/ha, repky olejnej 1,7 t/ha. V prvej polovici novembra bolo chladno, nočné teploty -6 až -10 stupňov Celzia, ale v druhej polovici novembra sa oteplilo na 13 až 15 stupňov Celzia.

V dňoch 9. – 10. októbra 2003 sa konala v Dolnom Kubíne tradičná **Výstava jabĺk** v MsKS. Výstavu zorganizoval Okresný výbor Zväzu záhradkárov v Dolnom Kubíne a bola spojená s ocenením najkrajších exponátov. Zo 170 pestovateľov sa na 1. mieste umiestnil Dušan Adamec z Nižnej s odrodou Bohemia, na 2. mieste Zdenko Žofaj z Oravskej Jasenice s odrodou Rubinola a na 3. mieste MVDr. Branislav Buša z Dolného Kubína s odrodou Rubín. Hoci išlo o výstavu jabĺk, niektorí pestovatelia vystavili aj hrušky. Ocenení postúpili na celoslovenskú výstavu jabĺk do Bojníc.

Ministerstvo pôdohospodárstva a lesného hospodárstva SR vydalo vyhlášku o **zákaze vstupu do lesov** od 1. do 20. augusta. Opatrenie bolo prijaté z obavy pred lesnými požiarimi. Nezodpovední turisti neraz spôsobili požiar, ktorému padli za obeť stovky hektárov lesných porastov.

Od 1. januára 2003 platil **nový veterinárny zákon**, podľa ktorého každý chovateľ musel svoje hospodárske zvieratá označiť a identifikovať. V prvom rade bola táto povinnosť u hovädzieho dobytku /pre zamedzenie šírenie BSE/, oviec, kôz, ošípaných. Pre psy, mačky, vtákov sa prijal systém čipovania podľa osobitných predpisov. Ďalšie novinky veterinárneho zákona sa týkali štátneho dozoru zo strany veterinárnej správy, evidencie zvierat a mäsa, povinného hlásenia výskytu choroby zvierat, zamedzenia používania zakázaných látok, kŕmnych doplnkov, liekov, atď.

Na Bysterčanských lúkach v DK pásol ovce a jahňatá samohospodáriaci roľník Ing. Milan Páltik. V tohtoročnom stáde mal 450 oviec aj s jahňatami. V tomto roku vyprodukoval na trh 430 janiat, z toho 300 predal na taliansky trh a 130 ponechal na obnovu stáda.

ZVEREX v Záskalí – srnčia farma PD Bziny mala 100 ha a táto zoologická záhrada pod Kubínskou hoľou bola vyhľadávaná rodinami s deťmi, ktoré tu chodili pravidelne. Na farme žilo 120 jeleňov, ale aj diviaky, muflóny, divé králiky. Starali sa o nich Miloš Gajdošík a Ján Kaco. V čase ruje boli jelene nebezpečné.

V okrese Dolný Kubín sa nachádzalo 18 poľovníckych revírov, jeden zverník a 510 poľovníkov.

Spoločnosť na ochranu vtáctva usporiadala dňa 1. apríla na deň vtáctva na Hviezdoslavovom námestí stretnutie so záujemcami o prírodu. Celé podujatie bolo venované bocianom, ktoré prileteli už v marci. Naša populácia sa na zimu sťahovala do oblasti Bosporskej úžiny, Izraela, Sinajského poloostrova a Egypta.

ZO Slovenského zväzu chovateľov v Dolnom Kubíne sa zaoberá chovom čistokrvných zvierat. Okrem králikov, holubov a hydiny sú v opatere členov aj exoty a čoraz populárnejšie morčatá a chrčky. Módou sa stal chov zakrslého králika v domácnosti, ktorý v dospelosti váži najviac 1,2 kg. Platí, že čím menší králik, tým milší. Farebných rázov je celá paleta, podobne aj pri holuboch. Vzácne plemená holubov upútajú farebnosťou, medzi nimi aj zlaté a bronzové. Kury chovali viacej na ozdobu záhrad ako úžitkovú hydinu. Dňa 1. júna na Námestí Slobody pripravili pre Dolnokubínčanov **výstavu** spomenutých zvierat. Najväčšej obľube sa tešili voľne sa pohybujúce holuby páviky a králičky hermelíny.

V poslednú júlovú sobotu sa zišli v Dolnom Kubíne pri zimnom štadióne chovatelia psov zo Slovenska a Českej republiky. Konala sa Oblastná výstava psov všetkých plemien, ktorú usporiadal Slovenský poľovnícky zväz Orava so sídlom v Dolnom Kubíne. Hodnotila sa váha, exteriérové vlastnosti – hlava, chrbát, motorika pohybu psa, osrstenie a celková ušľachtilosť jedinca. Najviac bolo na výstave jazvečíkov. Dolnokubínčania chovali **830 psov**.

Oravci chovali 383 koní, z toho v okrese Dolný Kubín 65.

ŠKOLSTVO

Vzdelanostná úroveň obyvateľov okresu Dolný Kubín bola nasledovná: 27,4% obyvateľov malo základné vzdelanie, 18,8% malo učňovské, 1,7% stredné odborné, 2,9% stredné všeobecné s maturitou, 15,3% stredné odborné s maturitou a 4,8% vysokoškolské.

Aj rok 2003 bol v školstve rokom veľkých zmien. Riaditelia základných škôl a starostovia mali žiadať Ministerstvo školstva do konca júla o finančné prostriedky na zriadenie školských klubov alebo stredísk záujmovej činnosti. Ak nepožiadali, novú šancu dostať finančné prostriedky mali až v nasledujúcom roku. Učítelia boli odmeňovaní podľa zákona o verejnej službe. Najmä financovanie škôl bolo veľmi nejasné, meškali dotácie na školy od štátu, ale prevádzka sa nemohla zastaviť. Nespokojnosť učiteľov, pracovníkov škôl i školských zariadení vyústila v máji 2003 do **protestných zhromaždení**. Takýto míting sa konal aj v Dolnom Kubíne v zasadačke Okresného úradu. Pripravil ho odborový zväz pracovníkov školstva. Predseda školských odborov v Dolnokubínskom okrese Mgr. Jozef Macík sa vyjadril: „Situácia v školstve je neúnosná, nie je predsa možné, aby školy padali a neboli schopné zaplatiť svoje faktúry. Učiteľský stav nie je ohodnotený tak, ako sa patrí, 13 rokov po revolúcii sa stále iba sľubuje“. Učítelia žiadali zachovanie zákona o verejnej službe, tarifné odmeňovanie, peniaze na energie a školské potreby a tiež rast reálnych plátov. Dňa 20. júna sa na celom území Slovenska konal **výstražný štrajk**, do ktorého sa zapojili materské, základné, základné umelecké, stredné i niektoré vysoké školy. Budovy štrajkujúcich škôl ostali zatvorené, bol v nich len štrajkový výbor. V Dolnokubínskom okrese sa do štrajku zapojilo 738 pedagogických pracovníkov z 847, čiže 87%. Do štrajku sa nezapojili Cirkevná ZŠ A. Radlinského, Združená stredná škola služieb a obchodu v Dolnom Kubíne, Stredná zdravotná škola, súkromné SOU stolárske v Dolnom Kubíne a ZŠ Zázrivá.

Zmenou kompetencií sa mesto Dolný Kubín stalo **zriadovateľom** 5 základných škôl v meste, 1 špeciálnej ZŠ pre telesne a mentálne postihnutých, 2 základných umeleckých škôl a 10 materských škôl. Stredných škôl bolo 5 – Gymnázium P. O. Hviezdoslava, Stredná zdravotná škola, Obchodná akadémia, Združená stredná škola služieb, Stredné odborné učilište strojárske. Školské kluby na základných

školách navštevovalo 713 žiakov, zariadenia školského stravovania 6605 stravníkov. Dolnokubínske základné školy navštevovali aj žiaci z Oravskej Poruby, Veličnej a Medzibrodia. V tomto roku bolo zapísaných do prvých tried ZŠ 299 predškolákov, na jednu triedu vychádzalo 25 žiakov. Novinkou v školstve bolo financovanie regionálnych škôl podľa počtu žiakov. Pri výpočte normatífov, ktoré sa skladali z prevádzkového a mzdového normatívu, sa zohľadňoval typ a veľkosť školy, klimatické podmienky, vyučovací jazyk a ostatné prevádzkové náklady. ZŠ s ročníkmi 1.-9. mohla dostať na jedného žiaka od 20.876 Sk do 21.740 Sk. Vedúca odboru školstva MÚ v DK PhDr. Mária Dudáková bola sklamaná. Očakávala, že normatívne financovanie regionálneho školstva odštartuje racionalizáciu siete škôl, čo znamená, že zariadenia, ktoré majú málo žiakov, postupne zaniknú. Za ostatných 10 rokov počet žiakov na dolnokubínskych základných školách klesol o 10%, ale počet učiteľov vzrástol o 20%.

Ďalšou novinkou bola možnosť dať si prihlášku na dve stredné školy súčasne. V dňoch 7.-8. februára sa dolnokubínski učitelia slovenského jazyka a literatúry základných a stredných škôl zúčastnili na celoslovenskej konferencii slovenčinárov v Žiline, ktorú usporiadala Rada Slovenskej asociácie učiteľov slovenčiny pod záštitou MŠ SR a Metodicko-pedagogického centra mesta Bratislavy. Hlavnou náplňou konferencie boli problémy vyučovania slovenčiny na základných a stredných školách. Najdiskutovanejším problémom bol nový model maturitnej skúšky. Konferenciu obohatila beseda so spisovateľmi Ladislavom Ťažkým, Jánom Lenčom a Ivanom Laučíkom.

Deň učiteľov dňa 28. marca /piatok/ sa oslavoval v tichosti. Väčšina základných škôl mala riaditeľské voľno, nevyučovalo sa, učitelia mali pedagogickú radu a slávnostný obed. Cirkevná ZŠ A. Radlinského normálne pracovala, lebo učitelia si svoj sviatok pripomenuli dňa 7. apríla v deň patróna učiteľov vo vysielaní školského rozhlasu. Na stredných školách – gymnáziu, obchodnej a zdravotníckej pripravili študenti program pre svojich učiteľov.

V dňoch 14.-15. novembra 2003 sa konala po 4-krát celoslovenská konferencia pedagógov pod názvom „Inovácie v škole“. Z Dolného Kubína sa jej zúčastnila Mgr. Marcela Maslová zo Združenia Orava pre demokraciu vo vzdelávaní a Mgr.

Daniela Facunová zo ZŠ Nemocničná, ktorá vo svojej 90-minútovej interaktívnej pracovnej dielni predstavila vyučovacie metódy, ktorými u žiakov rozvíja samostatné a nezávislé učenie sa. Panelovú diskusiu na tému celoživotné vzdelávanie učiteľov viedla Mgr. Marcela Maslová.

Základná škola Kňazia mala 368 žiakov, riaditeľkou bola Mgr. Dáša Badáňová. Od 1. apríla 2003 bola v budove ZŠ umiestnená aj materská škola, ktorá mala 44 detí. Dovtedy MŠ Kňazia v prenajatých priestoroch platila ročne nájomné vo výške 500 tis. Sk spoločnosti Dana Glacier Tribometal, a.s., ktorá ponúkala mestu budovu MŠ za 3 mil. Sk.

V 9. týždni roka 2003 sa natoľko zvýšil počet žiakov chorých na chrípku, že Štátny zdravotný ústav v Dolnom Kubíne nariadil škole „chrípkové prázdniny“.

ZŠ Kňazia sa počas letných prázdnin nezavrela. V rámci projektu „Prázdninové školské dvory“ ponúkala žiakom naplniť svoj voľný čas pohybovými aktivitami pod vedením učiteľiek RNDr. Viery Chrenščovej a Mgr. Martiny Kyseľovej.

Základná škola M. Kukučina na Bysterci mala 931 žiakov, riaditeľkou bola Mgr. Darina Balleková. Počas prázdnin sa v škole pracovalo. Pod vedením Mgr. Kataríny Števonkovej vzniklo na škole Občianske združenie KUKUČÍNKA, ktoré chcelo získať pre školu potrebné finančné prostriedky. Združenie usilovalo od rodičov žiakov /jednalo sa o 600 rodín/ získať pre školu 1 % z daní za kalendárny rok 2003. ZŠ M. Kukučina ponúkala dospelým jazykové kurzy a pracovala na založení školského internetového klubu. Ministerstvo školstva SR schválilo dňa 18. júla 2003 projekt o založení Združenia záujmovej činnosti pri ZŠ M. Kukučina a traja pedagogickí pracovníci sa mohli venovať záujmovým aktivitám žiakov na plný úväzok. Rodičovská rada pri ZŠ usporiadala dňa 21. februára 2003 VI. rodičovskú zábavu. Kultúrny program pripravili žiaci a do tanca hrala skupina Lúče. V rámci projektu „Vráťme šport do škôl“ získala ZŠ M. Kukučina finančné prostriedky na vybudovanie telocvične. Telocvična mala dve poschodia, na prízemí so šatňami a na poschodí so športovou halou. Stavbu realizovala námestovská stavebná firma Akord.

Vedenie ZŠ M. Kukučina dňa 27. júna 2003 ocenilo troch najúspešnejších deviatakov, ktorí reprezentovali školu. Za úspechy a reprezentáciu školy

v celoslovenských recitačných súťažiach Rozprávkové vretienko a Hviezdoslavov Kubín, ale aj za účinkovanie v súbore Kukučky, za moderátorský a spevácky talent prevzala ocenenie **Paulína Labudová**. Druhým oceneným bol **Tomáš Zajac**, halový majster Slovenska v behu na 800 m, ktorý zároveň prekonal 22-ročný rekord v behu na 1500 m. Tretím oceneným bol **Matúš Zajac** za športový výkon majster Slovenska v skoku do výšky a bronzové umiestnenie na majstrovstvách Slovenska v skoku do diaľky.

Základná škola M. Kukučina a ZŠ J. Matušku dňa 7. októbra 2003 v spolupráci so Slovenskou radou rodičov a Ministerstvom školstva zorganizovali už po druhýkrát Európsky deň rodičov a škôl. Cieľom podujatia bolo zapojiť rodičov do aktivít školy, otvoriť brány školy verejnosti, spropagovať činnosť, tvorivosť a aktivity školy, odstrániť bariéry vzťahov škola – rodina a vzájomnou spoluprácou pripraviť sa na vstup do EÚ. Program bol bohatý. Rodičia mohli navštíviť svoje deti na vyučovacích hodinách, konali sa besedy o regionálnych dejinách, rozvoji mesta, regiónu, cezhraničnej spolupráci či Európskej únii. Popoludní boli v areáli školy pripravené tvorivé dielne zamerané na drôtikovanie, batikovanie, pečenie medovníkov, drevorezbu, gymnastickú zručnosť, aranžovanie kvetov, chemické a fyzikálne pokusy.

Združenie Občan a demokracia v spolupráci so Slovenskou radou rodičovských združení a Centrum pre vzdelávaciu politiku usporiadali dňa 8. októbra diskusné fórum k návrhu zákona o výchove a vzdelávaní tzv. školského zákona. Okrem organizátorov sa zúčastnili aj pedagógovia hlavne dolnokubínskych škôl, zástupcovia rodičov, samospráv, mimovládnych organizácií. Odznela problematika školských rád, výchovných poradcov, začlenenia základných umeleckých škôl do základných škôl priestorovo a organizačne, výberové konania na školách, škola ako otvorená inštitúcia, diferencovaný prístup k výučbe jednotlivých žiakov, zrušenie prijímacích pohovorov na stredné školy, kariérny rast učiteľov.

Členovia kabinetu telesnej výchovy pod vedením **Barnabáša Úvegeša** sa zaoberali problematikou fyzickej zdatnosti žiakov základných škôl. V Dolnom Kubíne a dospeli k nasledovným záverom. 1. V školskom roku 2002/2003 sa vyučovalo kvalifikovane len 57,8% hodín telesnej výchovy v okrese Dolný Kubín.

Telesnú výchovu vyučovalo 37 učiteľov, z toho 15 kvalifikovaných. Táto skutočnosť negatívne vplyva na vytváranie kladného vzťahu k telesným cvičeniam. V mnohých prípadoch sa hodiny TV dopĺňajú do úväzku, alebo pridelujú ako nadčasové hodiny nekvalifikovaným učiteľom. 2. Negatívny vplyv na znižovanie telesnej zdatnosti má aj zníženie týždenného počtu hodín TV na 2 hodiny. Vo väčšine európskych štátov je TV zaradená trikrát v týždni do vyučovania, niekde každý deň. Pri tvorbe učebných osnov a plánov sa mali brať do úvahy školy, ktoré sú schopné poskytnúť tri hodiny TV do týždňa a ponechať alternatívnu možnosť rozhodovania. Pre rozvoj fyzickej zdatnosti žiakov rozhodne nestačia dve hodiny TV týždenne. 3. Nedostatok finančných prostriedkov na zakúpenie základného materiálneho vybavenia TV spôsobuje neefektívne vyučovanie a negatívny vzťah k hodinám TV. V okrese sú školy, ktoré majú len jednu volejbalovú loptu alebo jednu žinenku. Sú aj školy, ktoré nemajú telocvičňu, TV sa vyučuje na chodbe. 4. Súčasné predpisy v školstve vytvárajú skupiny s vysokými počtami žiakov na hodinách TV, ktoré znižujú efektivitu vyučovacej hodiny. V ročníkoch 1.-4. bolo po 30 žiakov na triedu, vo vyšších ročníkoch bolo 31 žiakov na triedu. Taký veľký počet žiakov sa dá ťažko zapojiť na hodine TV do pohybovej aktivity a v školách s menšími telocvičňami to je nemožné. Veľký počet žiakov v telocvični neumožňoval efektívne využitie vyučovacích hodín. 5. Myšlienky humanizmu a demokracie negatívne vniesli do predmetu TV také prvky, ktoré nedokazujú profesionálne riadenie vyučovacej hodiny učiteľom. Často sa učitelia na hodine prispôbujú želaniam žiakov a v pozadí ostáva obsahová náplň učebných osnov. Takýto alibizmus rozhodne nezvýši fyzickú zdatnosť žiakov a učitelia nevytvoria trvalý pozitívny vzťah k aktívnemu pohybu. 6. Počas hodín TV sa prejavuje nezáujem žiakov o TV. Mnohí rodičia sa veľmi aktívne podieľajú na zháňaní potvrdení od lekára s dodatkom „Týždeň alebo 2 týždne necvičiť!“. Učitelia vyvíjajú slabú iniciatívu na podnecovanie žiakov k sebakontrolu a sebahodnoteniu úrovne pohybových schopností. 7. V ostatných rokoch neustále stúpa počet žiakov zdravotne oslabených, ktorí neabsolvujú ani jednu hodinu TV. Zvyšuje sa počet žiakov – alergikov v jarných mesiacoch. Základné a stredné školy zrušili oddelenia TV zdravotne oslabených. Alergikov je 15-20%, 15-20% žiakov má nadváhu. Pre

zlepšenie tejto situácie navrhli: zvýšiť rozpočet finančných prostriedkov na telesnú výchovu, rozvíjať záujmovú telovýchovnú činnosť formou krúžkov pri školách, tieto honorovať a materiálne zabezpečiť, znížiť vysoké počty žiakov v triedach na hodinách TV, zabezpečiť pedagogické telovýchovné kádre na školách.

Základná škola J. Matúšku mala 642 žiakov, 56 pedagógov, 25 tried, riaditeľkou bola PaedDr. Mária Andrisová. ZŠ sa špecializovala na rozšírené vyučovanie cudzích jazykov, najmä anglického a nemeckého, v školskom roku ukončila vzdelávanie ruského jazyka v skupine deviatakov. Rodičia považujú za najdôležitejšie vyučovanie anglického jazyka, žiaci z „Kohutiaku“ dosahovali na celoslovenských olympiádach anglického jazyka výborné výsledky, ale výborní boli aj na fyzikálnej olympiáde a ako recitátori Hviezdoslavovho Kubína.

Škola J. Matúšku bola zapojená do holandského projektu s názvom „Správaj sa normálne“. Bol určený pre piatakov, ktorí sa zoznamovali s témami ako rasizmus, kriminalita, alkoholizmus, či drogy. Projekt zastrešovalo Ministerstvo vnútra SR. Žiakom vysvetľoval témy pprap. Igor Papík, inšpektor poriadkovej polície v Dolnom Kubíne. Hlavným cieľom vyučovania bolo preventívne pôsobenie, oboznámenie sa s problematikou, ktoré deti zvonku vnímajú útržkovito.

Dobrou prípravou deviatakov na prijímacie pohovory na gymnázium boli monitorovacie testy z jazyka slovenského a matematiky, ktoré pre 33 žiakov pripravila koordinátorka Mgr. Mária Kocholová. 30 otázok z jazyka slovenského a literatúry zvládli skôr ako za 1 hodinu, avšak matematika im trvala dlhšie.

Škola Janka Matúšku nemá vytvorenú bezbariérové vstupy, no zabezpečuje vzdelávanie štyrom postihnutým deťom v domove sociálnych služieb na Matúškovej ulici, kde sa im venuje špeciálny pedagóg. Zároveň pracuje ako pomocný vyučujúci v triede spolu s učiteľom alebo individuálne so žiakom. Špeciálny prístup potrebuje 30 až 40 žiakov, ktorí trpia poruchou čítania, tzv. dysleksiou a dysgrafiou. Pri škole je zriadené športové stredisko basketbalu a stolného tenisu. Deviataci z tejto školy boli úspešní na prijímacích pohovoroch na stredné školy. Zo 74 žiakov bolo prijatých 62 na školy s maturitnou skúškou.

Základná škola Nemocničná mala 416 žiakov, 18 tried, 30 pedagogických pracovníkov, riaditeľkou je Mgr. Eva Pelachová. Na škole bolo 73 jednotkárov

a pochvalu za dobrý prospech dostalo 97 žiakov. Neprospelelo 19 žiakov. V areáli ZŠ sa dňa 4. októbra uskutočnilo regionálne kolo branno-športovej súťaže mladých požiarnikov PLAMENĚ. Zúčastnilo sa 21 družstiev z celej Oravy, v ktorej súťažilo vyše 210 detí v troch súťažných disciplínach – štafeta, požiarny útok s vodou a medzinárodný požiarny útok. V dvoch kategóriách zápolilo 9 družstiev. Na prvých troch miestach sa umiestnili družstvá dievčat zo ZŠ Ťapešovo, Zázrivá a Klin, družstvá chlapcov zo ZŠ Ťapešova, Suchej Hory a Zázrivej.

Základná škola Ul. M. Hattalu mala 363 žiakov, z toho 39 prvákov, riaditeľkou je Mgr. Magdaléna Kubisová. Škola s prívlastkom zdravá je zapojená v spolupráci s leštinskou mliekárňou do tzv. mliečného programu. Mliekáreň dodáva škole mlieko za výhodnú cenu. Kuchárky v školskej kuchyni ho ochutili rôznymi príchutami a deti si ho kupovali na desiatu za dve koruny. Základná škola mala dobré výsledky, 70% deviatakov bolo prijatých na stredné školy s maturitou, 14% na štvorročné odborné školy a 16% na trojročné učňovské školy. Na škole boli všestranné záujmové krúžky, napríklad výučba hry na flaute, práce na krosnách, výučba v krúžkoch ruského a francúzskeho jazyka, divadelný súbor Čertík, pohybové aktivity /volejbal/, školský klub. Na škole bol zriadený žiacky demokratický parlament, v ktorom mala zástupcov každá trieda i prváci. Výučba cudzích jazykov /anglického alebo nemeckého/ začínala v tretej triede, druhý cudzí jazyk si mohli žiaci nepovinne pribrať v siedmej triede. Dňa 14. októbra 2003 sa konal konkurz do novozaloženého folklórneho súboru. Z 80 záujemcov vybrali 25 tanečníkov a 20 spevákov.

Dňa 7. septembra 2003 v rámci spomienky na holokaust pripravili učitelia so žiakmi literárne pásmo o hrôzach koncentračného tábora Osvienčim. Slávnostná akadémia bola ukončená premietnutím filmu „Život je krásny“.

Cirkevná základná škola A. Radlinského patrila do kompetencie Spišskej kapituly. Navštevovalo ju okolo 400 žiakov, riaditeľom bol Mgr. Gustáv Turčina. Vedenie školy sa rozhodlo, okrem aktivít, ktoré sú jej vlastné ako cirkevnej školy, dať deťom priestor na tvorivé a iniciatívne využívanie voľného času. Základom bolo zriadenie **školského strediska záujmovej činnosti /ŠSZČ/** v zmysle predpisov MŠ. Záujmových útvarov bolo 21 a na ich činnosti sa zúčastňovalo 307 žiakov, t. j.

75%. V školskom roku 2003/2004 sa vytvorilo 17 krúžkov, do ktorých sa zapojilo 300 žiakov. Patrili k nim: folklórne, spevácke, hudobné, tanečné krúžky, súbor zborového spevu El – Shaddai, zdravotnícky krúžok, historický, biblický, orientačného behu, kluby stolového tenisu, čitateľský, počítačový.

ZUŠ I. Ballu navštevovalo 716 žiakov, riaditeľom bol Leonard Vajdulák. ZUŠ počas prázdnin uskutočnila prvý ročník medzinárodného majstrovského kurzu. Išlo o hľadanie mladých hudobných talentov. Majstrovské kurzy boli spôsobom zlepšovania práce, hľadania nových ciest a možností sa nielen konfrontovať, ale neskôr aj presadiť v medzinárodnom meradle. Kurzy viedli renomovaní hudobní pedagógovia. V Dolnom Kubíne sa kurzu zúčastnilo 36 študentov, z toho 16 zo Slovenska a ostatní z Nemecka, Česka, Rakúska, Japonska a Bulharska. Okrem každodenných cvičení koncertovali pre verejnosť v Dolnom Kubíne, Martine a Bratislave. Výťažok zo všetkých vystúpení išiel na podporu mladých hudobných umelcov. Aj v tomto roku sa žiaci ZUŠ zúčastnili v poradí už VI. ročníka Klavírnej dielne v Žiline pod vedením Mgr. art. Dariny Švárnej. Druhým laureátom podujatia sa stal Jakub Lonský zo ZUŠ I. Ballu.

Traja žiaci ZUŠ I. Ballu získali na medzinárodnej environmentálnej detskej výtvarnej súťaži „Zachráň Zem – uchovaj oceány, ovzdušie, lesy pre budúcnosť!“ prestížne ocenenie. Súťaž sa konala v japonskom Tokiu pod patronátom Nadácie pre globálny mier a životné prostredie a Enviromentálneho programu OSN. Deväťročný Jaroslav Lang získal tretiu cenu za prácu „Slobodu pre chránené ryby“, ktorú odborná porota vybrala medzi 39 najkrajších detských obrázkov z bežmála 8500 prác z celého sveta. Piatu cenu na tejto súťaži získal Martin Smoleň a Peter Forgáč, aj ich maľby sa stali súčasťou výstavy „Výzva detí k ochrane životného prostredia“ usporiadanej v Tokiu i v budove OSN v New Yorku. Škôlkári predškôláci ZUŠ Klárka Janigová a Martinko Čižmár dostali medaile zo Švédska za výtvarné stvárnenie „dôležitého dňa v ich živote“. Ceny boli odovzdané na otvorení 8. ročníka Festivalu I. Ballu v utorok 27. mája na nádvorí Oravskej galérie.

Dňa 11. novembra sa v kaviarni Centrum zišla spoločnosť, ktorú pozvala ZUŠ I. Ballu. Nový klub pod názvom **Art Centrum** pokrstil primátor mesta. V programe vystúpili gitarový súbor ZUŠ, ľudová hudba, skupina Vallentines, country skupina

Pltníci, Tomáš Mika a Adriana Droppová s pesničkami z Repete. Na ďalšom stretnutí Art Centra s akademickým maliarom doc. Pavlom Ruskom vystúpili známi gitaristi. Art Centrum sa orientovalo na spájanie výtvarného a hudobného umenia.

ZUŠ P. M. Bohúňa navštevovalo 626 žiakov, riaditeľom bol Karol Hromádka. ZUŠ pripravila pre verejnosť sériu komorných koncertov. Dňa 17. marca to bol koncert Jána Slávika, violončelistu, člena Moyzesovho kvarteta a pedagóga VŠMU v Bratislave. Sprevádzala ho Naďa Dostálová a študent Michal Janiga.

Akordeónový súbor Amandolo pri ZUŠ P. M. Bohúňa pod vedením Viery Vrtichovej navštívil v dňoch 30. 8. – 7. 9. komunitu Egebjerg v Dánsku. Žiaci ZUŠ vystupovali v ZŠ Vester Skerninge, vo Svenborgu na promenádnom koncerte a vyvrcholením bolo vystúpenie na akordeónovom festivale v Lundeborgu, kde získali veľké uznanie. Okrem toho spoznali zaujímavosti kraja, prírodu, pamiatky a získali nových priateľov.

P. M. Bohúňa a Občianske združenie Aulos pri príležitosti 10. výročia akordeónového orchestra AMANDOLO v Dolnom Kubíne pripravili pre verejnosť koncert dňa 10. októbra pod vedením Viery Vrtichovej. Na koncerte vystúpil aj dolnokubínsky rodák Boris Lenko, vysokoškolský pedagóg a akordeónové kvarteto Piacere.

Špeciálna základná škola pri Ústave sociálnych služieb v Dolnom Kubíne uskutočnila dňa 5. februára 2003 výtvarnú výstavu prác svojich žiakov pod názvom „Štyri ročné obdobia“. Riaditeľka školy Mgr. Anna Tabačíková v príhovore vysvetlila prístup žiakov i učiteliek k výtvarnej výchove, ktorá je súčasťou nielen výchovno-vyučovacieho procesu, ale aj arteterapiou, ktorou sa snažia zlepšovať zdravotný stav svojich žiakov. Na otvorení výstavy sa zúčastnili zástupcovia mesta i zástupca Krajského úradu v Žiline Ing. Andrej Opálený, ktorý vo svojom vystúpení ocenil práce žiakov i snahu učiteliek. V programe zahrali všetkým žiaci ZUŠ P. M. Bohúňa.

Mestské materské školy navštevovalo 744 žiakov, z toho MŠ Obrancov mieru II. 45, MŠ Obrancov mieru III. 75, MŠ Lucenkovu IV. 61 /riaditeľka Mgr. Alena Buganová/, MŠ Na Sihoti V. 100 /riaditeľka Mgr. Nella Michalicová/, MŠ Kňazia VI. 50 /Viera Šaligová/, MŠ Námestie Slobody VII. 119, MŠ Odbojárov XIII. 110,

MŠ Chočská 40, MŠ Záskalická XIX. 34 /riaditeľka Viera Halašová/ a MŠ Nemocničná XX. 110. Najstarším predškolským zariadením v Dolnom Kubíne je MŠ na Ulici Obrancov mieru, slúži 40 rokov, riaditeľkou je Jana Šnajderová. V súčasnosti má 75 detí, o ktorých sa stará 9 učiteliek. Špecifikum 4-triednej materskej školy je, že ju navštevovali aj zdravotne handicapované deti, ktoré sa týmto spôsobom integrujú do spoločnosti medzi zdravých rovesníkov. K dispozícii je aj spolupráca s logopédom a psychológom. Veľkou prioritou je individuálny prístup k dieťaťu, vytváranie podnetného prostredia. MŠ sa ako prvá na Orave zaradila do celoslovenského projektu MŠ pod názvom „Krok za krokom“. MŠ navštevujú deti už od 2 rokov veku a mali možnosť navštevovať ZŠ Janka Matúšku, kde pracovali rôzne krúžky, napríklad tanečný, hry na flautu, výtvarný, angličtiny, ZOO klub, predplavecká príprava. Škôlkárom sa páčila počítačová trieda na ZŠ. V mestských materských školách pracovalo 82 pedagogických pracovníkov a 22 nepedagogických.

Materská škola Chočská slúži deťom od roku 1985, dve triedy využíva MŠ a tretiu, bývalé jasle využíva ZŠ J. Matúšku. MŠ má detí od 2 do 6 rokov, riaditeľkou je Alena Zvarová, všetkých zamestnancov je 10. Výchovno-vzdelávacia činnosť je plnená podľa „Programu výchovy a vzdelávania detí MŠ, ale využívajú sa aj prvky programu „Škola dokorán“. Od roku 1999 škola podporuje zdravie detí, zdravý životný štýl, úlohy a ciele projektu v súlade s výchovno-vyučovacím procesom. Preferujú pohybové aktivity, otužovanie detí, dodržiavanie denného pitného režimu, v MŠ sú krúžky ekologický, tanečný, výtvarný, anglický jazyk. Deti navštívili ZOO-klub, pekáraň, knižnicu, konskú farmu, zapojili sa do športovej olympiády, pripravili kultúrne programy na Mikuláša, Vianoce, mesiac úcty k starším, Deň Zeme, zimný karneval, lúčenie so zimou, Deň matiek, rozlúčku s predškôlkami. MŠ má rodičovský výbor a radu školy.

Materská škola XIII na ul. Odbojárov na Brezovci je 5-triedna, riaditeľkou je Mária Hajdúková. Škola je moderná s nadštandardným vybavením. Škola mala telocvičňu, hudobnú a výtvarnú miestnosť, ordináciu tu mal logopéd, ktorý sa staral o čistotu a správnosť jazykového prejavu detí. V okolí škôlky sú pieskoviská,

preliezky a dostatok zelene. Škôlka je zapojená do siete škôl SR podporujúcich zdravie.

Materská škola VII na námestí Slobody je 5-triedna, riaditeľkou je PaedDr J. Jackulíková, celkom má 14 zamestnancov pedagogických a 8 prevádzkových. MŠ je v rámci Nadácie Škola dokorán zapojená do programu Krok za krokom a od roku 1999 je pre tento program modelovou materskou školou. Dôraz sa kladie na individualizáciu vo výchove a vzdelávaní, na spoluprácu s rodinou aj so širokou komunitou /ZUŠ, CVČ, bývalí absolventi, študenti stredných a vysokých škôl, spolupráca s pediatrom, logopédom, špeciálnym pedagógom atď/.

Materská škola na ul. Nemocničnej má 5 tried, 18 pracovníkov, z toho 11 pedagogických, riaditeľkou je Margita Záhorová. MŠ má veľkú záhradu s pieskoviskami, lavičkami, detskými preliezačkami a dve upravené terasy. MŠ buduje na kultúrnych hodnotách a dobrých medziľudských vzťahoch nielen vo výchovno-vzdelávacej práci, ale aj v záujmových krúžkoch a vo výučbe cudzích jazykov. Krédom škôlky je: „Ak sú v našom prostredí šťastné deti, sú spokojní i rodičia a tiež pracovníci materskej školy“.

Materská škola na ul. Obrancov mieru je 3-triedna, riaditeľkou je Želmíra Škerdová. Škôlka ponúkala aj poldenný pobyt detí. V heterogénnej triede sa vo výchove a vzdelávaní využíva učenie detí prirodzenou cestou Largo Dacta. Deti sa učia prirodzene cez hry tvorivosti, priamej činnosti spoznávať svet. Hrajú sa hry: Poznaj sám seba, poznávajte spoločne, vyskúšaj obrazotvornosť. MŠ má krúžok výtvarný, tanečný a anglického jazyka.

Aj v tomto roku pripravila **Obchodná akadémia** pre ôsmakov a deviatakov základných škôl dňa 14. novembra 2003 deň otvorených dverí. Prezentácia bola zameraná na ekonomiku a účtovníctvo po všetkých stránkach. Na tohtoročné pozvanie prišlo 119 žiakov z 22 škôl, venovali sa im organizátor stretnutia Ing. Jozef Pátek a riaditeľka OA PhDr. Magda Baričiaková. V tomto roku Obchodná akadémia mohla prijať na štúdium 120 študentov, otvorila 4 triedy I. ročníka.

V tomto roku maturovali po prvýkrát absolventi denného špecializovaného 4-ročného **odboru daňových služieb** na Obchodnej akadémii. Počas štúdia im najviac chýbali kvalitné učebnice a aktuálna literatúra z oblastí daní. Počas štúdia

získali úspechy ako cvičná firma v Prahe a Salzburgu. Dve študentky absolvovali pobyt v Holandsku a Nemecku.

Anglický jazyk na OA vyučovala Američanka **Kelley Fallon** v rámci výmenného programu J. W. Fulbrigta. To znamenalo, že učitelia pracujúci na plný úväzok si vymenia svoje učiteľské povinnosti a podľa možnosti aj byty so svojimi americkými partnermi. Mgr. Henrieta Pischová vyhrala konkurz vyučovať v Indiane na Academy for Science a Kelley zas v Dolnom Kubíne. Predtým Kelley vyučovala vo Fínsku, Číne a Indii a ovládala viacero jazykov – fínsky, čínsky, španielsky, francúzsky a rusky.

Obchodná akadémia spolupracovala so školami v Nemecku, Holandsku, Taliansku, Fínsku, Česku, Maďarsku, Poľsku, Nórsku, dokonca i Islandu. Zapájala sa do európskych projektov, aj v tomto roku ich bolo osem. V dňoch 26.-29. marca 2003 sa konal medzinárodný veľtrh cvičných firiem v Salzburgu, na ktorom svoju cvičnú firmu DaB, s.r.o. prezentovali aj študenti 2. ročníka daňových služieb OA z Dolného Kubína. Podstatou veľtrhu bola prezentácia jednotlivých cvičných firiem a nadviazanie nových zahraničných a odborných vzťahov. DaB, s.r.o. bola jedinou cvičnou firmou zo Slovenska a svoju účasť si vybojovala prvým miestom na veľtrhu cvičných firiem v Bratislave, ktorého sa zúčastnilo 400 firiem.

Cvičnou firmou na OA bola agentúra INFA, s.r.o., mala svoju kanceláriu vybavenú informačným zariadením a zaoberala sa poskytovaním informácií o Slovensku, Európskej únii a Obchodnej akadémii Dolný Kubín. Organizovala prednášky, besedy a prezentácie o EÚ pre študentov stredných škôl. Podieľali sa aj na príprave „Dňa otvorených dverí“ na OA. Ďalšou aktivitou bola účasť šiestich študentov na medzinárodnom veľtrhu cvičných firiem v Prahe. Študenti tu nadviazali veľa pracovných aj osobných kontaktov s mladými ľuďmi z rôznych krajín a zároveň spoznali priateľskú i pracovnú atmosféru veľtrhu. I keď nezískali ocenenie, obohatili sa poznatkami pre ďalšiu činnosť informačnej agentúry INFA.

Dňa 14. marca 2003 sa zúčastnili najlepší študenti OA z Dolného Kubína na krajských pretekoch v písaní a úprave textu na počítači. Výbornú pripravenosť dokázali Tatiana Medvecká zo 4. A triedy, obsadila 1. a 2. miesto a Peter Andris zo 4. A v disciplíne úprava textu na počítači. Postúpili na 21. ročník medzinárodnej

súťaže v PC do Viedne, kde slovenskí študenti obsadili 3. miesto a tak postúpili na celosvetovú súťaž, ktorá sa konala v Ríme v dňoch 15.-19. júla. Zo Slovenska sa zúčastnilo 6 študentov, medzi nimi Dvaja Dolnokubínčania Táňa Medvecká a Peter Andris. V rýchlom písaní súťažilo 532 študentov, Táňa Medvecká obsadila 10. miesto a Peter Andris 6 miesto.

V prvý októbrový týždeň zavítalo do Dolného Kubína 6 odborníčov z Islandu, aby so slovenskými kolegyňami z Obchodnej akadémie plnili úlohy projektu SPIDERWEB /pavučina/. Cieľom projektu je otestovať žiakov a študentov I. ročníkov na OA a na pomaturitnom štúdiu. Získané údaje budú slúžiť na vypracovanie podporného a prevenčného programu pre tých študentov, ktorí nevedia nájsť správny prístup k úlohám a povinnostiam na novej škole. Názov projektu PAVUČINA nie je náhodný, má vlastne študentom pomôcť hľadať v sebe silu riešiť problémy. Koordinátormi projektu na OA v Dolnom Kubíne boli Mgr. Hečková, Mgr. Pischová, Mgr. Maťková, Mgr. Britvíková, Mgr. Krivušová, Mgr. Bennárová a Ing. Adamcová a z Pedagogicko-psychologickej poradne PhDr. Anton Sojčák a Mgr. Zuzana Machajová. Mali dostatok vedomostí usmerňovať študentov, ktorí nevedeli využívať svoje schopnosti a vedomosti pri štúdiu a vzdávali sa na polceste. Súčasťou návštevy bola aj exkurzia po meste a Orave.

OA v Dolnom Kubíne sa zapojila do projektu Založenie virtuálneho podniku s medzinárodným prepojením. Projekt je troj-ročný a medzinárodný, zúčastňujú sa ho odborné školy v Mníchove, Magdeburgu, holandskom Hertogehboschu, talianskej Parme a rumunskom Turgu Mures. Na OA v DK bol koordinátorom projektu Ing. Jozef Pátek. Počas projektu sa žiaci oboznamujú s novou vednou disciplínou – marketingom, zlepšujú si jazykové znalosti, schopnosti pracovať v tíme, získali nových priateľov, poznali odlišnosti iných krajín atď.

Cvičná firma CK BEST, s.r.o. z OA v DK pod vedením Ing. Vilmy Janotíkovej sa zúčastnila veľtrhu cvičných firiem v Žiari nad Hronom a medzi 17 školami sa umiestnila na prvom mieste.

Od roku 1992 existuje na Obchodnej akadémii Vyššie odborné štúdium sociálno-právne ako experiment. Štúdium má vysokoškolský charakter, 3-ročné obdobie je rozdelené na semestre, študenti absolvujú semináre a prednášky, majú index a po

skončení štúdia dostanú absolventské diplomy. Podobné štúdium v rámci projektu PHARE prebieha na šiestich slovenských školách s rôznym zameraním. Nastal čas povedať čo s experimentom ďalej, lebo absolventi sú hodnotení v zamestnaní na úrovni stredoškolského vzdelania. 18% absolventov dolnokubínskej VOŠ pokračovalo v štúdiu na vysokých školách. Združenie vyšších odborných škôl zvolalo do Dolného Kubína dňa 21. januára 2003 konferenciu, na ktorej prijali riešenie o ďalšom experimente VOŠ: 1. ukončiť evalváciu experimentu VOŠ na vybraných školách, 2. zaradiť VOŠ medzi vyššie odborné školstvo do terciálneho vzdelávania, 3. vypracovať komplexnú legislatívu, vrátane úpravy katalógov pracovných činností, ktorá upraví postavenie VOŠ vo vzdelávacom systéme SR, 4. vypracovať akreditačné parametre pre VOŠ, vymenovať akreditačnú komisiu a akceptovať návrhy ZVOŠ, 5. pri zavádzaní VOŠ do vzdelávacieho systému využiť skúsenosti šiestich experimentálnych škôl a vytvoriť z nich sieť konzultačných stredísk. Na konferencii vystúpila aj Martina Nováková, absolventka VOŠ, ktorá pracuje ako zástupkyňa Björnsonovej spoločnosti na Slovensku.

V dňoch 4. februára – 4. marca 2003 sa štyria študenti VOŠ z OA v Dolnom Kubíne zúčastnili so svojou prof. Jankou Hečkovou mesačného študijného pobytu vo fínskom meste Kemi. Cieľom stáže študentov bolo oboznámiť sa s krajinou a poznať fínsky sociálny systém i sociálne inštitúcie, v ktorých mali prax. Navštívili domov pre mentálne postihnutú mládež, detský domov i materskú školu.

Počas októbra zorganizovali študenti a profesori VOŠ zbierku zimného šatstva pre Björnsonovú spoločnosť na Slovensku, ktorá mala sídlo v Ružomberku. Vyzbierané šatstvo zhromažďovali v priestoroch občianskeho združenia Šanca a na internáte OA. Odevy boli určené utečencom, azylantom aj žiadateľom o azyl, ktorých bolo v Ružomberku 13, ale ďalším v Lučenci, Zvolene, Košiciach a Bratislave.

Občianske združenie Šanca pri VOŠ v Dolnom Kubíne zorganizovalo v dňoch 10.-11. decembra v meste finančnú zbierku „Daruj radosť maličkým“. V uliciach mesta chodilo 26 študentov označených modrou stužkou. Zámerne zbierku konali v decembri, dúfali, že ľudia sú v previanočnom období štedrejší. Vyzbierali 20 tis. Sk, ktoré odovzdali Domovu sociálnych služieb na nákup výchovno-terapeutických pomôcok pre postihnuté deti.

Na **Obchodnej akadémii** pôsobí už 4. rok detašované pracovisko Fakulty zdravotníctva a sociálnej práce Trnavskej univerzity /TU/. Odbor sociálna práca a sociálna politika navštevuje 211 študentov. Dennou formou študuje 59 a externou 152 poslucháčov. Riaditeľka detašovaného pracoviska PhDr. Mária Bielová v spolupráci s mestom hľadala vhodné priestory, lebo prenajaté nezodpovedali potrebám výučby. Z toho dôvodu prešlo v minulom roku 177 študentov 1. a 2. ročníka pod Katolícku univerzitu do Ružomberka, kde mali nádej ukončiť štúdium ako bakalári.

Gymnázium P. O. Hviezdoslava prijalo na 4-ročné štúdium 96 žiakov do 3 tried, na 8-ročné štúdium 96 žiakov do 3 tried. Gymnázium malo 20 tried, 661 študentov a riaditeľom bol Mgr. Peter Hacaj. V tomto roku maturovalo 70 študentov, z ktorých 36 prospeli s vyznamenaním, veľmi dobre 17 a ostatní prospeli. Maturity trvali štyri dni. Škola nemala priestory na vyučovanie telesnej výchovy, študenti chodili do telocvične ZŠ na Brezovec alebo ZŠŠOS na Bysterec. Prístavba školy, ktorá mala mať osem učební a športovú halu s rozmermi 36x20 m, pokračovala pomalým tempom pre nedostatok finančných prostriedkov. Úspešnosť prijímania absolventov Dolnokubínskeho gymnázia na vysoké školy bola 90%.

18 študentov 3. A. Gymnázia P. O. Hviezdoslava sa zapojilo do súťaže European Schoonet „Jarný deň v Európe – Európa v roku 2025“ a výsledkami svojej práce sa umiestnili na 2. mieste. V piatok 6. júna prebral v Európskom parlamente ocenenie pre dolnokubínskych gymnazistov študent **Roman Jadrončík**, ktorý bol autorom myšlienky animovaného videoprojektu. Roman celý projekt dotiahol technicky a poslal cez internet do Bruselu v deň uzávierky. Študentov nahovoril do súťaže prof. Jozef Medvecký, ktorý vyučoval anglický jazyk a práca na projekte trvala študentom tri týždne. Ocenená vízia bola na stránke školy www.gympoh.sk pod heslom Anglický jazyk alebo na www.futurum.eun.org.

Občianske združenie TATRY v spolupráci s dolnokubínskym gymnáziom už po tretí raz monitorovalo vodné toky uplatňovaním projektu pod názvom „Staráme sa o svoju rieku“. Študenti absolvovali školenie, potom vytvorili 10 mládežníckych skupín, ktoré vykonali 14 meraní na rieke Orave v dĺžke 22,7 km. Chemické ukazovatele zaradili rieku do III. kvalitatívneho stupňa čistoty vody, v dvoch

prípadoch vystúpilo chemické znečistenie do IV. stupňa. Znečistenie rieky Oravy ovplyvňovali dusitany /1 meranie – IV. stupeň, 12 meraní – III. stupeň/ a fosforečnany /1 meranie – IV. stupeň, 13 meraní – III. stupeň/. Ostatné ukazovatele nemali výrazný vplyv na znečistenie toku. Hodnota Trentovho indexu bola 7, čo je trieda dobrej kvality vody.

Stredná zdravotnícka škola v Dolnom Kubíne prijala na 4-ročné štúdium odbor zdravotnícky asistent 68 študentov do 2 tried. Študenti SZŠ vydávali školský časopis pod názvom Uzlík. Dňa 19. februára 2003 sa uskutočnilo na SZŠ stretnutie študentov so spisovateľom a básnikom Petrom Cabadajom.

Občianske združenie Sestra na SZŠ rozbehlo v októbri finančnú zbierku pod slogvanom „Jeden nezmôže nič, ale spolu to dokážeme“ na zakúpenie nového počítačového tomografu. Do akcie sa zapojili aj farské úrady, ktoré zaktivizoval kaplán Viktor Pardel, externe vyučujúci na SZŠ a profesorka Renáta Vaseková.

Stredné odborné učilište strojárské v Kňažej ponúkalo 3-ročné štúdium.

Súkromné stredné odborné učilište stolárske /P. Zemko/ v Dolnom Kubíne ponúkalo 3-ročné štúdium.

Združená stredná škola služieb a obchodu /ZSŠHSO/ v Dolnom Kubíne ponúkala absolventom základných škôl 3-ročné štúdium na učebných odboroch: krajčír, inštalatér, maliar, murár, stolár, kuchár čašník a kaderník. Vo všetkých odboroch po záverečných skúškach žiaci mohli pokračovať v dvojročnom maturitnom nadstavbovom štúdiu vo svojom zameraní. Medzi štvorročné študijné odbory končiace maturitou patrili obchodný pracovník, operátor drevárskej a nábytkárskej výroby, čašník – servírka a kozmetička. Päťročný študijný odbor ponúkala hotelová akadémia so zameraním na oblasť hotelierstva a gastronómie s vyučovaním dvoch cudzích jazykov. Po vykonaní maturitnej skúšky sa absolventi mohli prihlásiť na vysokú školu. ZSŠHSO a hotelová akadémia na odbory kozmetička, operátor drevárskej a nábytkárskej výroby, obchodný pracovník, čašník – servírka v tomto roku prijala 120 žiakov do 4 tried I. ročníka, na učebné odbory maliar, murár, stolár, krajčír, inštalatér, kaderník, kuchár, čašník prijala 93 žiakov do troch tried.

Od roku 2001 majú žiaci ZSŠHSO možnosť absolvovať odbornú prax v zahraničných hoteloch a reštauráciách. Táto stáž trvá zhruba 3 mesiace a každý študent má zabezpečené bezplatné cestovné, ubytovanie, stravovanie a vreckové. V školskom roku 2002/2003 absolvovalo zahraničnú prax 25 žiakov. Žiaci ZSŠHSO sú zapojení do medzinárodného vzdelávacieho programu Európskej únie pod názvom Leonardo da Vinci, dobrú spoluprácu mali s pracovným úradom v nemeckom Bonne a Zväzom kuchárov regiónu Lombardia so sídlom v talianskom Bergame. V jeseni 2003 vykonávalo zahraničnú prax 10 študentov ZSŠHSO v Taliansku a 2 v Nemecku.

Domček – Centrum voľného času detí a mládeže pripravoval rôznorodé podujatia. Medzi tradičné patrilo **okresné kolo Hviezdoslavovho Kubína**. Zúčastnilo sa 65 recitátorov základných škôl, ktorí súťažili v šiestich kategóriách. Dôležitým faktorom hodnotenia bol výber vhodných textov. Napríklad niektorí v III. kategórii sa porote zdali veľmi smutné. Po rečovej stránke odborníci pochválili celkový jazykový prejav a jeho kultúru. V najstaršej kategórii bola snaha o uplatňovanie mimojazykových prejavov, ale upozornili na potrebu zlepšenia práce s tempom, melódiou vedy a intonáciou. V prozaických kategóriách išlo o primeraný výber k veku a starších kategóriách aj o pôsobivé a prepracované prednesy. V tretej kategórii porota hodnotila originálny výber textov, po rečovej stránke efektívne využívanie mimiky a prácu s gestom. Do vyšších kôl postúpili recitátori, ktorí sa umiestnili na prvom mieste: V I. kat. poézia - 1. Mária Kubalová zo ZŠ M. Kukučina, 2. Diana Habániková zo ZŠ J. Matúšku, 3. Miriam Gregušková zo ZŠ M. Kukučina, próza – 1. Viktor Babic, 2. Aneta Obtulovičová zo ZŠ M. Kukučina, 3. Patrik Pavlík zo ZŠ Oravský Podzámok. V II. kat. poézia – 1. Ľuboš Kudláč zo ZŠ Nemocničnej, 2. Natália Bencúrová zo ZŠ M. Kukučina, 3. Adriana Mudrončíková zo ZŠ J. Matúšku, 3. Barbora Valečíková zo ZŠ M. Hattalu, v próze 1. Erik Priester zo ZŠ J. Matúšku, 2. Kamila Štyráková zo ZŠ A. Radlinského, 3. Miloš Diežka zo ZŠ J. Matúšku. V III. kat. poézia – 1. Lenka Maškarová zo ZŠ Dlhá nad Oravou, 2. Jana Meľová zo ZŠ Chlebnice, 3. Martin Farbák a M. Lábiková zo ZŠ M. Hattalu, próza – 1. Paulína Labudová zo ZŠ M. Kukučina, 2. Jozef Pollák zo ZŠ Zázrivá, 3. Katarína Grofčíková zo ZŠ M. Kukučina. V kategórii detských recitačných

kolektívov bol výborný súbor KUKUČÍN pri ZŠ M. Kukučina v Dolnom Kubíne pod vedením Mgr. Oľgy Babicovej.

V **januári 2003** Domček CVŠ pripravil pre deti podujatia: sánkovačku, okresné kolo matematickej olympiády, vernisáž výtvarnej súťaže „Zima očami detí“, vo **februári 2003**: tvorivá dielňa na tému práca s hlinou, karnevalové súťaže pre II. MŠ, olympiádu anglického jazyka, olympiádu nemeckého jazyka, vedomostnú súťaž pod názvom „Štyri ročné obdobia“, biologickú olympiádu, Valentínsku diskotéku, besedu o filme pod názvom VI. Roz-Krit, podujatie „O nás, s nami, pri starých fotkách“, kvíz o prírode. V **marci**: Gamemánia na počítačoch, tvorivá dielňa na tému „Drotárska dielňa“, Mokrú show na plavárni, športová súťaž dvojíc v streľbe pod názvom „Prázdninová diabolka“, vychádzka na Vyšnokubínske skalky, klzisková show na zimnom štadióne, video pre deti, vychádzka na jeleniu farmu pod Kubínkou hoľou, turnaj vo vybíjanej, tvorivá dielňa o doplnkoch do bytu, kvíz o prírode, okresné kolo geografickej olympiády, okresné kolo Pytagoriády. CVČ od 17. do 30. marca ponúkol deťom podujatie PROCHRIST. Jednalo sa o medzinárodné podujatie, priebeh ktorého je vysielaný naživo prostredníctvom satelitu z nemeckého Essenu do celej Európy. Rečník Ulrych Parzany aj ostatní pozvaní odpovedajú na rôzne otázky na tému „Neuveriteľné“, nasledujú divadelné scény a hudba. Program mal dve časti, jednu pripravila rímsko-katolícka cirkev, evanjelická a. v. cirkev a Spoločenstvo evanjelickej a. v. mládeže a druhú časť tvoril priamy prenos zo športovej haly v Essene. V **apríli** Domček CVČ pripravil deťom okresné kolo matematickej olympiády, regionálne kolo v basketbale chlapcov, vedomostnú súťaž „Štyri ročné obdobia“, okresné kolo volejbalu chlapcov, M-P show, besedu ku Dňu zeme, stolnotenisový turnaj, maľovanie kraslíc, cyklo-mániu za zimným štadiónom. V **máji** Domček CVČ ponúkal deťom predstavenie detského divadielka žiakov ZŠ Sedliacka Dubová s hrou „Duch lesa“, majstrovstvá Slovenska v basketbale chlapcov v telocvični ZŠ J. Matúšku, športové preteky pod názvom „Hľadáme nového J. Plachého“ na štadióne, okresné kolo biologickej olympiády, vychádzku na Gäcel, výtvarnú a literárnu súťaž pod názvom „Moja mama“, okresnú súťaž technických prác, vystúpenie tanečného súboru pre telesne postihnutých, pre deti MŠ ZOO-klub

s besedou a prehliadkou chovaných zvierat. Mesto Dolný Kubín s Domčekom CVČ a poisťovňou ERGO pripravilo dňa **1. júna** na MDD bohatý program pod názvom „Mesto deťom“. Na Hviezdoslavovom námestí sa súťažilo a odmeňovalo v netradičných súťažiach, napr. triafať plechovky, loviť rybky z „jazierka“, triafať šípky, skladať postrihané obrázky, skackať okolo kolkov, chytiť zväzok kľúčov atď. Popoludní vystúpili detské hudobno-spevácke a tanečné skupiny. V júni pokračovali v Domčeku CVČ podujatia: vedomostná súťaž pre šiestakov „Štyri ročné obdobia“, vychádzka na Srňacie, vychádzka na jeleniu farmu. Domček CVČ pripravoval pre deti prázdninové letné tábory do Piešťan, dva na maďarský Balatón, do Kováčovej, tvorivú dielňu v Zázrivej a prímestský letný tábor.

KULTÚRA

Kultúrne podujatia v našom meste boli na dennom poriadku. Pripravovali ich Mestské kultúrne stredisko, Oravské múzeum, Oravská galéria, Oravská knižnica, Regionálne osvetové stredisko, základné školy, základné umelecké školy, Štátny archív, združenia, spolky, Domček – centrum voľného času detí a mládeže, politické strany i cirkvi.

Mestské kultúrne stredisko /MsKS/ v roku 2003 poskytlo priestor pre 383 podujatí, z toho 6 divadelných predstavení, 26 koncertov a zábavných programov, 15 výstav, 20 kurzov, 21 podujatí v Klube mladých atď. V oblasti nakupovaných zábavných programov pre Dolnokubínčanov pripravili divadelné predstavenia Divadla J. G. Tajovského Zvolen s predstavením „Leťte slečna Nituš“, Divadla West Bratislava s hrou „Muž na zjedenie“ a koncerty Františka Nedvěda, Karola Plíhala, Jany Kirschner a folklórnej Lúčnice. Pre materské, základné a stredné školy zabezpečili predstavenia bábkového divadla „Babadlo“ z Prešova, 3 predstavenia divadelného súboru z Brna s hrou „Don Quijot de la Ancha“, predstavenie Divadla „Dvaja“ zo Zvolena „Polnočné vlámanie“, predstavenie bratislavského divadelného súboru s hrou D. Heviera „Diktátor“ a koncert bratislavskej hudobnej skupiny s protidrogovou tematikou.

MsKS pripravil Ples mesta, program udeľovania Ceny Fair Play MUDr. Ivana Chodáka a 49. ročník Hviezdoslavovho Kubína. Zabezpečil kultúrny program na

oslavy Sviatku práce, Deň matiek, slávnostný Donačný večer, Dni mesta. Na ukončenie kurzu manekýnok zorganizoval Detskú módnú show a 9 nedeľných promenádných koncertov pred hotelom Park. Z tematických zábavných programov v rámci zachovávania ľudových tradícií to boli podujatia Fašiangové pochovávanie basy, Stretnutie s Mikulášom, Štedrý večer na Orave. Spomienkový hudobno-zábavný program bol venovaný T. H. Florinovi. MsKS realizoval Veľkonočné, Letné, Katarínske a Vianočné trhy a počas Kubínskeho jarmoku a Veľkonočných trhov prezentáciu autopredajcov na improvizovaných autosalónoch. Na Kubínskom jarmoku mala dobrý ohlas Jarmočná dedina s ochutnávkou ľudových jedál a prezentáciou tradičných remesiel. ZŠ a ZUŠ mali možnosť prezentovať svoje výrobky na II. detskom jarmoku.

Pracovníci MsKS sa zúčastňovali na zasadaní kultúrnej komisie Euroregiónu Tatry a prípravy kultúrnych aktivít v rámci cezhraničnej spolupráce. Zabezpečili kultúrne programy pre reprezentáciu Dolného Kubína na Dňoch mesta Limanova a v poľsko-slovenskom programe Euroregión bez hraníc, ktorý sa konal v júli v Námestove a poľskej Lipnici. V družobnom Pelhřimove na folkovom a rockovom festivale sa zúčastnili dve hudobné skupiny.

V oblasti mimoškolskej výchovy a vzdelávania navštevovalo odborné kurzy /jazykové, kurz hry na klavír, jednoduchého a podvojného účtovníctva, pohybový, zdravotný, tanečný, redukčný a kurz malých manekýnok/ 200 frekventantov, z ktorých 125 prevzalo v roku 2003 osvedčenia o absolvovaní kurzu. V školskom roku 2002/2003 pracovalo 6 jazykových kurzov, v školskom roku 2003/2004 pracuje 7 jazykových kurzov.

Súbory, folklórny Kubínčan, detský tanečný, hudobná skupina TOTEM, hudobná skupina IDEA, spevácka folklórna Orava, hudobná Valentine's, rómsky tanečný súbor RUŽA, využívali priestory MsKS pre pravidelné nácviky. Medzi iné aktivity MsKS patrili stužkové slávnosti, karnevaly, plesy, predajné akcie, prevádzacie a propagačné podujatia.

Vo fotogalérii MsKS boli počas roka pripravené výstavy: v januári Ing. Luczy – fotografie, vo februári a marci žiacke práce špeciálnej ZŠ pri DSS, v apríli až júni krajinná maľba a kresba Ing. K. Polgáryovej, v júli až auguste dokumentárna

výstava „Posledná bosorka“, v septembri dokumentárna výstava „Erby obcí na území Dolného Kubína“, v októbri do konca roka fotografie Ľ. Holubčíka. Vo výstavnej sieni MsKS sa konali výstavy Patróni Európy – sakrálna tvorba V4, výber z tvorby Bebčákovej, abstraktná tvorba Rudolfa Galčíka, Fantázia z nití od autora p. Smatanu, Krása drôtu v podaní bratov Smržíkovcov, Bohúňová paleta, Inšpirácie kubínskych umelcov zo ZUŠ I. Ballu, L. Sulík – výber z tvorby.

Klub mladých v MsKS pripravoval počas roka pestrý a bohatý program pre mladých ľudí. Mal k dispozícii videoprehrávač, CD prehrávač, televízor, HI-FI vežu, ping – pongový stôl. Pri masovejších akciách využíval divadelnú sálu, estrádu i výstavnú sálu MsKS, telocvičňu ZŠ Nemocničnej, mestskú plaváreň i zimný štadión. Pravidelnú činnosť mal klub mladých len v prvom polroku 2003. Počas utorkových večerov uskutočnil klubové stretnutia, napríklad so psychológom, lekárom, posedenia pri čaji, videu, besedy o práci v zahraničí, o alkoholizme, o fotografovaní atď. Vydarené boli koncerty, kde mali možnosť hrať na profesionálnej aparatúre mladé začínajúce skupiny a prezentovať svoje umenie medzi mladými. Úspešným podujatím bol Tanečný Kubín, Folkové Vianoce, Veľká módna show Retro k 10. výročiu ich konania, 4art Film Festival 2003.

Kino Choč malo v uplynulom roku 361 predstavení s návštevnosťou 12692 divákov, z toho 21 detských predstavení a 11 školských. Divácky najúspešnejší film bol „*Hľadá sa Nemo*“, ale aj novinky „*Harry Potter a tajomná komnata*, *Pán prsteňov – dve veže*, *Kruh*, *Kniha džungle 2*, *Piráti Karibiku – kliatba čiernej perly*“.

Filmový klub 23 premietal každý druhý pondelok. Orientoval sa na divácky náročnejšie filmové diela a náročnejšieho diváka. Premietol 20 filmov pre 963 divákov. Priestory kina Choč využívali gymnázium na rodičovské združenia, mestský úrad na verejné hovory, organizácie tretieho sektoru na kultúrne a benefičné podujatia.

Oravská galéria /OG/ v januári ponúkala návštevníkom výstavu „*Solve pinque*“ /sklo/ z tvorby **Pala Macha** a „*Trináť malých zastavení*“ /fotografie/ **Jaroslava Bengla**. Vo štvrtok 6. februára sa uskutočnili dve vernisáže. Po hudobnom úvode v podaní violončelistu Rast'a Hubu a huslistu Andreja Matisa predstavila riaditeľka

OG PhDr. Eva Luptáková vo veľkej výstavnej sieni **tvorbu poslucháčov Divadelnej fakulty**, Katedry bábkarskej tvorby VŠMU v Bratislave pod názvom „Bábkárska scénografia – V priestore a mimo času“. Jednotlivé exponáty sa týkali návrhov kostýmov, scén k rôznym bábkarským inscenáciám, ale boli tam aj viacrozmerné exponáty kostýmov, scénografických návrhov, jednotlivých bábok v rôznej veľkosti i druhoch bábkarských techník. Vysoká poetičnosť predstavovaných exponátov, ich farebnosť i rôznorodé spracovanie určite zaujali návštevníkov. Čarovnosť jednotlivých prác vťahovala pozorného diváka do zázračného detského sveta rozprávok a kúziel, do čarovných príbehov, ktoré jednotlivé exponáty resp. skupiny exponátov predstavovali. Práce študentov oddelenia bábkarskej scénografie už boli predstavené aj v zahraničí, kde úspešne reprezentovali vysokú úroveň tejto oblasti dramatickej tvorby. Kurátorkami výstavy sú PhDr. Alena Porubánová a doc. Mgr. Anna Cigánová.

V malej výstavnej sieni predstavil svoju tvorbu **Milan Sokol** pod zaujímavým názvom „Ruber stamp art“. V jeho tvorbe je špecificky cítiť vplyv poľskej grafickej školy. Jeho štýl je pre diváka niečím novým a zaujímavým. Ak sa zo začiatku orientoval na figúru vyjadrenú tradičnou výškotlačovou technikou, farebným linorytom, v poslednom období jeho tvorbu charakterizuje pečiatková tlač známa z obdobia pop-artu a vlny novej umeleckej komunikácie meil-artu. Od roku 1966 tvorí vlastné autorské pečiatky prostredníctvom linorytu. Divák na prvý pohľad nie vždy pochopí autorovu skrytú výpoveď. Treba dobre zapojiť vlastnú fantáziu a nájsť rozdiely v triptychu Portréty Rudolfa II. Nie je ľahké hľadať závažné výpovede vo vtipných obmenách tej istej témy, napr. Malý balík kostí, Veľký balík kostí, Balada o kolektívnej strate autority. Jeho provokujúce vyjadrenie má aktuálny odkaz, zaoberá sa vecami verejnými, ku ktorým pristupuje s nadhľadom a svojským vyjadrením. Výstavy trvali do 30. marca 2003.

Dňa 10. apríla sa konali vernisáže v OG. Vo veľkej výstavnej sieni rozžiarili ilustrácie „**Obrazové metamorfózy**“ Bienále ilustrácii Bratislava. Išlo o 250 reprodukcí, vystavených a ocenených na BIB Grand Prix Zlatým jablkom, plaketou a čestným uznaním. Výstava je rozdelená na dve časti, na domácich a zahraničných autorov. Bibiana, medzinárodný dom umenia pre deti v Bratislave, zhromažďuje

a pravidelne vystavuje vrcholné ilustračné práce autorov z celého sveta. Výstava nás vedie do jedinečného sveta rozprávok a bola neobyčajne vhodná pre detí MŠ a žiakov ZŠ.

V malej výstavnej sieni predstavila svoju tvorbu prvá dáma slovenského maliarstva **Ester Martinčeková – Šimerová** /*1909/, ktorá žije v Liptovskom Mikuláši. Študovala v Paríži na známych výtvarníckych školách. Vo svojej tvorbe nadväzovala na neskorokubistické maliarstvo. Vytvorila zátišia, krajinárske motívy, prírodné inšpirácie i diela s antickými prvkami. Venovala sa rozsiahlej škále monumentálneho i dekoratívneho umenia, vitrážam a nástenným maľbám. Dolnokubínčania si pozreli komornú tvorbu, súbor 40 olejomalieb, napr. červený vták, japonská záhrada, gvaš zo starších prác Fontenbloy aux Roses, akvarely, práce s farebnou ceruzkou, koláže či obrazy v kombinovanej technike. Najväčším zážitkom sú jej ojedinelé diela **Kamey**, vytvorené technikou štuko /v bronzovom prevedení/, ktoré dali aj názov výstave. Výstavy trvali do 15. júna 2003.

Dňa 19. júna ponúkla OG verejnosti dve výstavy. Vo veľkej výstavnej sieni boli **sochy Jána Ťapáka**, ktorý vystavoval už v roku 1992 vo Florinovom dome. Autor spája drevo, kameň a železo do sôch, ktoré sú vyjadrením jeho vzťahu k prírode, zdedenom po oravských predkoch z Liesku. Ján Ťapák, syn režiséra Martina Ťapáka, patrí medzi popredné osobnosti mladej strednej sochárskej generácie.

V malej výstavnej sieni predstavila kurátorka PhDr. Eva Luptáková insitné umenie zo zbierok OG pod názvom „**Svet duše**“. Návštevníci si prezreli diela **Štefana Siváňa** st. z Babína s umeleckými fotografiami, napr. Dominik Tatarka u Štefana Siváňa na fotografiách Stanislava Bodoríka. Výstavy trvali do konca augusta 2003.

Vo štvrtok 4. septembra sa OG podarilo zorganizovať výnimočné podujatie bohaté na osobnosti umeleckého života. Otvorenie dvoch výstav hudobne sprevádzal Marián Varga aj krst knihy o prof. Karolovi Barónovi. Krstu knihy, ktorú zostavila Zora Rusinová sa zúčastnil riaditeľ vydavateľstva Slovart Bratislava Juraj Heger, krstná mama knihy riaditeľka OG Eva Luptáková a Karol Barón. J. Heger ocenil, že pri tvorbe knihy mohli pracovať so špičkovým výtvarníkom. Karol Barón povedal: „*Kniha je tu a ja k tomu nemám čo viac dodať, pretože veľmi rád maľujem, ale nerád hovorím*“. Eva Luptáková pokrstila knihu chilli papričkami.

Veľká výstavná sieň OG dva mesiace patrila fotografke **Táni Hojčovej** a jej výstave „Ema na ostrove“. Ako prví ju videli Oravci, pretože výstava potom putovala do Paríža, New Yorku, Washingtonu a Budapešti. Zaujímavo sa k výstave vyjadril jej kurátor Laco Teren. *„Prezradím vám tajomstvo. Fotografia klame. Vôbec nezobrazuje realitu. Fotografie sú len tiene a svetlá, ktoré v našej predstavivosti vyvolávajú obrazy, ktoré nám pripomínajú, kde sme čo videli alebo uvidíme.“* Umelecký fotograf zobrazuje to, čo vidíme i to čo túžime vidieť.

V malej výstavnej sieni bola zaujímavá výstava **Miroslava Knapa** z Trstenej s názvom „V zajatí snov“. Autor sa zaoberá viacerými otázkami – vývojom ľudstva, vlastným miestom vo svete, otázkami univerza, duchovným prepojením. Má zmysel pre detaily, ale zbytočne nezdôrazňuje. Naopak, sústreďuje sa na vytvorenie magického charakteru svojho diela. Jeho tvorba je satirickým odzrkadlením nášho vnútorného ja, pričom obdivuhodná je Knapová nevyčerpatel'ná fantázia. Aj reálne postavy vložené do rozprávkových figúr nás pozorujú prísny pohľadom, ktorý nie vždy pozýva a gesto ruky je nie vždy priateľské. Výstavy trvali do 2. novembra.

Posledná vernisáž v roku 2003 sa konala 6. novembra. Výstavy hudobne uviedli ľudoví muzikanti a žaškovské nárečie v piesňach predstavil Ján Zápotočný. Vo veľkej výstavnej sieni sa predstavila Jana Farmanová Čabíková obrazmi a koncepciou „S farbou von“. Výstavu uviedla Beata Jablonská zo SNG. O autorke povedala, že je síce mladou autorkou, ale na slovenskej výtvarnej scéne nie je nováčikom. Jej maľby totiž vidieť na verejnosti od 90-tych rokov. V dnešnej výstave autorka vyjadruje príbeh svojej maľby. Výstava sa podobá na predstavenie, ktoré niekde poodhalí, niekde vyrozpráva a niekde sa aj dotkne toho, čo každý z nás možno denne prežíva. Je to predstavenie všedného každodenného života. Deti hrajúce sa na pláži, rodinná idyla, dvaja dôverne sa rozprávajúci. Ale v kontexte výstavy akoby práve ustrnuli v hre, rozhovore, pohybe. Ich hra na bezstarostnosť sa odrazu obráti v pochybnosť, či je to naozaj tak, či sa tie deti hrajú, či sa tí dvaja naozaj rozprávajú atď.

V malej výstavnej sieni sa predstavil dielami **Ladislav Moško** a **Milan Struhárik**. Každý obraz či kresba ceruzou L. Moška zachytáva svitanie, deň či podvečer „za humnami“ na Považí, Kysuciach, Orave či Liptove. Sochy a polychromované

drevené plastiky Milana Struhárika sú zas jemné, uvážené a pokojné, vyjadrujúce obdiv k ženám. Výstavy trvali do 4. januára 2004.

Podujatia Oravského múzea **P. O. Hviezdoslava v Dolnom Kubíne** počas roka 2003 boli nasledovné:

Dňa 20. januára sa konala vo Florinovom dome vernisáž výstavy bratislavskej amatérskej výtvarníčky **Ivy Chovancovej** pod názvom „Maľba na skle“. Tridsať autorkiných prác tvorilo tri skupiny, prvá s ľudovými motívami, druhá sakrálna a tretia iné témy. V úvode triptych Zmysly zobrazoval chuť, hmat a zrak. Obrazy Zuzana a starci, Harlekýn a ďalšie možno zaradiť do tretej časti. Ľudové motívy sú v obrazoch Uletelo vtáča, Pásol Jano tri voly, Ľudová pieseň, Pastierka, Čo to za novinu. Ranný sen je autorkiným vyjadrením jej chápania dedinského živbota, skôr takým selankovitým, idealizujúcim spôsobom. V sakrálnej časti sú témy biblické: Adam a Eva, Mária Magdaléna, Cesta do Egypta, Jezuliatko, sv. Peter, sv. Martin, Kvetná nedeľa atď. I. Chovancovú možno nazvať aj insitnou maliarkou, podľa techniky jej kresby.

Dňa 3. marca sa vo Florinovom dome uskutočnila vernisáž výtvarnej skupiny OVAD zo Školy úžitkového výtvarníctva v Ružomberku pod názvom **Attack**. Ide o voľné združenie študentov, absolventov a pedagógov školy. Pod názvom Attack zhrnuli aktuálnu tému protestu proti hroziacej vojne, ktorú reprezentoval „atómový mrak“ vytvorený z plastových fliaš, ktoré samé o sebe tvoria určitý problém. Tomu zodpovedali aj ďalšie práce. Prezentované výtvarné artefakty majú rozmanitý tematický i žánrový charakter, sú prevedené v rozmanitých materiáloch i technikách. Zaujímavé sú masky Andrey Németovej, maľby Manga I., II., III. Beky Modelskej, Juraja Barana, ktorý predstavuje štyri práce bez názvu, objekt lietadlo či ďalšie kolektívne práce. Objekty sú zaujímavými pokusmi mladých autorov. V tradičných technikách ako drevo Vladimíra Zrníka Kozorožec, misky či šperkovnica ukázali aj ďalšie aktivity, ktoré v škole robia. Zaujali aj fotografie Paulíny Rypákovej pod názvom Anomálie a Portréty. K drevu možno pridať aj dotvorený samorast Slon autorky Evy Šípovej. Dvaja autori, A. Kivačková a Juraj Laštík, predstavili aj maľbu na dreve. Niektorí autori sa predstavili dielami z oblasti počítačovej grafiky.

„*Staval som fontánu bratstva na námestí ...*“ týmito slovami otvoril moderátor Jozef Murín **spomienkové stretnutie** v Čaplovičovej knižnici pri príležitosti 95. výročia narodenia a 30. výročia úmrtia **Thea Herkeľa Florina**, ktoré nasledovalo po pietnom akte pri hrobe básnika na historickom cintoríne v DK. Program hudobne sprevádzali Naďa Dostálová /violončelo/ a Peter Medvecký /gitaru/. Na Florina zaspomínal Igor Čerňan, Igor Krpelan a ďalší. Miro Líška čítal krátke spomienky na rôzne obdobia básnikovho života, jeho vyjadrenia, ktoré boli doplnené aj prednesom niektorých jeho básni. Súčasťou stretnutia bolo aj predstavenie niektorých súčasných autorov, ktorí žijú a pracujú v DK a nie sú verejnosti veľmi známi. M. Záchenský prečítal úryvok z poviedky E. Schrameka, svoje verše zarecitovala Mária Muráňová z literárneho združenia Fontána, v piesňach odzneli texty Štefana Ondříka. Program pripravili členovia spoločnosti Homo erectus, podujatie mestský úrad, Oravské múzeum a Oravská knižnica.

ŽSK vyhlásil konkurz na riaditeľské miesta kultúrnych zariadení v Žilinskom kraji, konali sa v dňoch 31. marca – 7. apríla. Po ich výsledku sa riaditeľkou Oravského múzea stala **PaedDr. Mária Jagnešáková**, vystriedala RNDr. Dušana Karásku. Riaditeľkou OG ostala **PhDr. Eva Luptáková**, riaditeľom Oravskej knižnice **PhDr. Milan Gonda** a riaditeľom OOS sa stal **Mgr. Miroslav Žabenský**, syn Mgr. Oľgy Žabenskej, ktorá odišla do dôchodku.

Od 14. apríla patrili výstavné priestory Florinovho domu pakobyľkám a listovkám. OM v DK, Slovenské múzeum ochrany prírody a jaskyniarstva v Liptovskom Mikuláši v spolupráci s Ing. Janou Šubovou tu otvorili výstavu „**Pakobyľky a listovky – živé strašidielka**“ v teráriách. J. Šubová žije v spoločnej domácnosti s tropickým hmyzom už 23 rokov a jej rozprávanie o tejto skupine hmyzu bolo veľmi zaujímavé. Uviedla: „*je ešte veľa ľudí, ktorí si myslia, že hmyz je niečo odporné a hnusné, škodlivé a treba ho zabíjať. Naopak, hmyz môže byť nielen krásny a zaujímavý exponát na pozorovanie, ale dá sa chovať aj ako domáce zvieratko*“. Na svete existuje 2500 pakobyľiek a keď si J. Šubová pritulila svoju najobľúbenejšiu listovku strapkatú, návštevníci uverili, že sa ich netreba báť. Pakobyľky a listovky sa cez deň a pri umelom osvetlení takmer nepohybujú, vyzerajú ako nehybné paličky či lístky. Pre ich chov v domácnosti je vhodné výškové terárium.

V pondelok 2. júna otvorilo OM vo Florinovom dome výstavu pod názvom „**Vavrinec Čaplovič – najväčší zberateľ kníh na Slovensku a zakladateľ Čaplovičovej knižnice**“. Otvorenia výstavy sa zúčastnila riaditeľka OM Dr. Mária Jagnešáková a PhDr. Augustín Maťovčík, riaditeľ Slovenského bibliografického ústavu Slovenskej národnej knižnice v Martine, autor knihy o Vavrincovi Čaplovičovi. V sprievodnom slove Mgr. Katarína Ileninová pripomenula 225. výročie narodenia a 150. výročie úmrtia V. Čaploviča, jeho zberateľskú činnosť, evidovanie kníh, darovanie zbierky Orave. Informovala o vzácnej mapovej zbierke, ktorú tiež vytvoril V. Čaplovič. Knižnica má v súčasnosti 89 883 knižničných jednotiek, najviac je revue /38 094/, z histórie a zemepisu /12 010/ a z oblasti prírodných vied /11 726/. Knižnica je známejšia v zahraničí ako na Slovensku a vyhľadávajú ju mnohí domáci i zahraniční bádatelia. Výstava sa skladala z troch celkov – knihy, mapy a výtvarné práce. Z kníh najznámejšie sú Valaská škola mravov stodola od Hugolína Gavloviča, almanach Nitra z roku 1876, farebný nemecký preklad biblie atď., z máp rukopisný podklad pre mapu Uhorska, mapa Oravskej stolice z roku 1905, mapa Tatier, či utopickej krajiny z prvej polovice 18. storočia. Z výtvarnej zbierky si návštevníci pozreli návrhy divadelných dekorácií Sedliacka kuchyňa z roku 1808, halu mestského domu z 19. storočia, či medirytiny Pohľad na Jeruzalem 1750, Coloseum, chrám sv. Petra v Ríme a ďalšie.

Dňa 21. júla sa vo Florinovom dome uskutočnila vernisáž voľného združenia mladých výtvarníkov pod názvom „**E 332**“. Usporiadalo ju Oravské múzeum a Občianske združenie Diverzita v DK a je výsledkom sympózia. Išlo o práce viacerých autorov v rozmanitých pokusoch a technikách. Igor Ľubek predstavil kresby ceruzou, pastelkou a počítačovou grafikou. Tomáš Paučo v kombinovaných technikách predstavil tri práce pod názvami Život, Smrť hory a Hora snov III. Vladimír Zrník predstavil kresbu tušom a maľbu na jednu tému, Andrea Gabošová dva oleje, A. Hrivnáková práce E-mulgatorman, Cukríkový ornament, Andrea Miriamská asambláže Emulgátor I., II., III. Niektoré sochárske práce z dreva a kovu boli vystavené v záhrade Florinovho domu i v okolí.

Ing. Peter Tomáš bol autorom výstavy „**Život a tajomstvá húb**“, ktorá sa konala vo Florinovom dome v dňoch 8. septembra až 19. októbra. Hubárstvo je u nás

masovou záľubou, prakticky každý zbiera huby, preto o výstavu bol veľký záujem. Návštevník sa dozvedel, ktorá huba je jedlá, ktorá nie je jedlá, ako huby zbierať, spracovávať a chrániť. Okrem fotografického materiálu s popisom jednotlivých druhov húb výstava ponúkala modely hríbov veľkých i malých, ktoré sú takmer na nerozoznanie od pravých.

„**Rašeliniská na Orave**“ bola výstava, ktorú otvorili vo Florinovom dome dňa 27. októbra. Rašeliniská boli po liečivých rastlinách, stromoch, kríkoch a chránených územiach na Orave pokračovaním prírodovedných výstav vo Florinovom dome. Výstavu otvorila **RNDr. Oľga Removčíková** a uviedla: *„Rašeliniská sú súčasťou mokrad'ových ekosystémov, ktoré vo všeobecnosti patria medzi vzácne a ohrozené. O tom svedčí aj skutočnosť, že práve týmto ekosystémom sa venuje medzinárodná pozornosť do takej miery, že bol prijatý medzinárodný dohovor o ochrane mokradí. Jeho súčasťou je aj zoznam medzinárodne významných mokradí, v ktorom sú dve lokality Oravy“*. Ľudia mali o rašelinu vždy záujem, využívali ju najmä ako palivo, v chemickom a stavbárskom priemysle a v poľnohospodárstve ako krmivo, hnojivo a podstielka. Najväčšie rašelinisko na Orave bolo Suchohorské, pôvodne malo 100 ha, dnes je chránené 1,5 ha.

Oravská knižnica pokračovala v roku 2003 v zaujímavých podujatiach prezentácií nových kníh s autormi i stretnutiach s významnými osobnosťami. Dňa 29. januára sa konalo stretnutie s **Ľubomírom a Oľgou Feldekovcami**. Podujatie moderoval literárny publicista Andrej Bán, ktorý Feldekovcov sprevádzal. Na úvod predstavil aktuálnu knižnú ponuku obidvoch autorov, tri knihy Ľ. Feldeka – Najslávnejšie sonety v dejinách literatúry od W. Shakespeara /v preklade Ľ. Feldeka/, Tri hry a Zelené jelene a knihu poviedok vo forme listov Svet je inde od O. Feldekovej. Feldekovci sa v Dolnom Kubíne mohli zdržať len hodinu, boli na ceste do Bratislavy, kde ich na svoju rozlúčku so Slovenskom pozval český prezident Václav Havel. Napriek tomu sa v Oravskej knižnici stretnutie predĺžilo na 70 minút, ktoré v spoločnosti milého a vtipného páru rýchlo ubehli. Feldekovci rozprávali o svojom vzťahu k Orave, kde sa spoznali, k Prahe, kde žijú od roku 1995, ale aj o literatúre, ktorá manželský pár spája. Spomenuli svoje stretnutia so slovenskými spisovateľmi Hanou Zelinovou, Klárou Jarunkovou, Milanom

Lasicom, Jánom Johanidesom, Júliusom Satinským, o novinárskych začiatkoch v Tesle Nižnej, o preklade Cyrana či dramatizácii Hájnikovej ženy. Ľ. Feldek rozprával o svojom diele Horor v hájovni, ktoré sa v súčasnosti hrá na scéne Divadla P. O. Hviezdoslava v Bratislave.

Dňa 17. februára sa konala v Oravskej knižnici v Dolnom Kubíne prezentácia knihy **Petra Hubu** pod názvom **Svitanie**, ktorá je prvou časťou trilógie o živote v Dolnom Kubíne po skončení prvej svetovej vojny. Recenziu ku knihe P. Hubu „Svitanie“ publikovala v Orave Darina Dudášová ako memento výrokov proti vojne v roku začatia vojny v Iraku.

Stretnutia literárneho klubu Fontána sa stali už súčasťou dolnokubínskeho literárneho života. V rámci **Týždňa slovenských knižníc** sa uskutočnilo dňa 21. marca jedno z podujatí klubu Fontána i združenia Homo Erectus, ktoré svojou návštevou oživil mladý básnik **Andrej Hablák** z Námestova. A. Hablák je autor troch básnických zbierok, žije a tvorí v Bratislave. Súčasťou stretnutia bolo čítanie v jednej z jeho kníh „Jazvyk a Tichorád“ a predstavenie textov členov klubu Fontána.

Ďalším podujatím Týždňa knižníc bola **Noc s Andersenom** v Oravskej knižnici. Deti /9-14-ročné/ prišli do knižnice so spacákmi, lebo tu spali. Predtým čítali rozprávky, kreslili, skladali básničky, zúčastnili sa hádankového i literárneho kvízu pod názvom „Knižný vševedko“. Detské nadšenie a pozornosť si získala veštiareň veštice Betany, ale deti nevynechali ani internetové rozhovory s ostatnými „ponocujúcimi“ čitateľmi zo Slovenska, Českej republiky a Poľska. Vyvrcholením programu bolo na druhý deň ráno o 8,00 hodine zošívanie pačvorkovej deky. Každý účastník si odniesol domov diplom, ktorý mu bude vždy pripomínať prebdenú noc medzi stovkami kníh v Oravskej knižnici.

V pondelok 14. apríla sa v priestoroch Oravskej knižnice uskutočnilo stretnutie priateľov literatúry, ktoré s Oravskou knižnicou zorganizovalo občianske združenie Homo erectus, aby do života a na literárny trh uviedli knihu esejí Dolnokubínčana **Luba Schrameka „Paromská republika“**. Ľ. Schramek dolnokubínskej verejnosti nie je neznámy. Väčšina ho pozná ako novinára – publicistu, karikaturistu a humoristu, ale aj ako autora poviedok, esejí a rozhlasových hier. Paromská

republika je voľným pokračovaním predchádzajúcej knihy „Poruchy civilizácie“ a autor sa opäť zamýšľa nad tým, kam speje ľudstvo. Zaoberá sa problémami ekologickými, národnostnými aj sociálnymi. Východiská však nenavrhuje, skôr sa snaží sumarizovať svoje poznatky, riešenia, ktoré už vo svete vynašli a tie predkladá čitateľovi, aby sám o nich pouvažoval. Ku knihe Ľ. Schramek povedal: *„Pôvodný názov knihy bol Rómska republika. Keďže však Ministerstvo kultúry váhalo s finančnou podporou pre publikáciu s takýmto názvom, ved' čo povie Európska únia, musel som ho trochu modifikovať“*. Podujatie moderoval Ľubo Viluda. Ďalšou knihou, ktorú chce Ľ. Schramek vydať je kniha o hlúposti a strachu a námet čerpá najmä zo súčasného života. *„Pretože námetov je dostatok, či už na ulici, v krčme alebo literatúre. Hlúposť bola a bude a náš vek je čo sa týka hlúposti excelentný“*.

Mimovládna nezisková profesijná organizácia pedagógov Občianske združenie Orava pre demokraciu vo vzdelávaní na základe veľkého ohlasu nadviazala na svoj Program podpory hlasného čítania a aj v roku 2003 vyhlásila **Týždeň hlasného čítania** od 2. do 8. apríla. Oravská knižnica v Dolnom Kubíne v rámci tohto podujatia privítala prváčikov a ich starších spolužiakov, aby si v knižnici prečítali ktorúkoľvek z množstva kníh. Žiakov zo ZDŠ na ul. M. Hattalu privítala dňa 2. apríla Katarína Kasalová s bábikou Otilkou – kamarátkou všetkých detí. Deti vytvorili hlúčky, v ktorých im starší kamaráti nahlas čítali. Podľa informácie Mgr. Marcely Maslovej zo Združenia Orava sa do podujatia zapojilo 150 škôl. Deti i pedagógovia oceňujú myšlienku hlasného čítania, ktoré najmä v dnešnej dobe nahrádzajú iné zdroje informácií – mediá, videoklipy, DVD nosičoch, počítačové hry. Druhou aktivitou bola súťaž „S knihou za múdrosťou sveta“ určená mladším žiakom. Starší žiaci sa mohli zapojiť do súťaže „Nakresli svoj príbeh“.

V pondelok 12. mája sa v Oravskej knižnici uskutočnila beseda so spisovateľom **Andrejom Štiavnickým**. Autor je novinár, ktorý pôsobil v rádiu Slobodná Európa, Slovenskom rozhlase a teraz je na voľnej nohe ako spisovateľ a publicista. Je autorom kníh Milovať bez lásky a sexu, Európa na križovatkách života a trilógie o Alžbete Bátoriovej – V podzemí Čachtického hradu, Alžbeta Bátoriová vo väzení a na slobode, Čachtická pani pred najvyšším súdom /tretia časť je zatiaľ v rukopise/. Sleduje posledné štyri roky grófkinho života. Na besede uviedol mnoho

zaujímavosti o Alžbete Bátoriovej, ktoré J. Nižňanský nespomína. Napríklad počty zavraždených dievčat, postrehy zo života Thurzovcov a Nádašiovcov atď. Napriek štvrtstoročnej zločineckej činnosti zomrela grófka v roku 1611 nepotrestaná.

V júni 2003 sa konalo v Turčianskej knižnici v Martine krajské kolo literárnej súťaže „**Knižný vševedko**“. Akcie sa zúčastnilo 15 detí z Martina, Dolného Kubína, Liptovského Mikuláša, Čadce a Žiliny. Oravskú knižnicu reprezentovali Janko Surovčík, Mirka Brunčiaková a Evka Hubková. Víťazom, čiže knižným vševedkom 2003 sa stal Janko Surovčík.

Osláv 140. výročia založenia Matice slovenskej v Martine sa zúčastnil riaditeľ Oravskej knižnice PhDr. Milan Gonda a vystúpil s príspevkom počas literárneho programu nazvaného **Literárne súradnice**. Hovoril o čulom literárnom živote v Dolnom Kubíne a v oravskom regióne. Upozornil na viacero literárnych talentov, ktorí by mali v matičnom vydavateľstve priestor k debutu. Ďalej spomenul práce na Habovštiakovej knihe autobiografických esejí „Túžba po poznaní“. Oravská knižnica ju pripravovala k 80. narodeninám PhDr. Antona Habovštiaka vo Vydavateľstve Matice slovenskej s podporou niektorých oravských firiem, organizácií i jednotlivcov.

Dňa 25. septembra počas 49. Hviezdoslavovho Kubína zorganizoval riaditeľ PhDr. Milan Gonda s Ing. Danielou Slížovou **literárny seminár** v Oravskej knižnici, na ktorom sa stretlo viacero významných spisovateľov – Mgr. Peter Cabadaaj, riaditeľ odboru kultúrnych a edičných aktivít Slovenskej národnej knižnice v Martine, spisovateľská legenda Peter Jaroš, redaktor a vedúci Spišského literárneho klubu Ján Petřík, spisovateľ a redaktor, PhDr. Pavol Rankov, známy Ratkinovým polnočným denníkom na internete, vydavateľ Koloman Kertész, spisovateľ Daniel Hevier, Gustáv Murín, prezident Slovak PEN Centre, rodáčka z Dolného Kubína Rút Lichnerová, vydavateľ z Levoče Pavol Hudák, básnik Ján Mišák a mladý autor Igor Válek, redaktor Slovenských národných novín. O literárnom živote v Dolnom Kubíne informoval Ľubomír Viluda a členovia klubu Fontána. PhDr. Iveta Kilárová zo Slovenskej národnej knižnice ponúkla prehľad súčasného stavu literárnych klubov a ich činnosti na Slovensku. Hovorilo sa

o význame a zmysle literárnych klubov, v ktorých sa stretávali ľudia s hlbším záujmom o kultúru a literárnu tvorbu.

Dlhoročným priateľom Oravskej knižnice je **Viktor Pisarčík**, ktorý bol v 70. rokoch vedúcim odborom kultúry ONV a podieľal sa na rozvoji Oravskej galérie, knižnice, pamiatkovej správy, okresného osvetového strediska a Oravského múzea. V tomto roku sa dožil 75. narodenín. PhDr. Milan Gonda, riaditeľ Oravskej knižnice, pokladal V. Pisarčíka za originálneho, pribojného, húževnatého, schopného a cieľavedomého, proste enfant terrible. *„Niekedy mi pripomínal balansujúceho povrazolezca, ktorý sa môže každú chvíľu pošmyknúť a povraz sa mu omoce okolo krku. Keď som sa s ním viac zblížil a spoznal jeho životné peripetie, iba sa mi to potvrdilo“*, vyjadril sa PhDr. M. Gonda. Čitatelia regionálnych novín vedia, že V. Pisarčík, rodák z Oravského Veselého, sa v súčasnosti angažuje pri šírení slávy Hornej Oravy vo funkcii prezidenta novovzniknutej Autonómnej Goralskej republiky.

Dňa 9. novembra sa konal krst knihy **Jozefa Hrabala** pod názvom „Chováme holuby – akrobatické a štyľové letúny“. Knižka vyšla vo vydavateľstve Petra Hubu v Dolnom Kubíne.

Dňa 14. novembra sa v Oravskej knižnici konala milá slávnosť. Žilinský samosprávny kraj udelil prvého **Čestného občana kraja PhDr. Antonovi Habovštiakovi, CSc.** V knižnici sa zišli zástupcovia ŽSK, poslanci, zástupcovia mesta Dolný Kubín, kultúrnych inštitúcií i podnikateľov. Sprievodné poetické slovo predniesol riaditeľ OK Dr. Milan Gonda, zarecitovala Katarína Kasalová a nasledovala beseda s oslávencom.

Už niekoľko rokov sa hovorilo o **výstavbe Oravskej knižnice**, najmä z dôvodu nedostatku priestorov. Knižnica mala vypracovanú aj projektovú dokumentáciu. Keď sa zriaďovateľom Oravskej knižnice stal ŽSK, vyčlenil 2,8 mil. Sk na prestavbu podkrovia budovy a tak sa knižnica začala rekonštruovať v novembri 2003 od strechy. Nové priestory v umožnia rozšíriť detské oddelenie a čítareň na prízemí. Väčší priestor sa pránoval pre internetovú stanicu. Detské oddelenie získalo počítať s tlačiarňou a internetovým pripojením vďaka podpore Nadácie Otvorenej spoločnosti v rámci projektu SOVA – Integrovaný klub čítajúcej

mládeže. Stavebné úpravy prevádzala firma Iancor s. r. o. Krušetnica Jozefa Janča. Termín dokončenia prestavby záležal od finančných prostriedkov. PhDr. Milan Gonda dúfal, že potrebné finančné prostriedky by knižnica mohla dostať aj zo štrukturálnych fondov EÚ. Podľa projektu nová strecha mala dostať 15 strešných okien, ktoré presvetlia podkrovie. Budova knižnice je mimo historického pásma, mesto nemalo k projektu žiadne výhrady.

Dňa 4. decembra sa konal krst knihy **Márie Kleňovej** pod názvom „Pestovanie a praktické využitie známych druhov zeleniny“. Host'om a krstným otcom bol doc. MUDr. Jozef Kvěstenský CSc. Večer moderoval PhDr. Milan Gonda, riaditeľ OK.

Dňa 8. decembra v Oravskej knižnici pripravilo občianske združenie Homo erectus **stretnutie s autorom Ivanom Daudom** a jeho tvorbou. Moderoval Miroslav S. Líška, ktorý viedol s I. Daudom zaujímavý rozhovor. Ivan Dauda, autor krátkych prozaických útvarov, ktoré vychádzali na stránkach regionálnej tlače pod skratkou „id“, hovoril o svojej tvorbe, inšpiračných vzoroch z detstva a mladosti, ale aj o svojich láskach, priateľstvách, knihách. Ukážky z tvorby tohto jemného a trochu plachého autora čítala Katarína Kasalová a Matej Záchenský zo združenia Homo erectus. Krátke prózy I. Daudu čerpajú najmä zo spomienok na život v niekdajšom Vyšnom konci Dolného Kubína a vane z nich vôňa šteklivej nostalgie a sentimentu, ale aj prostá ľudská múdrosť a добрôta. Autor sa v nich predstavuje ako kultivovaný štylista so zmyslom pre básnickú skratku. M.S. Líška autorovú tvorbu predstavil reflexiou: *„Dom tam už nestojí, ani ulica, iba spomienky. Spomienky, nádherné čriečky detstva, dospievania a mladosti. Autorove jemné a múdre minieseje vracajú čitateľa, toho skôr narodeného, o niekoľko desaťročí späť. Dovoľujú mu nazrieť do seba, do objatia, kde mu po prvýkrát zasvietila zlatá žiara slnka do tváre, na rodný dom, jeho chuť i vôňu, na drahú mamku, tetu Ilonku, starého otca, hrstku najbližších a ostatných, obsypaných drobnými lúčnymi kvietkami okolitých lúk Homôlky, Málenikov a Baniska. Veru, utieklo to ako kocúrik za sklenou guľičkou, ktorá ti kedysi vypadla z detských nohavíc“.*

Primátor mesta Dolný Kubín, Oravská knižnica a združenie Homo erectus vyhlásilo v roku 2003 **súťaž o literárnu cenu T. H. Florina – Florinova jar.**

Autori mohli posielat' svoje práce, nepublikovanú tvorbu z poézie a prózy do konca júla do Oravskej knižnice na adresu združenia Homo erectus.

Kronika kultúrnych podujatí roku 2003:

Vo výstavných priestoroch MsKS sa v dňoch 12.1.-17.2. konala medzinárodná **výstava sakrálnej tvorby** profesionálnych a amatérskych výtvarníkov piatich európskych krajín pod názvom **Patróni Európy**. Súčasťou vernisáže výstavy pod záštitou primátora Dr. Ľ. Bláhu bolo divadelné predstavenie mládeže z katolíckeho a resocializačného strediska mládeže Nádej v Bialsku–Bialej pod názvom „Svätí“ a vystúpenie žiakov ZŠ A. Radlinského v Dolnom Kubíne. Výstavu pripravilo Regionálne kultúrne stredisko v Bialsku-Bialej a OOS v Dolnom Kubíne s podporou Medzinárodného Vešehradského fondu.

Ilúzia klub v Dolnom Kubíne usporiadal dňa 16. januára **koncert** pod názvom Silvia Josifovská & band. Hrali: S. Počaj – gitara, M. Žiak – bass., P. Simeonov – bicie. Dňa 18. januára sa v Ilúzia klube konal koncert Karavana - Regae – Ska. Dňa 24. januára sa tu konala JAZZ – HOUSE PARTY /DJ Ďatel/ a 31. januára koncert kapely ZVA 12-28.

Dňa 17. januára ZŠ Nemocničná poriadala v centre voľného času detí a mládeže tvorivú dielňu pod názvom **Šúpolie**. Išlo o figurálnu tvorbu zo šúpolia. V nasledujúcom týždni sa konala v Domčeku CVČ tvorivá dielňa na tému **Hlina**.

Dňa 29. januára si Dolnokubínčania pozreli v MsKS **muzikál** v podaní hercov divadla J. G. Tajovského zo Zvolena pod názvom „Mam Zelle Nitouche“ od Ľubomíra Feldeka v réžii Karola Spišiaka.

V stredu 5. februára sa uskutočnila v priestoroch MsKS vernisáž **výstavy** výtvarných prác žiakov Špeciálnej základnej školy pri Ústave sociálnych služieb pod názvom „**Štyri ročné obdobia**“. Riaditeľka školy Mgr. Anna Tabačíková v otváracom príhovore okrem tradičného uvítania prítomných hovorila o prístupe žiakov a učiteliek k výtvarnej výchove, ktorá je súčasťou nielen výchovno-vyučovacieho procesu, ale aj arteterapiou, ktorou sa snažia zlepšovať zdravotný stav svojich žiakov. Otvorenia výstavy sa zúčastnil aj vedúci odboru školstva, mládeže a telesnej výchovy Krajského úradu v Žiline Ing. Andrej Opálený a vo svojom príhovore ocenil snaženie učiteliek i žiakov školy, ktorí sa predstavili veľmi pekne

kolekciou prác. V programe vystúpili kamaráti zo Základnej umeleckej školy P. M. Bohúňa. Radosť v očiach detí, autorov prác, bola odmenou pre učiteľky, ktoré vynakladajú nemálo úsilia vo svojej každodennej práci s deťmi s rôznym fyzickým respektíve psychickým poškodením.

Ilúzia klub usporiadal v Dome záhradkárov dňa 1. februára **koncert** hardmetalových skupín Blacj Widow Hammerheart.

Medzi detskými výtvarníkmi je dobre známa medzinárodná **detská výtvarná výstava Lidice**, ktorej sa zúčastňujú každoročne deti zo všetkých svetadielov. Usporiadateľov výstavy sú Pamätník Lidice, Ministerstvo zahraničných vecí ČR, Ministerstvo školstva ČR, Ministerstvo kultúry ČR, Česká komisia pre spoluprácu s UNESCO a Obecný úrad Lidice. Výstavy sa zúčastňujú deti vo veku od štyroch do pätnásť rokov, jej témou je život detí a všetko, čo ich obklopuje. Výtvarné práce posudzuje medzinárodná odborná porota, sú ocenené čestným diplomom a najlepším je udelená pamätná medaila Lidická ruža. Na 30. ročníku výstavy spomedzi siedmich materských škôl Slovenska získala zvláštne ocenenie aj **Pavλίna Maderová** z MŠ Nemocničná v DK. Ocenenie jej odovzdala p. učiteľka **Janka Koišová**, ktorá výtvarné práce poslala na výstavu.

Milovníkov umenia a priaznivcov posolstva veľikána slovenských hudobných dejín Bohdana Warchala privítal v piatok 7. februára v MsKS v DK riaditeľ ZUŠ P. M. Bohúňa Leonard Vajdulák na hudobno-literárnej kompozícii s názvom **2. Pocta Bohdanovi Warchalovi**. Toto naozaj skvostné podujatie organizačne pripravilo AIA Centrum, ZeČiTa /Združenie pre propagáciu a šírenie umenia Čírenie talentov/ a ZUŠ P. M. Bohúňa. Režijne a scenáristicky ho pripravil Viliam J. Gruska. B. Warchal so Slovenským komorným orchestrom zanechal na 280 nosičoch /gramoplatne, CD/ hudobné dedičstvo európskej kultúry. Kompozícia hudobno-literárneho večera bola rozdelená do dvoch častí – výstavu o B. Warchalovi a koncert. Svojou hudbou vzdali poctu veľikánovi žiaci hudobných škôl – Hus'ové kvarteto zo ZUŠ P. M. Bohúňa, dolnokubínsky huslista Andrej Matis i klavírista Tomáš Matis, Musica Arvensis z DK, 12-ročný violončelista Rastislav Huba zo ZUŠ v Prievidzi, huslistka Lucia Kopsová z Konzervatória v Bratislave, Markéta Janoušková z Prahy a ďalší. Vyvrcholením večera bolo vystúpenie víťaza a laureáta

mnohých súťaží doma i v zahraničí Milana Paľu, ktorý predviedol náročnú skladbu Jevgenija Iršaja. Na záver zahrála ľudová hudba Rosenka z Košarísk. Matej Majeský moderoval podujatie a spomínal na Bohdana Warchala.

Pri príležitosti životného jubilea /50 rokov/ bola udelená dolnokubínskemu rodákovi **PhDr. Pavlovi Sikovi**, ktorý pracuje ako pedagóg na univerzite Cyrila a Metoda v Nitre, **Cena Európy za zblížovanie národov v umení**. Cenu mu odovzdal v divadle Andreja Bagara v Nitre prezident EÚ umenia prof. Dr. Miroslav Klivara z Prahy.

Oravské osvetové stredisko v Dolnom Kubíne pripravilo v rámci svojich vzdelávacích aktivít na druhú polovicu februára viacero podujatí. Zúčastnení o založenie detského folklórneho súboru dostali na tvorivej dielni odpoveď na to, ako ho založiť. Desiatka zúčastnených o folklór sa oboznámila s metodikou zberu, získavania a spracovávaním tanečného, spevného a zvykoslovného materiálu a so základmi jeho scénického spracovania. Bohatá diskusia a výmena názorov bola dôkazom toho, že na Orave je stále záujem o uchovávanie a zveľaďovanie tradičnej a ľudovej kultúry.

Vo februári sa dvakrát stretli zúčastnení o **maľbu na sklo**. Dňa 19. februára na **tvorivej dielni v OOS** spoznali techniku a základy tradičnej sklomaľby a dňa 26. februára kreslili prvé obrázky tušom a farbami. Dominovali tradičné kontúrované podoby svätcov i prírodné motívy a ornamenty. OOS pripravilo dňa 27. februára pre zúčastnených kurz maľovania veľkonočných vajíčok. Kraslice maľovali farbami štetcom, voskovou technikou, drôtovaním, jemným vrtáčikom, ale boli tu aj drevené vajíčka. Ďalšia pracovná skupina pripravila niekoľko jarných kvetinových dekorácií a svoje práce predstavili aj výšivkárky.

Oravské osvetové stredisko v DK od svojho vzniku venovalo pozornosť spolupráci s krajanmi žijúcimi v Poľsku, ale aj s poľskými strediskami kultúry. Konkrétna spolupráca sa prejavila napr. na podujatí Dni slovenskej kultúry v Poľsku na výstavách, v oblasti ľudového umenia, alebo na besedách so slovenskými umelcami. Viacročnú tradíciu má aj spolupráca OOS v DK s Regionálnym kultúrnym strediskom v Bialsku Bialej. Zorganizovali **výstavu hračiek** a v súčasnosti sa zameriavali na tvorbu medzinárodných projektov v rámci

Vyšegrádskeho fondu /napr. výstava Patróni Európy/. Aktivity OOS sa orientovali na poľské mestečko Milovka, kde sa zúčastnili medzinárodného podujatia „Žiwiecke hody“, ktoré vychádzalo z ľudových tradícií betlehemcov a fašiangovníkov. Pripravili I. Medzinárodné stretnutie sólistov inštrumentalistov v Žiwci. Dňa 17. februára navštívila poľská delegácia z Bialsko Bialej a Žiwca DK. Na OOS v DK dohodli družobné výmenné návštevy oravských i poľských ľudových umelcov na podujatiach ako Bačovské dni, gajdovačka atď.

Dňa 28. februára sa v MsKS konala vernisáž výstavy **Evy Bebčákovej** pod názvom „Výber z tvorby 2000-2002. Autorka pochádza z Martina, kde žije a pracuje ako výtvarná pedagogička. V kultúrnom programe na úvod vystúpila poétka Jana Charvátová z Banskej Bystrice s veršami z vlastnej tvorby a mladý fujarista Marek Gonda z gymnázia v Sučanoch. Na výstave bolo 31 obrazov, v prvej časti „Skvosty ľudovej architektúry“ z Turca, Oravy, Hontu, Liptova, v druhej časti vystavila výtvarný projekt „Krajina snov“. Tento cyklus sa odvíja ako odraz vnútorného autorkinho sveta, čomu zodpovedala použitá výtvarná technika i farebné ladenie. Prevládali jasné farby, ktoré skutočne pripomínajú krajinu snov – metamorfózy priateľstva 1-3, lásky 1-3, triptych Odpustenie, spomienky na budúcnosť, rapsódiu v modrom atď. vyznievali jednoznačne optimisticky.

MsKS v DK ponúkalo dňa 22. februára **koncert** Františka Nedvěda, dňa 25. februára protidrogový koncert pre školy z Agentúry Čekovský, dňa 28. februára verejnosti koncert mladej hudobnej skupiny TOTEM.

Dňa 4. marca v MsKS si Dolnokubínčania pozreli ako sa kedysi „bursovalo“ v Likavke. V programe pod názvom „**Likavská bursa**“ vystúpila dedinská **folklórna skupina Likava** z Likavky, spevácka skupina **Orava** a dolnokubínsky folklórny súbor **Kubínčan**.

Par Avion Music club v DK pripravil verejnosti dňa 7. marca **koncert** Country Rock skupiny MINIMAX v Dome záhradkárov a dňa 8. marca podujatie Medzinárodný deň žien so skupinou Slniečko.

Ilúzia klub Dolný Kubín otvoril v piatok 7. marca vo svojich priestoroch novú autorskú predajnú výstavu **Pavla Lofaja** /*1962/, ktorý sa zaoberá rezbárstvom. Pavol Lofaj vyštudoval textilné SOU, pravidelne navštevoval výtvarné školenia,

umelecké dielne a letné tábory výtvarníkov. Získal niekoľko ocenení v odbore plastika. Jeho doterajšie výstavy: Jarné salóny v Liptovskom Mikuláši, Výtvarný Ružomberok, Expozícia v areáli Východná, Záhradná galéria v Plaveckom Štvrtku. Autorské výstavy mal v Dolnom Kubíne, Rimavskej Sobote, Ružomberku a Likavke, kde žije a tvorí.

Dňa 15. marca sa v Mestskom kultúrnom stredisku konala **Aerobic show** a 19. marca **bábkové divadlo** „Babadlo“ z Prešova uskutočnilo dve predstavenie pre dolnokubínskych škôlkárov.

V dňoch 25.-28. marca sa konali **Kubínske divadelné hry** v MsKS v Dolnom Kubíne. Organizuje ich Oravské osvetové stredisko pre deti a mládež. Dňa 25. marca sa konala Oravská súťažná prehliadka v umeleckom prednese poézie a prózy a divadiel poézie. Prihlásilo sa 30 recitátorov – víťazov školských súťaží stredných škôl na celej Orave a jedno Divadlo poézie pri Oravskom múzeu P. O. Hviezdoslava v DK. V réžii Evy Lofajovej uviedlo inscenáciu Janka Matúšku „Hrdoš“. Odborná porota pre prednes poézie a prózy pracovala pod vedením PhDr. Evy Kollárovej, pre divadlá pod odborným vedením Eduarda Stanovského, režiséra a dlhoročného divadelníka z Detvy. V piatok pokračoval program Oravskou súťažnou prehliadkou detskej dramatickej tvorivosti – XXI. ročníkom divadelnej súťaže **O erb mesta Dolný Kubín**. Predstavili sa detské súbory Dobro zvíťazi zo ZŠ Tvrdošín, z gymnázia v Tvrdošíne, DS Godot z Trstenej, súbor Tramthalia z Oravského Veselého, Revišnianske naivné divadlo, DDS z Krivej. Host'om divadelnej prehliadky bol poľský DS Ondrejko z Podwilka. Na záver nesúťažnej časti sa predstavilo malé estrádne divadlo Femina z DK predstavením „Prijechala ABBA“ a spevácka skupina Studnička z Veličnej. Na krajskú súťažnú prehliadku postúpilo **Divadlo poézie OM P. O. H. z Dolného Kubína**, v prednese prózy postúpili **Alena Kakašová** z gymnáziá P. O. H. v DK, **Terézia Matkuliaková** z gymnáziá Tvrdošín a **Jana Ptačinová** z Námestova. V prednese poézie postúpili **Jana Graňáková** z SOU Slanická Osada, **Lenka Jurášová** z gymnáziá Tvrdošín a **Anna Suľová** z DK a v 5. kategórii prednesu poézie boli najlepší **Katarína Pšenáková** z DK a **Mária Habovštiaková** z Nižnej. Krajskej súťaže dňa 10. apríla sa zúčastnil aj **divadelný súbor ZŠ M. Kukučina** pod vedením Oľgy Babicovej.

Víťazom sa stalo Malé poetické divadlo pri Oravskom múzeu P. O. H. hrou „Hrdoš“ a postúpilo na celoslovenskú divadelnú prehliadku.

Dňa 15. marca sa konala v Divadle SNP v Martine súťažná prehliadka tvorby lokálnych televíznych staníc Slovenska. V poradí už 5. ročník podujatia zorganizoval LOTOS – spolok lokálnych televíznych staníc Slovenska v spolupráci s Nadáciou otvorenej spoločnosti a veľvyslanectvom USA v Bratislave. Súťažilo sa v kategóriách spravodajstvo, publicistika, dokument, voľná tvorba a reklama. Na čele odborných porôt stáli Stanislava Benická /konzultantka pre komerčnú televíznu stanicu MBC Čierna Hora, stála pri zrode TV Markíza, TA3, Rádia Expres/ a bývalý predseda Rady SR pre vysielanie a retransmisiu Peter Kováč. **Infoštúdio mesta Dolný Kubín** si počínalo úspešne. Cenu diváka dostalo za program „Silvester 2002“, ktorého autormi sú Ľubomír Viluda a Anton Paluga. V mimoriadne silne obsadenej kategórii Dokument sa nestratil film „Skutočný príbeh o láske“, ktorý sa dostal do užšieho finále. S pozitívnym ohlasom sa stretol aj spravodajský príspevok venovaný novele zákona o zamestnanosti.

Mestské kultúrne stredisko a Okresné osvetové stredisko v Dolnom Kubíne pripravili dňa 10. apríla na počesť 95. výročia narodenia a 30. výročia úmrtia T. H. Florina **spomienkové odopoludnie** v MsKS. O životných osudoch básnika hovoril PhDr. Pavol Parenička CSc., ktorý zdôraznil najmä jeho putovanie svetom a potom osudový návrat domov. Básnické dielo **T. H. Florina** rozobral Mgr. Peter Cabadaj. PhDr. Augustín Maťovčík, CSc. vystúpil s bibliografiou života a diela básnika. Recitátor Jozef Murín predniesol báseň „Živý hovorí k živým“ zo zbierky „Oheň na Potomacu“. Vhodným doplnením programu bolo vystúpenie žiakov ZUŠ P. M. Bohúňa v hre na flautu a husliach.

Klub Ilúzia v Dolnom Kubíne pripravil v marci dva hudobné **koncerty**: v sobotu 15. marca vystúpila skupina „Divná zostava“, členovia bývalej OBD a Tublatanky, o týždeň neskôr banskobystrická reggae a Funky skupina s názvom Too – much.

Výstavné priestory MsKS od 1. apríla patrili predajnej výstave obrazov **Radúza Galčíka** z Tvrdošína pod názvom „Farebný svet“. Ponúkal 30 obrazov kreslených guľčkovým perom, kombinovanými technikami s pastelom, akrylátovým sprejom i koláž. Všetky obrazy boli lakované, čo v ideovom názore autora predstavuje ich

maximálnu využiteľnosť v akomkoľvek priestore. Tematicky obrazy možno rozdeliť do niekoľkých celkov – Vtáci svet, Listy jesene, Svetelné kvety, Zem a vesmír, Nebo a slnko, Mesačný dážď, radosť, Lomený kruh, cyklus o žene. Výstava trvala do 16. apríla.

Od roku 1997 pôsobil v Dolnom Kubíne **Filmový klub 23 a Art Kino**, ako alternatívna forma prezentácie vybraných diel svetovej kinematografie. Pre verejnosť uviedol 148 filmových titulov a v súčasnosti má okolo 80 verných divákov, ktorí mali preukaz FK 23. Premietal každý druhý pondelok v kine Choč. Dramaturgom a predsedom FK 23 bol Patrik Bartoška. V tomto roku pripravovali I. ročník Festivalu amatérskych a študentských filmov 4art FILM FESTIVAL.

V piatok 4. apríla učiteľky IV. MŠ s deťmi a rodičmi si pripomenuli starý slovenský zvyk – **vynášanie Moreny**. Za spevu piesní a recitovania básničiek, Morenu, ako symbol dlhej a studenej zimy, vyniesli zo škôlky k rieke Orave, zapálili ju a hodili do rieky. Symbolicky sa tak rozlúčili so zimou a privítali jar.

Ilúzia klub v DK pripravil pre verejnosť dňa 12. apríla jazz, rock, fusion **koncert** pod názvom „Aprílové počasie“ a dňa 18. apríla Jazz-House Party /DJ Ďateľ/. Dňa 26. apríla sa konal v Ilúzia clube Funky koncert Virtual Intercorse /M. Jaslovský – saxofón, M. Žiak – basa, spev, M. Hank – bicie, R. Špička – gitara/.

Par Avion Music club ponúkal v Dome záhradkárov v DK v dňoch 19. – 20. apríla **koncert** hudobnej skupiny Vikend.

Dňa 23. apríla divadelný súbor z Brna sa predstavil stredoškólakom divadelnou hrou **Don Quijot la Ancha**, dňa 25. apríla koncertovala skupina **TOTEM**.

Dňa 24. apríla sa v MsKS konala vernisáž predajnej **výstavy** Banskobystričanky **Ing. Kataríny Polgáryovej** /*1954/ pod názvom „Pohľady na krajinu“. Kreslenie a modelovanie študovala u akad. Maliara Antala. Samostatné výstavy mala v Bratislave a Banskej Bystrici a zúčastnila sa medzinárodnej výstave Europastello v Taliansku. Obrazy na prvý pohľad poukazovali na citlivé vnímanie autorky a na jej zmysel pre stvárnenie tej krajšej stránky prírody. Obrazy, maľované technikou suchého pastelú boli verejnosti k dispozícii do 30. júna 2003.

Oravské osvetové stredisko v Dolnom Kubíne usporiadalo dňa 26. apríla pre záujemcov **tvorivú dielňu** zameranú na **drôtovacie techniky** a zhotovovanie

dekoratívnych a úžitkových predmetov z drôtu. Podujatie sa konalo v rámci projektu rozvíjania a podpory tradičných remesiel pre mládež a dospelých.

Dňa 27. apríla sa v MsKS v DK konala krajská súťažná prehliadka detských folklórnych súborov známa pod názvom **KUBÍNSKE KRPČEKY**, ktorú usporiadalo OOS v DK. Orava bola zastúpená tromi súbormi – Zázrivček zo Zázrivej, Pilsko z Oravského Veselého a Skorušina z Tvrdošína, ostatné súbory boli z Liptova, Turca, Kysúc a Horného Považia. Oravské súbory nepostúpili do celoštátnej súťaže, DFS Pilsko sa umiestnil na 3. mieste. Súčasťou podujatia bola **súťaž o najkrajšiu oravskú kraslicu**, I. ročník regionálnej súťaže. Na prvom mieste sa umiestnila Viera Bujnáková z Námestova, na 2. Katarína Kandalcová z Revišného - Veličnej a na 3. Daniela Dzurjaniková z Námestova. Pozornosť si zaslúžili práce Milana Uhričíka z Dolného Kubína.

V dňoch 28. apríla až 1. mája sa konal medzinárodný hudobný festival VII. ročník **Čírenia talentov – posolstvá Bohdana Warchala**. Súčasťou festivalu boli výstavy – Bohdan Warchal a Ilja Zeljenka. Odborná porota hodnotila vystúpenie čelistov, violistov, huslistov a interpretov komornej hry. Zážitkom boli nesúťažné večerné koncerty, napríklad vystúpenie Markéty Janouškovej v kostole Povýšenia sv. Kríža, koncerty programu Duchovné posolstvá národov Európy I. a II. a Budúci virtuózi 2003, kde sa predstavili minuloroční víťazi Andrej Matis z DK, Daniel Turčina z DK, Rastík Huba, Diana Tischenko, a Adam Krzeszowiec. Dojímavý a plný zážitkov bol koncert súboru Bratislavský komorní sólisti a koncert víťazov komornej hry. Predseda poroty a husľový virtuóz Peter Michalica hodnotil úroveň festivalu ako vysokú, milo prekvapili Poliaci a Lotyši, ale aj mladí umelci z Ukrajiny, Ruska a Španielska. Lotyšsko označil za krajinu zvláštneho sfarbenia emocionality a intenzívnej duchovnosti. Hostí a súťažiacich milo prekvapil svojím hodnotením v ruštine, poľštine a angličtine. Petra Michalicu najviac nadchlo *„čisté a úprimné muzicírovanie komorných súborov zo Slovenska, najmä z Dolného Kubína“*. Hlavnú cenu VII. Čírenia talentov si odniesla Tatjana Redzko z Lotyšska. Víťazmi v jednotlivých kategóriách sa stali: 1. kategória – husle: Gergana Haralampieva /ČR/, 2. kat. – husle: Hana Zigová /ZUŠ Modra/, 3. kat. – husle: Kristine Balana /Lotyšsko/, 4. kat. – husle – cena neudelená. 1. kat. – violončelo:

Margarita Balanas /Lotyšsko/, 2. kat. – vilončelo: Kristína Chalmovská /ZUŠ Prievidza/, 3. kat. – violončelo: Tatjana Redzko /Lotyšsko/. Komorná kra: 1. kat.: kvarteto Special music school Kazaň, Rusko /A. Rybochkina, J. Kolesnikova, E. Ivanova, A. Antonova/, **2. kat.: kvarteto ZUŠ P. M. Bohúňa v Dolnom Kubíne /Katarína Mikšíková, Veronika Olexová, Simona Vajduláková, Anna Kovalčíková/, 3. kat.: duo ZUŠ P. M. Bohúňa /Lucia Kopilcová, Eva Janigová/. Hlavnú cenu a Cenu prednostu OÚ: kvarteto ZUŠ P. M. Bohúňa**, Cenu za interpretáciu skladby slovenského autora: duo Gymnázia J. Nerudy Praha.

Špeciálne ceny: Cena primátora mesta Dolný Kubín – Kristina Chalmovská, Cena pedagógovi – Artvds Tareila /Lotyšsko/, Cena korepetítorovi – Lelde Muceniece /Lotyšsko/, Cena za interpretáciu skladby 20. storočia – Anastasia Lapteva /Rusko/, Cena Mladej hodnotiacej rady – Kristine Balanas /Lotyšsko/. Festival ukončil Koncert víťazov v dolnokubínskom Evanjelickom a. v. chráme, kde najväčší potlesk si vyslúžili Andriv Malakhov a výborná Tatjana Redzko.

Dňa 3. mája vystupoval v mestskom kultúrnom stredisku profesionálny folklórny súbor **LÚČNICA** v programe Lúčnica – Diabolské husle. V Lúčnici spieva aj 22-ročná Mária Straková z Dolného Kubína, ktorá začínala v dolnokubínskom detskom folklórnom súbore Trnka pod vedením manželov Vajdulákovcov. V Lúčnici spieva tri roky a zameriava sa najmä na goralské piesne.

SEZ, a. s. usporiadala pre verejnosť dňa 5. mája **koncert židovskej piesne** pod názvom LECHAIM! /Na zdravie!, Na život!/. Hlavnými účinkujúcimi boli sopranistka Mária Repková, barytonista Ervín Schönhauser a klavirista Milan Dubovský. Koncert sa konal v kine Choč a spoluorganizátormi boli MsKS, ZUŠ P. M. Bohúňa a občianske združenie Diverzita.

Dňa 7. mája sa v MsKS konala krajská súťažná prehliadka tanečných skupín pod názvom **Tanečný Kubín 2003** – II. ročník. Skupiny i jednotlivci súťažili „O pohár primátora mesta Dolný Kubín“. Súťažilo 190 tanečníkov v 16 tanečných skupinách, ktoré boli rozdelené podľa veku do 3 kategórií. Päťčlenná porota pod vedením riaditeľa MsKS Ing. Štefana Stieranku udeľovala v každej kategórii iba I. miesto. Víťazmi boli v I. kat. 6 tanečných skupín JOJA Čadca, v II. kat. 7 tanečných skupín JOJA Čadca a v III. kat. 3 tanečné skupiny JUMP I. Tvrdošín.

Par avion music club Dolný Kubín pripravil v máji pre verejnosť hudobné podujatia: dňa 10. mája Chiki Liki Tu-A + Security a Jazz Night /O. Botek – gitara, M. Suchomez – saxofón, M. Marinčák, Š. Bugala – kontrabas/, dňa 17. mája Rebro, dňa 24. mája Damon.

Medzi významných oravských keramikárov patrí Dolnokubínčanka **Anna Modelská**. V roku 1996 si otvorila vlastnú dielňu. Začala plátovou technikou, neskôr pridala točenie na hrnčiarskom kruhu a pretláčané tvary. Po vypálení nádoby a ďalšie rôznofarebné predmety patinuje. Tvorba dielne je založená na experimentovaní s keramickými materiálmi, tvarmi a technologickými procesmi, čím sa každý predmet stáva originálny. Prevažnú časť výrobkov odoberajú predajne s umeleckými predmetmi. Pravidelným odberateľom sú hotel Permon a Grand hotel Jasná. Dielňa má deväť zamestnancov a špecializuje sa na výroby dekoratívnej poloužitkovej keramiky a reklamných keramických predmetov s dôrazom na tvar a dizajn.

V dňoch 11. a 12. mája sa v MsKS konala **Detská módna show**, program detí materských škôl ku Dňu matiek.

Dňa 23. mája sa v Ilúzia klube konal **koncert** slovenského jazzového kráľa **Petra Lipu**. Zaspieval staré známe hity i pesničky ostatného CD Čierny Peter. Petra Lipu hudobne sprevádzali M. Buntaj /bicie/, M. Gašper /basa/, J. Tatár /klávesy/ a M. Žáček /saxofón/.

Dňa 23. mája ponúkal verejnosti v divadelnej sále MsKS divadelný súbor V. O. S. P. Hviezdoslav premiéru divadelnej hry pod názvom „**From Kubo till dawn**“. Hru dramaticky upravil a režijne naštudoval Karol Horváth. Hrali Dolnokubínčania Milan Ilčík /Kubo/, Ľubomír Viluda /intrigán Lovecký/, Slávka Vronková /Anička/, Tomáš Jančo /Paľko/, Ivana Kuželová /Marka a Dora/, Iveta Babničová /Katka/. V Dolnom Kubíne si zahrali aj Silvester Lavrík a Marcel Sládkovský zo Zlína.

V utorok 27. mája na nádvorí Oravskej galérie otvoril primátor mesta Dr. Ľ. Bláha VIII. ročník **Festivalu Ivana Ballu** /FIB/, nad ktorým prevzal záštitu prezident Slovenskej republiky Rudolf Schuster. Na festivale nechýbala ani družobná škola Victora Karpisa z rumunského Giurgiu. V prvý súťažný deň vystúpili mladí gitaristi z hostiteľskej ZUŠ I. Ballu a potom zaznel koncert v podaní Euforia quartet

a mladého gitaristu Jána Čižmára u Brna. Na druhý deň pokračovali vystúpenia na súťažiach Klavírna Orava, Mladí gitaristi a Husľové talenty. Vo štvrtok sa festivalu zúčastnil riaditeľ sekcie verejnej správy Kancelárie prezidenta Ing. Ivan Budiak, odovzdal účastníkom pozdravy prezidenta a najúspešnejšiemu súťažiacemu odovzdal cenu prezidenta SR. Absolútnym víťazom FIB sa stal poslucháč Akadémie umení v Banskej Bystrici Peter Tomko. Víťazi súťaže **Klavírna Orava** v jednotlivých kategóriach boli: Bára Handzušová zo ZUŠ Havlíčkov Brod, Vladimír Porubský zo ZUŠ Nitra, Ján Špoták zo ZUŠ Bratislava – Topolčianska, Lucie Pokorná z Havlíčkovho Brodu, Petra Barčovská z Košíc, Jana Kunová z Košíc, Ondrej Hort z Novej Dubnice, Juraj Hollý z Novej Dubnice a laureátom Klavírnej Oravy Ján Špoták. Víťazmi súťaže **Mladí gitaristi** sa stali Alexandra Bodziak z Poľska, Ján Fačko z DK, Peter Beneš z Dobruška, Petra Poláčková z Rožnova pod Radhoštem, Lukasz Oleszek z Poľska, Peter Tomko z Banskej Bystrice a laureátmi sa stali Petra Poláčková a Peter Tomko. Víťazmi súťaže **Husľové talenty 2003** sa stali Marek Klúčik z DK, Mária Matisová z DK, Natália Nagyová z Košíc, Adrián Malovaník z Nižnej, Timotej Máhrik zo Žiliny, ktorý sa stal zároveň laureátom súťaže Husľové talenty 2003. Špeciálne ceny boli udelené nasledovne: Cena EMCY Slovakia Petre Barčovskej a Jane Kunovej, Cena primátora mesta Dolný Kubín Jánovi Špotákovi, Cena prednostu OÚ Petre Poláčkovej a Cena prezidenta SR Petrovi Tomkovi.

V posledný májový víkend zavítali do Dolného Kubína hudobníci z rôznych kútov Slovenska. V Par Avione sa hrali metalindľacke hity a k tomu predstavili nové CD Tutovky. Spevák Paľo Drapák, gitarista Peter Sámel, bass gitarista František Gašparík, bubeník Ľubo Lichý a hostujúci klávesák Vladimír Škrabala roztancovali plný klub.

Dňa 5. júna sa konalo v MsKS posledné kolo populárnej **Hviezdičky**, speváckej súťaže malých interpretov, populárnych pesničiek, ktoré organizovala ZŠ A. Radlinského. Súťaže sa zúčastňovali žiaci všetkých mestských ZŠ. V spomínanom kole vystúpili M. Babinská, A. Pappová, V. Kacková, Z. Turčinová, M. Nemčeková, K. Brisudová, P. Danielová, L. Bystričanová, A. Drengubiaková a J. Kacková. Darčeky speváčkam venovala Demokratická únia žien v DK. Súťaž

Hviezdička sa konala v dňoch 5. februára, 26. februára, 4. mája, 11. novembra a 18. decembra.

V júni **Ilúzia klub** pripravil pre verejnosť Jazz-House Party /6.6./, koncert Kamierz Jonkisz Trio z Poľska /B. Janczar – tenor saxo, M. Marinčák – kontrabas/ dňa 14. 6. a koncert Lucie Šoralovej dňa 27. júna.

Počas leta boli v MsKS pripravené pre verejnosť dve výstavy. Pod názvom „Farebný jachting“ svoju tvorbu predstavila **Emília Kozíková**, zakladajúca členka združenia nezávislých výtvarných umelcov Artefakt, ktoré vzniklo v roku 1990. Téma vody ako prírodného živlu a nekonečná farebnosť tohto prostredia ju zaujali natoľko, že ju spracovala. Modrá farba v mnohých odtieňoch, veľa farebných plachiet na jachtách i surfoch vyjadrovala radosť zo života a tvorby.

Druhá výstava, ktorú ponúkal MsKS vo foyeri pod názvom „**Po stopách bosoriek**“ bola o archívnych dokumentoch zo súdnych procesov s čarodejnicami a o ich mučení a popravách. Prenasledovanie bosoriek neobišlo ani Slovensko, známe sú v Oravskej župe súdne procesy s čarodejnicami vo Veličnej a Žaškove v rokoch 1628 a 1727. Autormi výstavy boli vedeckí pracovníci Historického ústavu SAV PhDr. Blanka Szégyiová a PhDr. Vladimír Segeš, CSc.

Cez prázdniny sa pred hotelom Park konali tradičné nedeľné koncerty rôznych hudobných žánrov a štýlov. **Dolnokubínske hudobné leto 2003** začal dňa 6. júla folkový spevák Peter Mevecký. V nasledujúcich nedeliach vystúpila spevácka skupina Orava, folková skupina Nota Bene, skupina Proces, detskí speváci zo súťaže Hviezdička.

V rámci 2. ročníka Majstrovských kurzov **Musica Arvensis** sa uskutočnilo niekoľko koncertov. Dňa 18. júla sa v evanjelickom chráme v DK uskutočnil koncert významného komorného súboru Kopelman quartet. Hrali Michail Kopelman I. husle, Boris Kuschnir II. husle, Igor Sulyga viola, Michail Milman violončelo. M. Kopelman viedol 20 rokov svetoznáme Borodinovo kvarteto a 6 rokov Tokijské sláčikové kvarteto. Zahrali diela F. Schuberta a P. Čajkovského. B. Kuschnir, ktorý bol učiteľom Dalibora Karvaya, hral na skutočných husliach Stradivárkach. Organizátorom koncertu boli ZUŠ P. M. Bohúňa, Konzervatórium v Bratislave, Ars nova Bratislava.

Sériu koncertov doplnil dňa 19. júla koncert Vladislava Brunnera na flaute a Marice Dobijásovej na čembale v Oravskej galérii a nedeľný koncert, ktorý sa uskutočnil pod názvom Najlepší účastníci Medzinárodných majstrovských kurzov Musica Arvensis 2003.

V sobotu 6. septembra sa uskutočnil v DK na Kuzmínove VI. ročník festivalu rockových kapiel pod názvom **Rockový záber**. Obecenstvu sa predstavilo 11 kapiel – Modul /Námestovo/, Targo, Rebro /L. Mikuláš/, AGP projekt, Security, Ariel, Lady Mary /Dubnica/, Rapid fire /Poľsko/, Idea, Black storm a najväčším ťahákom pražská skupina KISS revival.

V dňoch 11. a 12. septembra sa v MsKS uskutočnili z iniciatívy Občianskeho združenia Ochrana spotrebiteľa Oravy so sídlom v Dolnom Kubíne **Škrabákové slávnosti**. Začali sa vystúpením MVDr. Štefana Filu, predsedu spomínaného OZ, ktorý v krátkom príhovore ocenil zásluhy Petra Škrabáka v oblasti školstva, kultúry a športu. Zástupca primátora RNDr. Ján Bencúr vo svojom vystúpení zdôraznil, že často oceňujeme zásluhy niektorých ľudí až vtedy, keď odišli a ostalo po nich prázdne miesto. Program otvoril svojím vystúpením Spevokol oravských učiteľov, ktorého zakladateľmi boli Peter Škrabák s Vincentom Maretom v roku 1955. P. Škrabák patril medzi zakladateľov a organizátorov Hviezdoslavových Kubínov, bol vynikajúcim divadelným ochotníkom, výborne recitoval, pracoval v porotách. Písal články a k 25. výročiu HK napísal Pamätnicu. Do monografie Dolný Kubín spracoval kapitolu o kultúre. Peter Škrabák bol čechoslovakista, na Orave pripravoval Týždne oravskej a pelhřimovskej kultúry s inšpektorom pre kultúru Františkom Vítkom z Pelhřimova. Na Škrabákových slávnostiach vystúpilo 14 súborov, medzi nimi napr. Sliachan zo Sliachov, spevácke súbory z Černovej, Trenčianskych Stankovian, Máj zo Žiliny, tanečno-spevácke súbory Witowanie z Koscieliska /Poľsko/, Senior z Liptovského Mikuláša.

Oravské osvetové stredisko otvorilo dňa 16. septembra vo výstavnej sieni MsKS výstavu pod názvom „**Kov a drôt – úžitkovo a dekoratívne**“. Práce neprofesionálnych výtvarníkov Lubomíra a Štefana Smržíkovcov obdivovali Dolnokubínčania do konca septembra.

Bohatý kultúrny program ponúkali **Dni mesta a XXII. Kubínsky jarmok** v dňoch 18.-20. septembra. Štátny archív v Dolnom Kubíne pripravil výstavu pod názvom „Erby obcí na území Dolného Kubína“. V tomto duchu sa niesli oslavy. Mestské časti, bývalé samostatné politické obce mali svoje erby, ktoré používali, ale časom sa na ne zabudlo. Keď Ing. Vladimír Mišala predniesol návrh veľkého erbu s patrónkou sv. Katarínou Alexandrijskou, PhDr. Soňa Matúgová navrhla kodifikovať v aliančnom erbe bývalé obecné erby mestských častí, ktoré boli zabudnuté. Myšlienka sa páčila primátorovi, zástupcovi primátora, poslancom z mestských častí i občanom, ktorí sa o mestskej heraldike dozvedeli z Infoštúdia Dolný Kubín i regionálnej tlače. Vedenie mesta požiadalo Heraldickú komisiu MV SR o zaregistrovanie erbov mestských častí. Stalo sa tak v júli 2003 a originály erbov v prevedení akademickej maliarky Dragice Vrtelovej boli vystavené v obrazovej galérii MsKS a udelené poslancom jednotlivých mestských častí na donačnom večere dňa 18. septembra 2003. **Veľký Bysterec** bol mestečkom o 214 rokov skôr ako Dolný Kubín. Jeho erb má v modrom štíte dolnú polovicu zlatej ľalie, prevýšenú zlatou, perlami a rubínmi ozdobenou a purpurou podšitou korunou. V tomto roku sme si pripomenuli 585. výročie mestečka Veľký Bysterec a primátor odhalil pamätnú tabuľu Veľkého Bysterca na zvonici dňa 19. septembra. **Malý Bysterec** v roku 1355 udelil Ján Zápoľský zemanovi Jánovi Medveckému. Erb má v modrom štíte zlatou korunou povýšeného čierneho medveďa s červeným jazykom a v zlatej zbroji, oboma labami drží palcát. **Beňová Lehota** v roku 1370 založili bratia Vavrinec a Demeter, synovia Levkeša. V roku 1406 udelil Žigmund Luxemburský dedinu zemanovi Beňovi a od tých čias ju nazývajú Beňová Lehota. Erb má v červenom štíte zo strieborného vznášajúceho sa víška spomedzi dvoch strieborných zlatostredných zlatokališných odklonených ruží na zlatých stopkách vyrastajúci zlatokmenný smrek. **Záskalie** založil v roku 1348 zeman Mikuláš, syn Beneho Luciška, ktorého potomkovia sa nazývali Záskalickí. Erb má v červenom štíte zo stredného vrchu strieborného srdcovitého skalného trojvršia vyrastajúcu zlatú striebrostredú a striebrokališnú trojružu, spomedzi jej stopiek vyrastajúce dve strieborné srdcovito privrátené úponky, nad bočnými po jednej zlatej osemhrotej hviezdičke. **Mokrad** sa po prvý raz spomína v roku 1379 ako hustý les s bažinami

a močiarmi, od roku 1585 sídlo Gužicovcov, v 18. storočí Abaffyovcov, z ktorých Jozef dal vybudovať barokový kaštieľ s vežičkami a František drevený zastrešený most cez Oravu, dlhý 79 metrov a bol to európsky unikát. Erb má v zelenom poli strieborný kaštieľ s dvoma radmi zlatých okien, s červenou, dvoma zlatými makovicami zdobenou strechou a striebornou lemovanou bránou. **Kňažia** bola založená v 14. storočí valachmi, ľuďmi slobodnými, strážcami na kráľovskej ceste a ochrancami štátnych hraníc. Erb má v modrom štíte strieborného zlatohrivého a zlatochvostého skáčuceho obráteného jednorožca v zlatej zbroji. **Medzihradné** založil v roku 1354 zeman Ján, syn Almana z Oravy, ktorého potomkovia prijali prídomek Medzihradský. Erb má v modrom štíte zlatou korunou prevýšeného, v zelenej pažiti stojaceho vpravo pootočeného strieborného rozkrídleného pelikána v zlatej zbroji, krmiaceho tri mláďatká rovnakých tinktúr. **Srňacie** daroval panovník Ferdinand I. zemanovi Václavovi Zmeškalovi, zámockému dôstojníkovi za verné služby v roku 1548. Erb má v modrom štíte na zlatej, zeleno šikmo mrežovanej pažiti stojaceho strieborného srnca v striebornej zbroji.

Donačný večer autorsky pripravili PhDr. Soňa Maľugová, riaditeľka Štátneho archívu, Milan Ilčík, pracovník MsKS, moderoval Miroslav Žabenský, riaditeľ Oravského osvetového strediska.

Dňa 19. septembra sa konal slávnostný sprievod mestom, primátor, zástupca a delegáti družobných miest išli v dobovom oblečení, nasledoval sprievod zástupcov prímestských častí s udelenými erbami. Kultúrny program pokračoval na tribúne. Vystupovali hudobná dievčenská skupina Roses z Limanovej, gajdoši s programom 4. medzinárodného festivalu Gajdovačka 2003, Vranovské chodúľové pouličné divadlo s rozprávkovým príbehom pre veľkých i malých, Milan Ilčík s pásmom „Ako mesto k erbom prišlo“, detský folklórny súbor Zázrivček, Jana Kirschner and band. V sobotu 20. septembra vystúpil súbor Oravan, Maja Velšicová a Karol Polák v programe „S nami je veselo“ a mestský dychový orchester z Liptovského Hrádku. V Par Avion Music Clube dňa 19. 9. sa konal koncert hudobnej skupiny Víkend a 20. 9. koncert skupiny Shock.

V dňoch 24.-27. septembra sa konala celoštátna súťažná prehliadka v umeleckom prednese a tvorbe divadiel poézie **49. HVIEZDOSLAVOV KUBÍN**. V rámci

sprievodných nesúťažných podujatí vystúpil divadelný súbor Dobrozvíťazi z Tvrdošína tragikomickým pohľadom na rôzne druhy samoty pod názvom Robinsoniáda. Záver druhého večera patril divadelnému súboru D. S. O. P. Hviezdoslav s hrou Karola Horvátha *From Kubo till down*, alebo ako autor uviedol v predstave, „Vybavujeme si to s klasikmi“. Piatkový Večer u Florina bol už tradične tretím a posledným sprievodným podujatím Hviezdoslavovho Kubína. Konala sa na ňom prezentácia najlepších prác z literárnej súťaže Florinova Jar – II. ročník, do ktorej sa prihlásilo 27 autorov. V kategórii poézie vyhral 1. miesto Dušan Hujík s textom *Improvizácie*, v próze to bola Viera Turzová s prácou „Ako urobiť dcéram radosť“. Ďalšími idmenenými boli Iveta Grotová, Terézia Trabalíková, zvláštnu cenu za celoživotné dielo v literatúre a kultúre dostal Štefan Ondřík. Ceny odovzdal primátor mesta Dr. L. Bláha. So svojimi prácami potom vystúpili i členovia literárneho klubu Fontána, hudobne ich prevádzali Naďa Dostálová a Peter Medvecký.

Nesúťažná prehliadka detských recitátorov už tradične priniesla niekoľko problémov, s ktorými sa musia mladí recitátori trápiť. Nedostatok umelecky hodnotných a zároveň recitovateľných textov /najmä v III. kategórii – 7. – 9. ročníkov ZŠ/, deficit kvalitných pedagógov či lektorov pre umelecky prednes a s ním súvisiaci nezáujem nielen o prednes, ale o čítanie vôbec. K problematike detského prednesu prebehla aj panelová diskusia „Čítame, recitujeme, hodnotíme“ pod vedením prof. Evy Kollárovej. Medzi najzaujímavejšie výkony patril prednes Viktora Babica z Dolného Kubína.

Už niekoľko rokov prenasleduje Hviezdoslavov Kubín kríza v kategórii divadiel poézie. Malé poetické divadlo pri Oravskom múzeu P. O. Hviezdoslava v Dolnom Kubíne prinieslo pokus o dramatizáciu povesti „Hrdoš“ od J. Matušku. Inscenácii, podobne ako ďalším trom súťažným predstaveniam, chýbalo výraznejšie napätie a kompozičná ukotvenosť jednotlivých, viac-menej izolovaných scénických nápadov. Ján Buzássy, predseda poroty pre umelecký prednes, na záverečnom Večere víťazov uviedol v hodnotiacom slove, že tohtoročná súťažná prehliadka recitátorov mala prekvapivo dobrú úroveň, vyššiu ako v predchádzajúcich dvoch ročníkoch.

Výsledky 49. HK sú nasledovné:

IV. kategória – poézia: 1. miesto a cena Okresného úradu v Dolnom Kubíne: Terézia Benejová z Michaloviec /Ch. Morgenstern: Šibeničné piesne/, 2. miesto Mária Danadová zo Senice, 3. miesto Peter Hont z Považskej Bystrice. Všetkým trom venoval ceny Okresný úrad v Dolnom Kubíne.

IV. kategória – próza: 1. miesto a cena Obecného úradu vo Vyšnom Kubíne Tomáš Dianiška z Banskej Bystrice, 2. miesto a Cena Gymnázia P. O. Hviezdoslava v Dolnom Kubíne Monika Kaščáková zo Starej Ľubovne, 3. miesto a Cena MO Matice Slovenskej v Dolnom Kubíne Marek Zemaník z Banskej Bystrice, 3. miesto a Cena Oravského osvetového strediska Dušan Jurčo z Liptovského Mikuláša.

V. kategória – poézia: 1. miesto neudelené, 2. miesto a Cena Oravského múzea P. O. Hviezdoslava v Dolnom Kubíne Martina Péčiová z Košíc, 2. miesto a Cena Mestského kultúrneho strediska v Dolnom Kubíne Ingrid Szabová z Bratislavy, 3. miesto a Cena Oravského múzea P. O. Hviezdoslava Simona Simanová z Banskej Bystrice.

V. kategória – próza: 1. miesto a Cena Asociácií spisovateľov Slovenska Lukáš Maťufka z Prešova, 1. miesto a tú istú cenu získala aj Petra Fridrichová zo Sniny, 2. a 3. miesto nebolo udelené. Cenu Vydavateľstva Zrno v Dolnom Kubíne za osobnostný prednes získala Katarína Péčiová z Košíc.

Predelom medzi prednesmi v spomínaných kategóriách bolo neformálne tvorivé stretnutie recitátorov a divadiel poézie v Oravskom múzeu P. O. Hviezdoslava. S dvoma zaujímavými textami v ňom vystúpil český recitátor a víťaz podobnej súťaže v Čechách Wolkrovho Prostějova. Predstavili sa aj dolnokubínski autori Milan Gonda a Miro Líška v autorskom čítaní textov. Na záver vystúpili dve profesionálne herečky Veronika Kořínková a Martina Jánošíková. Išlo o renesančné texty v scénickom prevedení. Scénografiu pripravila Nad'a Fecaninová a režijne sa podieľala Jana Karšayová. Večer pokračovala súťaž divadiel poézie predstaveniami súborov Lano pri ZUŠ J. Kresánka v Bratislave a Alterna pri ZUŠ a MsKS v Rimavskej Sobote. Divadelný súbor Lano vyhral hlavnú cenu v súťaži divadiel.

Prínosom HK bol odborný seminár k problematike divadiel poézie. Ako host' vystúpili herci divadla poézie De Facto Mimo z Jihlavy.

V dňoch 26. – 27. septembra privítalo mesto Dolný Kubín účastníkov VI. celoslovenského stretnutia evanjelických spoločenstiev pod názvom **Duchovné hodnoty pre dnešok**, konané pri príležitosti 210. výročia narodenia Jána Kollára a 160. výročia kodifikácie spisovnej slovenčiny. Po spoločnom stretnutí pri hrobe P. O. Hviezdoslava pokračoval prvý deň stretnutia bohoslužbami v ev. a. v. kostole, po ktorých nasledoval koncert. Okrem husľového tria /J. Forgáčová, Z. Hábková, M. Matisová/, dvoch husľových súborov ZUŠ P. M. Bohúňa a jej pedagógov, kantorky ev. a. v. cirkevného zboru v Dolnom Kubíne sa v ňom predstavil vlastnými organovými variáciami hudobný skladateľ a pedagóg doc. Jozef Gaheř. Jednotlivé skladby umocňoval prednes Hviezdoslavových veršov v podaní Kataríny Kasalovej, M. Muráňovej a Jozefa Murína. Večer pokračoval sériou prednášok v evanjelickom dome. Problematike osídlenia hornej Oravy a východiskám k šíreniu reformácie a protireformácie na tomto území sa venoval Mgr. Rastislav Stanček, ev. a. v. farár v Dolnom Kubíne. Vzdelanosť a duchovné hodnoty 17. storočia na Orave predstavila Darina Dudášová, učiteľka z Istebného. Riaditeľka Štátneho archívu v Dolnom Kubíne PhDr. Soňa Mařugová pripomenula význam Gäcelských žiadostí oravských z roku 1848, ktoré boli dielom evanjelických kňazov a učiteľov. O svojej činnosti informoval SEM a Ev. mediálny program. V závere večera prebehla autogramiáda zbierky básni Heleny Gaheřovej „Pod krídlami hudby“. Na druhý deň odzneli prednášky prof. PhDr. Jána Findru DrSc., Dr. Ivana Laučíka, Ing. Miloša Dudáša CSc., PhDr. Miloša Kovačka a RNDr. Bela Riečana. Podujatie sa skončilo po prehliadkach ev. a. v. chrámov v Leštínách, Veličnej a Istebnom.

Oravské osvetové stredisko v Dolnom Kubíne pripravilo dňa 18. októbra **tvorivú dielňu o príprave kytíc a vencov** na hroby na Pamiatku zosnulých.

Oravské osvetové stredisko pripravilo dňa 22. októbra zaujímavú súťaž - **Oravskú prehliadku moderátorov a hlásateľov**. Súťažilo sa v dvoch vekových kategóriách a každý súťažiaci čítal dva texty – spravodajský a moderátorský. Víťazi dostali ceny a možnosť moderovať niektoré významné celooravské podujatie. V I. kategórii súťažili 4 chlapci a 23 dievčat, v druhej kategórii stredoškóľáci.

Predsedom poroty bol redaktor Rádia Reginy Boris Kršňák, členmi PhDr. Branislav Kaššovic a Katarína Kasalová. Víťazkou I. kategórie bola Miroslava Chudašová zo ZŠ Zázrivej, druhá bola Andrea Gereková z OA Slanická Osada, na treťom mieste sa umiestnili Matej Kurčina zo ZŠ Babína a dvojica Michaela Šuvadová a Lucia Jakubjaková zo ZŠ A. Radlinského v Dolnom Kubíne. V II. kategórii sa víťazkou stala Jana Graňáková z OA Slanická Osada, druhé miesto nebolo udelené a na treťom sa umiestnili Jana Randjaková a Jana Záhorcová z OA Tvrdošín.

Blažena Mikšíková z Dolného Kubína je známa ako autorka rozprávok pre deti. Po Beláskovi, Beláskovi a Belásenke a Kakaovej princeznej jej v októbri 2003 vyšla štvrtá knižka pod názvom „**Smieško z I. A**“. Kniha, ktorú vydalo Slovenské pedagogické vydavateľstvo – Mladé letá, vyšla v náklade 22 tisíc výtlačkov. Prezentácia a krst novej knižky sa v prítomnosti autorky Blaženy Mikšíkovej a ilustrátorky Danici Paulíčkovej a zástupcov vydavateľstva - redaktoriek Magdy Baloghovej a Luby Soldánovej uskutočnili na ZŠ Janka Matušku v Dolnom Kubíne. Besedu o knižke viedla Katarína Kasalová z Oravskej knižnice.

Medzinárodná výtvarná súťaž **Bohúňova paleta** sa už po siedmy raz konala v Dolnom Kubíne. Hlavnými usporiadateľmi tejto súťažnej prehliadky výtvarného umenia detí sú ZUŠ P. M. Bohúňa v Dolnom Kubíne a Mestský dom kultúry v Bialsko Bialej. Spolupracovali Oravská galéria, Obecný úrad vo Veličnej, Mestské kultúrne stredisko a záštitu nad podujatím prevzalo Ministerstvo školstva SR. Do súťaže bolo zaslaných 3082 výtvarných prác zo Slovenska, Česka a Poľska. Porota pod vedením predsedu Doc. Jána Kudličku ocenila 267 prác v zlatom, striebornom a bronzovom pásme a udelila 256 čestných uznaní. Súťaž bola rozdelená do piatich kategórií podľa výtvarných techník, a to fotografia, grafika, kresba, maľba a kombinované techniky. Najvyššie ocenenie – Hlavnú cenu získala 5-ročná Vanesa Bukovinová z Art-Centra v Poprade za prácu s názvom „Farebná škola“. Cenu za kolekciu výtvarných prác udelili školám: ZUŠ Havlíčkova v Pardubicích, ZUŠ Nádvná vo Zvolene, ZUŠ E. Kafendu vo Vrútkach, ZUŠ Zámok v Bytči, ZUŠ M. Vileca v Bardejove a ZUŠ v Poprade. Ocenených v jednotlivých kategóriách so zastúpením vo všetkých pásmach bolo aj 103 oravských detí z viacerých základných umeleckých a základných škôl. Najlepšie

detské výtvarné práce boli vystavené vo výstavnej sieni MsKS v októbri. Slávnostná vernisáž sa konala dňa 6. októbra.

V rámci mesiaca česko-slovenskej vzájomnosti sa v dňoch 10.-11. októbra v Kopřivnici uskutočnil VII. ročník súťažnej prehliadky tvorby lokálnych českých a slovenských televízií „**Kafka 2003**“. Svoje zastúpenie tu mala aj dolnokubínska televízia. Do súťaže sa prihlásilo 30 lokálnych televízií s 90 príspevkami. Ich úroveň posudzovala porota zložená z českých a slovenských vysokoškolských pedagógov a redaktorov popredných médií. V kategórii „Spravodajstvo“ získala prvenstvo TV Poprad, v „Reklame“ TV Proxima Hradec Králové, v „Publicistike“ TV Turiec z Martina, v kategórii „Dokument“ Studio Augusta z Ostrova a v kategórii „Kafka s úsmevom“ **Infoštúdio mesta Dolného Kubína**. Dolnokubínske Infoštúdio sa na tejto súťaži stalo najúspešnejšou slovenskou lokálnou televíziou, pretože okrem prvého miesta v kategórii „Kafka s úsmevom“, o ktoré sa svojím príspevkom „Šport“ zaslúžili redaktor Ľubomír Viluda a kameraman Anton Paluga, získalo aj druhé miesto v kategórii „Publicistika“ s príspevkom „Neporiadok okolo zástavky SAD“ a čestné uznanie v kategórii „Dokument“ za príspevok „Skutočný príbeh o láske“. Na obidvoch sa podieľali redaktorka Lucia Špitálová a kameraman Anton Paluga.

Oravské osvetové stredisko v Dolnom Kubíne v spolupráci s Regionálnym strediskom kultúry v Bialsko Bialej vyhlásilo **výtvarnú súťaž** zameranú na vytvorenie masky, kroja, výstroja a rekvizít, ktoré boli súčasťou vianočných sviatkov a betlehenských koledníckych skupín. V oravskom zvykosloví išlo o betlehemy z rôznych materiálov a techník, hviezdy a ďalšie rekvizity.

Dňa 17. októbra sa v rímsko-katolíckom kostole sv. Kríža konal **benefičný koncert** známeho husľového virtuóza Petra Michalicu. Výťažok 37 500 Sk dostalo detské oddelenie NsP v Dolnom Kubíne. Organizátorom podujatia bolo záujmové združenie Dieťa.

Vo štvrtok 23. októbra sa v galérii bratislavského Zichyho paláca uskutočnila vernisáž celoslovenskej výtvarnej súťaže profesionálnych a neprofesionálnych umelcov na tému „Šport a olympionizmus“, ktorú vypísal Slovenský olympijský výbor na podporu propagácie športu v umení v predolympijskom roku. Vernisáže sa

zúčastnili bývalí i súčasní olympionici, olympijskí funkcionári, novinári i fotografovia. V kategórii neprofesionálna tvorba medzi viac ako 250 výtvarníkmi získal prvú cenu v kombinovanej technike ručný papier a suchý pastel Dolnokubínčan **Vlado Janiga**. Zaujímavé je, že v detskej kategórii spomedzi vyše 300 malých výtvarníkov obsadila druhé miesto jeho vnučka, žiačka XX. MŠ na ul. Nemocničnej 6-ročná **Klára Janigová**. Úspešnú prácu na atletickú tému s názvom „Vít'azný skok“ vytvorila technikou tuš + tempera.

ZUŠ P. M. Bohúňa a Oravská galéria usporiadali dňa 28. októbra vo veľkej výstavnej sieni Župného domu pre verejnosť **koncert** súboru **ALEA**, ktorý sa venuje hudbe Astora Piazzolu. Účinkovali: Boris Lenko – akordeon, Daniel Buranovský – klavír, Stanislav Palúch – husle, Ján Krigovský – kontrabas.

Dňa 13. novembra sa v útulnom prostredí Literárneho múzea v Dolnom Kubíne konal **koncert** českých hudobných velikánov Vladislava Bláhu a Jaromíra Zámečníka D-dur Antonia Vivaldiho. Koncert zorganizoval riaditeľ ZUŠ P. M. Bohúňa Karol Hromádka.

Dňa 13. novembra sa v MsKS konal **koncert** mladých hudobných skupín. Predstavilo sa desať hudobných kapiel, najväčší aplauz mala skupina Mucha v pavučine skladbou Jednooká Johanka.

Dňa 22. novembra sa v divadelnej sále MsKS uskutočnil II. ročník medzinárodnej prehliadky mladého filmu **4art FILM FESTIVAL 2003**. Organizátormi boli Agentúra 4art, Mestské kultúrne stredisko a Mesto Dolný Kubín. Riaditeľom festivalu bol Tomáš Jančo, študent réžie VŠMU v Bratislave. Režijne festival pripravil Karol Horváth. Súťažná sekcia sa niesla v duchu boja slovenského amatérskeho filmu so slovenským študentským filmom. V zahraničnej sekcii sa predstavili mladí filmári z Nemecka, Litvy, Izraela a Českej republiky. Zlatým klincom programu bola celosvetová premiéra amatérskeho filmu pod názvom „Nič nekrváca večne“. Najväčšou hviezdou festivalu bol režisér Stanislav Párnický, dekan Filmovej a televíznej fakulty VŠMU, ale aj český herec Petr Filgas a divadelný kritik Marcel Sládkowski. Záver festivalu patril očakávanej slovenskej premiére, amatérskej paródii na upírske filmy, konkrétne Upíra Nosferatu, ktorý získal cenu divákov. Cena riaditeľa MsKS patrila snímke „Z ulice“ v réžii Stana

Petrova, Cena primátora mesta filmu „Kohútik jarabí“ v réžii Mariana Tutokyho. Film českého režiséra Václava Kadrnku „Passangers“ s podtitulom „Lidé z autobusu“ získal Hlavnú cenu festivalu.

Redakcia časopisu Superohník, ktorý vychádza už 55 rokov vyhlásila výtvarnú súťaž Nové Pinocchiove dobrodružstvá. Záštitu nad súťažou prevzal Taliansky kultúrny inštitút v Bratislave. Deti kreslili Pinocchia ako sochára, hvezdára, podnikateľa, cestovateľa, počítačového odborníka, výmyselníka a nezbedníka atď. Hlavnú cenu vyhrali súrodenci Kurnotovci zo Žaškova za sošku dreveného Pinocchia a medzi ocenenými bol aj **Dávid Havko** zo ZŠ J. Matušku z Dolného Kubína. Ocenené práce boli vystavené na výstave v Bibiane v Bratislave.

Príjemný umelecký zážitok zažili diváci MsKS večer 25. novembra na divadelnom predstavení bratislavského divadla West hry španielskeho dramatika Santiaga Moncandu „Muž na zjedenie“. Hrali profesionáli Emil Horváth, Štefan Kožka, Viera Richterová, Zuzana Tlučková a Gabika Škrabáková.

V poslednú novembrovú nedeľu sa v Domčeku CVČ uskutočnilo podujatie s názvom **BABY 2003**. V okresnej súťaži detí vo veku od 3 do 6 rokov sa predstavilo 11 dievčat a 3 chlapci. Pod moderátorskou taktovkou Dušany Podskubovej, ktorej sekundoval šašo Jašo v podaní Janky Greššovej, sa deti predstavili publiku a porote a predviedli sa vo voľnej disciplíne. Porota sa nakoniec rozhodla, že všetci súťažiaci si zaslúžia I. miesto. Špeciálnu cenu si odniesla 3-ročná Rebeka Prílepková z Dolného Kubína. O sprievodný program sa postaralo tanečné štúdio pri CVČ a speváčky Hviezdičky.

Dňa 4. decembra sa v MsKS konalo slávnostné stretnutie kultúrno-osvetových pracovníkov mesta a Oravy pri príležitosti **50. výročia založenia Oravského osvetového strediska**. Stretli sa tu zástupcovia ŽSK, poslanci ŽSK, Mesta DK, riaditelia kultúrnych inštitúcií, zástupcovia Matice slovenskej, osvetári Liptova, Turca, Žiliny a Kysúc. Ing. Milan Gavlák zo ŽSK odovzdal pamätné listy osvetárom Oľge Drígelovej, Mgr. Oľge Žabenskej /riaditeľka OOS v r. 1984-2003/ a Oľge Kleňovej. Riaditeľ OOS odovzdal Pamätné listy zaslúžilým osvetárom. Priamo na mieste ich prevzali Igor Kovačovič, Pavla Ganobčíková, Viktor Pisarcík, Ľudovít Pecho, a Valéria Baľáková. O program sa postarali žiaci ZUŠ I.

Ballu a manželka Ganobčíkovci z Oravského Veselého, ktorí zahrli a zaspievali goralské piesne. Pozdravy OOS predniesol Ján Kapala, poslanec ŽSK, Igor Kovačovič, prvý podpredseda Matice slovenskej a Viktor Pisarčík, goralský kráľ. Pri tejto príležitosti vydalo OOS pamätnicu pod názvom „Oravská osveta v zrkadle času“, ktorá zachytáva históriu i súčasnosť osvety na Orave.

Medzi dolnokubínske deti prišiel **Mikuláš** na koči so svojim sprievodom v piatok 5. decembra. Najskôr navštívil tých najmenších v materských školách v meste, potom prišiel so svojim sprievodom – čertami a anjelmi na zimný štadión. Tam ho netrpezlivo čakali deti i rodičia. Mikulášska šou sa vydarila, zimný štadión bol na prasknutie a šťastné deti si odnášali balíčky so sladkosťami, ani im nevadilo, že vonku ešte vôbec nekraľuje snehová zima.

Oravské osvetové stredisko v Dolnom Kubíne pripravilo už po štrnásty rok program **Oravské Vianoce** – scénicky program o zvykoch a bohatstve vianočných tradícií na Orave od Kataríny do Troch kráľov. Dňa 21. decembra sa folklórny súbor ORAVA predstavil hudobno-slovným pásmom „Štedrý večer na Orave“.

Rímskokatolícky farský úrad ponúkol verejnosti **Vianočný koncert Trávníckovho kvarteta** v rímskokatolíckom kostole sv. Kríža na Brezovci v DK dňa 14. decembra. V programe odzneli skladby majstrov Corelliho, Vivaldiho, Haydna, Boecheriniho, Dvořáka, Suchoňa, vianočné koledy a poézia.

Dňa 20. decembra sa konal koncert hudobných skupín pod názvom **Rockové Vianoce**, dňa 29. decembra sa v MsKS konal **koncert folkových skupín** pod názvom „**Folkové Vianoce**“.

SOCIÁLNA POMOC OBČANOM

Mesto Dolný Kubín pomáhalo sociálne slabým a odkázaným občanom **jednorázovými dávkami sociálnej pomoci**. V roku 2003 bola na tento účel vyčlenená finančná čiastka vo výške 100 tisíc Sk. Občania podali 95 žiadostí o pridelenie dávky, z nich 2 boli zamietnuté, lebo príjem žiadateľov presahoval výšku životného minima. Jednorázová dávka sociálnej pomoci bola poskytnutá občanom, ktorí sa ocitnú v hmotnej núdzi z objektívnych dôvodov na mimoriadne výdavky, ktoré súvisia s hradením nákladov na kúpeľnú liečbu, s vybavením

dieťaťa do detského tábora, do školy v prírode, na lyžiarsky výcvikový kurz a za mimoriadne výdavky sa považujú aj výdavky spojené so základným vybavením domácnosti. Podmienkou na priznanie je, že musia byť preukázané, to znamenalo, že mestský úrad poukazoval jednorázovú dávku len do výšky preukázaných výdavkov. Celkove mestský úrad v roku 2003 rozdelil medzi občanov v hmotnej núdzi 86 tisíc Sk.

Odbor sociálnych vecí Okresného úradu v Dolnom Kubíne každý rok vyhodnocoval vyplácanie dávok pre občanov v hmotnej núdzi a vyplácanie štátnych dávok. Rok 2003 ukázal zvýšenie počtu ľudí odkázaných na pomoc štátu. Odbor sociálnych vecí v rámci štátnych sociálnych dávok vyplatil 83 miliónov SK. Patril tu rodičovský príspevok na dieťa, príspevok na bývanie, či príspevok v pestúnskej starostlivosti. Viac ako trom tisíciam občanov v hmotnej núdzi bolo vyplatených takmer 59 miliónov Sk.

Opatrovateľskú službu prevzal Spoločný obecný úrad v Dolnom Kubíne pod vedením p. Aleny Malíkovej, ktorý sídlil v budove mestského úradu. Prehodnotili každý prípad poskytovania opatrovateľskej služby a vylúčili prípady, kde túto povinnosť i možnosť majú rodinní príslušníci.

Domov dôchodcov a Domov sociálnych služieb v Dolnom Kubíne mal 130 klientov, o ktorých sa staralo 38 pracovníkov 24 hodín denne. V rámci skvalitňovania služieb zriadili v domove niekoľko jednoposteľových izieb pre klientov, ktorí takúto izbu vyžadovali. DSS evidoval v poradovníku na prijatie 41 záujemcov. Oproti ostatným rokom sa znížil záujem o ubytovanie starých ľudí v DSS. Pokiaľ rodina vládala, starala sa o svojich starčekov, keď to už nebolo možné, požiadali o prijatie do domova.

Domov sociálnych služieb oslávil 10 rokov svojho trvania. Po celý čas je jeho riaditeľom PhDr. Dušan Vlkolinský. DSS poskytuje starostlivosť 43 deťom, z ktorých 22 dochádza denne do DSS, 21 opúšťa domov iba cez víkend. Poväčšine ide o deti vo veku 10 – 14 rokov. DSS má 35 pracovníkov, ktorí poskytujú výchovu, poradenstvo, pracovnú terapiu, záujmovú, kultúrnu, rehabilitačnú a rekreačnú starostlivosť. Úroveň DSS je dobrá, sponzorsky sa

podarilo rozšíriť zdravotno-rehabilitačnú starostlivosť o pobyt na plavárni jedenkrát v týždni, hypoterapiu – jazdu na koni a sponzorsky získali mikrobús.

Životnú úroveň dôchodcov zhoršili nové zákony v zdravotníctve, ktoré zaviedli poplatky za recept a návštevu lekára. Pacient dôchodca pri jednej návšteve lekára má predpísané štyri a viac liekov, čo predstavovalo dva recepty plus návšteva u lekára, čiže zaplatil 60 Sk. Ďalšie peniaze vydal za doplatky za lieky v lekárni. Niektorí dôchodcovia mali natoľko podlomené zdravie, že brali 12-14 liekov a poplatkami sa geriatrická liečba predražila. Z tohto pohľadu sa štát správal k pacientom – dôchodcom veľmi macošsky. Dôchodcovia nad 65 rokov mohli požiadať svojho obvodného lekára o bezplatnú vakcínu proti chrípke a proti pneumokokovým infekciám.

Dolnokubínski **dôchodcovia** sa 18. júna zúčastnili VI. turistického zrazu Jednoty dôchodcov Slovenska, tentoraz v Roháčoch. Organizovala ho Ochrana spotrebiteľa Oravy pod vedením Jána Mihála. Okolo 100 dôchodcov navštívilo termálne kúpalisko Oravice, Roháče a Múzeum oravskej dediny na Brestovej. Kultúrny program pripravil Ing. Eduard Trizuliak z Dolného Kubína Mokrade, I. popredseda Jednoty dôchodcov Slovenska.

V dňoch 11.-16. augusta sa mohlo 84 dôchodcov prihlásiť na týždenný rekondičný pobyt v kúpeľoch v Turčianskych Tepliciach, ktorý organizoval Zväz zdravotne postihnutých.

Október bol mesiacom úcty k starším a tak sa počas tohto mesiaca konali podujatia pre starších spoluobčanov. Mestská časť Kňazia mala 1300 obyvateľov, z toho 230 dôchodcov. Dňa 19. októbra mestský výbor Kňazia pripravil dôchodcom posedenie s kultúrnym programom. Prítomným sa prihovril predseda mestského výboru Kňazia Ladislav Pecháček, divadlo zahrli členovia ochotníckeho súboru „Závoz“, zahrala a zaspievala hudobná skupina „Búčnik-malina“ a folklórna skupina „Kýčera“.

Mestský úrad zrekonštruoval v klube dôchodcov kuchyňu a zabezpečil nový varný kotol a potrebné vybavenie. Avšak nevyriešil problém stravovania dôchodcov v našom meste. Kapacita kuchyne a jedálne bola 100-110 obedov, ale dôchodcov, ktorí mali záujem o stravovanie bolo oveľa viacej. Vedenie mesta

uvažovalo o zriadení ďalšej stravovne pre dôchodcov v miestnej časti Brezovec a Bysterec. Zástupca primátora RNDr. Ján Bencúr navrhol využívať kuchyňu a stravovňu bývalých kasární, problém bol však v tom, že tento objekt vlastnilo Ministerstvo vnútra SR.

ZDRAVOTNÍCTVO

Od 1. januára 2003 zriaďovateľom NsP v Dolnom Kubíne bol Vyšší územný celok v Žiline, MZ pôsobilo len ako metodický garant. Riaditeľom NsP od 21. 12. 2002 bol **MUDr. Miloslav Ostrihoň**, VÚC vyhlásila výberové konanie na miesto riaditeľa NsP v Dolnom Kubíne. Nemocnica v Dolnom Kubíne mala existenčné problémy, jej dlhy sa vyšplhali na 89 miliónov, z toho 40 mil. Sociálnej poisťovni, 13 mil. Úradu práce a státisíce korún dodávateľom energií. Reštrukturalizácia v záujme jej zachovania bola nevyhnutná. Riaditeľ objednal audit pre zistenie efektivity oddelení. Najpálčivejším problémom NsP je nízka objednávka od poisťovní. NsP v DK je na vyššej úrovni ako ostatné nemocnice, mala dobre vybudované pracovisko počítačovej tomografie /mamografické pracovisko, štyri ultrazvukové prístroje. V istom čase prežívala tak, že robila výkony pre Liptovský Mikuláš, Ružomberok, Považskú Bystricu a Čadcu. Ale objednávka poisťovní sa v ostatnom čase znížila a nemocnica nestačila kryť všetky svoje výdaje. Preto reformou bolo treba dosiahnuť efektívne využitie peňazí od poisťovne, vynaložiť ich nie na stravu pacienta, pranie bielizne, dopravu pacienta, ale na lekára, sestru, lieky a špeciálny zdravotný materiál. NsP v Dolnom Kubíne mala 341 lôžok, ročne hospitalizovala okolo 10 000 pacientov a jej ambulanciami prešli ročne 135 000 pacientov.

NsP v Žiline prevzala viacero nemocníc. Nastal stav, že ortopedické služby poskytovali v Žiline, Martine, Ružomberku, Liptovskom Mikuláši a Dolnom Kubíne. Čiže z hľadiska poisťovne stačilo, aby vo VÚC Žilina zazmluvnila ortopédiu v Žiline a Martine. Podobne hrozilo zrušenie neurologického oddelenia. VÚC Žilina, mesto Dolný Kubín a NsP Dolný Kubín argumentovali, že sa zhorší zdravotná starostlivosť aj z hľadiska dopravy, ktorá nebude finančne hradená. Ortopedické i neurologické oddelenia v NsP DK boli na vysokej úrovni, ale

poisťovňa ich zazmluvnila len na prvé tri mesiace roku 2003. Vedenie NsP malo cieľ poskytnúť kompletne a kvalitné služby, aby 80% prípadov ochorení vyliečila sama alebo v spolupráci s NsP v Trstenej a len zvyšných 20%, na ktoré nemá odborníkov a prístroje posielat' na špecializované zdravotnícke pracoviská do iných regiónov. Ďalším opatrením bolo zracionalizovanie činnosti, presťahovanie niektorých oddelení do jednej budovy, odpredaj prebytočného majetku a získanie finančných prostriedkov na nové prístroje.

V roku 2003 sa na pôrodnickom oddelení NsP v Dolnom Kubíne narodilo **684 detí** /680 pôrodov/, z toho štyri dvojčiky. Podľa vyjadrenia primára MUDr. Juraja Dubčáka u mamičiek pretrvávajú záujem o tzv. bezbolestný pôrod a čoraz častejšie požadujú prítomnosť otca pri pôrode. Väčšina mamičiek vítala službu Rooming-in, čo znamená, že počas pobytu v pôrodnici, majú dieťaťko pri sebe. Ak si to však matka nepraje, o dieťaťko sa stará personál. Na prianie rodičov začali novorodencom odoberať pupočníkovú krv. O túto službu prejavilo záujem osem rodičov.

Z iniciatívy členov Slovenskej lekárskej únie špecialistov sa začiatkom marca zišli v dolnokubínskej nemocnici **lekári špecialisti** z regiónov Oravy, Liptova a Turca, aby upozornili na nebezpečenstvo pripravovaného zákona o zdravotných poisťovniach, najmä ustanovení týkajúcich sa určovania limitov počtu vyšetrení do mesiaca, dĺžky vyšetrenia i ceny predpisovaných liekov. Prezident Slovenskej lekárskej únie špecialistov MUDr. Andrej Janco povrdil, že limitácie sa dotknú lekárov i pacientov. Ved' bol rozdiel predpísať najnovší liek, ktorý je účinný, bezpečný a dobrý a predpísať liek minulej generácie. Na druhej strane pri porušení limitov hrozila lekárom pokuta alebo zrušenie ambulancie. Lekári špecialisti pokladali limitácie za „*ohrozenie zdravotnej bezpečnosti občana*“. Krutá skutočnosť bola taká, že lekár buď neuposlúchne a v záujme vyliečenia pacienta prekročí limit na lieky, pričom sa vystaví riziku zrušenia ambulancie, alebo si lieky bude hradit' sám pacient. Lekári špecialisti v prípade limitácii odmietli zobrať na seba zodpovednosť za výsledok liečby a žiadali preniesť zodpovednosť na poisťovne, ktoré disponovali finančnými prostriedkami a nútili lekárov šetriť.

NsP sa celý rok súdila so súkromnou firmou Logman o **dialýzu**. Bývalý riaditeľ NsP MUDr. Ján Kapráľčík uzavrel s touto firmou veľmi nevýhodnú zmluvu. Privatizáciou dialýzy NsP by prišla ročne o 5,1 mil. Sk. MUDr. M. Ostrihoň dal urobiť právny rozbor nevýhodnej zmluvy, aby ju mohol napadnúť a súdnou cestou zrušiť ako neplatnú. Jeho snahu podporovalo mesto Dolný Kubín i VÚC Žilina, ktorý zrušil firme Logman povolenie prevádzkovať dialýzu v Dolnom Kubíne.

Vo veľmi zlom stave bola opustená budova bývalého kožného oddelenia v meste na ul. Matúškovej. Zberači druhotných surovín budovu rozkrádali. NsP predala budovu za 4,3 mil. Sk, ktoré mienili investovať do opravy tomografu. Takisto predali aj budovu bývalého doliečovacieho oddelenia. Noví majitelia začali rekonštrukciu obidvoch budov. V bývalom kožnom oddelení má byť súkromná stredná škola od školského roku 2004/2005.

Dňa 23. júna venovala dánska organizácia záchranárskej služby Falck dolnokubínskej nemocnici **sanitku** ako symbol priateľstva a spolupráce medzi regiónmi Orava a Egebjerg. S myšlienkou darovať sanitné vozidlo prišiel Mogens Johansen, primátor dánskej komúny Egebjerg, ktorý je hlavným predstaviteľom družobnej spolupráce medzi regiónmi Orava Egebjerg. Spolu s Jansom Mollerom Knudsenom, riaditeľom dánskej organizácie Falck, tak prejavili záujem o problémy týkajúce sa poskytovania zdravotníckej starostlivosti v oravskom regióne. Okrem sanitky Dáni darovali NsP aj elektrické polohovateľné kreslo pre pacientov s pooperačným stavom.

Začiatkom augusta mala dolnokubínska NsP dlh 29 mil. Sk. Preto vedenie prijalo balíček opatrení, aby v budúcom roku mohla nemocnica hospodáriť s vyrovnaným rozpočtom. Príjmy od poisťovní spolu s príjmami z ďalších činností nemocnice, ako napríklad príjmy z dialýzy, predaja krvi, prenájmu priestorov a pod., predstavovali mesačne 16 mil. Sk a na chod nemocnice treba minimálne 21 mil. Sk. Stav pracovníkov sa za I. polrok 2003 znížil o 61 zamestnancov. Ďalšie reštrikčné opatrenia po dohode s odborními sa dotkli nadčasov lekárov, boli zrušené niektoré smeny u stredného zdravotníckeho personálu, došlo k redukcii stavu sestier a bol skrátený fond pracovného času u nezdravotníckeho personálu.

V prvom polroku sa rekonštruovalo gynekologicko-pôrodnické oddelenie, ktoré bolo na dvoch poschodiach a do tretieho poschodia sa presťahovalo doliečovacie oddelenie zo samostatnej budovy v starom meste, čím NsP dosiahla úsporu 300 tis. Sk mesačne. Vedenie uvažovalo o predaji nepotrebného resp. starého materiálu a získaní ďalších finančných prostriedkov. Poplatky od 1. júna za zdravotné oddelenie predstavovali príjem cca 200 tis. Sk. Za pomoci sponzorov sa nemocnica pustila do rekonštrukcie ortopedického oddelenia a kuchyne. K posilneniu postavenia nemocnice v regióne by mala v budúcnosti prispieť aj realizácia projektov financovaných z prostriedkov EÚ. Išlo o II. etapu dostavby operačných sál, rekonštrukciu kúrenia, prístavbu heliportu a obnovu tomografu.

V auguste začali Telekomunikácie odpájať telefónne spojenie tým NsP, ktoré mali voči nim dlhy. Dolnokubínska nemocnica dlhovala od decembra 2002 Telekomunikáciám 59 471 Sk. Riaditeľ MUDr. M. Ostrihoň argumentoval, že tento dlh má uhradiť ministerstvo zdravotníctva, nie Žilinský samosprávny kraj.

Štátny zdravotný ústav v Dolnom Kubíne dňa 24. marca z príležitosti Dňa vody bezplatne vyšetрил pitnú vodu, ktorú občania v ten deň priniesli. Celkom vyšetřili 138 vzoriek vody, z toho 68 zo studní, 31 z vodovodov, 19 z rezervoárov a 20 z neuvadeného zdroja. ŠZÚ sa zamerail na vyšetřenie dusičnanov, dusitanov, amoniaku, chemickú spotrebu kyslíka, farbu, zákal a zápach. Vo vzorkách bolo 59 nevyhovujúcich. Za najznečistenejšie vzorky možno považovať vodu zo studní.

V Dolnom Kubíne bolo 6 lekářni, na celej Orave 26. Predsedníčkou Oravskej organizácie Slovenskej lekářnickej komory bola **PharmDr. Alena Chytilová**, majiteľka dolnokubínskej lekářne U Anjela. V roku 2003 nastala najhoršia situácia na úseku lekářni od roku 1992. Zdravotné poisťovne dlhovali lekářnikom finančné prostriedky za osem mesiacov a tento dlh na Slovensku narástol na sedem miliard Sk. Lekářnici požadovali oddĺženie. Lekářnik nemal páky na štát, nevedel, ako dostať dlžné peniaze, nemal možnosť exekuovať či penalizovať poisťovne. Na druhej strane lekářnici dlhovali peniaze distribútorom liekov a distribútori dovozcom a vývozcom liekov. Lekářnici hrozili, že začnú od pacientov vyberať peniaze za lieky. Minister zdravotníctva Zajac sa lekářnikom vyhráždil odobratím licencie. Lekářnici pristúpili k štrajku.

Prišiel november a situácia v lekárňach sa nezmenila. Lekárnici v Žilinskom kraji žiadali zvolanie mimoriadneho snemu lekárskej komory, aby sa zatiaľ nemuselo pristúpiť k platbám v hotovosti za lieky. Lekárnici pripravili petíciu občanov SR prezidentovi, národnej rade, vláde a ministrovi zdravotníctva, ktorú čítali a podpisovali občania v každej dolnokubínskej lekárni. V texte sa uvádzalo: „My, občania SR, so znepokojením sledujeme vývoj zdravotníctva na Slovensku. Za nedostatky v riadení a financovaní zdravotníctva nesie plnú zodpovednosť štát. Štát je preto povinný prijať opatrenia k okamžitému odstráneniu zadĺženia zdravotníctva. Uvedomujeme si, že prehlbovanie neuhrádzania poskytnutej zdravotnej starostlivosti vrátane liekov ohrozuje poskytovanie zdravotnej starostlivosti v budúcnosti. Aj my občania si uvedomujeme, že otázkou dňa nie je, aká kvalitná zdravotná starostlivosť nám bude zajtra poskytovaná, ale či zajtra nájdeme ambulanciu, nemocnicu alebo lekárňu otvorenú, či nám dôvodu nedostatku finančných prostriedkov bude môcť byť poskytnutá zdravotná starostlivosť, či nám budú vydané život zachraňujúce lieky. Vyslovujeme podporu snahe zdravotníckych pracovníkov o transparentnú prípravu reformy zdravotníctva. Žiadame prezidenta SR, aby inicioval prijatie okamžitých krokov k oddĺženiu zdravotníctva transparentným a zákonným spôsobom. Žiadame poslancov NR SR, aby v čo najkratšom čase uskutočnili zasadnutie pléna a venovali sa výlučne otázkam financovania zdravotníctva a pripravovanej reforme zdravotníctva a to za aktívnej účasti zákonom zriadených organizácií zdravotníckych pracovníkov s umožnením vyjadriť sa k uvedeným otázkam. Žiadame vládu SR, aby prijala okamžité rozhodnutia smerujúce k oddĺženiu zdravotníctva, predovšetkým verejných lekární s cieľom zabezpečenia obyvateľstva liekmi. Žiadame ministra zdravotníctva, aby pravdivo informoval obyvateľstvo o pripravovanej reforme zdravotníctva a jej ekonomických dopadoch na obyvateľstvo.“ Petíciu lekárnikov podporila lekárska komora aj Prezídium Slovenskej komory zubných lekárov.

Začiatkom októbra odštartovala **Všeobecná zdravotná poisťovňa /VšZP/** kampaň s názvom „Je to normálne?“, ktorej cieľom je upozorniť na význam preventívnych zdravotných prehliadok pre poisťencov. Podľa analýz VšZP lekári

v ambulantnej sfére vykazujú preventívne prehliadky len u štvrtiny pacientov. Pritom pätina populácie nad 15 rokov má nadváhu a ďalších 15% trpí obezitou, čo sú rizikové faktory ovplyvňujúce vznik a priebeh srdcovo-cievnych ochorení. VŠZP chápala preventívne prehliadky ako investíciu, ktorá v budúcnosti znižuje náklady na poskytovanú zdravotnícku starostlivosť. VŠZP v Dolnom Kubíne evidovala 12% pacientov, ktorí sa zúčastnili preventívnej prehliadky u obvodného lekára, u gynekológov sa preventívnej prehliadky zúčastnilo 27,62% pacientov. Poistenec mal nárok na bezplatnú preventívnu prehliadku raz za dva roky u praktického lekára, jeden raz za rok u stomatóloga a gynekológa. V dňoch 10. a 11. novembra lekárnici zavreli lekárne, štrajkovali. V Dolnom Kubíne bola otvorená dňa 10. novembra lekárňa Nika a dňa 11. novembra lekárňa U Anjela. Lekárnici pokračovali vo svojom proteste tak, že neobjednávali ďalšie lieky, lekárne sa vyprázdňovali. Od 15. novembra začala platiť nová kategorizácia liekov, ktorá priniesla zmeny vo výške doplatkov pacientov za lieky.

Slovenský Červený kríž /SČK/, územný spolok Orava v Dolnom Kubíne vo februári tradične organizoval podujatie **Valentínska kvapka krvi**. V tomto roku darovalo krv 234 darcov, z ktorých 17 v Dolnom Kubíne bolo prvodarcov.

Červený kríž, územný spolok v Dolnom Kubíne registroval na Orave 90 miestnych spolkov SČK, ku ktorým patrilo aj 14 mládežníckych skupín na stredných školách. Dňa 10. apríla poriadal v Dolnom Kubíne školenie dobrovoľných zdravotníkov a členov SČK. Išlo o plánovitú aktivitu spolku v rámci projektu preventívnej oblasti ochrany zdravia srdcovo-cievnych chorôb. Projekt pod názvom „Zdravie pre všetkých“ podporila aj vláda. Prednášala MUDr. Adriana Rašková. Dňa 5. mája sa na dolnokubínskom Námestí Slobody konala regionálna súťaž hliadok mladých zdravotníkov a družstiev prvej pomoci. Zúčastnili sa žiaci I. a II. stupňa základných škôl a študentov stredných škôl z celého regiónu Oravy, čiže 28 hliadok. V najmladšej kategórii vyhrali žiaci ZŠ Tvrdošín, Nižná a Malatiná, v II. stupni žiaci ZŠ Nižná, Hruštín, Klin a zo študentov SOU Istebné, Gymnázium P. O. Hviezdoslava z Dolného Kubína a ZŠŠHOS z Dolného Kubína.

SČK v utorok 6. mája odštartoval v Dolnom Kubíne 4-ročnú kampaň s posolstvom „*Naučme sa vdýchnuť život!*“ Išlo o kurzy prvej pomoci, v ktorých sa mládež učila ako poskytnúť prvú pomoc, správne očistiť ranu, dať dýchanie z pľúc do pľúc, polohovať zraneného atď. Prvý kurz sa konal za asistencie slávnej slovenskej modelky Adriany Sklenaříkovej Karembeu. Podľa vyjadrenia MUDr. Evy Majchrákovej je dostupnosť rýchlej zdravotnej pomoci za osem a viacej minút a ani najlepšie poskytnutá nemocničná starostlivosť nemôže nahradiť to, čo nebolo poskytnuté v prvej pomoci. Školenie laikov mala na starosti Blanka Javorková, inštruktorka SČK, ktorý organizoval 5 druhov kurzov prvej pomoci. SČK vyškolil 164 ľudí v kurzoch I. pomoci, v autoškolách vyškolil 1211 osôb. V kurzoch mladých zdravotníkov vyškolil 243 žiakov základných škôl a 485 žiakov stredných škôl.

SČK so Strednou zdravotníckou školou pripravili pre deti materských škôl v Dolnom Kubíne program zameraný na zveľaďovanie detského zdravia a psychiky pod názvom „*Evička a deti*“. Študentky SZŠ hravou formou upriamovali detskú pozornosť na vlastné zdravie a možnosti prevencie, na prvú pomoc pri zraneniach a na nebezpečenstvá v rôznych modelových situáciách. Učili ich odbúrať paniku a strach, stimulovali ich ku komunikácii, nadväzovaniu dobrých medziľudských vzťahov, viedli ich k humanite, spolupatričnosti, tolerancii, empatii, solidarite. Deti sa na každé stretnutie tešili. Nakoniec dostali diplom a obrázky o absolvovaní zdravotno-vedomostného programu.

V júni sa v Dolnom Kubíne konal **XI. ročník Memoriálu MUDr. Vladimíra Harineka** – celoslovenskej súťaže dobrovoľných zdravotníkov SČK v poskytovaní prvej pomoci. V. Harinek bol lekár záchranár, ktorý zahynul pred 10 rokmi pri leteckom nešťastí v záchranej akcii. Memoriálu sa zúčastnilo 16 družstiev, prvé postúpilo na celoeurópsku súťaž. Mladých záchranárov sledovalo a posudzovalo 30 rozhodcov, ktorým predsedala MUDr. Eva Majchráková, primárka ZZS NsP v DK. Dolnokubínski zdravotníci sa umiestnili na 10. mieste s počtom bodov 619. Podujatia sa zúčastnila aj manželka V. Harineka, ktorej tri deti kráčajú v šľapajách otca, venujú sa medicíne.

SČK v Dolnom Kubíne oceňoval dvakrát do roka **bezpríspevkových darcov** krvi. Prvé oceňovanie dňa 23. mája v hoteli Park sa nieslo v duchu slávnostnej spomienky na 140. výročie založenia Červeného kríža. Do rodiny bezpríspevkových darcov krvi pribudlo 140 darcov, z nich 66 bolo ocenených bronzovou Jánskeho plaketou, 51 striebornou a 18 zlatou. Tou najcennejšou diamantovou bol ocenený **Jozef Borový** a **Miroslav Šlachta** z Dolného Kubína. Druhé oceňovanie sa konalo dňa 3. decembra v kongresovej hale hotela Park. Na úvod zahrali huslisti zo ZUŠ I. Ballu, potom všetkých privítala riaditeľka územného spolku SČK v Dolnom Kubíne Ľubica Dubnicayová a hlavné slovo mal viceprezident SČK Ing. Štefan Polc. Vyzdvihol obetavosť, skromnosť a šľachetnosť darcov. Potom MUDr. Danuše Litváková a MUDr. Marta Birasová odovzdali bronzovú plaketu Jánskeho 87 darcom krvi, striebornou ocenil 80 darcov a zlatú plaketu si odnieslo 28 darcov. **Ľubomír Klimčák** z Dolného Kubína dostal diamantovú plaketu, krv daroval vyše osemdesiatkrát.

Obyvatelia Pelhřimovskej ulice napísali v tomto roku už tretiu petíciu, aby mestský úrad dal vypíliť topole, ktoré znepríjemňovali život najmä alergikom. Jednalo sa o šesť topoľov. V základnej škole počas májových a júnových horúčav nemohli otvoriť okná a vetrať, lebo poletovali semená topoľov a narúšali vyučovanie.

Od 1. júna pacienti v ambulanciách platili za vyšetrenie 20 Sk. Počet pacientov sa v čakárňach znížil. Detské lekárky potvrdili, že prestali chodiť na vyšetrenie žiaci, ktorí predstierali chorobu, aby nemuseli ísť na vyučovanie.

V júni sa výberového konania na funkciu riaditeľa NsP v Dolnom Kubíne zúčastnili MUDr. Miloslav Ostrihoň a MUDr. Vladimír Hruďa. Vo výberovom konaní bol úspešnejší MUDr. Miloslav Ostrihoň. Ing. Vladimír Pavelka z Dolného Kubína sa stal riaditeľom NsP v Námestove.

Záujmové **združenie DIEŤA**, ktoré v Dolnom Kubíne existovalo dva roky, zorganizovalo dňa 17. októbra 2003 v rímsko-katolíckom kostole sv. Kríža na Brezovci benefičný koncert. Členovia združenia pod vedením MUDr. Jaroslava Hubčíka chceli, aby sa deti na nemocničnom lôžku necítili osamotene, aby mali hračky, krásne vymaľované izby, maminky pri sebe a snažili sa pomôcť pri

zabezpečovaní technického materiálu. Finančný výťažok zbierky vo výške 37500 Sk odovzdali primárke detského oddelenia NsP v Dolnom Kubíne MUDr. Márii Lalinskej na nákup nebulizátora, prístroja, ktorý bude slúžiť na zohrievanie vzduchu pri inhalačnom podávaní liekov pre deti.

V novembri 2003 dostala NsP v Dolnom Kubíne finančný príspevok vo výške 2 mil. Sk na opravu podlahového kúrenia v budove nemocnice.

NsP evidovala v okrese Dolný Kubín 1200 diabetikov, ale predpokladalo sa, že 600 je takých, ktorí o svojej chorobe nevedia. Diabetes sa obyčajne zistí u ľudí v staršom veku pri inom náhodnom vyšetrení. Diabetik nepociťoval konkrétnu bolesť, prejavmi choroby bol smäd, chudnutie, časté močenie a svrbenie. Svetový deň diabetikov bol 14. november.

Masér Peter Kulak poskytoval v priestoroch budovy SAD na autobusovej stanici 12 druhov masáže pacientom. Napríklad lymfodrenážnu masáž celého tela zameranú na klasickú regeneráciu, odstraňovanie toxických látok z tela, odvodňovanie a odstraňovanie opuchov po operáciách. Masáž Shiatsu je zameraná na choroby pohybového aparátu po porážke, pri skleróze multiplex a pod., bankovanie je systém hĺbkového prekrvenia atď. Masáže majú pôvod vo východnej medicíne.

Občianske združenie Konvertita pomáhalo ľuďom liečeným z drogových závislostí. V utorok 18. marca otvorilo čajovňu na Hviezdoslavovom námestí ako prirodzený priestor pre ľudí, ktorí sa chcú zmeniť, ale aj mládež a širokú verejnosť, ktorá neužíva alkoholické nápoje, drogy ani cigarety. Konvertita mala vo svojich zámeroch aj vytváranie pracovných miest pre dlhodobo nezamestnaných, pre ľudí pred dôchodkom, či absolventov škôl, o ktorých nemala záujem podnikateľská sféra.

MESTSKÁ POLÍCIA A BEZPEČNOSŤ V MESTE

Činnosť mestskej polície bola zameraná na zabezpečenie životného prostredia, ochranu majetku mesta a občanov, dodržiavanie všeobecno-závazných nariadení mesta. Mestskí policajti pracovali od 9,00 do 4,00 hodiny, v sobotu a v nedeľu len v nočnej smene. V piatok a sobotu slúžili v nočnej smene dve hliadky z dôvodu

zábav a diskoték. Po ich skončení dochádzalo v meste k najväčšiemu porušovaniu verejného poriadku a ničeniu majetku mesta. Mestská polícia mala 12 zamestnancov, Dolnokubínčania ich nazývali „čierni šerifovia“.

Aj v roku 2003 bola činnosť MP založená na pešej obchôdzkovej službe v centre mesta. Zavedením kamerového systému v centrálnej časti mesta bolo možné zamerať obhliadkovú činnosť autom na mestské časti a sídliska mesta. Počas leta využívali policajti aj služobné bicykle a v nočnej dobe služobné psy. V roku 2003 sa budoval kamerový systém. Otočná kamera umiestnená na Domčeku monitorovala námestie P. O. Hviezdoslava, Gáčelskú cestu ku Florinovi a Kohútov sad. Otočná kamera na Oravskej knižnici snímala ul. S. Nováka, námestie a ul. Radlinského po Telecom. Pevná kamera na Okresnom úrade snímala priestor námestia pred MsKS a štvrtá kamera na ul. Nemocničnej na bytovka č. 1950 snímala príchod na Brezovec z mesta /od Sáreného/ a historického cintorína. V roku 2003 zaznamenala MP **1748 priestupkov**, z toho 601 sa vyriešilo pohovorom, 1044 blokovou pokutou, 55 odložením, 48 postúpením iným inštitúciám a 39 v priebehu. Podľa charakteru bolo 1502 priestupkov dopravných, 185 porušení verejného poriadku, 13 proti občianskemu spolunažívaniu, 40 majetkových a u 8 priestupkov išlo o alkoholizmus u mladistvých. Počet dopravných priestupkov v porovnaní s rokom 2002 klesol o 11,9%. Najviac dopravných priestupkov sa vodiči dopúšťali v peších zónach mesta na ul. Radlinského a námestí P. O. Hviezdoslava. Najzložitejšia situácia v parkovaní je na ul. M. Hattalu pri bytovkách č. 2159 a 2160 pod Penziónom, kde je nedostatok parkovacích miest a na ul. L. Štúra.

Počas roka zistili 17 vrakov, po upozornení majiteľa vraky odstránili z ulíc. Medzi priestupky proti občianskemu spolunažívaniu patrili násilnosti páchané pod vplyvom alkoholu v reštauráciách alebo domácnostiach. Oproti roku 2002 bol ich výskyt o tretinu nižší. Na úseku ochrany mládeže pred alkoholizmom a toxikomániou kontrolovali čašníkov, či nenalievajú mladistvým alkoholické nápoje. Policajti previedli v reštauráciách 323 kontrol. VZN o predaji porušovali podomoví obchodníci, dvoch priestupkov sa dopustili občania Maďarska. Na úseku poriadku a čistoty v meste došlo k 864 priestupkom. Jednalo sa o poruchu verejného osvetlenia, čistotu chodníkov, zjazdnosť cestných komunikácií, preplnenosť

kontajnerov a smetných košov, rozkopávky a podobne. Väčšina závad smerovala do kompetencie Technických služieb mesta Dolný Kubín. Oproti roku 2002 sa znížil aj počet nepovolených skládok odpadu. Najviac skládok sa zistilo pri radových garážach, v mestských častiach, na Záhradkách v Beňovej Lehote a pri parkovisku na Kubínskej holi. Na chov psov bolo zameraných 334 kontrol, zistilo sa 50 priestupkov, z toho 20 bolo vybavených na mieste blokovou pokutou, 2 najzávažnejšie boli riešené správnym konaním. Mestská polícia v priebehu roka pôsobila aj preventívne, prostredníctvom vysielania Infoštúdia a vylepovaním plagátov. Odchytených bolo 36 psov, z toho 22 bolo vrátených majiteľom, 6 darovaných a zbytok humánne utratených.

Počas roka mestský policajti zistili 9 prípadov trestných činov, ktoré odovzdali na riešenie Okresnému riaditeľstvu Policajného zboru /ORPZ/ v Dolnom Kubíne. Vo februári 2003 bola zadržaná skupina 4 mladistvých sprejerov z Bratislavy, ktorí sa počas jarných prázdnin ubytovali v hoteli Severan a vo svojom voľnom čase „sprejovali“ fasády domov po meste. Ďalšia skupina mladistvých sprejerov z Dolného Kubína značkovala fasády nadpismi Wamad, BRT, TBC. Mestskí policajti ich odhalili v marci. Začiatkom júla boli po automobilovej naháňačke zadržaní páchatelia krádeže osobného motorového vozidla Lada Niva a v septembri bol odovzdaný ORPZ prípad užívania drog – marihuany u jednej osoby.

Mestská polícia pri výkone služby spolupracovala s Okresným oddelením PZ, Obvodným oddelením PZ a Dopravným inšpektorátom PZ. Koordinácia služieb prebiehala priamo v teréne a pri organizovaní spoločných akcií. Pri prejednávaní priestupkov spolupracovala mestská polícia s oddelením všeobecnej vnútornej správy Okresného úradu v Dolnom Kubíne, pri odchyte túlavých psov spolupracovala s odborom veterinárnym. Veterinárne vyšetrenie psov zabezpečoval MVDr. Vladimír Kusý. Mestská polícia spolupracovala s mestskými výbormi, so všetkými oddeleniami mestského úradu, najmä s mestským kontrolórom pri kontrole hracích automatov a priznaní príjmov z predaja alkoholu a tabaku. Pracovníci mestskej polície ako nezúčastnené osoby asistovali pri výkone exekúcií, domových prehliadkach, rozhodnutiach súdu, otváraní bytov pri mimoriadnych udalostiach a doručovaní zásielok.

V športových podujatiach sa zapájali mestskí policajti do futbalu a hokeja. Na celoslovenskej streleckej súťaži mestských polícií dolnokubínske družstvo sa umiestnilo na treťom mieste, v súťaži jednotlivcov na piatom mieste. Na základných školách odprednášali 18 prednášok o kriminálnej prevencii, ktorých sa zúčastnilo 669 žiakov.

Počas roka 2003 ORPZ zaevidovalo **1235 automobilových havárií**, u 55 bol príčinou alkohol. Pri uvedených autonehodách zahynulo 23 ľudí, 70 bolo ťažko zranených a 258 bolo ľahko zranených.

ORPZ v Dolnom Kubíne evidovalo 988 fyzických osôb ako držiteľov zbrojného preukazu /ZP/, 7 hromadných držiteľov ZP a 2 PZ vlastnia cudzinci. Uvedené fyzické a právnické osoby mali v držbe **1627 kusov** krátkych **zbraní** na ochranu osoby a majetku a dlhých zbraní na poľovné a športové účely.

ORPZ v Dolnom Kubíne od marca realizovalo „Projekt troch P“ – Prívetivé policajné prostredie. V rámci tohto projektu vždy v prvú stredu v mesiaci bol občanom k dispozícii riaditeľ ORZP a prijímal od občanov podnety, sťažnosti a návrhy. V marci a apríli navštívili riaditeľa ORZP JUDr. Jozefa Domiňáka 3 občania. Dvaja sa prišli poradiť v záležitosti domáceho násillia a jeden o krádeži.

Dňa 31. januára policajti z okresov Dolný Kubín a Tvrdošín merali svoje sily na 10 km dlhej lyžiarskej bežeckej trati v Zuberco. V kategórii do 35 rokov sa stal víťazom npor. Erik Bizoň a na ďalších dvoch miestach sa umiestnili npor. Peter Škulec a práp. Dušan Gallo. V kategórii nad 35 rokov sa umiestnili 1. ppráp. Rastislav Havrila, 2. npor. Jaroslav Lofaj a 3. npor. Igor Škombár.

Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru /HaZZ/ v Dolnom Kubíne s riaditeľom pplk. Mgr. Jozefom Púčíkom považovali prevenciu za najúčinnjšiu ochranu pred požiarimi. Využívali média a spolupracovali so školami. Napriek tomu požiarovosť neklesala. Za najkritickejšie miesta pre vznik požiarov z dôvodu vypaľovania trávnatých porastov Karol Harkabuzík označil v Dolnom Kubíne lokality Trniny, Srňacie, Banisko a Medzihradné. Dňa 19. marca o 15. hodine niekto úmyselne zapálil suchý trávnatý porast na násype štátnej cesty I/70 nad garážami na sídlisku Bysterec. Vinou silného vetra sa požiar rýchlo šíril a hrozilo, že zachváti blízke garáže a okrasné dreviny. V priebehu pol hodiny hasiči požiar

uhasili pomocou vodného dela. O necelé dve hodiny vyrážali na ďalší podobný zásah. Horel trávnatý porast pri záhradkárskej osade Hutník na Bysterci. Opäť išlo o úmyselné zapálenie.

Záchrana života v ohrození, majetku a poskytnutie pomoci občanovi, ktorý sa dostal do núdze, patrí medzi najzákladnejšie povinnosti príslušníkov Hasičského a Záchraného zboru na Slovensku. Dňa 3. februára 2003 hasiči z Dolného Kubína s Horskou službou zachraňovali maďarských turistov v skalných masívoch Malej Fatry v Lučivnej. Dve dievčatá z výpravy sa neudržali na svahu a spadli po skalnej stene, pričom utrpeli veľmi vážne zranenia. Ďalších dvoch chlapcov zniesli po namáhavom výstupe a počas silnej snehovej metelice pri teplote -7 stupňov C. Za záchranu životov boli príslušníci HaZZ npor. Dušan Kurčina, pprap. František Kajan, por. Štefan Juriga a nrtm. Ivan Osadský z HZ Dolný Kubín navrhnutí na ocenenie, ktoré im aj odovzdal krajský náčelník v Deň sv. Floriána – Deň hasičov. Kurióznym zásahom hasičov dňa 30. mája sa týkal roj včiel, ktoré obťažovali chodcov na Bysterci pri zmrzlinovom stánku. Zásahová jednotka v spolupráci so včelármi roj včiel odstránila. Problémový úsek z hľadiska bezpečnosti bol priestor pred obchodom Jednota Coop na Bysterci západe. Mladí skateboardisti „okupovali“ terasu, schody i prístupovú cestu pred obchodom. Výsledkom ich predvádzania boli rozbité schody, neustále ohrozovanie kupujúcich a nadľudské úsilie šoférov zaparkovať tak, aby nedošlo k úrazu. Aj keď mali vhodnú plochu pri cirkevnej škole, chlapci napriek upozorneniam skákali na schodoch pred obchodom.

ŠPORT

Najlepší športovci z Dolného Kubína v roku 2003 dosiahli úspechy minimálne na úrovni Slovenska. Medzi najlepších športovcov a kolektívov patrili:

1. **Peter Kokoška** /I.M.P.-A. Dynamic Dolný Kubín – kulturistika/ získal na ME v kulturistike do 80 kg 3. miesto a na MS v kulturistike do 80 kg 1. miesto.
2. **Peter Sládek** /Orava Dolný Kubín – atletika, veterán/ získal na halových ME 3. miesto v skoku do výšky, v sedemboji a 5. miesto v behu s prekážkami na 60 m, 1. miesto na MS veteránov v skoku do výšky, skoku do diaľky a behu na 60 m s prekážkami.

3. **Ján Halaj** / Orava Dolný Kubín – atletika, žiak/, reprezentant SR – trojstretnutie Čechy, I. Čechy II., Slovensko – 3. miesto v behu na 1500 m s prekážkami, MS žiakov – 1. miesto v behu na 1500 m, 3. miesto v behu na 300 m s prekážkami, 6. miesto /1500 m/, halové MS žiakov – 4. miesto v behu na 60 m s prekážkami, MS dorastu – 4. miesto v behu na 1500 m.
4. **Matúš Zajac** /Orava Dolný Kubín – atletika, žiak/, reprezentant SR – trojstretnutie – 5. miesto v skoku do výšky, školské MS žiakov – 1. miesto v skoku do výšky, 5. miesto v skoku do diaľky, 6. miesto v behu na 1500 m.
5. **Tomáš Zajac** /TJ Orava Dolný Kubín – atletika, žiak/, reprezentant SR – trojstretnutie – 5. miesto v behu na 1500 m, halové MS žiakov – 1. miesto v behu na 800 m a 4. miesto v behu na 300 m, MS žiakov – 3. miesto v behu na 1500 m s prekážkami, celoslovenské finále „Hľadáme nového Jozefa Plachého“ – 5. miesto v behu na 1000 m, prekonal 25 rokov starý oravský rekord.
6. **Ján Janček** /ŠKP Dolný Kubín – vodný slalom, žiak/ získal na MS žiakov vo vodnom slalome 3. miesto, na Slovenskom pohári žiakov 1. miesto, na Českobudejovickom pohári žiakov 2. miesto, na Danubia cup 2003 v Čuňove 2. miesto.
7. **Ľubomír Janček** /ŠKP Dolný Kubín – vodný slalom, dorast/ získal na MS vo vodnom slalome 3. miesto, na Slovenskom pohári žiakov 1. miesto, na Českobudejovickom pohári žiactva 2. miesto, na Danubia cup 2003 v Čuňove 2. miesto.
8. **Ľubomír Janček** /ŠKP Dolný Kubín – vodný slalom, dorast/ získal na MS dorastu vo vodnom slalome 2. miesto, na Slovenskom pohári 3. miesto, na Danubia cup 2003 Čuňovo 4. miesto.
9. **Miroslav Stanovský** /ŠKP Dolný Kubín – vodný slalom, muž/ získal na MS vo vodnom slalome 4. miesto, na Slovenskom pohári vo vodnom slalome 2. miesto, na Danubia cup 2003 Čuňovo 5. miesto.
10. **Juraj Podstrelený** /ŠK Meteor Dolný Kubín – biatlon, žiak/ získal na MS žiakov v rýchlostnom biatlone na 3 km 1. miesto, na Slovenskom pohári 2. miesto.

11. **Veronika Podstrelená** /ŠK Meteor Dolný Kubín – biatlon/ získala na MS v biatlone s hromadným štartom na 4 km 3. miesto, na Slovenskom pohári 3. miesto.
12. **Jakub Lonský** /ŠK Meteor Dolný Kubín – bežecké lyžovanie + biatlon, mladší žiak/ získal na MS v bežeckom lyžovaní na 3 km klasicky 3. miesto, na SP žiakov v biatlone 6. miesto.
13. **Alica Kavuljaková** /Elkop WLC Dolný Kubín – kulturistika, juniorka/ získala na ME v kondičnej kulturistike do 57 kg 5. miesto, na MS v kondičnej kulturistike 4. miesto, na Grand Prix kondičných kulturistov v Košiciach 2. miesto, na Grand Prix kondičných kulturistov v Šuranoch 5. miesto.
14. **Marta Žiarová** /Elkop WLC Dolný Kubín – vzpieranie, žena/ získala na MS vo vzpieraní do 57 kg 1. miesto, na Považskom pohári v Trenčíne 2. miesto, na Hexagonál pohár v N. Hrozenkove 2. miesto, na Veľkonočnom pohári v Trenčíne 1. miesto.
15. **Jakub Kysel** /MPK Dolný Kubín – plávanie, žiak/ získala na MS v plávaní 4., 5., a 6. miesto, na Pretekoch SNP 1., 2., a 3. miesto a Majstrovstvách kraja v plávaní 1., 1., 2., a 3. miesto.
16. **Jakub Ostrihoň** /ZVL Dolný Kubín – alpské lyžovanie, žiak/ získal na Majstrovstvách sveta v alpskom lyžovaní Pinzolo v Taliansku 26. a 30. miesto, na MS v alpskom lyžovaní 1. a 3. miesto, na Slovenskom pohári 2. miesto a na Medzinárodných pretekoch Říčky 2 x 4. miesto.

Úspešné umiestnenie získali dolnokubínske športové kolektívy:

1. Volejbalový klub Orava – ženy – 7. miesto v extralige,
2. Volejbalový klub Orava – juniorky – 5. miesto v I. lige,
3. Basketbalový klub – kadeti – 3. miesto v I. lige,
4. Elkop WLC /silový trojboj/ - muži – 2. miesto v I. lige,
5. Elkop WLC /vzpieranie/ - muži – 1. miesto v I. lige,
6. Mestský futbalový klub /MFK/ - starší žiaci – 8. miesto v I. lige,
7. Mestský futbalový klub – mladší žiaci – 10. miesto v I. lige,
8. ŠK Dolný Kubín stolný tenis – muži – 11. miesto v III. lige,
9. MŠK Dolný Kubín – šach – muži – 2. miesto v III. lige,

10. Mestský futbalový klub Dolný Kubín – muži – 2. miesto v III. lige,
11. Mestský futbalový klub Dolný Kubín – mladší dorast – 4. miesto v III. lige,
12. Mestský futbalový klub Dolný Kubín – starší dorast – 5. miesto v III. lige,
13. Mestský šachový klub Dolný Kubín – muži – 1. miesto vo IV. lige,
14. Mestský futbalový klub Dolný Kubín – muži - 1. miesto vo IV. lige,
15. ŠK Dolný Kubín – stolný tenis – muži – 3. miesto vo IV. lige.

Mesto Dolný Kubín v spolupráci s Infoštúdiom mesta vyhlásilo anketu pod názvom „Najlepší športovec a športový kolektív roka 2003“. Dolnokubínčania dali najviac hlasov Elene Švábyovej, volejbalistke extraligy. Na druhom mieste sa umiestnil kulturista I.M.P.A. Dynamic Dolný Kubín Peter Kokoška, tretiu priečku v ankete obsadil reprezentant SR Jakub Ostrihoň, nasledovali Juraj Balko, basketbalista z družstva kadetov a Peter Miklušičák, tenista. Medzi kolektívami najviac hlasov dostali volejbalistky VK Orava Dolný Kubín, družstvo basketbalistov – starší žiaci, družstvo vzpieračov /Peter Janiček, Peter Bihári, Gustáv Bihári, Juraj Kupčo, Jozef Bihári a Miroslav Herúd. Dobre si počínali dorastenci vzpierači Milan Kubačka, Samuel Krúpa, Michal Pokusa, Peter Macháček, Marián Franko a žiaci Tomáš Lang, Andrej Lepiš, Peter Smoleň, Tomáš Lepiš a Lukáš Bujnák/.

V čitateľskej ankete sa naoblúbenejším športovcom stal plavec Jakub Kysel.

Udelenie Ceny Fair Play MUDr. Ivana Chodáka za rok 2003 sa konalo tradične vo februári v MsKS v DK. Podujatie opäť moderoval známy Karol Polák st., v hľadisku boli prítomní významní hostia: Dušan Galis, tréner slovenskej reprezentácie, Dušan Tittel, generálny sekretár SFZ, Františk Laurinec, prezident SFZ, slovenský futbalista storočia Ján Popluhár, poslanec NR SR Branislav Opaterný, delegácia družobných miest Limanová a Eger, trénerka legendárneho Ondreja Nepelu Hilda Múdra, ktorá sa osobne poznala s MUDr. Ivanom Chodákom. Prítomní si pozreli film o živote Ivana Chodáka v podaní jeho dcéry Oľgy Janíkovej. V programe vystúpili spevácky súbor Una Corda, goralská muzika Rovňan z Rabčíc, akordeónový súbor Amandolo z Dolného Kubína. Cenu MUDr. I. Chodáka v kategórii za dlhoročnú príkladnú činnosť a celkový prínos pre slovenský futbal prevzal **Milan Služanič**, predseda ČSFA a po rozdelení

predseda SFZ, člen UEFA a FIFA, držiteľ „zlatej medaily“ SFZ a čestný člen SZTK. V tej istej kategórii bol ocenený aj **Stanislav Dutka**, v mladosti futbalista, neskoršie pôsobil v československom rozhlase, komentoval majstrovstvá Európy. V kategórii za dlhoročnú príkladnú hráčsku činnosť prevzala vyznamenanie **Darina Škodlerová**, prvá ocenená žena počas desať-ročného udelovania Chodákovej ceny. S futbalom začala v roku 1988 vo FK TJ Družstevník Vajnory Bratislava. Počas futbalovej kariéry odohrala v majstrovských súťažiach 452 stretnutí a získala sedem majstrovských titulov. V rokoch 1991, 1992 bola vyhlásená za najlepšiu hráčku ligy. Počas futbalovej kariéry nevidela červenú kartu ani jedenkrát, v úlohe kapitánky vždy dokázala usmerniť svoje spoluhráčky. V kategórii za výnimočný čin vo futbale boli ocenení: 1. **Jaroslav Fiala**, hráč TJ Štart Svinná, ktorý zachránil život brankárovi v zápase s TJ Nová Bašáca, keď upadol do bezvedomia a J. Fiala mu ihneď poskytol prvú pomoc. 2. **Matej Trebatický** za záchranu života Rastislava Bošanského, ktorému poskytol prvú pomoc, keď upadol do bezvedomia. 3. **Marián Poljak** za záchranu žiaka – futbalistu pri splavovaní Váhu. Ďakovný list bol udelený **Futbalovému klubu Sokol Stankovany** za pomoc, ktorú poskytli v najťažšej životnej chvíli Mariánovi Poljakovi, keď pri železničnom nešťastí prišiel o pravú ruku.

Mestský úrad v Dolnom Kubíne prispieval telovýchovným jednotám a športovým klubom finančnými čiastkami. Kritériom pre transféry bola úspešnosť v uplynulom roku, prihliadnutie na doterajšie transféry, počet členov, súťaže a ich finančná náročnosť, iné aktivity, ktorými športovci propagovali mesto Dolný Kubín. V Dolnom Kubíne boli nasledovné TJ a ŠK: **Mestský futbalový klub** – 246 členov, z toho dorastencov a žiakov 201, pretekárov 170, **Volejbalový klub Orava** – 101 členov, z toho dorastencov a žiakov 60, pretekárov 85, **TJ Orava – atletika** – 138 členov, z toho dorastencov a žiakov 104, pretekárov 111, **Basketbalový klub** – 120 členov, z toho dorastencov a žiakov 110, pretekárov 110, **Mestský hokejový klub** – 174 členov, z toho dorastencov a žiakov 154, pretekárov 174, **Basketbalový klub Domček** – 43 členov, z toho dorastencov a žiakov 36, pretekárov 19, **ŠKP – vodné športy** – 37 členov, z toho 12 dorastencov a žiakov, pretekárov 27, **Mestský plavecký klub** – 100 členov,

z toho 70 dorastencov a žiakov, pretekárov 70, **Športový klub Meteor** – 24 členov, z toho 17 dorastencov a žiakov, pretekárov 19, **ŠK Elkop WLC** – 44 členov, z toho 25 dorastencov a žiakov, pretekárov 31, **TJ stolný tenis** – 51 členov, z toho 23 dorastencov a žiakov, pretekárov 43, **I.M.P –A FC Dynamic** – 16 členov, z toho 3 dorastenci a žiaci, pretekárov 14, **ŠK Kubínska hoľa** – 32 členov, z toho 10 dorastencov a žiakov, pretekárov 22, **Karate klub** – 38 členov, z toho 32 dorastencov a žiakov, pretekárov 9, **ZVL – zjazdové lyžovanie** – 95 členov, z toho 1 pretekár, **Mestský šachový klub** – 34 členov, z toho 3 dorastenci a žiaci, pretekárov 34, **Slávia Dolný Kubín, Tenisový klub, Paintbal klub.**

MsPO – Mestské športové zariadenia Dolný Kubín sa starala o prevádzku zimného štadiónu, letného štadiónu a plavárne. Riaditeľom bol Ing. Vladimír Pavelka. Ppočas roka 2003 došlo k zmene na tomto poste a riaditeľom sa stal Ing. Belvončík. Organizácia mala 22 stálych zamestnancov a 2 na dohody, od 1. novembra 2003 znížila počet zamestnancov na 16 a 4 na dohody podľa potreby a sezónnosti prác. MsSZ v roku 2003 s dotáciou 5100 tis. Sk dosiahli nasledovný hospodársky výsledok:

- náklady	10.728.589, 12 Sk
- výnosy	9.454.826,59 Sk
- hospodársky výsledok	-1.473.762,53 Sk

Najnákladovejším strediskom bola krytá plaváreň množstvom odobratého tepla a nárastom ceny tepla. Cez strechu a atiku sa z plavárne v zime strácalo veľa tepla, bolo potrebné rekonštruovať strešný plášť plavárne.

Kronika najvýznamnejších športových podujatí roku 2003 v meste:

- V januári a februári prebiehali **hokejové turnaje**. Organizátorom podujatí bol Mestský hokejový klub OFZ VTJ Dolný Kubín. Mladší i starší žiaci hrali v I. lige a v malej mestskej lige, dorastenci hrali v I. lige. V januári boli mladší i starší žiaci v tabuľke na 3. mieste, v stredoslovenskej lige starší žiaci vybojovali 2. miesto. Dorastenci v I. lige po 26. kole boli v tabuľke na 14. mieste medzi 17 družstvami. Na medzinárodnom turnaji 5. ŠHT v skupine A sa družstvo z Dolného Kubína umiestnilo na 3. mieste. Vo februári v Oravsko-liptovskej

súťaži sa v I. skupine družstvo z Dolného Kubína v 2. kole umiestnilo v tabuľke na 1. mieste.

- Slovenský lyžiarsky zväz v spolupráci so Športovým klubom Kubínska hoľa usporiadali na Troch kráľov Slovenský pohár žiakov, ktorý pokračoval svojím druhým kolom na Kuzmínove dňa 11. januára. Štartovalo 550 **lyžiarov** v štyroch kategóriách starších a mladších žiakov a žiačok v slalome na 100 metrov. Najviac sa darilo Jakobov i Ostrihoňovi zo ZVL Dolný Kubín, medzi staršími žiakmi obsadil 2. miesto. U mladších žiakov štvrtý bol Matej Kutlík zo ŠK Kubínska hoľa, šiesty Boris Gajdoš a medzi dievčatami v kategórii mladších žiačok bola šiesta Zuzana Škvarková.
- V oravskej **volejbalovej súťaži** družstvo žien Domčeka Dolný Kubín po 5. kole v januári sa umiestnili v tabuľke na 4. mieste, juniorky v skupine východ na 7. mieste. Volejbalisti – muži z družstva Domček Dolný Kubín sa umiestnili na 4. mieste, družstvo Orava Dolný Kubín na 3. mieste a družstvo Hlavatík Dolný Kubín na 7. mieste. Po 7. kole boli ženy z Domčeka DK na 3. mieste, družstvo mužov z Domčeka na 2. mieste a družstvo mužov Hlavatík DK na 7. mieste. Volejbalistky juniorky po 14. kole obsadili 7. predposledné miesto v skupine východ. V Oravskej volejbalovej súťaži po 8. kole bolo družstvo Domčeka DK na 5. mieste, družstvo Hlavatík DK na 7. mieste, družstvo žien Domčeka DK na 3. mieste, po 11. kole sa Domček DK – ženy umiestnili v tabuľke na 3. mieste, Orava DK – muži na 4. mieste a Hlavatík DK – muži na 7. mieste.
- Dolnokubínke **volejbalistky-ženy hrali v extralige**, v 2. kole 18. januára sa v tabuľke umiestnili na 7. mieste. Hrali Tomanová, Majzlíková, Sakalášová, Bujdošová, Šudová, Peštová, Dankaninová, v zápase chýbala Elena Švábyová, trénerom bol Tibor Demeter. Tréner potvrdil, že vo volejbalovom klube je veľmi zlá situácia pre nedostatok finančných prostriedkov. To sa odrazilo aj na výkonoch a hre družstva. Mesto ich finančne podporovalo veľmi slabo, viacej ich podporovali SEZ,a.s. a I.M.P.A. Vo februári sa volejbalistky pre nedostatok finančných prostriedkov nemohli zúčastniť zápasu s Doprastavom Bratislava, dohodli si náhradný termín. Po 7. kole volejbalových zápasov sa extraligistky

z Dolného Kubína umiestnili na 7. mieste. Začiatkom apríla extraligistky bojovali o konečné 7. miesto.

- V **basketbale** súťažili mladšie žiačky, junióri+kadeti, starší žiaci, mladší žiaci a mladší minibasketbalisti. V sobotu 11. januára sa konali preteky, v konečnej tabuľke sa Dolný Kubín umiestnil na 6. mieste medzi 8 družstvami za Novým Targom, Banskou Bystricou, Žilinou, Považskou Bystricou a Prievidzou. Medzi najlepších hráčov patrilo Matej Medvecký a Matej Michalica.
- **Zimná halová futbalová liga** na Kňažej skončila 7. kolom. Poradie družstiev bolo nasledovné: 1. Márna Snaha, 2. MFK Dolný Kubín, 3. Delfíni, 4. ESpeEN, Bziny Boys, Dallas, Oravský Podzámok, Damers. Spomedzi brankárov bol najlepší Michal Batuna z Márnej Snahy, najlepším hráčom Ivan Callo z družstva Delfínov, v tabuľke strelcov Ján Majzel z Márnej Snahy dal 17 gólov, Jozef Tropek z MFK DK 9 gólov.
- V **stolnotenisových súťažiach** Dolnokubínčania hrali v januári vo IV. lige, družstvo Dolný Kubín B sa umiestnilo na 2. mieste, družstvo Dolný Kubín C na 6. mieste. V družstve C DK bodovali Ján Zaľka, Veronika Kleňová, Martin Ondruš, Michal Zdražila, Jaroslav Lep, Ľubomír Viluda a Milan Bódi. Vo februári Dolný Kubín B sa v tabuľke umiestnil na 3. mieste, Dolný Kubín C na 7. mieste.
- Športový klub Kubínska hoľa usporiadal v nedeľu 2. februára na svahu Kuzmínovo v DK jeden z **lyžiarskych pretekov** Slovenského pohára predžiakov. Zjazdili sa štyri preteky v kategóriách mladšie a staršie predžiačky a mladší a starší predžiaci. Dolnokubínčania sa umiestnili nasledovne: Zita Škorňová 26., Lenka Furindová 27., Filip Sahatqija 29., Roman Kubačka 32., Darina Dibdiaková 18., Denisa Kubačková 28., Michaela Furindová 34., Laura Kramerová 35., Lujza Zubeková 37., Erik Sahatqija 21., Jakub Žilík 38.
- Atléti z TJ Orava sa zúčastnili halových **majstrovstiev kraja v atletike**. Získali 15 medailí vo všetkých vekových kategóriách. Najviac prekvapil Tomáš Zajac, ktorý ako žiak zvíťazil v behu na 400 m medzi dorastencami v novom halovom rekorde, Martin Szekereš, ktorý vymazal 15 rokov starý rekord Milana Ilčíka v behu na 60 m prekážok a najviac medailí dostali skokani na žrdi. Vynikajúcu

výkonosť dosahoval Peter Sládek, ktorý sa testoval pred halovými majstrovstvami Európy v San Sebastiane. Na majstrovstvách kraja v atletike sa na 1. mieste umiestnili Tomáš Zajac beh na 400 m, beh na 800 m/, Martina Miklušičáková /skok o žrdi/, Matúš Zajac /skok do výšky/, Martin Szekereš /beh 60 m s prekážkami/, Eva Bugáňová /skok o žrdi/, na 2. mieste Michal Žilík /beh na 60 m/, Adriana Mkrťčanová /skok o žrdi/, Martina Miklušičáková /skok o žrdi/, katarína Brenkusová /skok o žrdi/, Licia Porvichová /trojskok/, na 3. mieste Zuzana Holková /skok do výšky/, Matúš Zajac /beh na 60 m s prekážkami/, Adriana Mkrťčanová /skok o žrdi/, Lucia Porvichová /trojskok/, na 4. mieste Juraj Záh /beh na 60 m s prekážkami/, Ján Halaj /beh na 400 m/, Zuzana Holková /skok do výšky/, Juraj Dragan /beh na 60 m s prekážkami/, na 5. mieste Matúš Zajac /60 m s prekážkami/, Juraj Záh /skok do diaľky/, Matúš Zajac /skok do výšky, skok do diaľky/, Zuzana Holková /skok do výšky/, Peter Sládek /skok o žrdi a skok do výšky/.

- V telocvični ZŠ M. Kukučina v DK sa 30. januára uskutočnili regionálne preteky mladých atlétov známe ako **Žiacka latka**. 37 pretekárov bojovalo nielen o Žiacku latku, ale aj o O pohár riaditeľa Centra voľného času detí a mládeže. Na prvých troch miestach sa umiestnili atleti zo ZŠ M: Kukučina Miloš Majda, Ľuboš Kaco, Lenka Zajacová, Andrej Socha, Jaroslav Halaša, Tibor Jašica, Miriam Mikulášiková, Simona Jašicová, Zuzana Vyhnaneková, Matúš Zajac, Tomáš Zajac, Ivan Dragan a Zuzana Volchová.
- Dňa 22. februára sa konali Slovenské kvalifikačné preteky – 4. kolo v **behu na lyžiach** žiakov oblasti Sever. Z Dolnokubínčanov sa darilo v kategórii mladších žiakov Marekovi Vajdíkovi zo Slávie Dolný Kubín /1./, Pavlovi Podstrelenému z Meteoru Dolný Kubín /2./, Matúšovi Vajdíkovi zo Slávie Dolný Kubín /4./, v kategórii mladších žiačok Alžbete Majdišovej /1./ a Veronike Kytkovej /2./ z Meteoru Dolný Kubín, v kategórii mladších žiakov Jakubovi Lonskému /1./ a Jurajovi Postrelenému /1./ z Meteoru DK, v kategórii staršie žiačky Veronike Podstrelenej /2./ z Meteoru DK.

- Na Jasenickej päťnástke dňa 23. februára, ktorá bola súčasťou XXVI. ročníka pretekov v **behu na lyžiach** boli úspešní Dolnokubínčania Matúš Vajdík a Marek Vajdík.
- V marci začala **vzpieračská sezóna**. **Miroslav Janíček** z Dolného Kubína hosťoval v klube TJ TŽ Třinec ako zahraničný pretekár. Bol výborný a dosiahol pre třinecký oddiel postup do I. českej ligy mužov a tým víťazstvo na klubom TJ Slavoj Plzeň. O týždeň neskôr v prvom kole I. ligy zdvihol 300 kg v dvojboji a tým zabezpečil víťazstvo TJ Diana Orol Ružomberok. Miroslav Janíček na prestížnej súťaži I. česká liga si zabezpečil účasť na majstrovstvách Európy vo vzpieraní v Grécku. V slovenskej lige mužov sa kontrolným testom predstavila **Marta Žiarová** z klubu Elkop WLC DK, dosiahla 171 bodov za výkon 145 kg /kat. 65-80 kg/. Marta Žiarová absolvovala reprezentačné sústredenie žien vo Vysokých Tatrách. Nepodarilo sa jej získať nomináciu na ME. Vzpierač **Michal Pokusa** prestúpil z klubu Elkop WLC do Dukly Trenčín a na Grand Prix v Košiciach získal bronzovú medailu. Dňa 22. marca sa v Bratislave konalo 1. kolo slovenskej ligy mužov vo vzpieraní. Zúčastnilo sa 42 pretekárov, medzi nimi aj vzpierač zo ŠK Elkop WLC Dolný Kubín a získali 1. miesto. O víťazstvo Dolnokubínčanov sa zaslúžili Peter Bihári, Peter Janíček, Juraj Kupčo, Marta Žiarová, Gustáv Bihári a Jozef Bihári.
- Dolnokubínski **šachisti** - Anton Šingliar, Pavol Palider a Roman Hrnčiar reprezentovali šachové družstvo ŠK Liptov Západ a vyhrali v prvej lige s Tatranom Prešov. V marci skončila 11. kolom IV. šachová liga skupina C12. Postup si zabezpečilo „B“ družstvo Dolného Kubína, v tabuľke boli na 1. mieste. MŠK Dolný Kubín „C“ sa umiestnilo na 7. mieste.
- **Oravský zväz Padového hokeja** uskutočnil v piatok 7. marca v zasadačke Oblastného útvaru Slovenského zväzu telesnej kultúry v Dolnom Kubíne záverečné vyhodnotenie už 18. ročníka Oravsko-liptovskej hokejovej súťaže a popri tom i Oravský pohár v hokeji a súťaž „starých pánov“, čiže Old Boys. Prítomní sa vyjadrili kriticky k novému systému Oravsko-liptovskej hokejovej súťaže. Odohralo sa 36 zápasov, z nich 2 boli kontumované. Zápas sa hrali v Dolnom Kubíne, Ružomberku a na prírodnom ľade v Oravskej Lesnej.

Predseda OZLH Jozef Babinský kladne hodnotil zlepšenie finančnej podpory. Milan Laššák uviedol štatistiku: celkový počet gólov – 604 plus 40 gólov za kontumácie, počet trestných minút – 829, najviac trestných minút dostalo družstvo z Dolného Kubína. V konečnej tabuľke sa v skupine A umiestnil MHK OFZ VTJ Dolný Kubín na 2. mieste, v skupine Old Boys do Dolný Kubín na 1. mieste, medzi najlepších útočníkov aj strelcov patrili Róbert Kráľ z DK, najlepších nahrávačov Milan Krkoška a Michal Klučinec z Dolného Kubína a medzi najtrestanejších patrili Róbert Košťan a Ladislav Badík z DK. Najlepší jednotlivci v DK boli Róbert Kráľ a Milan Krkoška.

- V dňoch 14.-16. marca sa v telocvični ZŠ Kňazia konal **IV. ročník medzinárodného basketbalového turnaja** mladších žiakov. Za Dolný Kubín sa zúčastnilo družstvo Domčeka CVČ. Najlepšou strelkyňou sa stala Martina Rypáková, v allstars sa objavila aj Gejdošová z DK. V lige kadetov za BK DK hrali Sklárčik, Balko, Dubovský, Strapec, Uhričík, Šaffo, Sobčák, Pšenák. V družstve mladších minibasketbalistov hrali Bištiak, Šuvada, Málík, Sluka Koumba, Bruncko, Mäsiar, Suroviak, Grenčík, Kostelovič, Bjel, Ďaďo. Za starších žiakov v BK DK hrali First, Hochholzer, Országh, Bajo, Lupták, Šaliga, Žbirka, Barcaj, Jurčík, Burián, Mikuláš, Hradec, Strapec, Cedzo, Maslík, Žilík, Kapusta, Tomčík, Madaj, Kobylák.
- V **stolnom tenise** v marcových zápasoch bolo družstvo Dolný Kubín B na 3. mieste, družstvo Dolný Kubín C na 8. mieste. V konečnej tabuľke bol DK B na 3. mieste, DK C na 7. mieste. Za domácich bodovali Pišoja, Zdražila, Bugan, Vengrín, Záh, Kleňová, Ondruš.
- **Tomáš Zajac** sa na Majstrovstvách Slovenska žiactva stal majstrom SR v behu na 800 m, striebornú medailu vybojovali Tomáš Zajac, Matúš Zajac, Ján Halaj a Juraj Záh.
- Dňa 9. marca sa uskutočnil IV. ročník halového **tenisového turnaja** junioriek Serex Open 2003. Už druhýkrát vyhrala **Katarína Smolková** z TK Dolný Kubín.
- Dňa 9. marca vyvrcholila **kolkárska súťaž Orfeo Cup**. Družstvá sa umiestnili nasledovne: ČH, KKK /Kováčik, Lakošík, Lavrík, Stieranka/, BSP /Grobarčík,

Letko, Štubendek, Zajac/, REAL /Dragan, Kovalčík Milan, Kovalčík Miroslav, Vróbel/, Nosorožci, VEPY, TAXI /Dudáš, V. Hajdúch, D. Mlynarčík, M. Mlynarčík/, Kebig /Belopotocký, Matejka, Koníčková, Jokel/, Medvede. Medzi najlepších kolkárov patrili Lakošík /KKK/, M. Hnilica /ČH/, M. Britvík /ČH/, J. Dudáš /TAXI/, M. Majzel /ČH/, J. Zajac /BSP/, Štubendek /BSP/.

- Mládežnícky **futbal** začal v marci o týždeň skôr ako futbal dospelých. Dolnokubínčania hrali v II. lige staršieho dorastu, III. lige mladšieho dorastu, II. lige starších žiakov skupine Sever, II. lige mladších žiakov skupine Sever a IV. lige žiakov skupine B. Dolnokubínski futbalisti vo IV. lige boli nováčikmi. Po 14. kole sa umiestnili v tabuľke na 10. mieste medzi 14 družstvami.
- Na **tenisovom** turnaji štyroch miest v Ružomberku dňa 23. marca boli úspešné Katarína Smolková a Zuzana Michaličová. Mali skvelú formu a neprehrali ani jeden set.
- V prestížnom časopise pre všetkých vyznávačov bodybuildingu a fitnessu Muscle & Fitness v jeho prvom čísle sa v rubrike „Vizitka“ objavili dvaja dolnokubínski **kulturisti**, ktorí reprezentovali Fitness-centrum Dynamic Dolný Kubín Peter Kokoška a Peter Tatarka. Majstrovstvá Slovenska v kulturistike sa konali v poslednú aprílovú nedeľu v Dubnici nad Váhom. V kategórii do 80 kg sa po tretíkrát stal majstrom Slovenska **Peter Kokoška**. Zároveň postúpil na Majstrovstvá Európy, ktoré sa konali 5. mája v ruskom St. Peterburgu, kde získal bronzovú medailu.
- Dolnokubínčanka **Martina Halinárová rod Jašicová, najlepšia slovenská biatlonistka**, sa zúčastnila armádných majstrovstiev sveta v biatlone vo fínskom Komtiolahti. Umiestnila sa na 5. mieste. Na pretekoch v ruskom Chanty-Mansijsku obsadila 6. a 7. miesto a získala titul Kráľovná biatlonovej stopy.
- Dňa 5. apríla sa konalo I. kolo dorasteneckej **I. ligy vo vzpieraní**. Dolný Kubín reprezentovali vzpierači Tomáš Lang, Milan Kubačka, Tomáš Lepiš, Samuel Krupa, Andrej Lepiš zo ŠK Elkop WLC. Marta Žiarová získala 1. miesto na medzinárodnej súťaži v Trenčíne. V kategórii mužov obsadil 2. miesto Juraj Kupčo. M. Janíček a Ondrej Kutlík sa zúčastnili majstrovstiev Európy vo vzpieraní v gréckom Lutraki. Ondrej Kutlík získal v dvojboji a trhu 13. miesto

a v nadhode 11. miesto. M. Janíček v Grécku bol v dvojboji 9., v trhu 11. a v nadhode 6.

- Počas prvého aprílového víkendu sa na dolnokubínskej plavárni konali **plavecké preteky Veľká cena Dolného Kubína**, ktorých sa zúčastnili plavci zo Slovenska, Poľska a Čiech. Najväčšou hviezdou podujatia bol Miroslav Machovič, reprezentant SR. Z Dolnokubínčanov si dobre počínali Patrícia Hagarová z MPK DK /5./, Lucia Dutková /18./, Martina Tunegová /21./, Katarína Mikulová /23./, Jakub Kysel /4./, Michaela Špániková /7./, Dominika Crhlíková /10./, Barbora Kovalčíková /23./, Jakub Kaliský /10./, Andrea Štubendeková /9./, Martina Kevešová /13./, Tomáš Moravčík /9./ Martin Trnkócy /8./, Matej Rabada /18./, Patrícia Hagarová /7./, Michaela Špániková /7./, Martina Kevešová /9./, Dominika Crhlíková /16./, Igor Kaliský /5./, Andrej Štajer /11./, Lucia Dutková /34./, Katarína Mikulová /37./, Terézia Jurigová /42./, Miriam Halamčeková /52./, Peter Zvada /19./, Jakub Kysel /3./, Tibor Varmus /43./.
- Druhé kolo Slovenského pohára MTB XC v **cross country v horskej cyklistike** sa konali na Kuzmínove v Dolnom Kubíne. Umiestnenie Dolnokubínčanov: Matej Kutlík 17., Ján Surovčík 19., Andrej Hrnčiarik 21., Michal Škvarka 8., Martin Kučerík 30.
- Na krajskej **atletickej súťaži** v Banskej Bystrici umiestnenie získali Ján Halaj v behu, Michal Národa v hode kladivom, Tomáš Zajac v behu, Martina Miklušičáková v skoku o žrdi, na druhom mieste sa umiestnili Peter Gáll v hode kladivom, Michal Národa v hode diskom, Katarína Maliterná v hode diskom, Tomáš Zajac -M.Zajac-M. Žilík-Záň v behu s prekážkami, na 3. mieste Michal Národa, Matúš Zajac, Ján Halaj, na 4. mieste Michal Žilík, Matúš Zajac, Adriana Mkrťčanová, na 5. mieste Peter Gáll, Ivan Dragan, Lenka Konštiaková, Katarína Maliterná, Zuzana Holková a Patrik Prílepok. V krajskej súťaži dorasteneckej atletiky sa umiestnili dorastenci TJ Orava - na 1. mieste: Martin Szekereš /beh na 110 m s prekážkami/, Libuša Chromeková /hod oštepom/, Mária Kadučáková /skok o žrdi/, Patrik Bukna /hod kladivom/, na 2. mieste Michal Národa /hod kladivom/, Martina Miklušičáková /skok o žrdi/, Anežka

Chovancová /hod kladivom/, na 3. mieste Matúš Protuš /beh na 400 m/, Tomáš Zajac /beh na 300 m s prekážkami/, Michal Národa /hod diskom/, Roman Trebanický /beh na 1500 m/, Libuša Chromeková /hod kladivom/, na 4. mieste Tomáš Zajac /beh na 400 m/, Martin Szekereš /skok diaľky/, Patrik Bukna /hod diskom/, Michal Hrkel /hod kladivom/, na 5. mieste Michal Národa /vrh guľou/, Zuzana Holková /skok do výšky/.

- **Mladší žiaci atléti** si merali sily v Dubnici nad Váhom v prvý májový týždeň. Dolnokubínčania sa umiestnili: Daniel Vajdík 2, Jakub Kysel 2., Michal Kaco 3., Tibor Jašica 3., Juraj Chupek 4., Miroslav Michálek 4., Andrej Záhradník 5., Klára Martvoňová 5., Jana Kachniaková 6., Jaroslav Halaša 7., Jakub Kysel 7. Mária Škyvrová 7., Lenka Zajacová 8.
- V dňoch 16.-18. mája sa konali Mastrovstvá Slovenska v **basketbale** kadetov. Dolnokubínske družstvo sa umiestnilo na 4. mieste za Interom Bratislavou, MBK Žilinou a BK Levicami. Bodovali Dubovský, Sklárčik, Balko, Strapec, Félix, Uhričik, Pšenák, Šaffo, Sobčák.
- Dňa 24. mája sa na futbalovom štadióne v Dolnom Kubíne konali Krajské **atletické preteky**. Zúčastnilo sa ich 264 mladších žiakov a žiačok. Najväčšmi obsadená disciplína bol beh na 60 m mladších žiakov, kde sa prihlásilo 41 pretekárov. Dobré výkony podali Dolnokubínčania Daniel Vajdík, Tibor Jašica, Michal Kaco, Andrej Záhradník a Miroslav Michálek, Klára Martvoňová, Lenka Lakoščíková, Katarína Kluková, Veronika Štyráková, Veronika Kvietková, Anna Laceková, Zuzana Vyhnánková, Marek Klocháň, Ján Minárik, Michal Strežo, Michal Záhň, Štefan Torbík, Jaroslav Halaša, Lukáš Kaco, Miloš Majda, Jakub Kysel. Družstvo TJ Orava Dolný Kubín mladších chlapcov sa umiestnilo na 2. mieste v konečnej tabuľke a družstvo TJ Orava Dolný Kubín mladších žiačok na 6. mieste.
- Dňa 31. mája sa na štadióne MUDr. Ivana Chodáka konali **atletické preteky** starších žiakov a žiačok. Najúspešnejším domácim atlétom bol **Ján Halaj**, dobré si počínali Michal Žilík /1. v hode diskom/, druhí boli Matúš Zajac /beh na 200 m s prekážkami/, Ivan Dragan /skok do vody/, Michal Národa /hod diskom/, tretí Matúš Zajac /beh na 100 m s prekážkami/, Patrik Prílepok /skok o žrdi/.

Michal Hrkel' /hod kladivom/, na 4. mieste Tomáč Zajac/ 100 a 200 m prekážky, skok do výšky/, Ján Halaj /100 m prekážky/, Matúš Zajac /kladivo/, 5. bol Ivan Drakan/100 a 200 m prekážky/, 10. Matúš Pokusa /beh 300 m/ a Roman Trebatický /beh 800 m/. Dievčatá z DK sa umiestnili nasledovne: 1. Martina Miklušičáková /žrd'/, 2. Maliterná /disk/, 4. Zuzana Holková /beh 80 m prekážky/, Maliterná /guľa/, 5. Zuzana Holková /skok do výšky/, 6. Konštiaková /disk, kladivo/, 7. Konštiaková /guľa/, Vyhnánková /kladivo/

- V športovej **kulturistike a fitnes** juniorov a junioriek na Majstrovstvách Slovenska reprezentovala Dolný Kubín za ŠK Elkop WLC **Alica Kavuljaková**, obsadila 4. miesto.
- Druhý ročník **Memoriálu Petra Rajniaka** a zároveň kadetský **basketbalový** turnaj O pohár mesta Dolný Kubín v telocvični ZŠ J. Matúšku sa aj tento rok konal so zahraničnou účasťou. V konečnej tabuľke sa družstvá umiestnili nasledovne: BK Dolný Kubín A, BKM Svit, BK Eger, KS Piaszeczno, BK Dolný Kubín B, ŠKP Banská Bystrica. V dolnokubínskom BK A bol najlepším hráčom Tomáš Sklarčík, v BK B Jozef Šaliga. Najlepšími strelcami boli Balko a Šaliga, najlepším trénerom Mgr. Peter Tokár.
- V sobotu dňa 24. mája odštartovala v Dolnom Kubíne **mestská tenisová liga** svojím prvým kolom. Tabuľka po 2. kole vyzerala nasledovne: 1. REIN, 2. Norton, 3. Fernet Stock, 4. ESpeEN, 5. Likvidátori, 6. Majstri, 7. Art Modul, 8. Mega Boys. Hrali V. Chytil, M. Jaroščák, R. Kováčik, M. Chytil, P. Chytil, L. Kováčik, Meško, Laurinčík, Ištván, Taraj, Batuna, P. Zemko, Turkota, T. Jokel, Haluška, Oman, Fedor, Jonák, Migo, Letko, Fedor, Macko, Bartoš, Urban, Janiga, Salák, J. Jokel, V. Mikula, Šuran, Zajac, Blahút, Laurinčík. Po 4. kole VII. ročníka mestskej tenisovej ligy bolo poradie družstiev nasledovné: REIN, Fernet, Likvidátori, Majstri, Norton, Art Modul, ESpeEn, Mega Boys.
- Na ihrisku ZŠ Nemocničná sa v prvú júnovú nedeľu stretla slovenská špička v **strelbe. Paintballová súťaž** bola zároveň turnajom O pohár primátora Dolného Kubína. Jeden zápas hrali dva tímy, ktoré boli oblečené v špeciálnych odevoch. Strieľalo sa s guľčkami s potravinovým farbivom. V hre išlo o to, aby jeden tím vystrieľal ten druhý, za každého „zneškodneného hráča“ dostal tím 2

body. Bolo treba ukoristiť aj tímovú vlajku. Víťazom putovného pohára sa stalo družstvo Levice Extrem A, pred Alex Silver Bratislava. Družstvo Dolného Kubína v zložení Miroslav Popelka, Milan Mikluš, Ján Teren, Peter Kapičák a Juraj Teplanský obsadilo posledné ôsme miesto.

- V dňoch 24.-25. mája sa dolnokubínski kanoisti zúčastnili medzinárodných pretekov **vodného slalomu** na Čunove. V sobotu v kategórii seniori bol Miroslav Stanovský 14., v kat. juniori Ľubomír Janček 6., Michal Komáromy 17., v kat. žiaci Ján Janček 1., Jozef Adamec 2., Martin Rybanský 5. V nedeľu M. Stanovský bol 26., Ľ. Janček 4., M. Komáromy 17., J. Janček 1., J. Adamec 2. a M. Rybanský 7. Začiatkom júla sa vodnoslalomári Ľubomír Janček a Michal Komáromy na predmajstrovských pretekoch juniorov v rakúskom Loferi umiestnili na 14. mieste.
- Dňa 6. júna sa vodnoslalomárska špička stretla na 55. ročníku Medzinárodného tatranského slalomu v Liptovskom Mikuláši. **Miroslav Stanovský** zo ŠKK Dolný Kubín sa umiestnil na 2. mieste.
- Dolnokubínska kulturistka juniorka ŠK Elkop WLC DK **Alica Kavuljaková** na Majstrovstvách Európy obsadila 5. miesto v kat. do 57 kg. **Marta Žiarová** z toho istého ŠK na majstrovstvách Slovenska získala v kat. do 56 kg 1. miesto a stala sa majsterkou Slovenska. Vo svojej kat. bol 1. aj **Michal Pokusa** z Dolného Kubína, ktorý súťažil za Duklu Trenčín. **Tomáš Lepiš** zo ŠK Elkop WLC DK bol štvrtý.
- V lyžiarskom stredisku Malinô Brdo v Ružomberku sa konal horolezecký duatlon. Súťažilo sa v zjazde cross country na horskom bicykli a v zdolaní horolezeckej steny. **Peter Gebura** z dolnokubínskeho klubu Iames Orava sa umiestnil na 2. mieste.
- Dňa 14. júna sa na Gäceli konal Slovenský pohár vo vodnom slalome a zjazd žiakov. Dolnokubínčania sa umiestnili: v C2 muži Jozef Adamec, Ján Janček 2., v K1 muži Ľubomír Janček 1., Michal Komáromy 6., Ján Janček 8., Jozef Adamec 9., Martin Rybanský 13., Radoslav Osadský 18., v K 1 ženy Miriam Komáromyová 7., Patrícia Bačová 10.

- V dňoch 28.-29. júna sa v DK pod záštitou Slovenského futbalového zväzu uskutočnil **futbalový turnaj ORAVA CUP 2003** I. ročník turnaja O pohár generálneho sekretára Slovenského futbalového zväzu. Garantom podujatia bol Dušan Tittel, futbalový reprezentant a Jozef Tarčák, predseda ŽSK. Oravu reprezentovali družstvá z Dolného Kubína a Mútneho. Zostava MFK Dolný Kubín: Jakub Bariet, Jozef Žúbor, Štefan Kratochvíl, Tomáš Olexa, Michal Gajdoš, Vladimír Jašica, Ján Otruba, Jozef Kostroš, Martin Mikulaj, Štefan Kasanický, Tomáš Hutko, Matúš Bartoš, Jakub Tomkuliak, Michal Kutlík, Juraj Pobeha, Ľubomír Tunega, Dušan Vajdiars.
- Celoslovenské finále bežeckej súťaže „**Hľadáme nového Jozefa Plachého**“ štartovalo 32 pretekárov. Dolný Kubín reprezentovali Mária Kapinová zo ZŠ A. Radlinského /obsadila 18. miesto/ a Tomáš Zajac zo ZŠ M. Kukučina /obsadil 5. miesto/.
- Na **majstrovstvách kraja v atletike** sa na popredných miestach umiestnili Dolnokubínčania Matúš Zajac, Ján Halaj, Patrik Bukna, Libuša Chromeková, Anežka Chovancová, Andrea Brčáková, Tomáš Zajac, Ivan Dragan, Michal Žilík, Michal Hrkel, Zuzana Vyhnánková, Katarína Maliterná, Martina Miklušičáková, Marek Protuš, Tomáš Hagara, Mária Košťálová, Jana Bruncková, Lucia Porvichová, Adriana Mkrťčanová, Martin Szekereš, Jana Bruncková. V celoslovenskom kole atletických družstiev sa Dolnokubínčania umiestnili na 6. až 14. mieste. Reprezentovali T. Zajac, M. Zajac, Ján Halaj, Žilík, Dragan, Pokusa, Ostrihoň, A. Belvončík, Juraj Záh. Na Majstrovstvách Slovenska v Nitre boli úspešní atléti Telovýchovnej jednoty Orava Dolný Kubín: Martin Szekereš v hode oštepom a Ján Halaj v behu na 1500 m, ďalej reprezentovali naše mesto Tomáš Zajac /9./, Matúš Zajac /12./, Libuša Chromeková /8./ a Patrik Bukna /4./.
- Dňa 4. júla sa na kurtoch v Dolnom Kubíne konal VI. ročník **Tenisového turnaja mládeže**. Zúčastnilo sa 25 tenistov v dvoch kategóriách – do 13 rokov a od 14 do 18 rokov. V prvej kategórii sa umiestnili: dievčatá - 1. Monika Trnkócyová, 2. Lenka Maníková, 3. Michaela Fiačanová, chlapci - 1. Denis Ligas, 2. Roman Letko, 3. Tomáš Havko, v druhej kategórii sa umiestnili

- dievčatá - 1. Tatiana Lorencová, 2. Janka Mäsiarová, 3. Slávka Krkošková,
 chlapani - 1. Dušan Callo, 2. Marek Lejko, 3. Tomáš Gustiňák.
- **Jarná futbalová súťaž** skončila pre Dolný Kubín nie veľmi šťastne. Mužstvo Dolného Kubína dospelých v IV. lige skupiny Sever sa umiestnilo na 7. mieste. Družstvo dorastu v III. lige starších žiakov sa umiestnilo na 6. mieste, družstvo mladšieho dorastu III. ligy sa umiestnilo na 11. mieste. Starší žiaci hrali futbal v II. lige skupiny Sever a umiestnili sa v konečnej tabuľke na 1. mieste, mladší žiaci II. ligy skupiny Sever sa umiestnili na 6. mieste. Žiaci IV. ligy skupiny B z Dolného Kubína sa umiestnili na 2. mieste. Chlapci futbalovej prípravky skupiny A sa umiestnili na 2. mieste.
  - Vo štvrtok 17. júla sa uskutočnil v Dolnom Kubíne predsezónny **futbalový aktív** Športovo-technickej komisie a Komisie mládeže pred zahájením sezóny 2003/2004. Predseda Oravského futbalového zväzu vysvetlil zrušenie IV. ligy žiakov, ktorá prešla pod oblastné zväzy. Zväz v uplynulej sezóne mal nedostatok rozhodcov. Nakoniec Martin Kahan informoval o termínovej príprave zápasov.
  - Na Pezinskej Babe sa dňa 5. júla uskutočnilo národné kolo súťaže **Mladý európsky vodič nákladného auta**. Zišli sa tu najlepší kamionisti, víťazi regionálnych súťaží. Najlepším slovenským vodičom sa stal **Oliver Rusnák** z Dolného Kubína. Preukázal nielen výborné teoretické znalosti z oblasti nákladnej dopravy, bezpečnosti a pravidiel cestnej premávky, ale aj skvelú praktickú zručnosť pri presnom ovládaní vozidla a ekonomickej jazde.
  - V sobotu 19. júla zorganizoval Športový klub Elkop WLC súťaž **O putovný pohár priateľstva vo vzpieraní** – I. ročník. Zišli sa pretekári z celého Slovenska, súťažili v 6 kategóriách a v disciplínach technický nadhod, drep vzadu, žiaci v trojskoku, trhu a nadhode. Dolnokubínčanom sa darilo, dorastenec Michal Kvas bol 4., junior Michal Hrkel 1., Marta Žiarová 1., Gustáv Bihári 1. a Juraj Kupčo 2. V súboji o absolútneho víťaza bolo poradie nasledovné: 1. Gustáv Bihári, 2. Michal Beláň, 3. Rudolf Podoba a 4. Juraj Kupčo.

- **Plavci** MPK Dolný Kubín sa v dňoch 20.-22. júna, 4.-6. júla zúčastnili majstrovstiev Slovenska v kategóriách mladší žiaci, starší žiaci, dorastenci a seniори. Reprezentovali Linda Čerňanová, Martina Tunegová, Jakub Kysel, Andrea Štubendeková, Michal Vróbel, Martin Trnkócy, Peter Zvada, Martin Forgáč, Patrícia Hagarová, Peter Zembjak, Tomáš Moravčík. Milan Haško z Dolného Kubína bol vynikajúcim plavcom juniorom za športovú školu v Trenčíne. Začiatkom júla v Banskej Bystrici vybojoval štyri zlaté medaile na 200 m polohový pretek a 100 m prsia a stal sa štvornásobným majstrom Slovenska. Ďalšie plavecké súťaže pokračovali v septembri.
- Dňa 2. augusta sa v Dolnom Kubíne konali **Majstrovstvá sveta veteránov v atletike** O pohár primátora mesta vo vrhačskom štvorboji /guľa-disk-oštep-kladivo/ a šprintérskom trojboji /60-100-200 m/. Zúčastnilo sa 42 pretekárov, za Dolný Kubín Renáta Kacová, Jaroslav Lupák a Peter Sládek.
- Dňa 17. augusta sa na Gäceli konalo 4. kolo Orange Slovenského pohára vo **vodnom slalome** a 19. ročník Oravských vodných slalomov. Staviteľom trate bol Zdeněk Kus, ktorý pripravil 300 m dlhú trať s dvadsiatimi brámkami. V kat. C1 vyhral Alexander Slafkovský, v K1 ženy Elena Kaliská, Miriam Komáromyová bola 19., v kat. C2 Milan Kubáň, Marián Olejník, v kat. K1 Tomáš Mráz, Miroslav Stanovský bol 6., Ľubomír Janček 10., Peter Kurjak 21., Ján Janček 26., Jozef Adamec 28., Michal Komáromy 34., Martin Rybanský 37., Radoslav Osadský 55., Matúš Daněk 60., Martin Stanovský 63., Samuel Stanovský 64.
- V dňoch 15.-19. augusta sa na tenisových kurtoch v Dolnom Kubíne konal **XVII. ročník tenisového turnaja neregistrovaných hráčov Dolný Kubín CUP 2003**. Zúčastnilo sa 108 hráčov a hráčok z celej Oravy. V kategóriách žiakov zvíťazili Denis Ligas pred Marekom Lachom, Vróbelom a Trnovcom. V kat. žiačok zvíťazila Slávka Krkošková pred Máriou Balákovou, Moravčíkovou a Fiačanovou. V kat. dorastu zvíťazil Dušan Obecajčík pred Martinom Hrudom, Stolárom a Vrtichom. V kat. dorasteniek Alena Kakašová pred Martinou Kubasovou, Mišurovou a Mikuličkovou, v kat. žien zvíťazila Lucia Demeterová pred Vierou Zemkovou, Pánisovou a Hradcovou, v kat.

mužov zvíťazil Róbert Moravčík pred Jánom Bartošom. V semifinále skončili P. Zemko a Berec, v kat. štvorhier pár Taraj, Trabalka vyhral nad párom Berec, Dušan Haluščík.

- Víťazmi VII. ročníka **mestskej tenisovej ligy** sa stalo mužstvo Fernet Stock, v ktorom hrali Ľubomír Turkota, Dušan Haluščík, Peter Ištván, Milan Moravčík, Vladimír Mikula a Jozef Batuna. Poradie ostatných nmužstiev bolo nasledovné: Rein, Likvidátori, Art Modul, ESpeEN, Majstri, Mega Boys, Norton Stars.
- Dňa 13. septembra na Majstrovstvách Slovenska vo **vodnom slalome** si z Dolnokubínčanov najlepšie počínal dorastenec Ľubomír Janček a obsadil 2. miesto. Ostatní sa umiestnili: 10. Michal Komáromy, 7. Peter Kurjak, 9. Ján Janček, 16. Martin Rybanský, 23. Jozef Adamec, 28. Radoslav Osadský, 6. Miriam Komáromyová, 2. Ján Janček, 3. Miroslav Stanovský. Dňa 20. septembra sa víťazmi vo vodnom slalome žiakov v Čunove na 5. kole Slovenského pohára žiakov stali Ján Janček a Jozef Adamec zo ŠKP Dolný Kubín. Martin Rybanský bol 9.
- Dolnokubínski **vzpierači** sa v druhom septembrovom víkende zúčastnili medzinárodného podujatia vo vzpieraní Považského pohára v Trenčíne. Milan Pokusa sa umiestnil na 11. mieste a Marta Žiarová na 4. mieste. Súťaž jednotlivcov vyhral Miroslav Janíček z Dolného Kubína.
- Kulturistka **Alica Kavuljaková** sa zúčastnila 11. ročníka Fitness Lady International v Martine dňa 12. septembra, umiestnila sa na 5. mieste. Dňa 13. septembra na súťaži Grand Prix mesta Šurany obsadila 5. miesto a na súťaži Grand Prix v Starej Ľubovni získala 2. miesto.
- Dňa 30. augusta sa na Kuzmínove konali **medzinárodné majstrovstva SR v country crosse**. Zúčastnil sa aj Jaroslav Katriňák, ktorý patril medzi vynikajúcich pretekárov.
- Dňa 20. septembra počas Dní mesta Dolný Kubín sa konal na štadióne MUDr. Ivana Chodáka v Dolnom Kubíne futbalový zápas Internacionál Slovensko proti Profteam Dolný Kubín. V zostave Internacionálov hrali Štefan Maslo, Dušan Tittel, Jozef Adamec, Viliam Hýravý, Ľubomír Faktor, Karol Praženica, Erik Chytil, Stanislav Gorel, Milan Filo, Ján Haspra, Miro Garabáš, Juraj Szabo.

Vedúcim lavičky bol Dušan Galis. V Profteame Žofaj, Reguly, Bukna, Kudláč, Mandič, Majzel, Kozáčik, Bláha, Horný, Laštík, Furinda, Smolka, Moravčík, Majzel, Pavelka. Vedúcim domácej lavičky bol Marián Sališ. Rozhodcom stretnutia bol Jindřich Masarovič. Konečný výsledok bol 3:1 pre Internacionálov.

- Na Majstrovstvách Slovenska v **atletike žiactva** sa majstrom SR stal Ján Halaj v behu na 1500 m. Striebornú medailu získal Matúš Zajac v skoku do výšky, bronzovú Tomáš Zajac v behu na 1500 m a Ján Halaj v behu na 200 m prekážok. Na 5. mieste sa umiestnili Michal Žilík, Matúš Zajac, na 6. Zuzana Vyhnanáková, Martina Miklušičáková, Michal Hrkel, na 7. Lenka Konštiaková.
- ZŠ M. Kukučina usporiadala Majstrovstvá okresu v celoľnom **behu**. Štartovalo 66 žiakov. Postup na krajskú súťaž si vybojovali žiaci ZŠ M. Kukučina: Tomáš Chovanec, Roman Trebatický, Mária Kapinová, Diana Kytková a Ján Halaj.
- Na 16. ročníku medzinárodnej súťaže v **naturálnej kulturistike** Aminostar Cup 2003 sa zúčastnil aj oddiel z I.M.P.-A. FC Dynamic Dolný Kubín. Úspešný bol **Roman Kasan**, ktorého pripravoval kulturista Peter Kokoška.
- Dolnokubínski vzpierači boli úspešní na 1. kole I.ligy v silovom trojboji v Hurbanove dňa 11. októbra. ŠK Dolný Kubín sa umiestnil na 2. mieste, vynikajúce výkony podal Miroslav Janíček, Gustáv Bihári, Peter Janíček a Peter Bihári. V prvý októbrový týždeň usporiadala ZŠ M. Kukučina na štadióne I. Chodáka **Memoriál Márie Zavorskej** vo vytrvalostných štafetách základných a stredných škôl. Celkové poradie bolo nasledovné: Žiačky – 1. ZŠ A. Radlinského Dolný Kubín „A“, 2. ZŠ M. Kukučina „A“, 3. ZŠ Zázrivá, 4. ZŠ Dlhá nad Oravou, 5. ZŠ A. Radlinského DK „B“, 6. ZŠ M. Kukučina „B“, 7. ZŠ M. Kukučina „C“, 8. ZŠ M. Kukučina DK „D“. Žiaci: 1. ZŠ A. Radlinského DK „A“, 2. ZŠ M. Kukučina DK „A“, 3. ZŠ Dlhá nad Oravou, 4. ZŠ M. Kukučina DK „B“, 5. ZŠ M. Kukučina „C“. Študenti: 1. SOU Kňažia DK, 2. SOU Itebné. V jednotlivých kategóriach boli víťazmi Dolnokubínčania Mária Kapinová /ZŠ A. Radlinského/, Tomáš Chovanec /ZŠ M. Kukučina/, Matúš Pokusa /ZŠ M. Kukučina/, Michal Lupták /SOU Kňažia/.

- Na **bežeckej lige** O putovný pohár predsedu atletického oddielu Orava Dolný Kubín sa žiaci ZŠ M. Kukučina umiestnili na 1. mieste, ZŠ A. Radlinského na 2. a ZŠ Dlhej na 3. mieste. Najlepší dolnokubínski jednotlivci: Pavol Podstrelený, Matúš Vajdík, Petra Zahradníková, Zuzana Terénová, Marek Vajdík, Darina Dibdiaková, Matej Korbáš, Nina Sihelská, Jana Kachniaková, Juraj Chupek, Veronika Kvietková, Juraj Podstrelený, Jakub Lonský, Mária Kapinová, Michaela Markušová, Michal Žilík, Martina Miklušičáková a Matúš Pokusa.
- **Jesenné futbalové turnaje** Dolnokubínčanov mali za následok v konečnej jesennej tabuľke nasledovné umiestnenie: mužstvo Dolného Kubína vo IV. lige doma na 2. mieste, vonku na 1. mieste, mužstvo staršieho dorastu Dolného Kubína v III. lige na 5. mieste, mužstvo mladšieho dorastu Dolného Kubína v III. lige na 4. mieste, družstvo starších žiakov Dolného Kubína v I. lige skupiny Stred na 8. mieste, družstvo mladších žiakov Dolného Kubína v I. lige skupiny Stred na 9. mieste.
- ŠKP Dolný Kubín sa so sezónou lúčil na plavárni v DK. V bazéne pripravili **vodnú show** za účasti vynikajúcich vodákov Juraja Minčíka, Michala Martikána, bratov Hochschornerovcov, Gabriely Stacherovej, Alexandra Slafkovského, debl Šuteka – Grega, bratov Šoškovcov, Miroslava Stanovského a mladej generácie Jančeka, Rybanského a Kuriaka. V bazéne na vode súťažili kajakári i kanoisti. Záver patril vodnému ródeu, športovci predviedli eskimácke obraty s pádlom i bez pádla, mlynské kolo, udržanie sa na špičke plastáku vo vode. Bodku za podujatím dali skoky z mostíka.
- ŠK Elkop WLC usporiadal dňa 8. novembra v telocvični ZŠ Nemocničnej záverečné finále II. ligy družstiev **vo vzpieraní**. Najviac bodov získala Marta Žiarová, dobré výkony predviedli Peter Janíček, Peter Bihári, Gustáv Bihári, Juraj Kupčo, Miroslav Herúd. Počas prestávky vystúpili mladí vzpierači Michal Kvas, Matúš Kvas, Matúš Pokusa, Peter Janák.
- Dolnokubínski **basketbalisti** sa zúčastnili v dňoch 9.-10. novembra 27. ročníka medzinárodného turnaja O pohár Tatier 2003. Družstvo starších žiakov sa umiestnilo na 3. mieste. Bodovali Maslík, Tomčík, Hradec, Strapec, Piták, Závodný, Madaj, Beňuš, Kapusta, Cedzo.

- V novembri začali **halové futbalové turnaje** v telocvični ZŠ Kňažia. Dňa 22. novembra po 2. kole bolo v tabuľke nasledovné umiestnenie mužstiev: MFK Dolný Kubu, Delfini, Márna Snaha, Kompóti, Párnica, Zelená Lipa, Dallas, Bziny Boys, Novot'. Po 5. kole pred Vianocami bolo poradie nasledovné MFK DK, Márna Snaha, Delfini, Zepelá Lipa, Párnica, Bziny Boys, Kompóti, Dallas, Novot'. Najlepší strelci gólov boli Valček, Ján Melicherčík, Plančo a Lacko. Posledný halový futbalový zápas roku 2003 hrali dňa 27. decembra v telocvični SOU Kňažia. Halový turnaj skončil nepochopiteľne, lebo hráči Bratislava II. tri minúty pred koncom zápasu odišli z palubovky a nechceli sa vrátiť dohrať zápas ani opätovných výzvach. Tak bolo mužstvo Bratislava II. z turnaja diskvalifikované. Najlepšími strelcami bol Plančo /Delfini/ a Bača SOU Kňažia/, brankár Michal Batuna /SOU Kňažia/ bol štvrtýkrát vyhlásený za najlepšieho brankára a za najlepšieho hráča bol vyhlásený Roman Chomistek z SUO Kňažia. Konečné poradie: 1. SOU Kňažia, 2. Delfini, 3. Bratislava I., 4. Zelená Lipa, 5. Young Boys, 6. Hruštín, 7. Párnica.
- Dňa 15. novembra na súťaži Veľká ceny Dubnice sa kulturistka **Alica Kavuljaková** nominovala na majstrovstvá sveta v kategórii juniorské fitnesky.
- **Miroslav Janíček** sa v novembri zúčastnil 73. Majstrovstiev sveta vo vzpieraní v kanadskom Vancouveri. Spomedzi 38 pretekárov obsadil 16. miesto a nominoval sa na olympijské hry 2004 do Atén.
- Na 10. ročníku medzinárodného Vianočného turnaja **vo vzpieraní** vytvorila Marta Žiarová zo ŠK Elkop WLC DK medzi ženami nový slovenský rekord v trhu 75 kg. Gustáv Bihári v kat. mužov obsadil 2. miesto, Matúš Kvas 7. miesto, Matúš Pokusa 12., Michal Kvas 13. a Peter Janák 17. Na veľkej cene Třinca vo vzpieraní s medzinárodnou účasťou v decembri sa zúčastnili Dolnokubínčania dorastenec Peter Lang /obsadil 3. miesto/ a muž Peter Janíček /obsadil 5. miesto/. Exhíbičná súťaž vzpieračov sa konala v Sliachoch. Dolnokubínčania zo ŠK Elkop WLC DK sa umiestnili nasledovne: Gustáv Bihári 3., Miroslav Vlžák 5., Peter Janíček 7., Ľudovít Pribula a Miroslav Flontek 10. Dňa 20. decembra v nemeckom Frankfurte nad Odrou na Oderskom

pohári družstiev vzpieračov súťažila Marta Žiarova vo farbách armádneho AŠK Dukla Trenčín.

- Na **atletickej súťaži** známej ako Vianočná latka v Trinci sa zúčastnili pretekov dolnokubínski atléti. Išlo o 17. ročník známeho podujatia, na ktoré prijala pozvanie aj Dana Zátopková, kedysi olympionička v hode oštepom. Bronzovú medailu vybojoval v kategórii starších žiakov Matúš Zajac, ostatní sa umiestnili nasledovne: Andrej Záhradník 16., Jaroslav Halaša 18., Alena Široňová 10., Zuzana Holková 17. a Ivan Dragan 12.
- Dolnokubínski **volejbalisti** Domčeka sa zúčastnili 10. jubilejného trunaja O pohár starostu obce Dlhá nad Oravou a zvíťazili. Za najlepšieho hráča bol vyhlásený Ján Pečeňák z Domčeka CVC DK, za najlepšiu hráčku Jančová z Dlhej.
- Každoročne sa konal Silvestrovský výstup na Choč. **Vytrvalec Ján Lovás** navrhol vystúpiť na Choč /1611 m/ trikrát za sebou hore dolu počas Silvestra, aj to dokázal za 5 hodín. Výstup vykonal od Valaskej Dubovej. Na vrchole bolo nepríjemne, fúkal mrazivý vietor a padal mokrý sneh. Jeden výstup absolvoval aj MUDr. Jozef Štefák z ortopédie, ale našťastie nikto jeho služby nepotreboval.

RÔZNE UDALOSTI

Prvým novorodencom roku 2003 v Dolnom Kubíne bol Ondrejko, ktorý sa narodil v dolnokubínskej pôrodnici mamičke Alene Katrenčíkovej z Vaňovky.

Na sídlisku Západ na Bysterci medzi železničnou traťou a hlavnou cestou na zatrávnenej rovine vzniklo namrznutím dažďa **klzisko** s rozmermi niekoľkých hokejových štadiónov. Zadarmo a nečakane. Dolnokubínčania túto skvelú, jedinečnú a neopakovateľnú prírodnú ponuku ihneď využili a počas dňa sa malí, väčší i dospeláci korčuľovali, kým prírodné klzisko nerozmrzlo.

V dňoch 16. – 29. januára sa konali v priestoroch Okresného úradu v Dolnom Kubíne odvodov brancov ročníka narodenia 1984. Zúčastnilo sa ich 208 brancov, neodviedli 40 zo zdravotných dôvodov. Riaditeľom Územnej vojenskej správy v Dolnom Kubíne bol Ing. plk. Matej Gálik. Od 1. októbra bola vojenská správa v Dolnom Kubíne zrušená.

Národná banka Slovenska v januári 2003 vydala ročníkový súbor slovenských obehových mincí z leštených razidiel pre zberateľov. Súčasťou súboru obehových mincí sú aj žetóny. Motívom na žetóne tohoročného súboru je **Oravský hrad**.

V druhý februárový víkend sa na Kubínskej holi – Záhradkách konal 5. ročník **športového dňa a turistického pochodu** v réžii spoločnosti Universal sport. Zimné ale slnečné počasie sa vydarilo. Vo vzduchu sa vznášal teplovzdušný balón, po okolí jazdili štvorkolky a skurte, nechýbali psie záprahy a zimné športové hry pre najmenších. Večer sa konal večerný zjazd na lyžiach a disco SKI party. Zimná šou sa opäť vydarila.

Dňa 14. februára sa v MsKS konal tradičný **MESTSKÝ PLES**. V programe vystúpila dievčenská tanečná skupina JUMP v Centra voľného času v Tvrdošíne, všetkých privítal primátor mesta, otvoril ples a do tanca hrala hudobná skupina pod vedením Milana Hrčku a ľudová hudba Leonarda Vajduláka.

Dňa 19. februára usporiadalo Oravské osvetové stredisko v Dolnom Kubíne školenie vedúcich astronomických krúžkov a pedagógov na témy: kozmológia, základné a astronomické pojmy, orientácia na oblohe, zdánlivé a skutočné pohyby planét, Slnka, Mesiaca a základy astrofyziky. Lektorom bol dr. Miroslav Znášik, riaditeľ hvezdárne v Žiline, ktorý veľmi pútavo priblížil účastníkom uvedenú tematiku. Súčasne poradný zbor pre astronómiu prerokoval súťaže pre žiakov pod názvom „Vesmír očami detí“, vedomostnú astronomickú súťaž „Čo vieš o hviezdach?“ a letný astronomický tábor pre žiakov.

Dolnokubínske **INFOŠTÚDIUM** – mestské televízne vysielanie, si pripomenulo 5. výročie od prvého televízneho spravodajstva z mesta Dolného Kubína. Jednalo sa o reportáž z odovzdávania Ceny fair play MUDr. Ivana Chodáka v roku 1998. Za 5 rokov Infoštúdium odvysielalo vyše 3000 obrazových správ a nechýbalo pri žiadnej významnej udalosti v meste. V Infoštúdiu pracovali PhDr. Branislav Kašovič, Anton Paluga, redaktorka Petra Štefanicová, Lucia Špitálová, Ľubomír Viluda, Katarína Pšenáková, Martin Burgár, Tomáš Jančo, Viera Draganová, Andrea Sučáková a Petra Mandičová.

Okresné stavebné bytové družstvo v Dolnom Kubíne sa stará o takmer 4000 bytov v regióne Orava. Nedoplatky na nájomnom a za služby spojené s užívaním

bytu spolu s penálmi dosiahli 12,5 mil. Sk. Tzv. čisté nedoplatky predstavujú 5,1 mil. Sk. Predstavenstvo OSBD ponúklo **neplatičom** ústretový krok – ak dlhy zaplatia do dvoch rokov, nebude im účtovať penále z omeškania. Podľa predsedu OSBD Jána Andrisa, táto ústretovosť vôbec neoslovila nájomníkov azylového domu na Kňažej, ktorí boli chronickými neplatičmi nájomného, preto OSBD iniciovala exekučné vyst'ahovanie po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutí Okresného súdu v Dolnom Kubíne.

Počas druhej marcovej soboty sa v MsKS tancovalo – konala sa **Aerobik show**, ktorej sa zúčastnilo 103 záujemcov nielen z Dolného Kubína ale aj zo Žiliny, Liptovského Mikuláša, Banskej Bystrice, Nitrianskeho Pravna, Novák, Prievidze, Ružomberka, Sihelného a Zákamenného. Precvičovali Hanka Majzlíková, Alica Kostolanská a Lukáš Kolek.

Reštriktívne opatrenia neobišli ani pobočku Slovenských telekomunikácií, a. e. v Dolnom Kubíne. Stredisko infraštruktúry, tzv. udržiavacia čata diaľkových káblov, na ktorom sa vydávali stanoviská ku všetkým stavebným činnostiam, bolo zrušené. Najbližšia pobočka pre Oravu bola v Žiline. Toto rozhodnutia vyvolalo negatívnu odozvu u obyvateľ'ov.

Dňa 4. apríla pri príležitosti 58. výročia oslobodenia Dolného Kubína sa uskutočnila na Hviezdoslavovom námestí **spomienková slávnosť** spojená s položením kytíc kvetov a vencov k Pamätníku oslobodenia. Pietneho aktu sa zúčastnili predstavitelia mesta, okresu, Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov, armády, politických strán i hostia z Českého zväzu protifašistických bojovníkov z Vyškova a Slavkova. K účastníkom prehovoril primátor Dr. Ľ. Bláha, predseda MO SZPB Pavol Janiga a účastník oslobodzovacích bojov na Orave plk. v. v. Karel Slanina.

Námestie Slobody chápali Dolnokubínčania v čase trhov a jarmokov ako trhovisko. Jarné trhy sa konali v dňoch 9.-10. apríla, Kubínsky jarmok tradične v septembri a vianočné trhy v decembri.

Sviatok práce **1. máj** tradične využívali politické strany na získavanie priaznivcov. Účastníkov prvomájových osláv privítal primátor mesta na námestí pred MsKS a svoj príhovor zamerl na podporu vstupu Slovenska do EÚ. Konal

sa aj tradičný sprievod mestom, do kroku vyhrávala dychovka Istebňanka. Po vystúpení predstaviťov politických strán nasledoval kultúrny program, účinkovali folklórny súbor Kubínčan a Kukučka z Jasenovej v programe „Máj, máj, zelený...“, folkové a rockové skupiny Nota Bene, Dies Irae a Domček CVCČ pripravil pre najmenšie deti zábavné a súťažné podujatia.

V dňoch 12. a 13. mája po nezvyčajných horúčavách prišli silné búrky a dažde. Spôsobovali poruchy na elektrických zariadeniach, telekomunikačných a výpočtovej technike.

Dňa 31. mája sa konal **VI. ročník Ružomerskej ruže veteránov** – strenutie majiteľov historických vozidiel, ktorého druhá etapa sa konala v Dolnom Kubíne. Dolnokubínčania si obzerali 85 starých aut a motocyklov na námestí Slobody. Najstarším bol automobil Praga Alfa z roku 1927 a nechýbal motocyklista v oblečení, ktoré používali nemeckí nacisti. Súťažili v kategóriách najkrajší automobil, motocykel, najmladší účastník strenutia, smoliar súťaže a pod. Súčasťou podujatia bola aj tzv. jazda rovnomernosti, takže súťažiaci museli niektorý úsek odjazdiť dvakrát, pričom museli dosiahnuť približne rovnakú priemernú rýchlosť vozidla.

Od 1. júna sa zvýšila cena 6-korunového lístka mestskej hromadnej dopravy o dve Sk - na 8 Sk, detský lístok na 4 Sk. V porovnaní s inými slovenskými mestami bolo 33%-né zdraženie cestovného lístka v Dolnom Kubíne nižšie ako v iných mestách.

V dňoch 7. - 8. júna sa uskutočnilo strenutie priateľov I.M.P.-A., s.r.o. Dolný Kubín, ktorá je predajcom automobilov Škoda na Orave a Liptove. Prítomní mali možnosť vidieť monopost F 1 Ferrari, na ktorom jazdil v roku 2002 Michael Schumacher. Päť-členné družstvá súťažili v demontáži, montáži kolies a dotankovania Formule. V nedeľu bezplatná kyvadlová doprava vozila záujemcov na Záhradky do Beňovej Lehoty pod Kubínskou hoľou. Pre malých i veľkých boli pripravené zaujímavé atrakcie a súťaže, napr. skúšobné jazdy na vozidlách Superb, Octavia a Fabia.

Dňa 12. júna prechádzali Dolným Kubínom automobilové veterány v rámci podujatia **Veterán rallye Slovakia**, ktorú zorganizoval KHV Žilina, VCC Ostrava

a FIVA Rallye. Podujatia sa zúčastnilo 27 automobilov, z nich najstarší bola Tatra 11 z roku 1924.

V druhý júlový víkend sa v Dolnom Kubíne za Kopačkou konal tradičný **Deň piva**, bohatý sa rôzne zaujímavé súťaže, akými sú dvíhanie sudov, pitie piva, držanie podpivníkov, meranie pivného „mozola“ /brucha/. Najväčší pivný „mozol“ – obvod 134 cm, mal Vladimír Bražina, zo žien Mária Mašlonková /130 cm/. Peter Troub zdvihol sud piva 16-krát. V pití pollitrového piva bol najrýchlejší Milan Bodorík - za 4,7 sekúnd. Najlepší v držaní podpivníkov bol Ľubomír Graňák z Oravskej Jasenice, ktorý ich v ústach udržal 49. Dokonca sa postavil na ruky a pivo pil dole hlavou. Výsledky súťaží Dňa piva: Dvíhanie pivných sudov muži – 1. Peter Troub, 2. Milan Graňák, 3. Peter Tatarka, ženy – Oľga Varešková, Andrea Jadroňová, Andrea Svobodová. Držanie podpivníkov muži – Milan Graňák, Juraj Ďurko, Zdeno Feranec, ženy – Elena Svobodová, Helena Lachová, Andrea Jadroňová. Pivný mozol' muži – Vladimír Bražina, Krištof Borowský, Ján Martvoň, ženy - Mária Mašlonková, Mária Jankovičová, Magdaléna Balágová. Pitie litrového piva muži - Milan Bodorík, Rastislav Bodorík, Jurak Ďurko, ženy – Andrea Jadroňová, Regina Borovská, Oľga Varešková. Držanie litrového piva muži – Štefan Hládek, Peter Sekera, Dávid Šromovský, ženy – Oľga Varešáková, Helena Lachová, Mária Jurincová. Pitie fľaškového piva muži – Ján Vojtaššák, Marián Mateček, Juraj Ďurko. Fúkanie balónov muži – Juraj Ďurko, Dušan Kubačka, Milan Macura, ženy – Andrea Jadroňová, Helena Lachová.

Na dolnokubínskom **kolonádnom moste** už šachisti hrali šach celý deň a celú noc, obľúbili si ho žobráci, radi si tu sadli alebo stáli a žobrali. V auguste počas predposledného týždňa sa z mostu ozývali romantické valčíky a tangá. Hral tu 46-ročný Róbert z Lučenca a okoloidúci mu hádzali mince do otvoreného kufra od akordeónu. Takýmto spôsobom si cukrovkár „zarábal“ na lieky.

Pri príležitosti 59. výročia Slovenského národného povstania sa na Hviezdoslavovom námestí uskutočnila krátka **spomienková slávnosť**, ktorej sa zúčastnil primátor mesta, predseda OV Zväzu protifašistických bojovníkov Juraj

Murina, účastníci a pamätníci povstania. K pamätníku položili kvety a vence. Ako po iné roky, aj tento rok sa slávnosť nestretla s veľkým ohlasom verejnosti.

Miestna organizácia Slovenského rybárskeho zväzu zorganizovala dňa 30. augusta 15. ročník **rybárskych pretekov** Muškárske preteky – Oravská mucha 2003. Zúčastnilo sa 116 pretekárov, chytalo sa na úseku Oravy od Medzibrodia po Veličnú. Lovilo sa metódou „chyt' a pust'“, t. j. ryba sa ulovila, zmerala a opäť pustila do vody. Víťazom bol Ivan Alman z Liptovského Mikuláša, náš Miro Žúbor bol siedmy. Na pretekoch sa ulovilo 372 rýb, prevažne lipňov, pstruhov a jalcov. Raritou bol prstuh potočný dlhý 65 cm. Preteky finančne podporila firma Zapol Dolný Kubín.

Našich rybárov znepokojovali väčší **výskyt kormoránov**, ktoré boli zákonom chránené vtáky, usadili sa popri Orave a rybári ich narátali okolo 1500. Kormorány lovili riečne ryby, napádali 10 - 30 centimetrové ryby a skutočne nastal veľký úbytok rýb v Orave. Takmer zlikvidovali rybu plosku pásavu, ktorej v rieke Orave v roku 2002 bolo okolo 10-12 tisíc kusov. Rybári boli znepokojení. V roku 2002 ulovili 6069 rýb, čo predstavovalo cca 4000 kg, v roku 2003 rybári ulovili 3983 kusov, čo predstavovalo okolo 3000 kg.

V dňoch 29 .- 30. augusta sa na Srňacom konalo pravidelné **stretnutie Obce Oravcov** z Bratislavy s predstaviteľmi oravského regiónu. Výbor mal 20 členov, na Oravu prišli richtár Ing. Jozef Lipka, podrichtári Ing. Peter Haťapka a Ing. Ján Oparty, Želka Gaburová, 90-ročná pamätníčka aktivít obce od tridsiatych rokov. Za Oravu sa stretnutia zúčastnili z Dolného Kubína Vladimír Mišala, Peter Huba a Ivan Sagál. Hovorilo sa o vzájomnej spolupráci.

Tohtoročným laureátom ceny Slovenského múzea ochrany prírody a jaskyniarstva sa stal **Jozef Staš** z Dolného Kubína za fotografiu „*Osud prírody je v твоjich rukách*“. Jeho fotografie boli na výstave Ekofotografia 2003 v Liptovskom Mikuláši v dňoch 7. októbra až 27. novembra 2003. Na 5. ročníku výstavy s touto tematikou vystavovalo svoje práce 44 autorov zo Slovenska, Čiech a Rakúska celkom 244 fotografií.

Nadácia Integra rozšírila svoju sieť podporných skupín i do Dolného Kubína a jeho okolia. Ponúkala program na podporu malého a stredného podnikania žien.

Poradenstvo a výhodná pôžička do 100 000 Sk mali pomôcť nezamestnaným ženám, ktoré si chceli založiť svoj vlastný podnik.

Dolnokubínskemu Konzultačnému a informačnému centru **EDUKOS** „odklepla“ Európska únia projekt **Iná cesta**. Bol to tretí projekt v rámci práce združenia, ktorý je venovaný mladým ľuďom, vracajúcim sa z výkonu trestu na slobodu. Podľa slov koordinátorky Ing. Evy Vajzerovej má Slovensko minimum legislatívnych nástrojov na obmedzenie recidívy. Združenie Edukos sa zaoberalo alternatívnym trestom, probačnou a mediačnou službou. Projekt Iná cesta sa začal realizovať v októbri 2003 a mal skončiť v septembri 2005.

V mesiaci októbri sme mali najviac **svetových dní**: 1. 10 – Medzinárodný deň starších ľudí, Medzinárodný deň hudby, Medzinárodný deň lekárov, Svetový deň vegetariánov, Svetový deň energetikov, 2. 10. – Svetový deň hospodárskych zvierat, 3. 10. – Svetový deň úsmevu, 4. 10. – Svetový deň vesmíru, Svetový deň dojčenia, Svetový deň ochrany zvierat, Sviatok sv. Františka z Assisi, 5. 10. – Medzinárodný deň učiteľov, 6. 10. – Deň obetí Dukly, Svetový deň nálezísk, 8. 10. – Medzinárodný deň za obmedzenie prírodných katastrof, 9. 10. – Svetový poštový deň, 10. 10. – Svetový deň duševného zdravia, Svetový deň artritídy, 14. 10. Svetový deň normalizácie, 15. 10. – Svetový deň bielej palice, 16. 10. – Svetový deň výživy. 17. 10. – Medzinárodný deň za odstránenie chudoby, 18. 10. – Sviatok sv. Lukáša, 19. 10. – Svetový deň chôdze, 20. 10. – Svetový deň osteoporózy, 22. 10. – Svetový deň misií, 24. 10. – Týždeň odzbrojenia, Deň Organizácie spojených národov, Svetový deň informácií o rozvoji, 26. 10. – Deň osvetových pracovníkov, 27. 10. – Deň černovskej tragédie, 28. 10. – Deň vzniku samostatného Československého štátu, 29. 10. – Deň narodenia E. Štúra, 30. 10. – Výročie Deklarácie slovenského národa, 31. 10. – Deň reformácie, Svetový deň sporenia.

Dňa 11. októbra ponúkla **potápačska škola AQUA- Pro** Dolný Kubín deň otvorených dverí na plavárni. Išlo o súťaž v kreslení, hry pod vodou, premietanie filmov s ukázkou potápačskej výstroje a potápanie v originálnom potápačskom oblečení.

Súťaž **MISS ORAVA 2003** prebiehala niekoľko mesiacov v Par Avione – music clube. Medzi 12 finalistiek sa z Dolného Kubína dostali Petra Kurnotová, Eva Čajková, Petra Števonková, Dáša Halušková, Erika Mäsiarová a Jana Langová. Dňa 31. októbra sa vo finále sa Miss Orava umiestnila na prvom mieste Eva Čajková, druhá bola Jana Langová a tretia Erika Mäsiarová, všetky z Dolného Kubína. Titul Miss Sympatia vyhrala Magda Skubeňová zo Zázrivej.

Filatelistický klub 53 -10 v Dolnom Kubíne poriadal dňa 14. decembra v hoteli Severan tradične zberateľskú burzu. Stretlo sa asi 60 zanietencov z celého Slovenska, ktorí vymieňali mince, zapaľovače, odznaky, poštové známky, pohľadnice, staré knihy i telefónne karty. Raritou boli platidlá z obdobia čínskej dynastie Ming.

Obchodníci, školy, zariadenia cestovného ruchu, reštaurácie, penzióny, hotely i rodinné domy atď. každoročne už koncom novembra robili na svojich budovách vianočnú výzdobu. Pracovníci oddelenia služieb a obchodu mestského úradu vyhodnotili súťaž o „**Cenu Mestského úradu**“ za najkrajšiu vianočnú výzdobu. Cena za 1. miesto bola 3000 Sk, za 2. dvetisíc a 3. tisíc Sk. V kategórii organizácie sa na 1. mieste umiestnila V. materská škola na Sihoti, na 2. ZŠ Nemocničná a na 3. reštaurácia Hanka na Malom Bysterci. V kategórii rodinné domy a bytovky nebola udelená 1. cena, druhé ceny boli udelené rodinným domom Kozáčíkovcov z Kopanice a Škivrovcov z Beňovej Lehoty. Tretiu cenu dostala rodina Kubašeková zo Sládkovičovej ulice.

POLITICKÉ STRANY A HNUZIA

Politické strany a hnutia v roku 2003 využívali stretnutia s občanmi a svojimi voličmi na vyjadrenie svojich názorov na vstup Slovenska do EÚ pri príležitosti konania referenda o vstupe. Predstavitelia politických strán HZDS – ĽS, KSS a SDL vystúpili na tribúne počas prvomájových osláv. Ing. Vladimír Pavelka, predseda HZDS – ĽS sa vyjadril za vstup, i keď kritizoval súčasnú vládu. Dr. Jozef Bajčičák, predseda SDL, vo svojom príhovore hovoril o programe nezamestnanosti, ktorá je „*nočnou morou*“ aj v štátoch EÚ a podporil vstup

Slovenska do EÚ. Milan Bencúr, predseda KSS sa vyjadril o predstavách svojej strany k EÚ a cieľoch KSS budovať sociálne spravodlivú spoločnosť.

Dňa 1. júna navštívil Dolný Kubín predseda Aliancie nového občana Pavol Rusko. Dolnokubínska organizácia ANO pod vedením Petra Zemku pripravila stretnutie zástupcov strany s podnikateľmi, riaditeľmi škôl, starostami a občanmi, na ktorom Pavol Rusko informoval o aktivitách a návrhoch poslancov ANO v parlamente o školstve, ďalej predstavil úspešný projekt v rámci fondu SAPARD, kde pracovná skupina vypracovala program rozvoja na lokálnej a regionálnej úrovni. Projekt sa týkal výstavby agroturistického penziónu a príspevok z fondu Sapard predstavuje 12 mil. Sk. Mgr. Peter Zemko, predseda ANO v Dolnom Kubíne, dostal z Ministerstva hospodárstva dotáciu na vybudovanie penziónu cestovného ruchu. Na otvorení penziónu sa zúčastnil minister hospodárstva Pavol Rusko, predseda strany ANO.

Náš jediný poslanec za Oravu v NR SR Jozef Miklušičák za KDĽH presadzoval v parlamente Námestovo za jediné sídlo obvodného úradu na Orave. Voči tomuto úsiliu sa postavili ostatní funkcionári za Kresťansko-demokratické hnutie v okrese Dolný Kubín i primátor mesta Dolný Kubín. Nakoniec sa sídlom obvodných úradov stali Námestovo a Dolný Kubín, ale špeciálky ako Lesný úrad a Pozemkový úrad si mestá rozdelili. Sídlom Lesného úradu pre Oravu sa stal Dolný Kubín, sídlom Pozemkového úradu pre Oravu sa stalo Námestovo.

ZDRUŽENIE MIEST A OBCÍ DOLNEJ ORAVY

Dňa 29. januára sa v MsKS v DK konalo prvé zasadnutie ZMODO v roku 2003. Vo voľbách bol za predsedu opäť zvolený primátor mesta Dr. Ľ. Bláha, za podpredsedu starosta zo Sedliackej Dubovej Mgr. Ladislav Tomáš a za tajomníka starosta zo Bzín Alojz Filípek. Prerokovali sa témy:

- výklad novely zamestnanosti –Ing. Vladimír Števonka, riaditeľ OÚP,

- Ing. Eva Vajzerová z CUI oboznámila starostov o pripravovaných projektoch, ktoré sa priamo dotýkajú samospráv, viacej sa venovala spoločnému regionálnemu projektu,
- starostovia sa dotazovali poslancov VÚC P. Drozda a J. Kapalu, ako chce VÚC pomôcť obciam,
- delimitácia pracovníkov z Okresného úradu na obce bez finančných prostriedkov bola najdiskutovanejšia a starostovia sa rozhodli nepodpísať delimitačné protokoly.

Dňa 28. marca sa konalo v zasadačke MsNV rokovanie predstaviteľov samosprávy. Združenie miest a obcí Dolnej Oravy prerokovalo:

- delimitačné protokoly medzi Okresným úradom v Dolnom Kubíne a jednotlivými obcami, vytvorenie obvodných úradov životného prostredia, poľnohospodárskeho a lesného, odboru sociálnych vecí a rodiny,
- nezamestnanosť v okrese Dolný Kubín,
- prevzatie základných a materských škôl do správy miest a obcí,
- investičný zámer firmy Omfa, s.r.o.
- vypracovanie projektov na získanie financií z fondov EÚ na rozvoj regiónu.

V pondelok 5. mája zasadalo ZMODO, prítomní boli aj poslanci VÚC za Oravu Ing. Peter Drozd a Ján Kapala. Primátor a starostovia rokovalo o:

- kultúrnych podujatiach v obciach a prírodných zaujímavostiach,
- vydaní 2. čísla Almanachu Dolného Kubína – Vlado Medzihradský,
- financovaní opatrovateľskej služby /Jana Mazalánová/,
- ponuke Akadémie vzdelávania /RNDr. Vladimír Migra/.

Dňa 24. júna sa v zasadačke Mestského úradu v DK konalo zasadnutie ZMODO. Prejednali tému:

- rozpočty základných škôl, prevádzkovanie škôl, dotácie na školy,
- prezentačný materiál o obciach, turistických trasách a zariadeniach CR,
- predkladanie žiadostí do Sapard – rozvojové programy,
- výhody zúžitkovania bioplynu a tzv. kogeneračné jednotky.

Dňa 13. októbra sa v zasadačke Mestského úradu v Dolnom Kubíne konalo zasadanie ZMODO, prejednali témy:

- transformácia majetku Severoslovenských vodární a kanalizácii /Ing. Milan Ďaďo/, starostovia a primátor DK boli proti centralizácii vodární.
- informácia MVDr. Jána Uhrína o veterinárnom zákone, povinnostiach chovateľov, evidovaní hospodárskych zvierat,
- informácia o likvidácii nebezpečného odpadu – RNDr. Marián Sabo,
- vytipovanie pozemkov na budovanie priemyselných zón a parkov.

Miestny odbor Matice slovenskej v Dolnom Kubíne

MO Matice slovenskej v Dolnom Kubíne mal v roku 2003 bohatú činnosť z dôvodu významných výročí – 140. výročia vzniku MS, 25. výročia Slovenskej cirkevnej provincie a 10. výročia Slovenského štátu. V marci zorganizovali stretnutie študentov stredných škôl s významnými osobnosťami spisovateľom Tomášom Winklerom a Danielom Zemenčíkom, riaditeľom členského ústredia MS v Martine. Študenti sa dozvedeli o histórii MS a jej vynikajúcich osobnostiach. Témami diskusie boli národná hrdosť, národné povedomie, národný folklór, miesto MS po vstupe Slovenska do EÚ. Podľa slov prof. T. Winklera *„všetko môže byť spoločné, čo sa týka ekonomiky, ale kultúra, tá musí byť vždy národná“*. Z uvedeného dôvodu MS očakávala väčšiu podporu od štátu.

MO MS v Dolnom Kubíne pripravil oslavu sviatku sv. Cyrila a Metódy na Vyšnokubínskych skalkách pri makete Pamätníka. Hymnickú pieseň zaspieval chrámový spevácky zbor sv. Kataríny Alexandrijskej pod vedením Jána Kapalu, účastníkom sa prihovoril Vladimír Mišala, predseda MO MS. Na podujatí zaspieval aj chrámový evanjelický a. v. zbor, folklórny súbor Orava a destký spevácky súbor Slovenského rozhlasu.

EUROREGIÓN TATRY

Dňa 18. júna zasadala komisia Euroregiónu Tatry v Dolnom Kubíne. Zástupcovia poľskej i slovenskej strany prerokovali program podujatí na rok 2003 a 2004, ich financovanie a organizačné zabezpečenie. Prítomný bol aj viceprimátor Dolného Kubína RNDr. Ján Bencúr, ktorý informoval o postupe prác pri stanovení cykloturistickej trasy Greenways „Dookola Tatier“ a o programe výstavby.

Organizátori dohodli termíny pretekov a zrazov cykloturistov. Informovali sa aj o nových projektoch rozvoja cestovného ruchu regiónu Dolný Kubín ako sú „Park priemyslu voľného času“ a „MiniEurópa Gäcel“, turistická trasa Vyšnokubínske skalky – Srňacie – Krnáče – Brezovec a trasa zdravia „vitaparcour“ Kuzmínovo – Gäcel.

Festival Euroregiónu bez hraníc sa konal dňa 5. júla v amfiteátri na nábřeží Oravskej priehrady. Z Dolného Kubína sa predstavili hudobná skupina Nota Bene, spisovateľ a vydavateľ Peter Huba prezentoval svoju novú knižku pre deti pod názvom „Hurveles a kňažná“. Vystupovalo množstvo hudobných a tanečných súborov nielen z Oravy ale aj z Liptova, Čiech a Poľska. Súčasne sa na Slanickom ostrove umenia konali koncerty tradičného Hudobného leta. V závere podujatia sa konala tlačová konferencia, na ktorej zástupcovia Euroregiónu, vlády a VÚC Žilina informovali novinárov o možnostiach rozvoja prihraničných regiónov prostredníctvom fondov EÚ.

ZOZNAM SKRATIEK

ANO	Aliancia nového občana
a. s.	akciová spoločnosť
BK	Bodová kotolňa
DDS	Detský divadelný súbor
DFS	Detský folklórny súbor
DK	Dolný Kubín
DS	Demokratická strana
DS	Divadelný súbor
DSS	Domov sociálnych služieb
CUI	Kanadský urbanistický inštitút
CVČ	Centrum voľného času
CZT	Centrálny zdroj tepla
ČOV	Čistička odpadových vôd
EÚ	Európska únia
Ev. a. v. CZ	Evanjelický augsburského vierovyznania Cirkevný zbor
fi.	Firma
FK	Filmový klub
FO	Fyzická osoba
FRR	Fond rozvoja rezerv
FS	Folklórny súbor
HK	Hviezdoslavov Kubín
HZD	Hnutie za demokraciu
HZDS – ĽS	Hnutie za demokratické Slovensko – Ľudová strana

KSS	Komunistická strana Slovenska
MAD	Mestská autobusová doprava
m. č.	mestská časť
MFK	Mestský futbalový klub
MHK	Mestský hokejový klub
MPK	Mestský plavecký klub
MS	Matica slovenská
MsKS	Mestské kultúrne stredisko
MŠ	Materská škola
MŠ SR	Ministerstvo školstva Slovenskej republiky
MŠK	Mestský šachový klub
MV	Mestský výbor
MVK	Mestský volejbalový klub
MVSR	Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
NsP	Nemocnica s poliklinikou
OA	Obchodná akadémia
OG	Oravská galéria
ONV	Okresný národný výbor
OOS	Okresné osvetové stredisko
ORPZ	Okresné riaditeľstvo policajného zboru
OSN	Organizácia spojených národov
OÚ	Okresný úrad
OÚP	Okresný úrad práce
OZLH	Okresný zväz ľadového hokeja
PO	Právnická osoba
rkat.	rímsko-katolícky
SAD	Slovenská automobilová doprava
SČK	Slovenský červený kríž
SDE	Strana demokratickej ľavice
SEM	Spolok evanjelickej mládeže
SFZ	Slovenský futbalový zväz
SNG	Slovenská národná galéria
SOP	Strana občianskeho porozumenia
s. r. o.	spoločnosť s ručením obmedzeným
ŠK	Športový klub
ŠKK	Športový klub kanoistov
ŠTC	Športovo-turistické centrum
SZPB	Slovenský zväz protifašistických bojovníkov
SZŠ	Stredná zdravotnícka škola
SZTK	Slovenský zväz telesnej kultúry
TJ	Telovýchovná jednota
TS	Technické služby
TV	telesná výchova
Ul.	Ulica
UMB	Univerzita Mateja Bela
VK	Volejbalový klub
VOŠ	Vyššie odborné štúdium

VŠMU	Vysoká škola muzických umení
VÚC	Vyšší územný celok
VZN	Všeobecno-záväzné nariadenie
ZMOBO	Združenie miest a obcí Bielej Oravy
ZMODO	Združenie miest a obcí Dolnej Oravy
ZMOHO	Združenie miest a obcí Hornej Oravy
ZO	Základná organizácia
ZUŠ	Základná umelecká škola
ZŠ	Základná škola
ŽSK	Žilinský samosprávny kraj